JAARVERSLAG 2025

gemeente Lelystad

Inhoudsopgave

INLEIDING EN LEESWIJZER 2
1. ANALYSE OP HOOFDLIJNEN 4
2. TAAKVELDEN 8
0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING 8
1. VEILIGHEID 33
2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT 37
3. ECONOMIE 44
4. ONDERWIJS 52
5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE 59
6. SOCIAAL DOMEIN 69
7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU 89
8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING 97
3. PARAGRAFEN 107
1. LOKALE HEFFINGEN 107
2. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 112
3. ONDERHOUD KAPITAAL GOEDEREN 122
4. FINANCIERING 128
5. BEDRIJFSVOERING EN RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING 132
6. VERBONDEN PARTIJEN 138
7. GRONDBELEID 157
8. INTERBESTUURLIJK TOEZICHT (IBT) 161
9. ONDERZOEKSAGENDA 164
10. OPENBAARHEIDSPARAGRAAF 165
4. BIJLAGEN 166
BIJLAGE 1: SUBSIDIEOVERZICHT 166
BIJLAGE 2: DECEMBERNOTITIE 2025 180
BIJLAGE 3: OPSOMMING "NIET TOEGELICHTE KLEINE VERSCHILLEN" 182
BIJLAGE 4: BBV INDICATOREN EN AANVULLENDE LOKALE INDICATOREN 185

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2025 van de gemeente Lelystad. Het jaarverslag is een zelfstandig te lezen verantwoording over het afgelopen begrotingsjaar, waarbij wordt ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van diezelfde begroting. Het jaarverslag vormt samen met de jaarrekening de jaarstukken. De jaarstukken worden opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het jaarverslag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Analyse op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voornaamste ontwikkelingen in het afgelopen jaar en het uiteindelijk gerealiseerde jaarrekeningresultaat over 2025.

2. Taakvelden

Met de verantwoording op taakveldniveau legt het college verantwoording af over de realisatie van de beoogde effecten, beleidsdoelen en prioriteiten zoals genoemd in de programmabegroting 2025. Daarnaast worden de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. Per taakveld wordt inzicht geboden in de volgende onderwerpen:

a) de bijbehorende gerealiseerde baten en lasten 2025;
b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
c) het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakte van de begrotingsmonitoren 2025;
d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang is).

Aan het einde van ieder begrotingscluster worden de bij ministeriële regeling verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met aanvullende (lokale) beleidsindicatoren. Om de context van deze cijfers beter te kunnen plaatsen worden de uitkomsten, daar waar mogelijk, afgezet tegen het Nederlands gemiddelde.

Voor wat betreft de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de verantwoording:

- Afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn geconsolideerd weergegeven op taakveldniveau. De afwijkingen kleiner dan €200.000 staan gesaldeerd weergegeven onder de noemer 'niet toegelichte kleine verschillen'.
- Financiële afwijkingen worden door middel van een '**V**' of een '**N**' onderverdeeld naar **V**oordelen- dan wel **N**adelen ten opzichte van de begroting.
- Het BBV schrijft voor dat de budgetten ingedeeld moeten worden naar incidentele- en structurele budgetten. Indien het totaal aan structurele lasten volledig wordt gedekt door structurele baten is er sprake van 'materieel' begrotingsevenwicht. In het jaarverslag wordt bij de paragraaf Interbestuurlijk Toezicht (IBT) nader ingegaan op dit onderwerp.
- In de financiële analyse per taakveld wordt bij iedere afwijking aangegeven of de afwijking incidenteel of structureel van aard is. Voor het gros van de structurele afwijkingen in 2025 geldt dat de meerjarige doorwerking reeds is betrokken bij de besluitvorming over de programmabegroting 2026 – 2029 of de kaderbrief 2027 - 2030. Overige afwijkingen met een structureel karakter worden nog nader geanalyseerd en indien noodzakelijk betrokken in het totstandkomingsproces van de programmabegroting 2027 – 2030.

3. Paragrafen

Aan de hand van de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede gegeven van zaken die door de gehele gemeentebegroting heen lopen. Het BBV verplicht gemeenten om deze informatie in afzonderlijke

paragrafen uit te werken, zodat er inzicht ontstaat ten aanzien van overkoepelende uitgangspunten en het vastgestelde beleid. Voorbeelden zijn het onderhoud van kapitaalgoederen, lokale heffingen en de gemeentelijke bedrijfsvoering.

4. Bijlagen

In de bijlagen wordt nadere informatie gegeven over een aantal onderwerpen. Denk hierbij aan een verantwoording over de uitgevoerde onderzoeken in het kader van artikel 213a Gemeentewet en de verstrekte subsidies. Ook wordt er in de bijlagen inzicht gegeven in de definitieve doorschuifbudgetten ten opzichte van de ingeschatte doorschuifbudgetten van de decembernotitie 2025. Tot slot is er een bijlage opgenomen om inzicht te geven in de ‘niet toegelichte kleine verschillen’.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Niet van toepassing.

1. Analyse op hoofdlijnen

Kernboodschap
De concept jaarstukken laten zien dat de gemeente ook in het afgelopen jaar belangrijke stappen heeft gezet voor de stad. Het grootste deel van het raadsakkoord is uitgevoerd. En er zijn zichtbare resultaten geboekt in de uitvoering, in de wijken en in de samenwerking met inwoners en partners. De extra beschikbare financiële middelen voor de uitvoering van het Raadsakkoord zijn ook in 2025 ingezet ten behoeve van de te realiseren ambities. Tegelijkertijd vragen de financiële ontwikkelingen om blijvende aandacht. Het positieve concept jaarrekeningresultaat, kent voornamelijk een incidenteel karakter en verandert de structurele opgave in het meerjarenperspectief niet.

Analyse Rekening resultaat op Hoofdlijnen
Het rekeningresultaat 2025 is onder te verdelen in twee categorieën: de algemene dienst en de grondexploitaties. Beide categorieën leveren ongeveer de helft van het totale positieve rekeningresultaat **van €28,971 mln..**

Resultaat algemene dienst

De algemene dienst draagt voor €14,45 mln. bij aan het resultaat. Dit positieve resultaat wordt met name verklaard door een aantal grotere afwijkingen met een incidenteel karakter. Aan de inkomstenkant is er sprake van een voordelig effect als gevolg van een rentevergoeding over tijdelijk bij het Rijk gestalde middelen (+€1,1 miljoen). Ook laat de uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds een voordeel zien, onder andere als gevolg van een hogere bijstelling voor loon- en prijsontwikkelingen en enkele taakgerelateerde mutaties (+€3,2 miljoen). Daarnaast is er sprake van een voordeel op de Ozb opbrengsten niet-woningen, onder andere door nabetalingen uit voorgaande jaren en omdat het areaal harder is toegenomen dan vooraf is ingeschat (+€2,9 miljoen). Tevens is er sprake van een voordeel door een ontvangen zwerfvalvergoeding (+€0,6 miljoen). Deze afwijkingen zijn voor het overgrote deel incidenteel van karakter, aangezien de structurele doorwerking reeds is verwerkt in de programmabegroting 2026 – 2029.

Naast deze afwijkingen aan de inkomstenkant zijn er ook diverse voor- en nadelige afwijkingen aan de lastenkant. Zo is er sprake van een nadeel ten opzichte van de begroting op het vlak van de jeugdzorg (-€3 miljoen). In de begroting van 2025 is er een taakstellende bezuiniging ingeboekt, die niet is gerealiseerd. Aangezien de budgetten voor de jeugdzorg in de aankomende jaren verder afnemen zorgt dit voor een toenemend financieel knelpunt, dat in de kaderbrief 2027 – 2030 meer uitvoerig is beschreven. Op het vlak van de verstrekte bijstandsuitkeringen en de specifieke rijksbijdrage die daarvoor wordt ontvangen is per saldo sprake van een nadelig effect ten opzichte van de begroting (-€1 miljoen).

Binnen de WMO is daarentegen een voordeel zichtbaar., zowel op maatwerkvoorzieningen als huishoudelijke hulp (+€2,5 miljoen). Dit komt doordat er minder aanvragen zijn geweest voor woningaanpassingen en hulpmiddelen zoals scootmobielen en rolstoelen. Deze kosten kennen een grillig verloop en zijn lastig vooraf in te schatten. Ook is er sprake van een incidenteel voordeel op de lasten voor huishoudelijke ondersteuning. De groei in gebruik die de afgelopen jaren zichtbaar was, onder andere door vergrijzing en het abonnementstarief, heeft zich in 2025 niet verder doorgezet. Mede door achterstanden in de backoffice is deze groei tijdelijk geremd, wat ook effect heeft gehad op de uitgaven.

Daarnaast zijn er nog diverse overige afwijkingen ten opzichte van de begroting. Zo is er sprake van een incidentele vrijval van kapitaallasten, als gevolg van een actualisatie in de investeringsplanning (+€1,8 miljoen) doordat investeringsprojecten later zijn opgeleverd. De opbrengsten uit omgevingsvergunningen vallen € 1,9 mln. lager uit dan begroot. Deze opbrengsten zijn sterk afhankelijk van de planning en

oplevering van enkele grote projecten. Zoals blijkt uit de begrotingsmonitor april 2026 zullen de begrote inkomsten dit jaar ruimschoots gerealiseerd worden.

Resultaat grondexploitaties

De grondexploitaties dragen, na aftrek van vennootschapsbelasting, circa €14,5 mln. bij aan het positieve resultaat. De meeste winsten worden gerealiseerd op bedrijventerreinen, met name Flevokust. Binnen de grondexploitaties wonen is sprake van een toename van voorzieningen voor projecten met een negatieve toekomstige waarde. Deze toename hangt samen met onder andere kostenstijgingen. Voor grondexploitaties wonen geldt daarnaast dat het winstpotentieel beperkter is, doordat de focus ligt op betaalbare woningbouw en kwaliteit. Dit leidt tot lagere opbrengsten en hogere kosten, waardoor deze projecten vaker een beroep doen op aanvullende middelen. Een deel van de dekking voor deze voorzieningen was reeds voorzien bij eerdere besluitvorming en wordt gedekt uit de reserve Ontwikkeling Stad.

Samenvattend

Het resultaat over 2025 is positief, maar wordt in belangrijke mate gedragen door incidentele meevallers. Structureel blijft er druk bestaan, met name door de kostenontwikkeling in de jeugdzorg. De positieve resultaten binnen de grondexploitaties komen vooral voort uit bedrijventerreinen en zullen naar verwachting in de toekomst afnemen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn interne controles uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college. Daarbij maken we onderscheid tussen:

- Fouten en onduidelijkheden binnen het begrotingscriterium.
- Het voorwaardencriterium (waaronder Europese aanbestedingen).
- Misbruik en oneigenlijk gebruik.

De totale onrechtmatigheidsfout bedraagt € 4.497 mln. Hiervan is € 4.349 mln. volgens de financiële verordening van de raad acceptabel. Dit betreft voornamelijk begrotingsafwijkingen die al in de jaarstukken zijn toegelicht of eerder aan de raad zijn gemeld (begrotingscriterium).

Daarnaast is € 0,147 mln. aangemerkt als niet-acceptabel vanwege onrechtmatige Europese aanbestedingen (voorwaardencriterium).

Tot slot is € 0,039 mln. aan onduidelijkheden vastgesteld. Dit betreft jeugdzorgkosten waarvoor nog geen beschikking is afgegeven, omdat hierover nog afstemming met aanbieders plaatsvindt.

Inclusief deze onduidelijkheden komt het totaal uit op € 4.536 mln. en blijft dit onder de verantwoordingsgrens van € 8,5 mln. Deze hogere grens hangt samen met een wetswijziging, waardoor fouten en onduidelijkheden vanaf 2025 gezamenlijk worden beoordeeld.

Cluster (bedragen x €1.000)		Financiele analyse op hoofdlijnen (vervolg)	Afwijking
0. Bestuur en ondersteuning	1	College B&W	-265
	2	Basistaken Burgerzaken (leges)	285
	3	Verkiezingen	237
	4	Personele kosten	298
	5	Lagere licentiekosten en vacatures IMA	467
	6	Lelystad Digitaal 2025	-487
	7	Invulling ombuiging teambudget	286
	8	Kanteling doorbelasting aan projecten	466
	9	Prioritering capaciteit Lelystad Digitaal 2025	487
	10	DO gemeentelijke bedrijfsgebouwen	208
	11	Effect actualisatie kapitaallasten	-346
	12	Rentebaten kort geld (<1 jaar)	1.118
	13	OZB woningen	268
	14	Uitvoeringskosten gem belastingen lasten en baten	248
	15	OZB niet woningen	2.853
	16	Parkeerbelasting	-227
	17	Algemene uitkering	2.005
	18	ICL uitkering	454
	19	DU - Compensatie med. soc. ontwikkelbedrijven	275
	20	Stelpost hogere kapitaallasten	453
	21	Stelpost kapitaallasten	1.841
	22	Stelpost tijdelijke sporthal	-300
	23	Stelpost tijdelijke sporthal	300
	24	Afrekening VPB 2023	806
	25	Voorschot VPB 2024	-1.250
	26	Voorschot VPB 2025	-2.263
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	1.016
1. Veiligheid	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	-46
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	27	Openbare verlichting	355
	28	UPV Wegwerpplastic/SUP zwerfavalvergoeding	626
	29	Leges Kabels en Leidingen	201
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	113
3. Economie	30	Toeristenbelasting	300
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	87
4. Onderwijs	31	Verhuur tijdelijke scholen Tjotter/Triangel/Torenvalk	236
	32	Personeelskosten	-250
	33	Voordeel tijdelijke energielasten nieuwbouw	548
	34	(Kapitaal)lasten Rietlanden	255
	35	Verzekeringen	349
	36	Tijdelijke sporthal	545
	37	Energieverbruik	-236
	38	Beheer MFA's BTW	-261
	39	Lokaal educatieve agenda	242
	40	Lelytalent	259
	41	P-kosten taakveld 4.3	296
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	5
5. Sport, cultuur en recreatie	42	Sportaccommodaties	239
	43	Personele kosten taakveld 5.7	204
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	-435

Cluster (bedragen x €1.000)		Financiele analyse op hoofdlijnen (vervolg)	Afwijking
6. Sociaal domein	43	Opvang Oekrainers	-347
	44	Preventieve inzet Jeugd	296
	45	Personele inzet	-318
	46	Samen Lelystad Oost - gemeentelijke gelden	442
	47	Samen Lelystad Oost - gemeentelijke gelden	-419
	48	BUIG - Rijksbijdrage	1.736
	49	Overig	514
	50	Voorziening dub. debiteuren/ Terugvorderingen	-829
	51	BBZ - Bijstand zelfstandigen	656
	52	BUIG - Bijstandsuitkeringen	-2.758
	53	Bedrijfsvoering ZLF	218
	54	Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijf	-275
	55	Diversen	339
	56	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-3.438
	57	Jeugdhulp met verblijf landelijk	324
	58	Toegang specialistische jeugdzorg (JEL)	229
	59	Jeugdreclassering	-389
	60	Coördinatie Jeugd en Beleid	-282
	61	P-kosten Coördinatie Jeugd en Beleid	-294
	62	Jeugdhulp ambulant lokaal	1.036
	63	Jeugdbescherming	-252
	64	Maatwerkvoorziening WMO	1.874
	65	Hulp huish ZIN WMO	966
	66	Beschermd Wonen WMO	-332
	Overig	ZZZNiet toegelichte kleine verschillen cluster 6	873
7. Volksgezondheid en milieu	67	Rioolheffing	510
	68	Afvalstoffenheffing	-504
	69	Inzamelen en verwerken afvalstoffen	870
	Overig	ZZZNiet toegelichte kleine verschillen cluster 7	324
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	70	Programma Hart van de stad	-323
	71	EBZ	208
	72	Faciliterend grondbeleid herontwikkeling Maerlant	-309
	73	Wonen	211
	74	Wonen (RS)	-211
	75	Inkomsten omgevingsvergunningen	-1.874
	76	P-kosten RSO	-323
	Overig	ZZZNiet toegelichte kleine verschillen cluster 8	732
Rekeningresultaat 2025			11.744
3. Economie	79	Resultaat grondexploitaties bedrijven	18.074
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	80	Winstname lopende grondexploitaties op basis van Percentage of Completion	257
	81	Winstname afgesloten grondexploitaties incl. nageko	2.307
	82	Mutaties voorzieningen Grondexpl. Woningen	-3.411
Winstname grondexploitaties			17.227
Totale afwijking			28.971
Begroot saldo			0
Gerealiseerd resultaat			28.971

2. Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

(Alle) bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
0.1 Bestuur	4.687	532	5.219	4.990	229
0.2 Burgerzaken	4.989	474	5.463	5.426	38
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	823	-5	817	817	0
0.4 Overhead	35.596	2.709	38.305	36.485	1.820
0.5 Treasury	-154	-71	-225	345	-570
0.61 OZB woningen	2.259	30	2.290	1.992	298
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	0	-0
0.8 Overige baten en lasten	12.713	-9.185	3.528	1.249	2.279
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	2.707	-2.707
0.10 Mutaties reserves	1.099	7.441	8.540	8.845	-305
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	28.655	-28.655
Totaal Lasten	62.013	1.926	63.938	91.511	-27.572
Baten					
0.1 Bestuur	-82	-	-82	1	-83
0.2 Burgerzaken	-1.317	-	-1.317	-2.088	771
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-899	-	-899	-1.308	409
0.4 Overhead	-266	-	-266	-374	108
0.5 Treasury	-1.374	-1.100	-2.474	-3.833	1.359
0.61 OZB woningen	-15.088	-	-15.088	-15.504	416
0.62 OZB niet-woningen	-17.688	-	-17.688	-20.541	2.853
0.63 Parkeerbelasting	-2.190	-300	-2.490	-2.263	-227
0.64 Belastingen overig	-321	-265	-586	-626	40
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-215.613	-12.017	-227.630	-230.813	3.183
0.10 Mutaties reserves	-8.798	-10.436	-19.234	-15.512	-3.721
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-5.191	5.191	-	-	-
Totaal Baten	-268.826	-18.927	-287.753	-292.862	5.109
Eindtotaal	-206.813	-17.001	-223.815	-201.351	-22.463

De taakvelden binnen het cluster ‘0. Bestuur en ondersteuning’ dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de tabel op de vorige pagina wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van de taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

0.1	Bestuur		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-5.219	-4.990	229 V
		Baten	82	-1	83 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

We streven naar een goed bestuur van de stad. In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan.

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31 en Lelystad Next Level)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van de bestuursperiode 2022-2026 is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Om het samenspel te verbeteren zijn er in het raadsakkoord 2022-2026 een aantal afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over tijdige informatievoorziening en een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Onderliggende basis van deze afspraak is het onderlinge vertrouwen om samen resultaten voor de stad te boeken. Op basis van de slotevaluatie van het raadsakkoord die eind 2025 is opgesteld blijkt dat er op veel dossiers resultaten zijn gerealiseerd. Echter zijn er ook leerpunten voor de volgende bestuursperiode, ongeacht de vorm waarin de samenwerking vorm krijgt. Ook deze 'lessons learned' maken onderdeel uit van de slotevaluatie van het raadsakkoord.

Gerelateerde beleidsnota's
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 0.1 Bestuur naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Programmakosten LNL	I	-410	-268	**142 V**	-	-	-	142 V
Meer grip en versterking samenwerking	I	-41	-	**41 V**	-	-	-	41 V
College B&W	I	-1.371	-1.555	**184 N**	82	-	**82 N**	265 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.397	-3.167	**230 V**	-	-1	**1 N**	229 V
Totaal exploitatie		**-5.219**	**-4.990**	**229 V**	**82**	**-1**	**83 N**	**147 V**
Reserves								
Programmakosten LNL	I	-	-	-	210	68	**142 N**	142 N
Meer grip en versterking samenwerking	I	-	-	-	41	-	**41 N**	41 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	46	-0	**46 N**	46 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**297**	**68**	**229 N**	**229 N**
Totaal		**-5.219**	**-4.990**	**229 V**	**379**	**67**	**312 N**	**83 N**

Programmakosten LNL	Incidenteel voordeel op de lasten van	142

Een deel van het budget is niet ingezet in 2025, mat name het budget voor marketing dat binnen dit taakveld stond begroot. Dit resulteert in een voordeel op de lasten en tegelijkertijd een nadeel doordat de onttrekking uit de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS) eveneens geen doorgang heeft gevonden. In 2026 zal opnieuw beoordeeld worden hoe deze middelen zullen worden ingezet, of dat deze middelen terug kunnen vloeien naar de ROS.

	Meer grip en versterking samenwerking	Incidenteel voordeel op de lasten van	41

De uitvoering voor het project 'Meer grip en versterking samenwerking' heeft plaatsgevonden in 2024. De kosten die voor 2025 begroot stonden zijn om die reden onbenut gebleven. Dit resulteert in een voordeel op lasten en tegelijkertijd een dienovereenkomstig nadeel doordat de onttrekking uit de ROS eveneens geen doorgang heeft gevonden. Bij het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat zal worden voorgesteld deze middelen weer toe te voegen aan de onbeklemde ruimte binnen de ROS.

	College B&W	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	-184 -82

De voorziening voor de pensioenuitkering van (oud) wethouders wordt jaarlijks bijgesteld op basis van een actuariële berekening. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de reële overdrachtswaarde, omdat deze aanspraken per 1 januari 2028 worden overgedragen aan het ABP. Dit resulteert in een nadeel ter grootte van €499.046. Daarnaast is er sprake van diverse voordelen op de lasten als gevolg van lagere wachtgelduitkering dan begroot en lagere salarissen / sociale lasten dan begroot. Per saldo is er sprake van een nadeel ter grootte van €184.000.

Bedrag x €1.000

0.2	Burgerzaken	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-5.463	-5.426	38 V
	Baten	1.317	2.088	771 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Binnen taakveld 0.2 Burgerzaken voert de gemeente een breed scala aan wettelijke verplichtingen uit. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel, waar de primaire processen rondom persoonsinformatie, identiteits- en reisdocumenten, burgerlijke stand en adresregistraties worden uitgevoerd. Naast deze kernprocessen vervult het Klantcontactcentrum (KCC) een essentiële rol binnen dit taakveld. Het zorgt voor de gemeentelijke telefonische bereikbaarheid, verzorgt de dagelijkse informatievoorziening aan inwoners, en draagt zorg voor het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie fungeert als het gastvrije eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die het stadhuis bezoeken, en versterkt daarmee de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de gemeentelijke dienstverlening.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit brede takenpakket zijn in 2025 diverse werkzaamheden uitgevoerd. Zo zijn 9.729 paspoorten, 5.087 identiteitskaarten en 5.392 rijbewijzen verstrekt. Daarnaast zijn 365 naturalisatieverzoeken afgehandeld en 1.227 vermissingen van documenten geregistreerd. Ook zijn 262 VOG aanvragen verwerkt, 1.779 handtekeningen gelegaliseerd en 340 onderzoeken uitgevoerd naar buitenlandse bewijsstukken.

Op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP) zijn 14.088 controles van persoonsgegevens verricht, en zijn 1.910 adresonderzoeken en briefadressen behandeld. Binnen de Burgerlijke Stand zijn 1.099 akten en latere vermeldingen in de registraties opgesteld, 362 huwelijken voltrokken, en zijn 6.316 BRP uittreksels en 1.434 uittreksels uit de Burgerlijke Stand verstrekt.

Het KCC beantwoorde 136.467 telefonische vragen in de eerste lijn en waar nodig zijn deze doorgezet naar de tweede lijn. Daarnaast beheerde het team de Burgernet administratie, de mailboxen van het KCC en het Servicemeldpunt Burger, de registratie van gevonden en verloren voorwerpen, en verwerkte meldingen in de openbare ruimte. Daarnaast is informatie verstrekt aan de balie en zijn bezoekers doorgeleid binnen het stadhuis.

Naast de operationele taken is ook gewerkt aan belangrijke ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit en wetgeving. Zo is ingezet op de implementatie van de nieuwe functiescheiding bij reisdocumenten, de voorbereiding op de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMeBV), het opstellen van het beleidsdocument Kwaliteit BRP 2026–2029, en zijn de jaarlijkse zelfevaluaties BRP en reisdocumenten uitgevoerd.

Tot slot heeft Burgerzaken de organisatie van de landelijke verkiezingen op 29 oktober 2025 succesvol georganiseerd!

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Leges verordening 2025	-

Financiële afwijkingen 0.2 Burgerzaken naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Basistaken Burgerzaken (leges)	I	-799	-1.292	**493 N**	1.298	2.076	**778 V**	285 V
Verkiezingen	I	-628	-391	**237 V**	-	-	-	237 V
Personele kosten	I	-3.852	-3.554	**298 V**	-	-	-	298 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-185	-189	**4 N**	19	12	**7 N**	11 N
Totaal exploitatie		**-5.463**	**-5.426**	**38 V**	**1.317**	**2.088**	**771 V**	**809 V**
Totaal		**-5.463**	**-5.426**	**38 V**	**1.317**	**2.088**	**771 V**	**809 V**

Basistaken Burgerzaken (leges)		
	Incidenteel nadeel op de lasten van	-493
	Incidenteel voordeel op de baten van	778

Binnen het onderdeel Basistaken Burgerzaken is over 2025 een voordelig resultaat van €285.000 gerealiseerd. Dit positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere baten als gevolg van volumestijgingen binnen de Stadswinkel. In 2025 was wederom sprake van de zogenoemde paspoortpiek. Deze piek ontstaat omdat tien jaar zijn verstreken sinds de invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten. Hoewel in de begroting rekening is gehouden met een verhoogd aantal aanvragen, lag het daadwerkelijke volume paspoort- en identiteitskaartaanvragen hoger dan geraamd. Hierdoor zijn zowel de baten als de lasten hoger uitgevallen dan begroot. De verwachting is dat deze piek aanhoudt tot circa 2027/2028. Daarnaast heeft de inwonersgroei geleid tot een toename van het aantal handelingen binnen de Stadswinkel, zoals het verstrekken van uittreksels en andere burgerzakenproducten. Ook dit volumeeffect heeft geleid tot extra baten boven begroting, wat het voordelige saldo verder heeft versterkt.

Verkiezingen	Incidenteel voordeel op de lasten van	237

Door de val van het kabinet op 3 juni 2025 moest de gemeente op 29 oktober 2025 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen organiseren. Binnen de begroting was hiervoor een bedrag van €351.348 beschikbaar, dat onder normale omstandigheden in 2025 niet zou zijn aangewend. Voor deze extra, tussentijdse verkiezing heeft de gemeente een aanvullende Rijksbijdrage van €276.476 ontvangen. De werkelijke kosten voor de organisatie bedroegen €390.500. Dankzij de extra bijdrage van het Rijk vielen deze kosten ruim binnen het totaal beschikbare budget, wat resulteert in een incidenteel voordeel van €237.324 op het onderdeel verkiezingen.

Personele kosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	298

Op het gebied van personele kosten is in 2025 een incidenteel voordeel van €306.000 ontstaan. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt is het niet gelukt om alle openstaande vacatures volledig te vervullen. Hierdoor was de inzet van tijdelijke inhuur noodzakelijk, maar is desondanks niet de volledige vacatureruimte opgevuld. Daarnaast heeft de inzet van trainees, die tegen relatief lagere kosten kunnen worden ingezet, geleid tot verdere besparing op de totale personeelslasten. Wel moet worden opgemerkt dat deze situatie heeft geleid tot een toegenomen werkdruk voor de vaste medewerkers, omdat structurele onderbezetting niet volledig kon worden opgevangen met tijdelijke capaciteit.

Bedrag x €1.000

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-817	-817	0 V
	Baten	899	1.308	409 V

Hoofdopgave raadsakkoord	7. Stedelijke Vernieuwing		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht, maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie, worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het in eigendom hebben van grond kan zijn ingegeven vanuit strategische overwegingen. Een deel van deze gronden is verhuurd en verpacht, teneinde dekking te bieden voor de beheerslasten. Daarnaast zijn gronden in erfpacht gegeven. In 2025 is het bloot eigendom van een erfpachtpositie op een niet- strategische locatie vervreemd. Tevens is grond verkocht aan nutsbedrijven.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Grondverkoop Bosweg	I	-	-87	**87 N**	-	142	**142 V**	55 V
Grondverkoop t.b.v. transformatorstations	I	-	-	-	-	121	**121 V**	121 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-817	-730	**87 V**	899	1.046	**147 V**	234 V
Totaal exploitatie		**-817**	**-817**	**0 V**	**899**	**1.308**	**409 V**	**410 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	35	124	**89 V**	89 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**35**	**124**	**89 V**	**89 V**
Totaal		**-817**	**-817**	**0 V**	**934**	**1.432**	**498 V**	**499 V**

Grondverkoop Bosweg	Incidenteel nadeel op de lasten van	-87
	Incidenteel voordeel op de baten van	142

Betreft de verkoop van het bloot eigendom van een perceel bedrijventerrein aan de Bosweg. De resultaten betreffen enerzijds de afwikkeling van de boekwaarde en anderzijds de verkoopopbrengst.

Grondverkoop t.b.v. transformatorstations	Incidenteel voordeel op de baten van	121

In 2025 zijn - net als andere jaren - diverse kleinere gedeeltes van percelen grond verkocht aan Liander om transformatorstations, vaak elektriciteitshuisjes genoemd, te kunnen realiseren. Dit betreft de grondopbrengsten hiervan. Er was hier geen afwikkeling van boekwaarden aan de orde.

Bedrag x €1.000

0.4 Overhead

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-38.305	-36.485	1.820 V
Baten	266	374	108 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers. Het gaat om een breed palet aan activiteiten: van verplicht af te sluiten verzekeringen voor het afdekken van risico's tot aan de inzet van expertise voor complexe financiële- en juridische zaken; van facilitaire zaken tot aan het draaiend houden van de ICT infrastructuur.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadshuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

Daarnaast staat een beperkt deel van de baten en laten in direct verband met activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

In de paragraaf bedrijfsvoering leest u wat is gedaan en bereikt in 2025 voor het klimaat van continu verbeteren en aan het verduurzamen van de bedrijfsvoering.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.4 Overhead naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Energielasten gemeentelijke bedrijfsgebouw en	I	-286	-345	**59 N**	-	-	-	59 N
DO gemeentelijke bedrijfsgebouw en	I	-556	-348	**208 V**	-	-	-	208 V
Voordeel aanbesteding verzekering	S	-142	-83	**59 V**	-	-	-	59 V
Lagere licentiekosten en vacatures IMA	I	-4.904	-4.437	**467 V**	-	-	-	467 V
Prioritering capaciteit Lelystad Digitaal 2025	I	-1.894	-1.407	**487 V**	-	-	-	487 V
Storting dubieuze debiteuren	I	-	-200	**200 N**	-	-	-	200 N
Implementatie AutoCAD	I	-	-127	**127 N**	-	-	-	127 N
Kanteling doorbelasting aan projecten	I	1.485	1.951	**466 V**	-	-	-	466 V
Actualisatie P&O diensten voor derden	S	-203	-299	**96 N**	203	299	**96 V**	-
Invulling ombuiging teambudget	I	-1.397	-1.111	**286 V**	-	-		286 V
Actualisatie communicatieteam	I	-2.376	-2.224	**152 V**	-	-		152 V
Inzet organisatieontw ikkeling	I	-2.460	-2.310	**150 V**	-	-		150 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-25.572	-25.545	**27 V**	63	75	**12 V**	39 V
Totaal exploitatie		**-38.305**	**-36.485**	**1.820 V**	**266**	**374**	**108 V**	**1.928 V**
Reserves								
Lelystad Digitaal 2025	I	-	-187	**187 N**	300	-	**300 N**	487 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	0	**0 V**	631	574	**57 N**	56 V
Totaal reserves		**-**	**-187**	**187 N**	**931**	**574**	**357 N**	**543 N**
Totaal		**-38.305**	**-36.672**	**1.633 V**	**1.197**	**948**	**249 N**	**1.384 V**

Energielasten Gemeentelijke Bedrijfsgebouwen	Incidenteel nadeel op de lasten van	-59

De energielasten voor de gemeentelijke bedrijfsgebouwen zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de verwachte stabilisatie van de energieprijzen achterblijft, waardoor de gerealiseerde kosten nog niet in lijn zijn met de begroting.

DO gemeentelijke bedrijfsgebouwen	Incidenteel voordeel op de lasten van	208

De kosten voor dagelijks onderhoud aan gemeentelijke gebouwen zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat minder materiaalvervanging noodzakelijk bleek dan vooraf was ingeschat.

Voordeel aanbesteding verzekering	structureel voordeel op de lasten van	59

In 2025 zijn de verzekeringen voor de gemeentelijke bedrijfsgebouwen opnieuw aanbesteed. Dit heeft geleid tot lagere premielasten gedurende de looptijd van het contract.

Het hiermee samenhangende voordeel is vanaf 2026 structureel verwerkt in de begroting.

Lagere licentiekosten en vacatures IMA	Incidenteel voordeel op de lasten van	467

Een deel van het gerealiseerde voordeel is toe te schrijven aan structurele licentiekosten die, als gevolg van het doorschuiven van implementaties binnen het programma Lelystad Digitaal 2025, nog niet zijn gemaakt. Na implementatie zijn deze kosten structureel benodigd.

Daarnaast staan er momenteel enkele vacatures open die, gezien de krappe arbeidsmarkt, nog niet zijn ingevuld.

Prioritering capaciteit Lelystad Digitaal 2025	Incidenteel voordeel op de lasten van	487

Als gevolg van noodzakelijke prioritering binnen de beschikbare capaciteit van het programma Lelystad Digitaal 2025 zijn keuzes gemaakt in de uitvoering van projecten. Het vierjarige programma omvat diverse projecten op het gebied van wetgeving, Europese aanbestedingen, dienstverlening en de digitale transformatie van de gemeentelijke informatievoorziening.

De beschikbare capaciteit is in 2025 primair ingezet op projecten waarbij wet- en regelgeving en bedrijfscontinuïteit het zwaarst wegen. Hierdoor zijn enkele projecten en beleidsontwikkelingen doorgeschoven naar het overgangsjaar 2026.

Een deel van de hiermee samenhangende middelen is, conform de prognose in de decembernotitie, reeds doorgeschoven. Het resterende budget wordt betrokken bij de resultaatbestemming bij vaststelling van de jaarrekening 2025.

Storting dubieuze debiteuren	Incidenteel nadeel op de lasten van	-200

Het nadeel wordt veroorzaakt door een noodzakelijke dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren. Deze dotatie houdt onder meer verband met een openstaande vordering op een debiteur die in juli 2025 failliet is gegaan.

Daarnaast is een aanvullende voorziening getroffen in verband met een lopende betalingsregeling, waarvoor in 2026 een voorstel tot gedeeltelijke afboeking wordt verwacht.

Implementatie AutoCAD	Incidenteel nadeel op de lasten van	-127

Het verschil wordt verklaard door de voorbereiding van de aanbesteding van een nieuw tekenprogramma en de doorlopende licentiekosten van de huidige software. De voorgenomen overgang naar AutoCAD is, vanwege de contractduur van het huidige pakket, doorgeschoven naar 2026.

Hierdoor zijn in 2025 uitsluitend voorbereidingskosten gemaakt (€71.000), terwijl in de begrotingsmonitor van september nog rekening werd gehouden met een verwacht tekort van €275.000 voor de implementatie. De aanbesteding is inmiddels in afrondende fase en de implementatiekosten zullen in 2026 tot realisatie komen.

Daarnaast zijn in 2025 nog licentiekosten voor de bestaande software gemaakt (€56.000). Voor de nieuwe situatie is vanaf 2026 structureel €60.000 aan licentiekosten opgenomen in de programmabegroting.

Kanteling doorbelasting aan projecten	Incidenteel voordeel op de lasten van	466

Het voordeel wordt verklaard door een verschuiving in de inzet op projecten. De bijdrage vanuit de grondexploitaties aan de bedrijfsvoeringskosten is direct gerelateerd aan de inzet van intern personeel.

Waar in voorgaande jaren relatief veel gebruik werd gemaakt van externe inhuur, is in 2025 meer inzet geleverd door eigen personeel. Door deze verschuiving neemt de toerekening van kosten aan projecten toe, wat resulteert in een hogere dekking van de bedrijfsvoeringskosten.

In 2026 wordt beoordeeld of deze ontwikkeling een incidenteel karakter heeft of structureel van aard is.

Actualisatie P&O diensten voor derden	Incidenteel nadeel op de lasten van	-96
	Incidenteel voordeel op de baten van	96

De afwijking wordt veroorzaakt door CAO-stijgingen voor werkzaamheden die de gemeente uitvoert voor derden, waaronder de Omgevingsdienst en Concern voor Werk op het gebied van personeelsadministratie. Als gevolg van de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren zijn de personeelskosten toegenomen.

Deze stijging wordt volledig gecompenseerd door een overeenkomstige verhoging van de ontvangen vergoedingen, waardoor het effect per saldo neutraal is.

Om deze structurele ontwikkeling in de begroting te verwerken, wordt in de Programmabegroting 2027–2030 een voorstel gedaan voor actualisatie van deze budgetten.

Invulling ombuiging teambudget	Incidenteel voordeel op de lasten van	286

Het voordeel is het gevolg van het vooruitlopend invullen van de opgelegde structurele ombuiging op het teambudget. Deze ombuiging, van €300.000 op de posten opleiding, banqueting en teambudget, is formeel vanaf 2026 van kracht.

Om deze taakstelling tijdig te realiseren, is in 2025 gestart met een pilot. De eerste resultaten hiervan zijn positief en leiden reeds in 2025 tot lagere uitgaven.

Actualisatie communicatieteam	Incidenteel voordeel op de lasten van	152

Het voordeel wordt verklaard door de actualisatie van de inrichting en werkwijze van het communicatieteam in 2025. In dit kader zijn functies opnieuw beoordeeld en tijdelijk niet ingevuld, wat heeft geleid tot lagere personeelslasten.

In 2025 is de basis van het team op orde gebracht. Per 1 januari 2026 is de beschikbare formatieruimte volledig ingevuld en wordt ingezet op verdere optimalisatie van de structuur. Een eerste doorkijk laat zien dat mogelijk aanvullende inzet nodig is; hiervoor is in de kaderbrief 2027 een voorstel opgenomen.

Inzet organisatieontwikkeling	Incidenteel voordeel op de lasten van	150

Het voordeel wordt veroorzaakt door het later invullen van personele capaciteit voor organisatieontwikkeling. Hoewel in 2025 budget beschikbaar was, is de daadwerkelijke inzet van personeel pas vanaf het derde kwartaal gerealiseerd. Dit heeft geleid tot een onderbesteding op de personeelslasten in 2025.

In 2026 wordt de beschikbare capaciteit volledig ingevuld en wordt de inzet op organisatieontwikkeling op het beoogde niveau gebracht.

Lelystad Digitaal 2025	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	-187 -300

Het vierjarige programma Lelystad Digitaal 2025 omvat diverse projecten op het gebied van wetgeving, Europese aanbestedingen, dienstverlening en de digitale transformatie van de gemeentelijke informatievoorziening.

Vanwege beperkte capaciteit zijn in 2025 prioriteiten gesteld, waarbij de inzet is gericht op projecten met de grootste impact vanuit wet- en regelgeving en bedrijfscontinuïteit. Als gevolg hiervan zijn enkele projecten en beleidsontwikkelingen doorgeschoven naar het overgangsjaar 2026.

In 2026 wordt daarnaast, in samenspraak met de raad, verdere invulling gegeven aan de IV-strategie 2026–2030.

Een deel van de niet bestede middelen is, conform de prognose in de decembernotitie, reeds doorgeschoven. Het resterende budget wordt betrokken bij de resultaatbestemming bij vaststelling van de jaarrekening 2025.

Bedrag x €1.000

0.5 Treasury	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	225	-345	570 N
Baten	2.474	3.833	1.359 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Ja

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn afhankelijk van de looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden. Er is in 2024 uitvoering gegeven aan de gemeentelijke treasuryfunctie, binnen de grenzen van de Wet FIDO en de daarbij geldende kasgeldlimiet. Door middel van het spreiden van de leningenportefeuille is getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
NV Vitens

Financiële afwijkingen 0.5 Treasury naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Rentebaten kort geld (<1 jaar)	I	-	-	-	1.500	2.618	**1.118 V**	1.118 V
Effect actualisatie kapitaallasten	I	346	-	**346 N**	-	-	-	346 N
Beheersvergoeding SVN leningen	I	-3	-226	**223 N**	114	463	**349 V**	126 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-119	-119	**0 N**	860	752	**108 N**	108 N
Totaal exploitatie		**225**	**-345**	**570 N**	**2.474**	**3.833**	**1.359 V**	**789 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	1.902	1.902	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**1.902**	**1.902**	**-**	**-**
Totaal		**225**	**-345**	**570 N**	**4.376**	**5.735**	**1.359 V**	**789 V**

Rentebaten kort geld (<1 jaar)	Incidenteel voordeel op de baten van	1.118

De gemeente heeft de afgelopen jaren, en ook in 2025, aanzienlijke inkomsten uit grondverkopen gerealiseerd. Deze middelen zijn tijdelijk rentedragend uitgezet bij de schatkist.

Door het oplopende saldo op deze rekening zijn de rentebaten circa €1,1 miljoen hoger uitgevallen dan begroot.

	Effect actualisatie kapitaallasten	Incidenteel nadeel op de lasten van	-346

Dit betreft het effect binnen het taakveld treasury van de actualisatie van de kapitaallasten naar aanleiding van de verwerking van de kadernota en de MPG 2025 (raadsbesluit 25.214). De hieruit voortvloeiende wijzigingen in investeringsplanning en grondexploitaties werken door in de rentelasten binnen dit taakveld.

	Beheersvergoeding SVN leningen	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-223 349

Binnen de begroting zijn de rentebaten en de beheervergoeding voor de SVN-leningen niet afzonderlijk geraamd. Hierdoor ontstaat een nadeel van €220.000 op de lasten. Dit nadeel wordt aan de batenzijde meer dan gecompenseerd door hogere rentebaten.

In de programmabegroting 2026–2029 zijn de budgetten binnen het taakveld treasury hierop geactualiseerd.

Bedrag x €1.000

0.61 OZB woningen	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-2.290	-1.992	298 V
Baten	15.088	15.504	416 V

0.62 OZB niet-woningen	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-	-0	0 N
Baten	17.688	20.541	2.853 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[100 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Aan het begin van het jaar zijn de gecombineerde aanslagen verstuurd. Het ging om bijna 40.000 aanslagen voor woningen en bedrijfspanden. Ruim de helft (55%) is digitaal verstuurd via MijnOverheid. De overige 45% is per post verzonden.

Op de gecombineerde aanslag staan de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing overzichtelijk bij elkaar. Zo zien inwoners in één oogopslag wat hun gemeentelijke woonlasten zijn. Voor mensen die recht hebben op kwijtschelding, stond dit direct vermeld op de aanslag.

Na het versturen zijn de binnengekomen betalingen verwerkt. Ook aanvragen voor kwijtschelding, verzoeken voor een betalingsregeling en bezwaren zijn in behandeling genomen of afgerond.

Voor de OZB/WOZ-beschikkingen zijn ongeveer 1.300 bezwaren binnengekomen. Hiervan zijn 60 bezwaren informeel afgehandeld en 1.240 formeel behandeld. Na de sterke daling in 2024 is het aantal bezwaren in 2025 verder afgenomen. Ook het aantal beroepszaken bij de rechtbank is gedaald. Daarmee lijkt de eerdere toename van bezwaren via zogenoemde 'no cure, no pay'-bureaus definitief tot stilstand gekomen.

De aanvragen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zijn nagenoeg allemaal afgehandeld, betalingsregelingen zijn zo nodig getroffen, bezwaren tegen de invordering zijn afgehandeld en de dwanginvordering is opgestart.

Gerelateerde beleidsnota's

Tarievennota 2025 (behandeling in de raad eind 2024)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.61 OZB woningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
OZB woningen	I	-	-	-	14.823	15.091	**268 V**	268 V
Uitvoeringskosten gem belastingen lasten en bate	I	-702	-603	**100 V**	265	413	**148 V**	248 V
P kosten	I	-1.587	-1.390	**198 V**	-	-	-	198 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	0	**0 V**	-	-	-	0 V
Totaal exploitatie		**-2.290**	**-1.992**	**298 V**	**15.088**	**15.504**	**416 V**	**714 V**
Totaal		**-2.290**	**-1.992**	**298 V**	**15.088**	**15.504**	**416 V**	**714 V**

OZB woningen	Incidenteel voordeel op de baten van	268

De gerealiseerde baten OZB woningen zijn hoger dan begroot, dit komt vooral door voorzichtige raming.

Uitvoeringskosten gem belastingen lasten en baten	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	100 148

De uitvoeringskosten zijn lager dan begroot omdat minder is uitbesteed aan de ondersteuning en minder uitgegeven aan proceskosten vergoeding. De baten zijn hoger dan begroot omdat er meer capaciteit is ingezet voor het invorderen van de gemeentelijke belastingen. De doorbelasting van deze kosten hebben voor hogere inkomsten geleid dan begroot.

P kosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	198

P-kosten minder bezetting dan formatie dit komt door wij niet alle vacatures hebben vervuld.

Financiële afwijkingen 0.62 OZB niet-woningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
OZB niet woningen	S	-	-	-	17.688	20.541	**2.853 V**	2.853 V
Totaal exploitatie		**-**	**-0**	**0 N**	**17.688**	**20.541**	**2.853 V**	**2.853 V**
Totaal		**-**	**-0**	**0 N**	**17.688**	**20.541**	**2.853 V**	**2.853 V**

	OZB niet woningen	structureel voordeel op de baten van	2.853

De gerealiseerde opbrengsten OZB niet woningen komen hoger uit dan begroot door enerzijds inkomsten over voorgaande jaren. Anderzijds zijn er grote projecten gerealiseerd. Bijstelling vindt bij de kaderbrief plaats.

Bedrag x €1.000

0.63	Parkeerbelasting		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-	-	-
		Baten	2.490	2.263	227 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden bezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting precies wordt ontvangen. De opbrengsten komen min of meer overeen met de baten in 2024. Mogelijk heeft het slinken van het parkeerareaal als gevolg van bouwplannen in het stadshart bijgedragen aan het ontvangen van minder baten uit parkeerbelasting. De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ongeveer 9% afwijking).

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	-
Verordening Parkeerbelasting Lelystad	

Financiële afwijkingen 0.63 Parkeerbelasting naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Parkeerbelasting		-	-	-	2.490	2.263	**227 N**	227 N
Totaal exploitatie		**-**	**-**	**-**	**2.490**	**2.263**	**227 N**	**227 N**
Totaal		**-**	**-**	**-**	**2.490**	**2.263**	**227 N**	**227 N**

Parkeerbelasting	structureel nadeel op de baten van	-227

In 2025 zijn opbrengsten uit parkeerbelasting gerealiseerd die in lijn liggen met het niveau van 2024. Het ramen van deze inkomsten kent van nature een zekere mate van onzekerheid. De lagere opbrengsten ten opzichte van de begroting kunnen deels worden verklaard door een afname van het beschikbare parkeerareaal als gevolg van bouwactiviteiten in het stadshart. De afwijking blijft met circa 9% binnen een acceptabele bandbreedte.

Bedrag x €1.000

0.64	Belastingen overig		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-	-	-
		Baten	586	626	40 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[100 %]

Context van het taakveld

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van de hondenbelasting (artikel 226). De toeristenbelasting (artikel 224) maakt begrotingstechnisch onderdeel uit van taakveld 3.4 Economische promotie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De werkzaamheden voor het bijhouden van het bestand, de registratie en de controle van de hondenbelasting zijn uitgevoerd. Vervolgens zijn de aanslagen hondenbelasting opgelegd en verzonden. De invordering van de hondenbelasting heeft daarna plaatsgevonden.
De aanslagen hondenbelasting zijn gecombineerd verzonden met de aanslagen onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing, zodat inwoners deze op een aanslagbiljet hebben ontvangen.

Gerelateerde beleidsnota's

Legesverordening Lelystad 2025 (raadsbehandeling eind 2024)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.64 Belastingen overig naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	586	626	**40 V**	40 V
Totaal exploitatie		**-**	**-**	**-**	**586**	**626**	**40 V**	**40 V**
Totaal		**-**	**-**	**-**	**586**	**626**	**40 V**	**40 V**

Bedrag x €1.000

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-	-	-
	Baten	227.630	230.813	3.183 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering
De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering wordt in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd, inclusief een ingroeimodel. Voor Lelystad zal er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. Er worden momenteel nog vervolgonderzoeken uitgevoerd, wat maakt deze uitkomst nog kan wijzigen. Om die reden is het nadelig effectvoor Lelystad in eerste instantie beperkt tot €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Nadat de genoemde onderzoeken zijn afgerond dient daar nog besluitvorming over plaats te vinden. In het geval Lelystad geconfronteerd wordt met een aanvullend nadelig herverdeeleffect zal dit gefaseerd ingevoerd worden.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering werd tot voor kort vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal onder gemeenten te verdelen bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het acccres genoemd en werd ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. Op basis van de meicirculaire 2024 is meer duidelijk geworden over de nieuwe normeringsystematiek. Voortaan wordt de groei van de algemene uitkering gekoppeld aan de groei van het bbp. Hier wordt overigens nog over gediscussieerd met het Rijk, aangezien de groei van de algemene uitkering in deze systematiek lager uitvalt in vergelijking met de groei van de gemeentelijke uitgaven (denk aan de sterk toenemende kosten als gevolg van vergrijzing).

De bijstellingen uit deze programmabegroting 2025 - 2028 zijn gebaseerd op de informatie uit de mei- en septembercirculaire 2024. Op het moment dat er meer duidelijkheid ontstaat omtrent bovengenoemde onzekerheden worden de effecten betrokken in de gemeentelijke p&c cyclus.

Integratie uitkeringen
De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen
Decentralisatie utkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkeringgeen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering.

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. In deze programmabegroting worden om die reden de zogeheten taakgerelateerde mutaties doorvertaald in de gemeentebegroting.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Algemene uitkering	I	-	-	-	202.063	204.067	**2.005 V**	2.005 V
ICL uitkering	I	-	-	-	12.026	12.480	**454 V**	454 V
DU - Compensatie med. soc. ontwikkelbedrijven	I	-	-	-	-	275	**275 V**	275 V
AU - Wet versterking regie volkshuisvesting	I	-	-	-	-	167	**167 V**	167 V
DU - Meerkosten Oekraïne sociaal domein	I	-	-	-	-	145	**145 V**	145 V
DU - Ondersteuning lokale energiehulp	I			-	-	46	**46 V**	46 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	13.542	13.633	**91 V**	91 V
Totaal exploitatie		**-**	**-**	**-**	**227.630**	**230.813**	**3.183 V**	**3.183 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.811	-3.811	-	-	-	-	-
Totaal reserves		**-3.811**	**-3.811**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal		**-3.811**	**-3.811**	**-**	**227.630**	**230.813**	**3.183 V**	**3.183 V**

Algemene uitkering	Incidenteel voordeel op de baten van	2.005

De daadwerkelijke hoogte van de algemene uitkering die een gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die voor- of nadelig uit kunnen vallen. Over 2025 gaat het om een voordelige afwijking ter grootte van €2 miljoen (een afwijking van afgerond 1,0%). Er zijn diverse ontwikkelingen van invloed geweest op de uiteindelijke hoogte van de algemene uitkering, zowel voor- als nadelig. Voornaamste oorzaak achter deze positieve afwijking is het naar boven toe bijstellen van de compensatie die wordt ontvangen voor de loon-/prijsontwikkeling in de meicirculaire 2025 (de inschatting in de meicirculaire 2025 lag hoger in vergelijking met de septembercirculaire 2024).

ICL uitkering	Incidenteel voordeel op de baten van	454

Lelystad ontvangt al geruime tijd de zogenaamde Interdepartementale Commissie Lelystad (ICL)-bijdrage. De bijdrage die de gemeente over 2025 heeft ontvangen ligt €454.000 hoger dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Dit bedrag zal in latere jaren nog defintief afgerekend worden. Hierbij zal er nog gecorrigeerd worden voor loon-/ prijsontwikkeling (voordelig effect) en de feitelijke ontwikkeling van het inwoneraantal (nadelig effect). In verband met de sterk opgelopen prijzen in de afgelopen jaren loopt er nog een discussie met het Rijk over deze compensatie, welke onderdeel uitmaakt van de evaluatie van de ICL bijdrage.

DU - Compensatie med. soc. ontwikkelbedrijven	Incidenteel voordeel op de baten van	275

Medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven ondervinden nadelige gevolgen van de fiscale maatregelen uit het Belastingplan 2025. In het belastingplan voor 2026 is er een oplossing voor het financiële nadeel gevonden, waardoor deze problematiek zich met ingang van 2026 niet meer voor zal doen. Via de decembercirculaire 2025 is in totaal €40 miljoen beschikbaar gesteld om deze medewerkers compensatie te bieden voor de nadelige gevolgen in 2025. Lelystad heeft als grootste gemeente van het samenwerkingsverband de financiële middelen ontvangen. Voor 2025 resulteert dit binnen taakveld 0.7 in een niet begroot voordelig effect ter grootte van €275.411. Tegelijkertijd is er sprake van een dienovereenkomstig nadelig effect binnen taakveld 6.4 Wsw en beschut werk.

	AU - Wet versterking regie volkshuisvesting	Incidenteel voordeel op de baten van	167

Met de inwerkingstreding van het wetsvoorstel 'Versterking regie volkshuisvesting' ontstaan extra werkzaamheden voor medeoverheden. Het Rijk heeft laten onderzoeken wat de financiële gevolgen zijn voor gemeenten in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Ter compensatie van de incidentele uitvoeringslasten is een bedrag van €48,3 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd via de decembercirculaire 2025. Voor Lelystad betekent dat een niet begroot voordelig effect ter grootte van €167.000 in 2025. Via de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt de raad voorgesteld deze middelen voor besteding beschikbaar te stellen in 2026.

	DU - Meerkosten Oekraïne sociaal domein	Incidenteel voordeel op de baten van	145

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek ligt voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Gemeenten zijn hiervoor via de decemberciruclaire 2025 gecompenseerd, wat voor 2025 resulteert dit in een niet begroot voordelig effect ter grootte van €144.553.

	DU - Ondersteuning lokale energiehulp	Incidenteel voordeel op de baten van	46

Met de middelen uit de bestaande specifieke uitkering 'Energiearmoede' hebben gemeenten al een lokale aanpak op energiearmoede opgezet. Via de decembercirculaire 2025 hebben gemeenten een aanvullende decentralisatie uitkering ontvangen met als doel de lokale hulp voor huishoudens met een hoge energierekening en laag inkomen te intensiveren. Voor Lelystad betekent dat een niet begroot voordelig effect ter grootte van €45.860 in 2025. Via bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt de raad gevraagd deze middelen voor besteding beschikbaar te stellen in 2026.

Bedrag x €1.000

0.8	Overige baten en lasten	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-3.528	-1.249	2.279 V
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €10.000. In 2025 is er geen gebruik gemaakt van dit budget.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter. Wel kan er op rekeningbasis sprake zijn van een afwijking ten opzichte van de begroting, bijvoorbeeld wanneer een eerder gereserveerde stelpost nog niet (volledig) is ingezet in het boekjaar.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.8 Overige baten en lasten naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Stelpost kapitaallasten	I	-1.841	-	**1.841 V**	-	-	-	1.841 V
Stelpost hogere kapitaallasten	I	-453	-	**453 V**	-	-	-	453 V
Stelpost tijdelijke sporthal	I	-300	-	**300 V**	-	-	-	300 V
Voormalig personeel	I	-1.039	-1.170	**131 N**	-	-	-	131 N
Spaarverlof	S	-	-79	**79 N**	-	-	-	79 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	105	-0	**106 N**	-	-	-	106 N
Totaal exploitatie		**-3.528**	**-1.249**	**2.279 V**	**-**	**-**	**-**	**2.279 V**
Reserves								
Stelpost tijdelijke sporthal		-	-	-	300	-	**300 N**	300 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-305	-305	-	494	494	-	-
Totaal reserves		**-305**	**-305**	**-**	**794**	**494**	**300 N**	**300 N**
Totaal		**-3.833**	**-1.554**	**2.279 V**	**794**	**494**	**300 N**	**1.979 V**

Stelpost kapitaallasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	1.841

De in de gemeentebegroting geraamde kapitaallasten worden periodiek geactualiseerd op basis van de investeringsbegroting. De datum waarop investeringen worden opgeleverd is daarbij bepalend: kapitaallasten worden namelijk pas in de begroting opgenomen in het jaar ná opleveringen. Voor 2025 resulteert dit in een incidenteel voordeel ter grootte van €1.841.465.

	Stelpost hogere kapitaallasten	Incidenteel voordeel op de lasten van	453

In de gemeentebegroting wordt rekening gehouden met de doorwerking van stijgende lonen en prijzen. Reeds gereserveerde investeringskredieten worden ook jaarlijks geactualiseerd op basis van het stijgend prijspeil, wat zich vertaalt in hogere structurele kapitaallasten. Hiervoor zijn middelen gereserveerd in de vorm van een stelpost. De gereserveerde middelen waren in 2025 nog niet volledig benodigd, maar worden in de komende jaren wel benut (bijvoorbeeld voor actualisatie van de - reeds geraamde - investeringskredieten van zaken als de nieuwe sporthal, de rondweg Lelystad Zuid en nieuwbouw Corneel. Voor 2025 resulteert dit in een incidenteel voordeel ter grootte van €456.000.

	Stelpost tijdelijke sporthal	Incidenteel voordeel op de lasten van	300

In de gemeentebegroting is - via een onttrekking aan de reserve ontwikkeling stad - een bedrag van €300.000 gereserveerd onder de noemer 'Tijdelijke sporthal'. De raad is via voorstel 26.075 geïnformeerd over de (on)mogelijkheden om te komen tot een kwalitatieve tijdelijke voorziening voor bewegingsonderwijs in Zuiderhage. Op basis van de bevindingen heeft de raad besloten af te zien van deze tijdelijke voorziening en de middelen vrij te laten vallen (de nieuwe sporthal Rietlanden III zal voorzien in de toekomstige behoefte). Voor 2025 resulteert dit in een incidenteel voordeel op de lasten ter grootte van €300.000 en een dienovereenkomstig nadeel op de baten, omdat de eerder begrote onttrekking uit de reserve vanzelfsprekend ook niet plaats heeft gevonden.

	Voormalig personeel	Incidenteel nadeel op de lasten van	-131

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Per saldo is er in 2025 sprake van een nadeel ter grootte van €131.000.

	Spaarverlof	structureel nadeel op de lasten van	-79

Medewerkers hebben op basis van de CAO - onder voorwaarden - de mogelijkheid om niet benut verlof op te sparen in een zogeheten 'spaarverlof', wat in de financiële verantwoording wordt verwerkt als voorziening op de balans. Dit in 2025 opgebouwde spaarverlof resulteert in een nadeel ter grootte van €79.000.

Bedrag x €1.000

0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-	-2.707	2.707 N
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Met ingang van het boekjaar 2022 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting. De te betalen vennootschapsbelasting wordt gedekt uit het resultaat grondexploitaties. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Afrekening VPB 2023	I	-	806	**806 V**	-	-	-	806 V
Voorschot VPB 2024	I	-	-1.250	**1.250 N**	-	-	-	1.250 N
Voorschot VPB 2025	I	-	-2.263	**2.263 N**	-	-	-	2.263 N
Totaal exploitatie		**-**	**-2.707**	**2.707 N**	**-**	**-**	**-**	**2.707 N**
Totaal		**-**	**-2.707**	**2.707 N**	**-**	**-**	**-**	**2.707 N**

De in 2025 ontvangen en betaalde vennootschapsbelasting heeft voor €806.000 (voordelig) betrekking op het belastingjaar 2023. Voor de jaren 2024 en 2025 zijn voorlopige aanslagen opgelegd van respectievelijk €1.250.000 en €2.263.000. De aanslagen worden gedekt uit het positieve resultaat vanuit de grondexploitaties.

Op basis van de huidige inzichten zal ook in de komende jaren sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. De hoogte hiervan is per boekjaar lastig te ramen, als gevolg van onder meer marktontwikkelingen (vraag, prijs en bouwcapaciteit), wijzigingen in wet- en regelgeving, jurisprudentie en het beleid van de Belastingdienst.

Bedrag x €1.000

0.10	Mutaties reserves		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-8.540	-8.845	305 N
		Baten	19.234	15.512	3.721 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De financiële mutaties op de reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de betreffende lasten en / of baten worden veroorzaakt.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening 2024	-

De tabel op de volgende pagina geeft per taakveld de mutaties weer. De reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de lasten / baten betrekking op hebben.

0. Bestuur en ondersteuning bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
0.4 Overhead	-	-	-	187	-187
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	3.811	3.811	3.811	-
0.8 Overige baten en lasten	25	280	305	305	-
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	4	4	-	4
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	135	135	135	-
6.3 Inkomensregelingen	650	139	790	810	-20
6.4 WSW en beschut werk	-	533	533	533	-
6.5 Arbeidsparticipatie	424	-	424	424	-
6JGD Jeugdzorg - integraal	-	-	-	-	-
8.1 Ruimte en leefomgeving	-	300	300	403	-103
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	2.175	2.175	2.175	-
8.3 Wonen en bouwen	-	63	63	63	-
Totaal Lasten	1.099	7.441	8.540	8.845	-305
Baten					
0.1 Bestuur	-	-297	-297	-68	-229
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	-35	-35	-124	89
0.4 Overhead	-	-931	-931	-574	-357
0.5 Treasury	-1.902	-	-1.902	-1.902	-
0.8 Overige baten en lasten	-56	-738	-794	-494	-300
1.2 Openbare orde en veiligheid	-105	38	-67	-49	-18
2.1 Verkeer en vervoer	-141	-579	-720	-440	-280
2.2 Parkeren	-	-12	-12	-12	-
2.5 Openbaar vervoer	-100	23	-77	-88	11
3.1 Economische ontwikkeling	-445	-1.564	-2.009	-1.688	-321
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-25	-	-25	-24	-1
3.4 Economische promotie	-250	6	-244	-101	-143
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-75	-75	-	-75
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-535	263	-272	-195	-77
5.1 Sportbeleid en activering	-12	-130	-142	-142	-
5.2 Sportaccommodaties	-	-102	-102	-	-102
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-174	-174	-82	-93
5.4 Musea	-	-100	-100	-	-100
5.5 Cultureel erfgoed	-45	17	-28	-21	-8
5.6 Media	-50	-	-50	-32	-18
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-66	-66	-20	-46
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.367	-62	-1.429	-844	-585
6.3 Inkomensregelingen	-1.255	-199	-1.454	-1.440	-14
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-284	-284	-251	-33
6WMO WMO integraal	-	-169	-169	-131	-38
7.1 Volksgezondheid	-	-10	-10	-0	-10
7.3 Afval	-	-20	-20	-7	-12
7.4 Milieubeheer	-508	-842	-1.349	-1.176	-174
8.1 Ruimte en leefomgeving	-369	-823	-1.193	-847	-346
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	-2.906	-2.906	-2.822	-85
8.3 Wonen en bouwen	-1.633	-663	-2.296	-1.938	-358
Totaal Baten	-8.798	-10.436	-19.234	-15.512	-3.721
Eindtotaal	-7.699	-2.995	-10.694	-6.667	-4.027

Bedrag x €1.000

0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-	-28.655	28.655 N
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de programmabegroting 2025 - 2028 (na besluitvorming in de raad).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op dit taakveld wordt het saldo van alle andere taakvelden geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het hier gepresenteerde "nadelige" resultaat van €28.655.000 is de tegenhanger van, het per saldo, positieve resultaten op alle overige taakvelden. Kortom dit is de technische verwerking van het positieve rekeningresultaat. In het hoofdstuk Analyse op hoofdlijnen wordt op clusterniveau weergegeven op welke onderdelen er sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

1. Veiligheid

(Alle) bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.838	53	6.890	7.009	-119
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.959	1.278	8.237	6.636	1.601
Totaal Lasten	13.797	1.331	15.128	13.646	1.482
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-101	-	-101	-125	24
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.713	-1.101	-3.815	-2.280	-1.534
Totaal Baten	-2.814	-1.101	-3.916	-2.405	-1.510
Eindtotaal	10.983	229	11.212	11.240	-28

De taakvelden binnen het cluster ‘1. Veiligheid’ hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

1.1	Crisisbeheersing en brandweer		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-6.890	-7.009	119 N
		Baten	101	125	24 V

Hoofdopgave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Versterken van de Crisisbeheersing

De crises van de afgelopen jaren hebben laten zien dat de complexiteit van de aard van crises toeneemt. Het is daarom van groot belang dat de crisisbeheersing is versterkt. Deze noodzaak wordt vanuit het Rijk onderschreven. Het Rijk heeft daarom structureel extra geld beschikbaar gesteld om de crisisbeheersing en de daaraan gerelateerde informatievoorziening te versterken. Dit is een doorlopend proces.

Inrichten Meldkamer Midden Nederland

De nieuwe meldkamer is gerealiseerd en bevindt zich in Hilversum. Zij levert haar diensten aan Veiligheidsregio's Utrecht, Flevoland en Gooi en Vechtstreek.

Toekomstbestendige brandweerorganisatie

Bij de vaststelling van het huidige dekkingsplan heeft het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Flevoland de opdracht gegeven om de impact van de groei en ontwikkelingen op de brandweerzorg inzichtelijk te maken en de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om de kwaliteit van brandweerzorg te behouden. Dit heeft geresulteerd in het rapport Toekomstverkenning Flevoland 2050.
De belangrijkste ontwikkeling is de grootschalige woningbouw in Flevoland, waarbij de prognose wordt gemaakt dat het inwoneraantal tot 2050 met ruim 160.000 inwoners zal groeien tot ongeveer 620.000 inwoners. En door de klimaatverandering zullen er vaker langere periodes van droogte zijn, waardoor het risico op natuurbranden toeneemt. Daarnaast besteedt de brandweer aandacht aan de energietransitie.

Wijkbrandweer

In 2025 is in Flevoland de inzet van de wijkbrandweer verder uitgerold. De Wijkbrandweer draagt bij aan de integrale veiligheid in de wijk. Ook in Lelystad is de wijkbrandweer actief ingezet.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023 - 2026
Beleidsplan Veiligheidsregio

Gerelateerde verbonden partijen
Veiligheidsregio Flevoland

Financiële afwijkingen 1.1 Crisisbeheersing en brandweer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Actualisatie verplichting Alternatief FLO	I	-	-129	**129 N**	-	-	-	129 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-6.890	-6.881	**10 V**	101	125	**24 V**	34 V
Totaal exploitatie		**-6.890**	**-7.009**	**119 N**	**101**	**125**	**24 V**	**95 N**
Totaal		**-6.890**	**-7.009**	**119 N**	**101**	**125**	**24 V**	**95 N**

Actualisatie verplichting Alternatief FLO	Incidenteel nadeel op de lasten van	-129

De voorziening voor het Functioneel leeftijdsontslag brandweerpersoneel is gevormd in verband met de verplichting voortvloeiend uit een uitvoeringsovereenkomst met de Veiligheidsregio Flevoland. Deze regeling geldt voor 5 personen die een repressieve dienst vervullen en door deze regeling vanaf de leeftijd van 59 jaar met vervroegd pensioen kunnen, waarbij de gemeente een deel van de bezoldiging aanvult. Vanaf 2024 wordt jaarlijks met 4% indexatie rekening gehouden en dit is gelijk aan het percentage waarmee bij de Veiligheidsregio wordt gerekend. Op basis van werkelijk gebruik vindt afrekening in enig jaar plaats.

Bedrag x €1.000

1.2	Openbare orde en veiligheid	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-8.237	-6.636	1.601 V
	Baten	3.815	2.280	1.534 N

Hoofdopgave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal veiligheidsplan 2023-2026.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er wordt uitvoering gegeven aan het integraal veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 met daarin focus op de prioriteiten: cybercriminaliteit, aanpak ondermijning, jeugd en veiligheid en zorg en veiligheid. Verder is uitvoering gegeven aan het landelijke programma Preventie met Gezag.

Veiligheid is een veelomvattend beleidsveld. Het gaat om jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, aanpak drugsoverlast, mensenhandel, prostitutiebeleid, huiselijk geweld en crisisbeheersing. Het gaat ook om het veiligheidsgevoel van burgers zoals dit mede wordt beïnvloed door de inrichting van de openbare ruimte en beleid inzake jeugd, gezondheidszorg, wonen, werk en onderwijs. Deze onderwerpen hebben invloed op de veiligheid en het veiligheidsgevoel, maar zijn niet binnen het team veiligheid georganiseerd. Het IVP beschrijft meer dan honderd activiteiten waaraan doorlopend uitvoering aan wordt gegeven.

1. Cybercrimininaliteit: De samenwerking tussen de Flevolandse gemeenten en lokale partners op gebied van digitale veiligheid is geïntensiveerd. Verder zijn diverse bewustwordingscampagnes gehouden en trainingen gegeven aan inwoners en ondernemers ter bevordering van de digitale weerbaarheid.

2. Ondermijning: In 2025 zijn we onverminderd doorgegaan met controles bij bedrijven en op illegale prostitutie. In 2025 was een hele lichte stijging (4) zichtbaar ten aanzien van de bestuurlijke rapportages Excessief geweld door de politie. Waar kan, treden we bestuurlijk op. Deze bestuurlijke resultaten op de aanpak van ondermijning zijn omvat in een factsheet. Er is een werkgroep van verschillende ketenpartners samengesteld die zich bezighoudt met de aanpak van ondermijning op Lelystad Airport. Ook zijn er bewustwordingscampagnes georganiseerd om de maatschappelijke en interne weerbaarheid te vergroten.

3. Jeugd en Veiligheid: In 2025 is het programma Preventie met Gezag voortgezet. Daarnaast is de aanvraag voor de nieuwe programma-periode (jun 2026 t/m dec 2029) ingediend en goedgekeurd door ministerie J&V. Een aantal ontwikkelingen vanuit Preventie met Gezag zijn geborgd in het reguliere beleidsterrein jeugd & veiligheid, waaronder het afstemmingsoverleg voor overlastgevende Jeugd in de Openbare Ruimte (JOR) en het Signaalpunt Jeugd&Veiligheid. Doorlopend wordt er ingezet op School & Veiligheid en Persoonsgerichte aanpak. De aanpak voor kwetsbare meiden en jongens die te maken krijgen met o.a. seksuele uitbuiting is geborgd in de S|HE aanpak.

4. Zorg en Veiligheid: Er is op procesniveau ingezet op de doorontwikkeling van de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast wordt de casuïstiek besproken in het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland en binnen het Stedelijk Integraal Team. Er zijn twee buurtschouwen gehouden en er is in twee wijken een integrale aanpak toegepast op overlast.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Evenementenbeleid
Nota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen
Omgevingsdienst

Financiële afwijkingen 1.2 Openbare orde en veiligheid naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
SPUK Preventie met gezag	I	-3.463	-1.976	**1.487 V**	3.463	2.015	**1.448 N**	39 V
Wegslepen voertuigen	S	-37	-143	**106 N**	-		**-**	106 N
Samen Lelystad Oost - SPUK Kansrijke Wijken	I	-242	-100	**142 V**	242	100	**142 N**	-
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.495	-4.417	**78 V**	110	165	**56 V**	134 V
Totaal exploitatie		**-8.237**	**-6.636**	**1.601 V**	**3.815**	**2.280**	**1.534 N**	**67 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	**-**	67	49	**18 N**	18 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**67**	**49**	**18 N**	**18 N**
Totaal		**-8.237**	**-6.636**	**1.601 V**	**3.882**	**2.329**	**1.552 N**	**49 V**

SPUK Preventie met gezag	Incidenteel voordeel op de lasten van	1.487
	Incidenteel nadeel op de baten van	-1.448

De gemeente heeft voor het programma Preventie met Gezag van het ministerie van Justitie & Veiligheid een voorschot ontvangen van in totaal €5.754.729 voor de eerste programmaperiode 2022 - 2025. Formeel loopt deze periode tot en met 31 mei 2026. Begin 2025 bedroeg het nog niet besteedde budget €3,5 miljoen. In 2025 is zo'n €2 miljoen besteed aan het programma. De resterende €1,5 miljoen is bedoeld voor de financiering van de resterende periode in 2026. De prognose is dat het totale budget wordt besteed binnen de daarvoor bestemde programmaperiode. Per 1 juni 2026 gaat de nieuwe SPUK Preventie met Gezag in voor de periode juni 2026 tot en mem december 2029, waarvoor weer nieuwe middelen beschikbaar worden gesteld. De baten uit de SPUK zijn direct verbonden met de in 2025 gemaakte kosten. Omdat deze lager zijn, zijn ook de baten lager. Hierbij is een klein verschil ontstaan tussen de baten en lasten van €39.000 op dit taakveld omdat er in de SPUK baten zijn verantwoord waarvan de corresponderende (loon)kosten op een ander taakveld zijn geboekt.

Wegslepen voertuigen	structureel nadeel op de lasten van	-106

In 2025 zijn uitvoeringskosten gemaakt voor het wegslepen van voertuigen. Hiervoor was geen structureel budget beschikbaar. Daarnaast zijn op dit onderwerp incidentele kosten van €67.000 gemaakt voor de aanschaf van een sleutelkast en incidentele softwarekosten voor BOA's (Sigmax). Gezien het beleid omtrent voertuigen is de verwachting dat de uitvoeringskosten voor wegslepen in de komende jaren blijft. Daarom wordt in de programmabegroting 2027-2030 een aanvraag voor structurele middelen van €60.000 gedaan voor de wegsleepkosten van voertuigen en €46.000 voor softwarekosten.

Samen Lelystad Oost - SPUK Kansrijke Wijken	Incidenteel nadeel op de lasten van	142
	Incidenteel voordeel op de baten van	-142

Doordat binnen SPUK-onderdeel Veerkracht en weerbaarheid een aantal programma- onderdelen later zijn gestart dan oorspronkelijk was gepland, is een deel van de beschikbare middelen niet in 2025 besteed. Voor deze middelen is akkoord gevraagd en ontvangen van het ministerie voor doorschuif richting 2026. Verwachting is dat de middelen in 2026 volledig benut worden. In lijn met de lagere lasten dan begroot, zijn ook de baten (subsidieopbrengsten) evenredig lager.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

(Alle) bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	22.270	877	23.147	22.134	1.013
2.2 Parkeren	2.646	59	2.705	2.681	24
2.3 Recreatieve havens	246	0	246	220	27
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	10	-10
2.5 Openbaar vervoer	160	-47	113	88	25
Totaal Lasten	25.323	889	26.212	25.133	1.079
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer	-410	-476	-886	-1.358	471
2.2 Parkeren	-536	-	-536	-528	-8
2.3 Recreatieve havens	-80	-	-80	-103	23
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-	-
Totaal Baten	-1.026	-476	-1.502	-1.988	486
Eindtotaal	24.297	412	24.709	23.145	1.564

De taakvelden binnen het cluster ‘2. Verkeer, vervoer en waterstaat’ hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

2.1	Verkeer en vervoer	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-23.147	-22.134	1.013 V
	Baten	886	1.358	471 V

Hoofdopgave raadsakkoord	1. Bereikbaarheid		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP).

De realisatie van bermverhardingen Polderwegen heeft als gevolgen van capaciteitsproblemen en het in de voorbereiding van de uitvoering combineren van werkzaamheden vertraging opgelopen, maar is in 2025, op 2 locaties na afgerond.

Conform de afspraken in het raadsakkoord is uitvoering gegeven aan de lobby voor infrastructurele verbeteringen. Zo is het onderzoek naar het station Lelystad Zuid afgerond en zijn met het rijk afspraken gemaakt over de multimodale bereikbaarheid van de woningbouw in Zuiderhage. Ook is het Masterplan Lelylijn afgerond waarin de haalbaarheid en financieringsmogelijkheden van de spoorlijn zijn gepresenteerd aan het nieuwe kabinet.

Er zijn diverse verkeersveiligheidsonderzoeken gedaan en -maatregelen getroffen, zoals naar het afsluiten van de middenberm Larserdreef – Delfland. Daarnaast heeft 1 basisschool het verkeersveiligheidslabel ontvangen en zijn er infrastructurele maatregelen uitgevoerd bij vier basisscholen.

Verder zijn de verkeerseffecten van het verhogen van de snelheid op de buitenring gepresenteerd aan de raad. Dit is een vervolg op de raadsakkoord afspraken over de hoofdwegenstructuur en het verkeerscirculatieplan Stationsgebied. De herinrichting van het Stationsgebied Oost wordt uitgevoerd en het nieuwe busstation inclusief busbaan zijn opgeleverd.

Gerelateerde beleidsnota's
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
Beleidsplan Openbare verlichting 2005
Bewegwijzering in Lelystad 2016
Gladheidbestrijdingsplan
Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 2.1 Verkeer en vervoer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Dagelijks onderhoud Wegen	I	-12.737	-12.553	**184 V**	-	-	-	184 V
Leges Kabels en Leidingen	I	-	-	-	287	487	**201 V**	201 V
UPV Wegwerpplastic/SUP zwerfavalvergoeding	I	-2.910	-2.449	**461 V**	506	672	**166 V**	626 V
Openbare verlichting	I	-1.399	-1.044	**355 V**	-	-	-	355 V
Lichtmastreclame en verhaal bovengrondse scha	I	-	-	-	54	133	**80 V**	80 V
Verkeer	I	-1.175	-992	**183 V**	-	-	-	183 V
Personeelskosten	I	-3.480	-3.613	**133 N**	-	-	-	133 N
Actieplan Stadshart - 2e uur gratis parkeren	I	-138	-65	**73 V**	-	-	-	73 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.308	-1.418	**110 N**	40	65	**25 V**	84 N
Totaal exploitatie		**-23.147**	**-22.134**	**1.013 V**	**886**	**1.358**	**471 V**	**1.484 V**
Reserves								
Actieplan Stadshart - 2e uur gratis parkeren	I	-	-	-	138	65	**73 N**	73 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	582	375	**207 N**	207 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**720**	**440**	**280 N**	**280 N**
Totaal		**-23.147**	**-22.134**	**1.013 V**	**1.606**	**1.797**	**191 V**	**1.205 V**

	Dagelijks onderhoud Wegen	Incidenteel voordeel op de lasten van	184

De begroting voor het dagelijks onderhoud wegen met betrekking tot de waterschapslasten is gebaseerd op de ""Kostentoedelingsverordening waterschap Zuiderzeeland 2019"". Inmiddels is een nieuwe toedeling van toepassing en daarnaast zijn de kosten over verschillende taakvelden verdeeld, waardoor er verschillen zijn ontstaan ten opzichte van de begroting. Op dit taakveld resulteert dat in een incidenteel voordeel op de lasten.

Daarnaast is er, als gevolg van het vertrek van een werkvoorbereider/ toezichthouder, een achterstand in de uitvoering van het van het dagelijks onderhoud aan verhardingen. Dit resulteert eveneens in een incidenteel voordeel op de lasten.

	Leges Kabels en Leidingen	Incidenteel voordeel op de baten van	201

Er was sprake van een toename van het aantal leges gebonden aanvragen waardoor de ontvangsten hoger lagen dan initieel gedacht.

	UPV Wegwerpplastic/SUP zwerfavalvergoeding	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	461 166

Op 6 juni 2025 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Vooruitlopend op deze besluitvorming is de begroting 2025 op zowel de baten als lastenkant met €466.000 bijgesteld. Aan de lastenkant is hiervan niets besteed omdat de begroting voorziet in dekking van structurele reinigingstaken. Wat resuteert in een positief resultaat van € 465.000 op deze begrotingspost.

Definitieve besluitvorming over deze vergoeding hebben, gerekend over de jaren 2023, 2024 en 2025 uiteindelijk geleid tot een hogere vergoeding en een incidenteel voordeel van €166.000 over 2025.

Bij de programmabegroting 2026-2029 is deze nieuwe bijdrage structureel verwerkt.

	Openbare verlichting	Incidenteel voordeel op de lasten van	355

In 2025 is met name door een positieve afrekening van vastrechtkosten voor aansluitingen openbare verlichting en het toepassen van energiezuinige LED verlichting, sprake van een voordeel, op dit taakveld. Energiekosten, worden in de begroting, over verschillende taakvelden verdeeld en omdat het realiseren van energiebesparende maatregelen op het ene taakveld meer tijd kost dan op het andere, is er gerekend over de hele begroting, nog geen sprake van een structureel voordeel op energiekosten.

	Lichtmastreclame en verhaal bovengrondse schades	Incidenteel voordeel op de baten van	80

Als gevolg van een toename van het aantal lichtmastreclame uitingen en doordat er in 2025 meer bovengrondse schade verhaald kon worden op derden en het waarborgfonds is een incidenteel voordeel ontstaan.

	Verkeer	Incidenteel voordeel op de lasten van	183

Bij de Kadernota 2024-2027 is het project "Fietsovergangen Ijsselmeerdijk" begroot. In de uitvoering door het waterschap in het kader van de dijkversterking, is vertraging opgelopen. Hierdoor is een incidenteel voordeel ontstaan.

Personeelskosten	Incidenteel nadeel op de lasten van	-133

Een incidenteel nadeel op personeelskosten als gevolg van inhuur op vacatureruimte en als gevolg van langdurige uitval van medewerkers.

Actieplan Stadshart - 2e uur gratis parkeren	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	73 -73

Voor het initiatief 2e uur gratis parkeren in het stadshart zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit de ROS, die gereserveerd waren voor het actieplan Hart van de stad en in bijzonder voor de programmalijn “Verbonden stadshart”. Hier was voorzien dat dit op jaarbasis € 275.000 zou kosten, waarvan de helft van de verwachte kosten in het jaar 2025 zou vallen en de andere helft in 2026 omdat het een pilot betreft van 1 juli 2025 tot 30 juni 2026.

De kosten voor het 2e uur gratis parkeren stadshart vallen in 2025 € 73.000 lager uit begroot. Deze middelen zullen niet vrijvallen in het resultaat maar niet worden onttrokken uit de ROS en hierin onderdeel blijven uitmaken van de reservering voor het actieplan Hart van de stad.

Bedrag x €1.000

2.2	Parkeren		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-2.705	-2.681	24 V
		Baten	536	528	8 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeel uitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 zijn er geen grote wijzigingen opgetreden op dit taakveld. De kosten zijn gemaakt zijn voor het instandhouden van de parkeervoorzieningen in het Stadshart van Lelystad (parkeergarages en straatparkeren). De kosten zijn ongeveer in lijn met de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's
Parkeerverordening Lelystad
Nota Parkeernormen 2023
Mobiliteitsvisie

Gerelateerde verbonden partijen
Coöperatie ParkeerService

Financiële afwijkingen 2.2 Parkeren naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.705	-2.681	**24 V**	536	528	**8 N**	16 V
Totaal exploitatie		**-2.705**	**-2.681**	**24 V**	**536**	**528**	**8 N**	**16 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	12	12	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**12**	**12**	**-**	**-**
Totaal		**-2.705**	**-2.681**	**24 V**	**548**	**540**	**8 N**	**16 V**

Bedrag x €1.000

2.3 Recreatieve havens

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-246	-220	27 V
Baten	80	103	23 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 is een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten voor vijf jaar met de stichting Bataviahaven. Ook is het groot onderhoud voorbereid en aanbesteed voor de C-steiger en drijvende steigers, welke in 2026 in uitvoering gaat.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beheerplan Bataviahaven	-

Financiële afwijkingen 2.3 Recreatieve havens naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-246	-220	**27 V**	80	103	**23 V**	50 V
Totaal exploitatie		**-246**	**-220**	**27 V**	**80**	**103**	**23 V**	**50 V**
Totaal		**-246**	**-220**	**27 V**	**80**	**103**	**23 V**	**50 V**

Bedrag x €1.000

2.4 Economische havens en waterwegen

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-	-10	10 N
Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijgehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële afwijkingen 2.4 Economische havens en waterwegen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Onderzoek havengelden		-	-10	**10 N**	-	-	-	10 N
Totaal exploitatie		**-**	**-10**	**10 N**	**-**	**-**	**-**	**10 N**
Totaal		**-**	**-10**	**10 N**	**-**	**-**	**-**	**10 N**

	Onderzoek havengelden	structureel nadeel op de lasten van	-10

In 2025 zijn kosten gemaakt voor een onderzoek naar havengelden en het inregelen van overgang havenmeesterschap naar St. Bataviahaven. Dit onderzoek zal ook in 2026 nog tot wat kosten leiden.

Bedrag x €1.000

2.5	Openbaar vervoer		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-113	-88	25 V
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	1. Bereikbaarheid	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd voor het openbaar busvervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland. De gemeente heeft wel een zwaarwegende adviesrol als het gaat om de jaarlijkse wijzigingen in de dienstregeling.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De gemeente is bevoegd gezag voor de wegbeheerderstaken met betrekking tot het openbaar vervoer, zoals het aanwijzen, realiseren en toegankelijk maken van haltes, busstation, het aanwijzen van (mogelijke) laadlocaties in de openbare ruimte en doorstromingsmaatregelen. In dit kader zijn onder andere diverse bushaltes toegankelijk gemaakt, zoals op Noordersluis.

In maart 2025 is de pilot Nachttrein Lelystad-Almere-Amsterdam van start gegaan. Dit is een pilot van twee jaar voor het rijden van een nachttrein in de weekenddagen naar Amsterdam.

Gerelateerde beleidsnota's

Mobiliteitsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 2.5 Openbaar vervoer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-113	-88	**25 V**	-	-	-	25 V
Totaal exploitatie		**-113**	**-88**	**25 V**	**-**	**-**	**-**	**25 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	77	88	**11 V**	11 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**77**	**88**	**11 V**	**11 V**
Totaal		**-113**	**-88**	**25 V**	**77**	**88**	**11 V**	**36 V**

3. Economie

(Alle) bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	1.118	1.638	2.755	2.478	277
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	37.933	-2.590	35.344	14.409	20.935
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	784	-99	685	653	32
3.4 Economische promotie	1.342	70	1.411	1.113	298
Totaal Lasten	41.177	-981	40.195	18.653	21.542
Baten					
3.1 Economische ontwikkeling	-25	-	-25	21	-47
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-37.757	2.618	-35.139	-32.241	-2.898
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-263	-	-263	-285	23
3.4 Economische promotie	-300	-100	-400	-706	306
Totaal Baten	-38.345	2.518	-35.827	-33.211	-2.617
Eindtotaal	2.832	1.536	4.368	-14.557	18.925

De taakvelden binnen het cluster ‘3. Economie’ hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

3.1	Economische ontwikkeling	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-2.755	-2.478	277 V
	Baten	25	-21	47 N

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie	
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In december 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) unaniem door uw raad vastgesteld. Hierbij zijn 10 opgaven gesanctioneerd. Gebaseerd op het Economisch Perspectief Lelystad 2030 en bijbehorend Uitvoeringsprogamma (UPL) is afgelopen jaar gewerkt aan de volgende opgaven:

Aantrekkelijke werklocaties (Opgave 1)

Door de omvangrijke uitgiften in de afgelopen jaren raakt gemeente Lelystad versneld door haar voorraad bedrijventerreinen heen. De afgelopen periode is gekeken waar op termijn nieuw aanbod kan worden toegevoegd. De eerste locaties zijn opgenomen in de recent vastgestelde Omgevingsvisie. Naast nieuwe locaties is ook gekeken naar de toekomst van onze bestaande werklocaties. In de Omgevingsvisie is op hoofdlijnen vastgelegd hoe we met die locaties om willen gaan. Verder is gestart met het formuleren van een plan van aanpak om samen met partners vanuit een meer integrale aanpak te werken aan de toekomstbestendigheid van het bestaande aanbod bedrijventerreinen in de gemeente.

Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad (Opgave 5)

Afgelopen jaar is gewerkt aan de uitvoering van het Actieplan Stadshart. Binnen dit taakveld staat de actielijn Breed en attractief programma centraal en is gewerkt aan de aanpak van leegstand met de €1 actie en de flexwinkel. Niet alleen is er gekeken naar de leegstand, ook is er vanuit dit taakveld aandacht besteed aan de bestaande ondernemers door te inventariseren waar zij behoefte aan hebben. Op basis daarvan hebben er bijvoorbeeld 2 marketingavonden plaatsgevonden.

Kansen op het gebied van transitiesectoren (Opgave 7)

Afgelopen jaar is in beeld gebracht hoe de doorontwikkeling van de economie van Lelystad gestalte zou kunnen krijgen. Steeds meer bedrijven produceren zaken om de transities die nodig zijn mogelijk te maken. Een deel van die productie kan uitstekend in Lelystad plaatsvinden. Deze kunnen uitgroeien tot nieuwe verdikkingen in de productiestructuur van Lelystad die we gaan aangrijpen om een innovatief ecosysteem te bouwen. Deze richting is opgenomen in de Omgevingsvisie.

Inzet op de op goederengerichte sectoren: maakindustrie en hoogwaardige groothandel (Opgave 9)

De afgelopen jaren is ingezet om de kritische massa van logistiek te vergroten. De komende jaren wordt die kritische massa bereikt en om te kunnen profiteren van de extra's die dit cluster voor de economie van Lelystad kan opleveren, zijn aanvullende inspanningen nodig. Hierbij denken we aan acties op het gebied van onderwijs en opleidingen, stageplekken, toeleveranties met de maakbedrijven, multimodale bereikbaarheid, een uitbreiding van waardenketens (ondersteunende diensten, services, aanverwante bedrijven en dergelijke). Ook dit is vastgelegd in de Omgevingsvisie en zal verder uitgewerkt worden.

Versterken van de relatie tussen publiekstrekkers en de stad (Opgave 10)

Afgelopen jaar is binnen deze opgave verder gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen de grote publiekstrekkers naar de rest van Lelystad en het stadshart. In 2025 is het eerste informatiebord geplaatst dat bezoekers actief uitnodigt om ook andere locaties in Lelystad te bezoeken. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van een tweede bord. Met deze proef wil Lelystad bezoekers stimuleren meerdere plekken in de stad te ontdekken en hen verleiden tot herhaalbezoek.

Naast deze pilot zijn binnen dit taakveld – mede met incidentele budgetten – verschillende acties uitgevoerd die bijdragen aan de groei van de vrijetijdseconomie. Zo is gewerkt aan de uitrol van het wandelknooppuntennetwerk, dat begin 2026 wordt afgerond. Ook is voor de ontwikkeling van recreatieve dagattracties een attractievisie opgesteld. Verder zijn diverse promotieactiviteiten uitgevoerd, zoals campagnes, en de ontwikkeling van plattegronden, wandel- en fietsroutes en magazines. Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten opgenomen die bedoeld zijn voor het uitvoeren van het Uitvoeringsplan Vrijetijdseconomie 2016-2026. In 2026 stellen we een nieuw omgevingsprogramma Vrijetijdseconomie op, hiernaast wordt uitvoering gegeven aan het huidige uitvoeringsprogramma.

Overige opgaven

Ook aan andere opgaven is in 2025 gewerkt.
In nauwe samenwerking tussen EZ en Werkbedrijf Lelystad is gewerkt aan een inclusieve arbeidsmarkt (opgave 2), waarbij opnieuw meer inwoners met een Indicatie Banenafspraak een werkplek hebben gevonden bij reguliere bedrijven. Er zijn meerdere banenevents georganiseerd waarbij ondernemers en inwoners elkaar ontmoeten. In november is het Beste Leerwerkbedrijf en Beste Talent verkozen.
In het kader van de regionale samenwerking (opgave 4) wordt onder meer samengewerkt binnen de MRA, de arbeidsmarktregio (Flevoland Werkt) en de Regio Deal Nieuw Land.
Medio 2025 is de ontwikkeling van de innovatiehub Elektrisch vliegen gestart en zijn de voorbereidingen in gang gezet om in 2026 te kunnen starten met de realisatie van de innovatiehub Duurzaam en innovatief bouwen in het kader van de Regio Deal Nieuw Land. (opgave 8)
In het kader van Human Capital levert de gemeente een personele en financiële bijdrage aan verschillende (langlopende) samenwerkingsprojecten van beroepsonderwijs-bedrijfsleven zoals RIF Kwalificeren in de logistiek, RIF Ontzorgen van de zorg, NGF Toekomstbestendige Leefomgeving, NGF Circulair leren denken doen, Centrum voor Vakmanschap in de bouw & techniek, Praktijkdagen voor hbo-mbo-vo, NGF Waterwijs, innovatiehubs voor Elektrisch vliegen en Bouw & techniek in een publiek-private samenwerking. Deze samenwerkingen hangen met verschillende andere economische opgaven samen.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 3.1 Economische ontwikkeling naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Vrijetijdseconomie	I	-492	-317	**176 V**	-	-	-	176 V
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	I	-50	-	**50 V**	-	-	-	50 V
Lelystad Next Level	I	-140	-71	**69 V**	-	-	-	69 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.073	-2.091	**18 N**	25	-21	**47 N**	65 N
Totaal exploitatie		**-2.755**	**-2.478**	**277 V**	**25**	**-21**	**47 N**	**230 V**
Reserves								
Vrijetijdseconomie	I	-	-	-	404	229	**176 N**	176 N
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	I	-	-	-	50		**50 N**	50 N
Lelystad Next Level	I	-	-	-	140	71	**69 N**	69 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	1.414	1.388	**26 N**	26 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**2.009**	**1.688**	**321 N**	**321 N**
Totaal		**-2.755**	**-2.478**	**277 V**	**2.034**	**1.667**	**368 N**	**91 N**

Vrijetijdseconomie	Incidenteel voordeel op de lasten van	176
	Incidenteel nadeel op de baten van	-176

Binnen het Uitvoeringsplan Vrijetijdseconomie 2016–2026 is -in verband met beperkt beschikbare capaciteit- wat vertraging opgelopen. De resterende activiteiten worden in 2027 voltooid. Om deze afronding te kunnen realiseren is het noodzakelijk de hiervoor beschikbare budgetten ook in 2026 beschikbaar te hebben, zodat de resterende doelen conform planning in 2027 kunnen worden uitgevoerd. In 2026 wordt een nieuw omgevingsprogramma Vrijetijdseconomie opgesteld; deze zal per 2028 gaan lopen. Met voorstel 63 is bij de decembernota het incidentele budget voor dit project doorgeschoven op basis van een kosteninschatting. De gerealiseerde kosten die uit dit budget zijn betaald, bleken lager dan verwacht. De resterende middelen worden via de definitieve doorschuif bij de jaarrekening meegenomen.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen	Incidenteel voordeel op de lasten van	50
	Incidenteel nadeel op de baten van	-50

Eén van de opgaven uit het Economisch Perspectief Lelystad 2030 is ‘Aantrekkelijke werklocaties’. In het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad is aangegeven dat in 2025 gewerkt zou worden aan de ontwikkeling van een integraal programma van waaruit gewerkt kan worden aan de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen, zodat we naar de toekomst toe een aantrekkelijk vestigingsklimaat behouden. Om tot deze integrale aanpak te komen wordt de benodigde expertise gezocht en is een meervoudige onderhandse uitvraag gestart voor de waarde van het in de begroting opgenomen bedrag van €150.000. De opdrachtverlening heeft vertraging opgelopen en is niet conform verwachting in 2025 gestart, maar zal in 2026 plaatsvinden. Vervolgens kan gestart worden met het formuleren van een plan van aanpak om de ambitie om samen met partners vanuit een meer integrale aanpak te werken aan de toekomstbestendigheid van het bestaande aanbod bedrijventerreinen in de gemeente. Met voorstel 62 is bij de decembernota het incidentele budget voor dit project doorgeschoven op basis van een kosteninschatting. De gerealiseerde kosten die uit dit budget zijn betaald, bleken lager dan verwacht. De resterende middelen worden via de definitieve doorschuif bij de jaarrekening meegenomen.

Lelystad Next Level	Incidenteel voordeel op de lasten van	69
	Incidenteel nadeel op de baten van	-69

Doel van de budgetten was bijdragen aan verbetering van het centrumgebied. Deze budgetten zijn aangewend voor een hernieuwde opdracht ter uitvoering van het Actieplan Stadshart ter versterking van ons centrum de afronding vindt plaats begin 2026 waar ook de eindafrekening plaatsvindt.

Bedrag x €1.000

3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-35.344	-14.409	20.935 V
	Baten	35.139	32.241	2.898 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen	
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de grondexploitaties wordt gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er is in 2025 voor circa 11,6 ha bouwgrond in eigendom overgedragen aan bedrijven. Deze leveringen hebben betrekking op het bedrijventerrein Flevokust Haven.

Gerelateerde beleidsnota's

- MPG
- Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
- Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen

- OMAGC C.V.

Financiële afwijkingen 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Investeringen en baten grondexpl. Bedrijven	I	-34.388	-13.475	**20.913 V**	34.388	13.475	**20.913 N**	-
Resultaat grondexploitaties bedrijven	I	-	-	-	-	18.074	**18.074 V**	18.074 V
Getroffen voorzieningen grondexploitaties	I	-	-108	**108 N**	-	-	-	108 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-955	-826	**129 V**	751	692	**59 N**	70 V
Totaal exploitatie		**-35.344**	**-14.409**	**20.935 V**	**35.139**	**32.241**	**2.898 N**	**18.036 V**
Totaal		**-35.344**	**-14.409**	**20.935 V**	**35.139**	**32.241**	**2.898 N**	**18.036 V**

Investeringen en baten grondexpl. Bedrijven	Incidenteel voordeel op de lasten van	20.913
	Incidenteel nadeel op de baten van	-20.913

De lagere kosten binnen de grondexploitaties komen vooral doordat een deel van de werkzaamheden in Flevokust Haven is uitgesteld (om juridische redenen), waardoor kosten naar latere jaren verschuiven. Daarnaast is binnen dit project een nauwkeurigere schattingsmethode toegepast, wat heeft geleid tot een lagere kostenraming. Voor een verdere toelichting op de afwijkingen per project wordt verwezen naar de MPG 2026.

Resultaat grondexploitaties bedrijven	Incidenteel voordeel op de baten van	18.074

Op grond van regelgeving is de Percentage of completion-methode (POC) voor winstneming, verplicht voor gemeenten. De POC betekent dat een deel van de winst afhankelijk van de voortgang, genomen moet worden. Per saldo is dat voor 2025 een bedrag van circa €18,1 mln. Door gestegen kosten is een deel van eerder genomen winst (voorgaande jaren) teruggedraaid (-€1,2 mln.). Door een onafhankelijk onderzoek naar gehanteerde grondprijzen bedrijventerreinen zijn geraamde toekomstige opbrengsten gestegen waarmee de winstneming incidenteel hoog ligt (€19,3 mln). Per saldo is dit €18,1 mln. winstneming. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2026.

	Getroffen voorzieningen grondexploitaties	Incidenteel nadeel op de lasten van	-108

Als gevolg van o.a. actualisatie van kostenindexering en herzieningen is een aantal (verlies) voorzieningen getroffen of vrijgevallen. Per saldo is voor €108.000 een aanvullende verliesvoorziening gevormd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2026.

Bedrag x €1.000

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-685	-653	32 V
	Baten	263	285	23 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie	
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie'. Dit taakveld betreft de de facilitering van de markten en centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Stadshart

De Accountmanager Stadshart is afgelopen jaar druk bezig geweest om zijn positie verder invulling te geven met de ondersteuning van initiatieven van ondernemers, bewoners en/of andere partijen om zo bij te dragen aan samenwerking in en verlevendiging van het Stadshart. Dit gebeurt binnen de kaders van het Actieplan Stadshart. Hij is het aanspreekpunt voor onze ondernemers in het Stadshart en wordt dan ook veelvuldig gevonden. Om de samenwerking te bevorderen heeft de Accountmanager Stadshart in overleg met de ondernemers een nieuwe werkwijze voorgesteld. Hier is positief op gereageerd en dit zal in 2026 voortgezet worden. Hiermee is een nieuwe stap gezet naar een verbeterde organisatiegraad in ons centrum.

Accountmanagement

De accountmanagers zijn een spil in de communicatie en verbinding met onze ondernemers. Evenals afgelopen jaar is accountmanagement het aanspreekpunt geweest voor het bedrijfsleven van Lelystad op uiteenlopende dossiers als lokale inkoop, netcongestie, Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen, stimuleren organisatiegraad bedrijventerreinen, toekomstbestendigheid bedrijfsleven en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Op die manier zetten zij zich in voor de versterking van het ondernemersklimaat. (Opgave 3: Versterken ondernemersklimaat, Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Om dit te optimaliseren is afgelopen jaar een CRM-systeem in werking genomen.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

De gemeente verzorgt de registratie van de bedrijven die binnen de BIZ vallen, het opleggen en verzenden van de aanslagen en de inning van de jaarlijkse BIZ-bijdrage. Deze bijdrage wordt via de gemeentelijke BIZ-heffing in rekening gebracht bij de eigenaren van onroerende zaken in het BIZ-gebied.
De opbrengst van de BIZ-heffing wordt door de gemeente vervolgens in de vorm van een subsidie beschikbaar gesteld aan de BIZ-organisatie, zodat deze kan worden ingezet voor activiteiten en investeringen die ten goede komen aan het BIZ-gebied.

Markten

Binnen dit taakveld worden onder andere de dinsdag- (Lelycentre) en zaterdagmarkt (Stadshart) georganiseerd. Afgelopen jaar is voor het tweede jaar gewerkt met een marktplan waarbij maandelijks activiteiten/ acties op en rond de zaterdagmarkt in het stadshart zijn georganiseerd, waarover op facebook (6.800 volgers) door de marktmeester actief wordt gecommuniceerd, om bezoekers en inwoners meer te betrekken bij de markt.

Gerelateerde beleidsnota's
Verordening marktgelden Lelystad 2021
Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen
Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad
Actieplan Stadshart Lelystad
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-685	-653	**32 V**	263	285	**23 V**	55 V
Totaal exploitatie		**-685**	**-653**	**32 V**	**263**	**285**	**23 V**	**55 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	25	24	**1 N**	1 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**25**	**24**	**1 N**	**1 N**
Totaal		**-685**	**-653**	**32 V**	**288**	**309**	**22 V**	**54 V**

Bedrag x €1.000

3.4 Economische promotie

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-1.411	-1.113	298 V
Baten	400	706	306 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Een hoofdopgave uit het raadsakkoord is dat Lelystad in 2040 een aantrekkelijke, economisch gezonde stad is met 100.000 inwoners. Dit betekent dat we extra inwoners moeten aantrekken en dat er 1400 extra woningen per jaar gebouwd moeten worden.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van bedrijfsacquisitie kan op basis van de ontwikkelingen van de voorbije jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven uit de sectoren Maak, Logistiek en Handel uitermate succesvol is geweest. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal belang als Lelystad Airport en Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende marktbewerking. De vertegenwoordiging door acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. Het afgelopen jaar zijn vanuit acquisitie de eerste stappen gezet om bedrijvigheid aan te trekken passend bij de doorontwikkeling van de economie naar meer Tech en Transitie (Opgave 6: Uitbouwen en verzilveren propositie, Opgave 7: Kansen op het gebied van transitiesectoren, Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).

Acquisitie

De capaciteit voor acquisitie van nieuwe bedrijvigheid heeft afgelopen jaar haar aandacht verlegd naar nieuwe sectoren behorende bij de doorontwikkeling van de economie (tech en transitie) en is zich meer in die netwerken gaan begeven.

Evenementen

In 2025 hebben bestaande evenementen doorgang gevonden. Onder andere voor de Nationale Oldtimerdag, Bevrijdingsfeest en de Lichtjesparade is in 2025 aanvullend budget vrijgemaakt. Ook hebben de evenementen Lelystart, Tulpenroute, Sinterklaasintocht en Koningsdag subsidie ontvangen. Hiernaast is ondersteuning geboden aan diverse kleinere evenementen en initiatieven, ook namens ECL.

Toeristenbelasting

De aanslagen toeristenbelasting over 2025 worden in 2026 opgelegd aan de ondernemers die in 2025 verblijf hebben aangeboden aan toeristen. De hoogte van de aanslag is gebaseerd op de registratie die is bijgehouden en aangifte die door de ondernemer is ingediend.
Om een juiste en volledige aangifte te bevorderen, is een deel van de ondernemers bezocht. Tijdens deze bezoeken is uitleg gegeven over de registratie van overnachtingen en is ondersteuning geboden bij het invullen en indienen van de aangifte.

Stadsmarketing

Eind 2024 heeft de raad de marketingvisie voor Lelystad vastgesteld. In 2025 zijn de voorbereidingen getroffen om, met de door de raad beschikbaar gestelde middelen, de stadsmarketingorganisatie in te richten. Deze organisatie is in augustus 2025 gerealiseerd. Vanaf dat moment is een team van drie marketingmedewerkers (1 strategisch adviseur en 2 uitvoerende functies) operationeel. In december 2025 heeft het college het Stadsmarketing Uitvoeringsplan 2026–2029 vastgesteld. Het team werkt vanaf dat moment conform dit plan. Hiermee is de basis gelegd voor een structurele en planmatige uitvoering van stadsmarketing in de periode 2026–2029.

Gerelateerde beleidsnota's

- Economisch Perspectief Lelystad 2030
- Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030
- Uitvoeringsplan Stadsmarketing 2026-2029

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 3.4 Economische promotie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Evenementen	I	-270	-170	**100 V**	-	-	-	100 V
Marketing	I	-217	-109	**107 V**	-	-	-	107 V
Toeristenbelasting	I	-	-	-	400	700	**300 V**	300 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-925	-834	**91 V**	-	6	**6 V**	97 V
Totaal exploitatie		**-1.411**	**-1.113**	**298 V**	**400**	**706**	**306 V**	**604 V**
Reserves								
Evenementen	I	-	-	-	25	-	**25 N**	25 N
Marketing	I	-	-	-	136	29	**107 N**	107 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	83	73	**10 N**	10 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**244**	**101**	**143 N**	**143 N**
Totaal		**-1.411**	**-1.113**	**298 V**	**644**	**807**	**163 V**	**462 V**

Evenementen	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	100 -25

Incidenteel voordeel ter grote van €100.000 als gevolg van geen doorgang vrij toegankelijk muziek feest.

Marketing	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	107 -107

Op het incidentele marketingbudget is meer overgebleven dan verwacht. Dit hangt samen met de latere vaststelling van het Stadsmarketing-uitvoeringsplan (in december), waardoor de uitvoering vertraging opliep. In 2025 is wel de organisatiestructuur ingericht, is de samenhang tussen stadsmarketing en communicatie versterkt en zijn de eerste stappen in de uitvoering gezet. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van een nieuwe stadstijl, het welkomstprogramma voor nieuwe inwoners en doorlopende contentproductie. Inmiddels is de uitvoering in 2026 volop gestart en worden daar nu de bijbehorende uitgaven voor gedaan. Om deze inzet voort te zetten, zijn de resterende middelen, naast de al via de decembernotitie doorgeschoven middelen, nog nodig.Met voorstel 64 is bij de decembernota het incidentele budget voor dit project en een deel van het marketingproject doorgeschoven op basis van een kosteninschatting. De gerealiseerde kosten die uit dit budget zijn betaald, bleken lager dan verwacht. De resterende middelen (evenementen €25.000 en Markering €107.000) worden via de definitieve doorschuif bij de jaarrekening meegenomen.

Toeristenbelasting	Incidenteel voordeel op de baten van	300

Voor 2025 vallen de gerealiseerde inkomsten hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt omdat de opbrengsten van de aanslagen over voorgaande jaren hoger zijn uitgevallen. Over deze zaken lopen er nog juridische procedures, waardoor de gemeente nog enige risico loopt.

4. Onderwijs

4. Onderwijs bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	16.570	978	17.548	17.021	527
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	12.700	1.336	14.036	12.515	1.521
Totaal Lasten	29.270	2.314	31.584	29.536	2.048
Baten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-3.046	-	-3.046	-3.603	558
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-8.045	-1.753	-9.797	-9.181	-616
Totaal Baten	-11.090	-1.753	-12.843	-12.785	-58
Eindtotaal	18.180	561	18.741	16.752	1.989

De taakvelden binnen het cluster ‘4. Onderwijs’ hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

4.1	Openbaar basisonderwijs		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-	-	-
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Sinds de verzelfstandiging van dat het openbaar onderwijs, inmiddels reeds jaren geleden, resteren de gemeente nog slechts enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het ultiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedrag x €1.000

4.2 Onderwijshuisvesting

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-17.548	-17.021	527 V
Baten	3.046	3.603	558 V

Hoofdopgave raadsakkoord	2. Onderwijs	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet in de versterking van de onderwijshuisvesting in Lelystad. Het jaar begon met de volledige oplevering van MFA De Botter, een duurzaam en multifunctioneel gebouw waar onderwijs, opvang en buurtvoorzieningen op een natuurlijke manier samenkomen. Ook de nieuwbouw van basisschool De Tjalk en de renovatie van basisschool Timotheüs verliepen volgens planning, waardoor beide scholen in 2025 hun vernieuwde gebouwen in gebruik kunnen nemen.

Daarnaast zijn de bouwactiviteiten voor Kindcentrum Voorhof en IKC De Kring van start gegaan. Beide gebouwen worden in 2026 opgeleverd en gaan bijdragen aan toekomstbestendig onderwijs in de bestaande stad. Voor De Windroos en De Albatros zijn de plannen verder uitgewerkt, inclusief extra kinderopvangruimte, om samenwerking tussen opvang en onderwijs optimaal te ondersteunen.
In Warande en Zuiderhage is gewerkt aan het organiseren van passende tijdelijke huisvesting voor nieuwe scholen, zoals De Pionier en Stella Nova, terwijl bij Het Mozaïek en De Vuurtoren verouderde noodlokalen worden vervangen door betere exemplaren van De Schakel. Tegelijkertijd is onderzocht hoe een flexibele wissellocatie nieuwe scholen in de toekomst snel kan huisvesten.

Ook op het gebied van leefomgeving zijn stappen gezet: vier brede schoolpleinen zijn in 2025 vernieuwd en vergroend, waarmee de speelkwaliteit én de buurtfunctie zijn versterkt.

De nieuwe leerlingenprognoses laten een blijvende groei zien vooral in Warande en Zuiderhage. Dit bevestigt de noodzaak om tijdig te investeren in extra capaciteit. In dat kader zijn middelen voor eerste inrichting toegekend aan onder andere De Tjotter, De Triangel en Stella Nova.

Gerelateerde beleidsnota's

- Beleidskader onderwijshuisvesting
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) - jaarprogramma 2024-2025
- Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 4.2 Onderwijshuisvesting naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Energieverbruik	S	-625	-861	**236 N**	-	-	-	236 N
Tijdelijke sporthal	I	-545	-	**545 V**	-	-	-	545 V
Tijdelijke huisvesting ISK	I	-	-241	**241 N**	-	241	**241 V**	-
Onderwijs beleid	I	-431	-268	**163 V**	-	-	-	163 V
Beheer MFA's BTW	S	-871	-1.131	**261 N**	-	-	-	261 N
(Kapitaal)lasten Rietlanden	S	-255	-	**255 V**	-	-	-	255 V
Voordeel tijdelijke energielasten nieuw bouw	I	-700	-152	**548 V**	-	-	-	548 V
Personeelskosten	I	-426	-676	**250 N**	-	-	-	250 N
Verhuur tijdelijke scholen Tjotter/Triangel/Torenva	I	-	-	-	-11	225	**236 V**	236 V
Verzekeringen	S	-580	-232	**349 V**	-	-	-	349 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-13.695	-13.691	**345 N**	3.057	3.138	**81 V**	264 N
Totaal exploitatie		**-17.548**	**-17.021**	**527 V**	**3.046**	**3.603**	**558 V**	**1.084 V**
Reserves								
Ver- en plaatsingskosten noodlokalen	I	-	-	-	75	-	**75 N**	75 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**75**	**-**	**75 N**	**75 N**
Totaal		**-17.548**	**-17.021**	**527 V**	**3.121**	**3.603**	**483 V**	**1.009 V**

Energieverbruik	structureel nadeel op de lasten van	-236

Voor de verschillende onderwijsgebouwen zijn de energielasten hoger geweest dan vooraf geraamd. De verwachting is dat dit op termijn zal afnemen bij energieprijzen die stabiliseren en afnemen.

Tijdelijke sporthal	Incidenteel voordeel op de lasten van	545

De tijdelijke sporthal is niet neergezet in 2025 waarmee een incidenteel voordeel ontstaat. De raad heeft op 17 februari 2026 besloten af te zien van een kwalitatieve tijdelijke voorziening voor bewegingsonderwijs in Zuiderhage. De financiële effecten worden in de reguliere P&C cyclus meegenomen.

Tijdelijke huisvesting ISK	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-241 241

Voor de Internationale SchakelKlas (taalonderwijs op VO-niveau) worden in de nabijheid van Porteum tijdelijke klaslokalen gehuurd en vervolgens in rekening gebracht bij de Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL). De Internationale Schakelklas is begrotingstechnisch niet voorzien hierdoor ontstaat zowel het nadeel op de lasten als het daarmee samenhangende voordeel op de baten van € 241.000.

Onderwijs beleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	163

In het jaarlijkse IHP is een post onvoorzien opgenomen voor onvoorziene kosten binnen de exploitatie. Deze post is in 2025 niet in zijn totaliteit nodig geweest zodat een incidenteel voordeel ontstaat.

Beheer MFA's BTW	structureel nadeel op de lasten van	-261

Voor de verschillende MFA's zijn er beheerskosten met een niet compenseerbaar deel van de BTW. Echter is hier binnen de huidige overeenkomst geen rekening mee gehouden. Bij het tot standkomen van de nieuwe beheersovereenkomst wordt gekeken naar optimalisatie hiervan.

(Kapitaal)lasten Rietlanden	structureel voordeel op de lasten van	255

In de lopende begroting zijn de structurele kapitaallasten van schoolgebouw de Rietlanden nog opgenomen, zonder dat hier op wordt gerealiseerd. Nadat de sloop van zowel de school als de gymzaal gereed zijn kunnen deze uit de begroting gehaald worden.

Voordeel tijdelijke energielasten nieuwbouw	Incidenteel voordeel op de lasten van	548

Voor de nieuwbouwprojecten uit het IHP zijn kosten geraamd met betrekking tot de tijdelijke energievoorziening vanuit de bouw. Deze kosten zijn in 2025 nog niet gemaakt waardoor een incidenteel voordeel op de lasten ontstaat.

Personeelskosten	Incidenteel nadeel op de lasten van	-250

Door de hoeveelheid projecten in relatie tot onderwijshuisvesting en beleid (IHP 2e tranche) is er in 2025 aanvullende capaciteit ingehuurd. Voor 2026 is dit niet nodig het is daarmee een incidenteel nadeel op de lasten.

Verhuur tijdelijke scholen Tjotter/Triangel/Torenvalk	Incidenteel voordeel op de baten van	236

Niet begrote inkomsten vanuit verhuur aan kinderdagverblijf en en vanuit MI-vergoeding onderwijsinstelling.

Verzekeringen	structureel voordeel op de lasten van	349

In 2025 zijn de verzekeringen van de verschillende gemeentelijke gebouwen aanbesteed, dit is een voordeel per 2025 voor de duur van het contract. Vanaf 2026 is dit voordeel structureel ingeboekt.

Ver- en plaatsingskosten noodlokalen	Incidenteel nadeel op de baten van	-75

Een beroep op het doorgeschoven budget voor ver- en plaatsingskosten noodlokalen was niet benodigd. De (ver)plaatsing kon plaatsvinden binnen het reguliere budget 2025 zodat geen middelen zijn onttrokken aan de reserve bestemd resultaat.

Bedrag x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-14.036	-12.515	1.521 V
	Baten	9.797	9.181	616 N

Hoofdopgave raadsakkoord	2. Onderwijs	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2, heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

In nauwe samenwerking met de onderwijspartners en de kinderopvang zijn er gezamenlijke speerpunten geformuleerd, gericht op structurele effecten. Dit om bij te dragen aan de kwaliteitsverbetering in het onderwijs en de kinderopvang en beter aan te sluiten bij wat de maatschappij van het onderwijs en de kinderopvang verwacht. De nieuwe LEA 2026-2032 wordt in Q1-2 2026 voorgelegd aan de raad. Hierdoor zijn de middelen van 2025 niet volledig uitgegeven.

Onderwijskansenbeleid

In de periode 2024–2026 is het onderwijsachterstandenbeleid conform de gestelde doelen uitgevoerd en tussentijds geëvalueerd. Stadbreed zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over de visie op het jonge kind en de wijze waarop partners de ondersteuningsbehoeften van kinderen in kaart brengen en hierop inspelen. Deze gedeelde basis zorgt voor meer samenhang in de aanpak en een eenduidige werkwijze binnen Lelystad. De gemeente heeft de ontvangen rijksmiddelen ingezet om segregatie te voorkomen, integratie te bevorderen, ouderbetrokkenheid te versterken en (ontwikkel- en taal)achterstanden bij kinderen te verminderen. Hiervoor zijn voldoende voorschoolse VVE-plekken gerealiseerd, waar doelgroeppeuters via spelend leren gericht worden ondersteund. Daarbij is gestuurd op een evenwichtige verdeling tussen doelgroep- en niet-doelgroepkinderen. Daarnaast zijn basisscholen met risico op onderwijsachterstanden ondersteund op basis van projectplannen. Hiermee is maatwerk geboden dat aansluit bij de specifieke populatie en uitdagingen per school.

Peuteropvang

In de gemeente Lelystad is er voor peuters vanaf twee jaar peuteropvang. Vanuit de wettelijke taak en om peuteropvang te stimuleren betaalt de gemeente een bijdrage van maximaal 320 uur per jaar per peuter. De ouder betaalt hiervoor een eigen bijdrage. Voor ouders die deze ouderbijdrage niet kunnen bekostigen vergoedt de gemeente de ouderbijdrage zodat financiën geen reden zijn in het niet deelnemen aan peuteropvang. Dit voorkomt segregatie tussen verschillende groepen peuters. Voor monitoring is de Peutermonitor geimplementeerd, hierdoor kunnen we gerichter werken en interventies ontwikkelen en inzetten om segregatie en achterstanden te voorkomen.

Pilot Schoolconciërges

Vanuit het raadsakkoord is de pilot schoolconciërges ingezet. Er is onderzocht hoe deze functie een bijdrage kan leveren aan werkdrukverlaging in het primair onderwijs. Er zijn middelen overgebleven door lagere scholingskosten en door ziekte van 1 deelnemer aan de pilot.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp

Er zijn verschillende gesprekken gevoerd tussen de samenwerkingsverbanden, het speciaal onderwijs en de gemeente over onderwijszorgarrangementen voor kinderen die dit echt nodig hebben. Ook zijn er enkele pilots gestart in het primair onderwijs en het voorgezet speciaal onderwijs waarbij er onderseuning is voor leerlingen om beter deel te kunnen nemen in het onderwijs.
Samen met het onderwijs en maatschappelijke partners is er een MDT consortium gerealiseerd. Hierdoor zijn er verschillende alternatieve trajecten ontstaan voor jongeren die in het onderwijs net iets anders nodig hebben. Het MDT Jong Talent - Gewoon Doen! kan door deze samenwerking tot 275 jongeren per jaar bereiken en hierdoor positief bijdragen in hun ontwikkeling. Hierbij is er ook uitdrukkelijk aandacht voor jongeren die door internaliserende en/of externaliserende problematiek iets extra's of iets anders nodig hebben.

Nationaal Programma Onderwijs

De Rijksoverheid heeft tot 1 juli 2025 middelen beschikbaar gesteld om opgelopen vertragingen/achterstanden van leerlingen door Corona in te halen. In overleg met de verschillende onderwijsbesturen is ervoor gekozen om in dit laatste (school)jaar de focus te leggen op het versterken van executieve vaardigheden voor die leerlingen, die in de coronatijd nog grotendeels van peuterleeftijd waren, derhalve de huidige groepen 3, 4 en 5 in het basisonderwijs. In deze groepen zijn de effecten van een beperkt bezoek aan peuterspeelzaal of school nog altijd zeer merkbaar.

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Schoolaanwezigheid draagt bij aan de ontwikkeling van jeugdigen in onze stad. Binnen het team Leerlingzaken (leerplicht en Doorstroompunt) wordt er ingezet op preventief en outreachend werken, en de daarbij behorende kwaliteitscultuur. Daarnaast is ingezet op terugdringen van VSV door teruggeleiding naar voltijdsonderwijs van leerplichtigen en kwalificatieplichtigen. Tot slot heeft het Doorstroompunt ingezet op jongeren tot 23 jaar die definitief VSV-er zijn geworden door hen te coachen en begeleiden naar een passende plek in onderwijs (voltijdsonderwijs, BBL) of op de arbeidsmarkt (werk, werkend leren, praktijkleren).
In aanloop naar de implementatie van de nieuwe wet Van school naar duurzaam werk is ingezet op passende routes voor de jongeren, gericht op school, werken, of een combinatie daarvan (praktijkleren). Vanaf 2026 wordt de leeftijd voor de doelgroep van het Doorstroompunt verhoogd naar 27 jaar. Het team Doorstroomcoaches/Talentmanager heeft de samenwerking met team Inkomensaanvragen en Werkbedrijf Lelystad geïntensiveerd. Enkele doorstroomcoaches zijn gecertificeerd om het instrument Dilemmamanager te mogen toepassen voor loopbaanbegeleiding en -advisering. In het najaar is een pilot gestart met de Talentenexpeditie waarbij vastgelopen jongeren 18-27 jaar begeleid worden naar een passende plek in het onderwijs of op de arbeidsmarkt. In het kader van Preventie met Gezag is de samenwerking met het Doorstroompunt geïntensiveerd. Ten behoeve van monitoring en begeleiding zijn medio 2025 de voorbereidingen gestart voor de implementatie van een upgrade/uitbreiding van de Leerling BasisAdministratie (VSV 2.0) naar 27 jaar, de Overstapmonitor VO-MBO, de monitor Jongeren in Kwetsbare Positie (schoolverlaters vso, pro, Entree, vsv) en het overgangsmoment. De implementatie wordt in nauwe samenwerking met de regionale partners in de Doorstroompuntregio Flevoland uitgevoerd. De voorbereiding voor de vernieuwde ambtsinstructie voor leerplicht en Doorstroompunt in het kader van de wet VSNDW is gestart. Met het op te stellen beleidsplan voor Doorstroompunt, welke nauw samenhangt met de nieuwe Participatiewet in Balans (zie taakveld 6.5), is een begin gemaakt.

Bedrag x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-14.036	-12.515	1.521 V
		Baten	9.797	9.181	616 N

Leerlingenvervoer
De gemeente is financieel verantwoordelijk voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. Het gaat hierbij om een vergoeding voor passend vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school, die aansluit op de levensovertuiging van de ouders en/of de leerling en om passende vergoedingen voor kinderen die door ziekte/handicap of gedragsproblemen niet zelfstandig naar school kunnen. Op deze manier is vervoer geen belemmering voor een kind om mee te doen aan het onderwijs en dragen we bij aan een inclusieve samenleving. Er is gewerkt aan een nieuwe verordening die in Q2 2026 naar de raad komt.

Loopbaanoriëntatie
Oriëntatie op werk en opleiding is essentieel voor jongeren om een keuze te maken voor een vervolgstap voor onderwijs en/of werk. Met deze middelen zijn initiatieven van onderwijs en bedrijfsleven gefaciliteerd die een bijdrage leveren aan het keuzeproces van jongeren. Dat zijn onder meer JINC, Sterk Techniek Onderwijs en Techniek Tastbaar.

Initiatieven onderwijsvernieuwing
Naast het MDT Jong Talent - Gewoon Doen zijn er ook onderwijsvernieuwende projecten in het beroepsonderwijs (vmbo, mbo, hbo). Zo leveren wij een bijdrage aan aantrekkelijker onderwijs en een kwaliteitsverbetering.
De gemeente levert een personele en financiële bijdrage aan verschillende (langlopende) samenwerkingsprojecten van beroepsonderwijs-bedrijfsleven zoals RIF Kwalificeren in de logistiek, RIF Ontzorgen van de zorg, NGF Toekomstbestendige Leefomgeving, NGF Circulair leren denken doen, Centrum voor Vakmanschap in de bouw & techniek, Praktijkdagen voor hbo-mbo-vo, NGF Waterwijs, innovatiehubs voor Elektrisch vliegen en Bouw & techniek in een publiek-private samenwerking. Tot slot is de uitbreiding van het opleidingsaanbod voor leven lang ontwikkelen door de mbo's en hbo's tot stand gekomen.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke Agenda
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2026
Knoppenplan Jeugd

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Samen Lelystad Oost - SPUK Kansrijke w ijken	I	-2.749	-1.953	**796 V**	2.749	1.953	**796 N**	-
Lokaal educatieve agenda	I	-259	-16	**242 V**	-	-	-	242 V
Lelytalent	I	-259	-	**259 V**	-	-	-	259 V
Onderw ijs achterstandenbeleid	I	-6.566	-6.822	**255 N**	6.566	6.808	**242 V**	13 N
Pilot schoolconciërges	I	-180	-117	**62 V**	-	-	-	62 V
Peuteropvang	I	-574	-461	**112 V**			-	112 V
P-kosten taakveld 4.3	I	-1.867	-1.571	**296 V**			-	296 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.582	-1.428	**155 V**	482	420	**62 N**	93 V
Totaal exploitatie		**-14.036**	**-12.368**	**1.668 V**	**9.797**	**9.181**	**616 N**	**1.052 V**
Reserves								
Pilot schoolconciërges	I	-	-	-	180	117	**62 N**	62 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4	-	**4 V**	93	78	**15 N**	11 V
Totaal reserves		**-4**	**-**	**4 V**	**272**	**195**	**77 N**	**73 N**
Totaal		**-14.040**	**-12.368**	**1.672 V**	**10.070**	**9.377**	**693 N**	**978 V**

Samen Lelystad Oost - SPUK Kansrijke wijken	Incidenteel voordeel op de lasten van	796
	Incidenteel nadeel op de baten van	-796

Voor SPUK-onderdeel Ontwikkeling jonge kind geldt dat deze SPUK oorspronkelijk een looptijd van 3 jaar (2023-2025) had. Omdat de middelen pas eind 2023 door het ministerie ter beschikking zijn gesteld was het niet mogelijk om deze middelen in 2023 uit te geven en heeft het ook voor de aanvragen in 2024 tot vertraging geleid. Dit heeft tot effect gehad dat alle uitgaven zijn opgeschoven, ook in 2025. Met als resultaat dat deze niet ingezette middelen pas in 2026 zullen worden ingezet. NB het Rijk heeft in de SPUK voor 2026-2028 hiermee rekening gehouden door de middelen voor 2026 te corrigeren voor het deel dat is overgebleven uit de vorige SPUK periode.

Lokaal educatieve agenda	Incidenteel voordeel op de lasten van	242

Door personele tekorten bij de scholen werd input pas laat geleverd, waarna er binnen de gemeente de prioriteiten anders lagen waardoor nauwelijks uitvoering is gegeven aan de lokaal educatieve agenda.

Lelytalent	Incidenteel voordeel op de lasten van	259

De subsidieaanvraag van MBO College Lelystad voor Lelytalent 2025 hangt samen met de invoering van de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk en het daarmee samenhangende te realiseren plan Regionaal Programma VSV van de Doorstroompuntregio. De ministeries van OCW en SZW hebben medio 2025 de budgetten en kaders voor de Doorstroompuntregio's, gemeenten en onderwijsinstellingen definitief kunnen maken, welke in werking treden in 2026. Omdat de middelen te laat beschikbaar kwamen kon de subsidie niet meer in 2025 worden toegekend. De activiteiten van Lelytalent zijn echter wel gecontinueerd in schooljaar 2025-2026, waarbij MBO College Lelystad eigen extra ontvangen vsv-middelen heeft ingezet. Hierdoor is in het begrotingsjaar 2025 een incidenteel voordeel op de lasten ontstaan.

Onderwijs achterstandenbeleid	Incidenteel nadeel op de lasten van	-402

Voor de taak onderwijsachterstandenbeleid zijn rijksmiddelen beschikbaar. In 2025 waren er naast deze middelen tot 31 juli ook NPO middelen beschikbaar. De NPO middelen zijn afgerekend met het rijk.

Pilot schoolconciërges	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	62 242

Pilot schoolconciërges	Incidenteel nadeel op de baten van	-62

Als gevolg van lagere scholingskosten zijn niet alle begrootte middelen in 2025 besteed. Met deze lagere lasten is ook minder onttrokken uit de reserve wat leidt tot een nadeel op de baten van een zelfde omvang. Afronding van het project inclusief evaluatie volgt in 2026.

Peuteropvang	Incidenteel voordeel op de lasten van	112

De kosten voor peuteropvang vallen lager uit doordat meer kinderen een VE indicatie hebben gekregen, waardoor de lasten gedekt kunnen worden uit de onderwijsachterstanden middelen van het rijk.

P-Kosten Taakveld 4.3	Incidenteel voordeel op de lasten van	296

Er is een voordeel op de personeelslasten doordat formatieplaatsen ook gedekt konden worden met specifieke uitkeringen voor kansrijke wijken en onderwijsachterstanden beleid en regionale middelen voor voortijdig schoolverlaters.

5. Sport, cultuur en recreatie

5. Sport, cultuur en recreatie bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering	1.017	193	1.210	1.465	-254
5.2 Sportaccommodaties	4.974	1.050	6.024	5.774	250
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5.576	365	5.940	5.925	15
5.4 Musea	-	100	100	-	100
5.5 Cultureel erfgoed	45	-11	34	24	10
5.6 Media	2.848	689	3.537	3.471	67
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.666	-114	11.552	11.378	174
Totaal Lasten	26.127	2.272	28.399	28.037	362
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering	-490	-18	-508	-501	-7
5.2 Sportaccommodaties	-	-919	-919	-919	-0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-293	-137	-430	-515	85
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-
5.6 Media	-	-336	-336	-327	-10
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-247	-	-247	-191	-57
Totaal Baten	-1.030	-1.410	-2.441	-2.453	12
Eindtotaal	25.097	861	25.958	25.584	374

De taakvelden binnen het cluster ‘5. Sport, cultuur en recreatie’ hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en –participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

5.1	Sportbeleid en activering		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-1.210	-1.465	254 N
		Baten	508	501	7 N

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 is de Brede Regeling Combinatiefuncties voortgezet, vanuit de Brede Spuk/GALA.

Op het gebied van monitoring heeft er in 2025 een inwonerspeiling plaatsgevonden, waarbij inwoners zijn bevraagd op sport- en beweegdeelname. De resultaten geven een actueel beeld van de lokale situatie en dienen als aanvulling op al bestaande cijfers van de gezondheidsmonitor van de GGD. Dit kan als input gebruikt worden voor toekomstige beleidskeuzes.

In 2025 is er wederom een verenigingsmonitor uitgevoerd om te kijken hoe het gaat met onze sportverenigingen. Daarnaast is er in samenspraak met Sportbedrijf Lelystad gekeken hoe we verenigingsondersteuning nog effectiever kunnen inzitten. De effecten van de nieuwe werkwijze worden in 2026 verwacht.

De openbare ruimte is een aantal voorzieningen rijker die sport en bewegen stimuleren. De pumptrack (voortkomend uit de kindermotiemarkt) is gerealiseerd, zes beweegbanken zijn geplaatst en in de wijk Salland is een 3 x 3 Dreamcourt geopend.

De subsidieregelingen sport zijn wederom goed benut. De halvering van de beschikbare middelen van een aantal regelingen heeft ertoe geleid dat plafonds zijn bereikt en aanvragen zijn afgewezen. In 2026 gaan we kritisch kijken naar de regelingen en bekijken hoe we de beschikbare middelen zo doeltreffend mogelijk kunnen inzetten.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	Sportbedrijf Lelystad

Financiële afwijkingen 5.1 Sportbeleid en activering naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
KNVB	I	-	-180	**180 N**	-	-	-	180 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.210	-1.284	**74 N**	508	501	**7 N**	81 N
Totaal exploitatie		**-1.210**	**-1.465**	**254 N**	**508**	**501**	**7 N**	**261 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	142	142	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**142**	**142**	**-**	**-**
Totaal		**-1.210**	**-1.465**	**254 N**	**650**	**643**	**7 N**	**261 N**

	KNVB	Incidenteel nadeel op de lasten van	-180

Er waren geen middelen beschikbaar gesteld voor de inspanning om de KNVB proberen naar Lelystad te halen. Het project is nu afgerond en de totale kosten zijn uitgekomen op € 180.000.

Bedrag x €1.000

5.2	Sportaccommodaties	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-6.024	-5.774	250 V
	Baten	919	919	0 N

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De NV Sportbedrijf Lelystad heeft met behulp van de ontvangen subsidie zorg gedragen voor de exploitatie en beheer van de sportaccommodaties en sportvelden.
Binnen het proces rond de ontwikkeling van Sporthal Rietlanden III zijn de nodige stappen gezet, waaronder het doorlopen van een succesvolle aanbesteding. Daarnaast is er budget vrijgekomen om over te gaan tot aanschaf en plaatsing van een blaashal. Daarmee wordt de druk op de binnensportcapaciteit verminderd, zoals beschreven in het IHP Sport. Ook is er in samenwerking met Sportbedrijf Lelystad gekeken naar het te ontwikkelingen sportpark in Zuiderhage. Dat behoeft nog nadere uitwerking. Dit houdt ook verband met de Voetbalvisie waar de Raad om heeft gevraagd om nader in te zoemen om de capaciteit rondom voetbal in Lelystad.

Gerelateerde beleidsnota's
Sport- en beweegvisie 2023-2030
Integraal Huisvestingsplan Sport

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 5.2 Sportaccommodaties naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Sportaccommodaties	I	-5.989	-5.750	**239 V**	-	-	-	239 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-35	-24	**11 V**	919	919	**0 N**	11 V
Totaal exploitatie		**-6.024**	**-5.774**	**250 V**	**919**	**919**	**0 N**	**250 V**
Reserves								
Sportaccommodaties	I	-	-	-	102	-	**102 N**	102 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**102**	**-**	**102 N**	**102 N**
Totaal		**-6.024**	**-5.774**	**250 V**	**1.021**	**919**	**102 N**	**148 V**

Sportaccommodaties	Incidenteel voordeel op de lasten van	239

Door prioritering van personele capaciteit is er weinig aandacht geweest voor het beschikbare budget voor renovatie en uitbreiding sportaccommodaties en is een incidenteel voordeel ontstaan.

Bedrag x €1.000

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-5.940	-5.925	15 V
Baten	430	515	85 V

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding. Op 25 april 2023 heeft de raad met het vaststellen van de Cultuurvisie, het gemeentelijk cultuurbeleid tot aan 2030 vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad aangegeven wat zij als de belangrijke beleidslijnen ziet voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. De komende jaren wil het cultuurbeleid inspelen op de verwacht biedt voor de groei van de stad, op een breder bereik van culturele activiteiten en vooral ook op de verbindende kracht van kunst en cultuur. En de mogelijkheden die kunst en cultuur biedt voor persoonlijke ontwikkeling. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven en amateurkunstorganisaties deel uit van het lokale culturele voorzieningenniveau.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 is uitvoering gegeven aan de Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030. Een belangrijke beleidsmaatregel vormt het verlenen van subsidies om een breed palet aan culturele activiteiten voor de inwoners en bezoekers mogelijk te maken. Er zijn voor dit doel 9 begrotingssubsidies en 39 projectsubsidies verleend voor: cultuurprojecten, projecten gericht op jongeren, voor de ondersteuning van lokale culturele organisaties en voor investeringen bij culturele organisaties. Veel aandacht is uitgegaan naar een goede afstemming met de betrokken cultuurorganisaties onder meer over de taakstellingen in het kader van de gemeentelijke bezuinigingsopgave.

Om cultuur in de wijk te brengen is in 2025 het programma ' Breng cultuur in je wijk' uitgevoerd. Inwoners konden projectvoorstellen indienen die door een jury zijn beoordeeld. Vier indieners kregen uiteindelijk de mogelijkheid het project te realiseren. Daarnaast zijn in het programma 'Mensen maken de buurt' verschillende kleinschalige cultuurprojecten in de wijken uitgevoerd.

Er is in 2025 een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een presentatieruimte voor beeldende kunst. In dat kader is de tijdelijk expositiemogelijkheid aan het Stadhuisplein voor lokale en regionale kunstenaars nog gecontinueerd. De collectie kunstwerken van de gemeenten - in depot en in de openbare ruimte - is beheerd en onderhouden. In 2025 is met 6 exposities het expositieprogramma in het stadhuis uitgevoerd. Samen met de Stichting Corneel en de Stichting Agora en externe adviseurs zijn de beleidsmatige voorbereidingen getroffen voor de besluitvorming voor de beoogde nieuwbouw van het poppodium in relatie met de verdere ontwikkeling van het Theaterkwartier, resulterend in een integraal voorstel in de Programmabegroting 2026.

Voor een goede regionale afstemming van het cultuurbeleid heeft op landelijk, provinciaal en MRA-niveau periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg plaatsgevonden. Vanuit de gemeente is bijgedragen aan de propositie van de VNG ten behoeve van het landelijke cultuurbeleid.

Tot slot is er ondersteuning gegeven aan de realisatie van de moties van de (kinder)motiemarkt op het gebied van cultuur.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030	-

Financiële afwijkingen 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Voordeel op stelpost kapitaalslasten Corneel	I	-18	-	**18 V**	-	-	-	18 V
Voordeel op onderhoud	I	-155	-129	**26 V**	-	-	-	26 V
Hogere huurinkomsten	I	-	-	-	293	367	**74 V**	74 V
Voordeel op stelpost kapitaallasten Kubus	S	-21	-	**21 V**	-	-	-	21 V
Voordeel op verzekering	S	-57	-34	**23 V**	-	-	-	23 V
Nadeel investeringen Kubus	I	-	-200	**200 N**	-	-	-	200 N
Ondersteuning culturele infrastructuur	I	-67	-38	**29 V**	-	-	-	29 V
Cultuur naar de w ijken	I	-61	-	**61 V**	-	-	-	61 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-5.562	-5.524	**38 V**	137	147	**10 V**	48 V
Totaal exploitatie		**-5.940**	**-5.925**	**15 V**	**430**	**515**	**85 V**	**100 V**
Reserves								
Ondersteuning culturele infrastructuur	I	-	-	-	67	38	**29 N**	29 N
Cultuur naar de w ijken	I	-	-	-	61	-	**61 N**	61 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	47	44	**3 N**	3 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**174**	**82**	**93 N**	**93 N**
Totaal		**-5.940**	**-5.925**	**15 V**	**604**	**596**	**8 N**	**7 V**

	Voordeel op stelpost kapitaalslasten Corneel	Incidenteel voordeel op de lasten van	18

De raad heeft besloten middelen beschikbaar te stellen voor de investering in verbetering van de luchtkwaliteit van het huidige pand van Corneel (kadernota 2026 - voorstel 16). De werkzaamheden ten aanzien van Corneel zijn in 2025 opgepakt, maar nog niet geactiveerd waardoor de kapitaallasten pas na 2025 gaan lopen. Dit veroorzaakt in 2025 een incidenteel voordeel van €18.000.

	Voordeel op onderhoud	Incidenteel voordeel op de lasten van	26

Verminderde onderhoudskosten door minder storingen en hierdoor klein onderhoud.

	Hogere huurinkomsten	Incidenteel voordeel op de baten van	74

Verhoogde huurinkomsten vanuit cultureel vastgoed.

	Voordeel op stelpost kapitaallasten Kubus	structureel voordeel op de lasten van	21

	Nadeel investeringen Kubus	Incidenteel nadeel op de lasten van	-200

In de besluitvorming over de programmabegroting 2025 - 2028 heeft de raad per amendement besloten € 375.000 beschikbaar te stellen vanuit de Reserve Ontwikkeling Stad. Het gaat om een bedrag van € 200.000 voor investeringen in de Kubus en € 175.000 voor de verbetering van de luchtkwaliteit van het huidige pand van Corneel. In de besluitvorming over de kadernota 2026 heeft de raad besloten omwille van de verslagleggingsregels, welke voorschrijven dat deze investeringen niet gedekt mogen worden via een incidentele onttrekking aan de reserve. Dit type investeringen moeten worden geactiveerd op de balans en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten ter grootte van € 39.000 per jaar moeten in de meerjarenraming van dekking worden voorzien.

In de loop van 2025 is gebleken dat de geplande investering voor de Kubus niet ten behoeve van het pand was, maar voor zaken van de Kubus zelf hiervoor is een incidentele subsidie verstrekt. Dit levert een structureel voordeel op van € 21.000, maar ook een incidenteel nadeel van € 200.000.

	Voordeel op verzekering	structureel voordeel op de lasten van	23

In 2025 is er een aanbesteding geweest voor de verzekering van het gemeentelijk vastgoed. Het voordeel valt deels in 2025. Vanaf 2026 is het structureel verwerkt in de begroting.

	Ondersteuning culturele infrastructuur	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	29 -29

Er was een tijdelijks subsidieregeling ingericht om de culturele infrastructuur te ondersteunen, deze liep af per 31-12-2025, er is door de culturele instellingen geen beroep gedaan op het volledige budget. Het restantbudget is te laag om nog verdere betekenisvolle ondersteuning te bieden. Met de lagere lasten is ook een lagere ontrekking uit de reserve gedaan waardoor daar een evengroot incidenteel nadeel ontstaat.

	Cultuur naar de wijken	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	61 -61

Het budget was eenmalig incidenteel beschikbaargesteld en daarna structureel. Het incidentele deel van het budget blijft onbenut en valt vrij.

Bedrag x €1.000

5.4	Musea		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-100	-	100 V
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	stichting Uiver Constellation

Financiële afwijkingen 5.4 Musea naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Museale functie	I	-100	-	**100 V**	-	-	-	100 V
Totaal exploitatie		**-100**	**-**	**100 V**	**-**	**-**	**-**	**100 V**
Reserves								
Museale functie	I	-	-	-	100	-	**100 N**	100 N
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**100**	**-**	**100 N**	**100 N**
Totaal		**-100**	**-**	**100 V**	**100**	**-**	**100 N**	**-**

Museale Functie	Incidenteel voordeel op de lasten van	100

Het budget voor de museale functie zal volledig worden doorgeschoven.

Bedrag x €1.000

5.5	Cultureel erfgoed	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-34	-24	10 V
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5). Bij een relatief nieuwe stad is het besef dat erfgoed waarde kan bieden aan ruimtelijke kwaliteit en identiteit in vergelijking met veel oudere gemeenten nog niet sterk ontwikkeld. Maar ook wanneer de focus wordt gelegd op een sterke groei, moet goed worden omgegaan met bijzondere parels uit het verleden, met name voor de zogeheten Post 65 architectuur. Dit is een verantwoordelijkheid die we ook dragen voor de toekomstige inwoners van de stad. Dit geldt zowel voor het gebouwde als voor het minder zichtbare ondergrondse erfgoed. Gemeenten moeten in het omgevingsplan rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door inventariseren en analyseren van het cultureel erfgoed en werelderfgoed dat binnen de gemeente aanwezig is. Op basis daarvan neemt de gemeente een toereikend beschermingsregime in het omgevingsplan op. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Samen met een extern adviesbureau is in 2025 intensief gewerkt aan de totstandkoming van een erfgoednota, waarmee het gemeentelijk erfgoedbeleid en archeologiebeleid wordt geactualiseerd en goed aansluit op de Omgevingswet. Dit heeft geleid tot de vaststelling van het gemeentelijk erfgoed- en archeologiebeleid in januari 2026. Om eigenaren van de gemeentelijke monumenten op het Werkeiland van advies te kunnen dienen is onderzoek uitgevoerd naar de verduurzamingsmogelijkheden voor gemeentelijke monumenten, met behoud van de cultuurhistorische waarde van de monumenten en is de inbedding in het Welstandsbeleid / Omgevingsplan voorbereid. Er is cultuur-historische onderzoek uitgevoerd. Financiële en facilitaire ondersteuning is geboden aan de organisatie van de Monumentendagen, ondermeer met cultuurhistorische rondleidingen door het stadhuis. In het kader van de beoogde aanwijzing door het rijk van het NS station Lelystad-Centrum tot Post 65 rijksmonument is de advisering vanuit de gemeente verzorgd.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 5.5 Cultureel erfgoed naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-34	-24	**10 V**	-	-	-	10 V
Totaal exploitatie		**-34**	**-24**	**10 V**	**-**	**-**	**-**	**10 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	28	21	**8 N**	8 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**28**	**21**	**8 N**	**8 N**
Totaal		**-34**	**-24**	**10 V**	**28**	**21**	**8 N**	**2 V**

Bedrag x €1.000

5.6 Media

	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-3.537	-3.471	67 V
Baten	336	327	10 N

Hoofdopgave raadsakkoord	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving. Gemeenten en provincies moeten vanaf 2026 zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. De gewijzigde Wet Stelsel openbare bibliotheden zal voor alle gemeenten gelden. De bekostiging van deze zorgplicht zal via het gemeentefonds verlopen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In het kader van de Beleidsvisie 2024 - 2030 is in 2025 een begrotingssubsidie verleend aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in Lelystad. Aanvullend is aan de stichting een SPUK-subsidie verleend voor de taken die de bibliotheek uitvoert voor het Informatiepunt Digitale Overheid in de vestiging Lelystad. Met FlevoMeer en Stichting Welzijn is gekeken naar de invulling van de SPUK voor lokale bibliotheekvoorzieningen in Lelystad, gericht op verhoging van het taal- en leesniveau via laagdrempelige en aantrekkelijke activiteiten voor ouders en kinderen middels een vestiging in de wijk. Dit heeft geleid tot de realisatie van een bibliotheekpunt in de MFA Atolplaza. Dit is ook ter voorbereiding op de zorgplicht die gemeenten vanaf 2027 voor de lokale bibliotheken krijgen. In dat kader is in 2025 aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek voor twee jaar een incidentele subsidie verleend vanuit de bijdrage die het rijk hiervoor aan de gemeente verleend in het kader van de decentralisatiegelden bibliotheekvoorzieningen. Er is in 2025 een begrotingssubsidie verleend aan de Flevolandse Mediastichting voor de media-activiteiten van Radio Lelystad vanuit de wettelijke instandhoudingstaak voor gemeenten voor de lokale publieke omroep.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 5.6 Media naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.537	-3.471	**67 V**	336	327	**10 N**	57 V
Totaal exploitatie		**-3.537**	**-3.471**	**67 V**	**336**	**327**	**10 N**	**57 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	50	32	**18 N**	18 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**50**	**32**	**18 N**	**18 N**
Totaal		**-3.537**	**-3.471**	**67 V**	**386**	**359**	**28 N**	**39 V**

Bedrag x €1.000

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-11.552	-11.378	174 V
	Baten	247	191	57 N

Hoofdopgave raadsakkoord	3. Natuur	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wettelijke natuurbescherming uit de Omgevingswet een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten en bossen. De meeste afspraken uit het raadsakkoord opgave Natuur vallen binnen dit taakveld.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2023 is de Agenda Natuur 2030 vastgesteld, bestaande uit de strategie en het programma 'van Groen Dromen naar Groen Doen'. Dit programma kent een integrale benadering door alle niveaus heen - van strategie tot uitvoering en beheer. Er is daarom een directe koppeling met 7.4 milieubeheer, waar het incidentele budget voor uitvoering van het programma is gereserveerd. Binnen het taakveld 5.7 is er gewerkt aan herijking Stadsnatuur, vergroeningspotenties en ecologische verbindingen. Zo is het ecologisch beheer en onderhoud van de bermen uitgebreid naar het buitengebied. En zijn er verschillende locaties in de stad omgevormd van gazon naar hoogwaardiger groen zoals bosplantsoen, stinzenbollen en bloemrijk gras: Parkdreef, Schoener, Hollandse Hout woonwijk, Tjalk 11, atol en zuiderzeewijk, verbinding gelderse diep en diverse rotondes. Binnen dit taakveld zijn de onderhoudbestekken op de vastgestelde beeldkwaliteitsniveaus onderhouden en zijn de straat en laanbomen conform het bomenbeleid/beheerplan onderhouden.

Daarnaast is er vanuit dit taakveld een bijdrage geleverd aan de eerste fase van het vergroenen van de Neringpassage. De uitvoering van de volgende fasen zal in 2026 plaatsvinden. Ook is samen met het sociaal domein, IVN, Jantje Beton en andere betrokkenen gewerkt aan een gezonde speel- en ontmoetingsplek in de Schermer, Lelystad-Haven. Dit project is een goed voorbeeld waar sociaal en fysiek bij elkaar komen en er samen met de buurt en maatschappelijke organisaties is gewerkt om tot een mooi eindresultaat te komen.

Gerelateerde beleidsnota's
Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015)

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Verkoop particuliere tuinen	S	-	-	-	164	84	**80 N**	80 N
Klein onderhoud speelvoorzieningen	I	-625	-676	**51 N**	-	-	-	51 N
Personele kosten taakveld 5.7	I	-2.687	-2.484	**204 V**	-	-	-	204 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-8.240	-8.218	**22 V**	83	107	**23 V**	45 V
Totaal exploitatie		**-11.552**	**-11.378**	**174 V**	**247**	**191**	**57 N**	**118 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	66	20	**46 N**	46 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**66**	**20**	**46 N**	**46 N**
Totaal		**-11.552**	**-11.378**	**174 V**	**313**	**211**	**102 N**	**72 V**

Verkoop particuliere tuinen	structureel nadeel op de baten van	-80

Een structureel nadeel op de inkomsten uit de verkoop van, aan particuliere tuinen grenzende, openbare ruimte. De hoeveelheid openbare ruimte die voor verkoop in aanmerking komt loopt terug en dat heeft een effect op de begrote baten.

Klein onderhoud speelvoorzieningen	Incidenteel nadeel op de lasten van	-51

Een incidenteel nadeel van € 51.000 op het klein onderhoud aan speelvoorzieningen. In afwachting van de wijkspeelplannen, die als basis zullen dienen voor het planmatig realiseren van het vastgestelde speelbeleid, zijn er extra onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan bestaande speelvoorzieningen.

	Personele kosten taakveld 5.7	Incidenteel voordeel op de lasten van	204

Als gevolg van vacatureruimte is een incidenteel voordeel ontstaan. Met het aantrekken van een nieuwe beheerder groen is deze vacatureruimte inmiddels voor een deel ingevuld.

6. Sociaal Domein

6. Sociaal domein bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	16.047	10.971	27.018	27.671	-654
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	1.821	-1.821
6.3 Inkomensregelingen	54.113	2.754	56.868	59.021	-2.153
6.4 WSW en beschut werk	6.949	791	7.740	7.974	-234
6.5 Arbeidsparticipatie	6.876	219	7.095	6.584	510
6WMO WMO integraal	29.420	3.312	32.732	29.463	3.269
6JGD Jeugdzorg - integraal	44.930	4.919	49.849	52.800	-2.951
Totaal Lasten	158.335	22.966	181.301	185.335	-4.034
Baten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.480	-10.302	-11.782	-12.782	999
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-1.821	1.821
6.3 Inkomensregelingen	-41.638	-1.027	-42.666	-44.367	1.702
6.5 Arbeidsparticipatie	-266	-292	-558	-585	27
6WMO WMO integraal	-1.212	-44	-1.256	-978	-278
6JGD Jeugdzorg - integraal	-	-	-	-20	20
Totaal Baten	-44.597	-11.665	-56.262	-60.554	4.292
Eindtotaal	113.738	11.300	125.038	124.781	257

De taakvelden binnen het cluster ‘6. Sociaal domein’ hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wmo en de Jeugdhulp. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-27.018	-27.671	654 N
	Baten	11.782	12.782	999 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waaarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) inividuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Schulddienstverlening

In samenwerking met drie partijen, MDF, stichting IDO en Humanitas, geeft de gemeente Lelysatd vorm aan de schulddienstverlening. Deze is vrij toegankelijk voor iedere inwoner die hulp nodig heeft op het gebied van financiën. Dit kan lopen van informatie en coaching tot schuldhulpverleningstrajecten. Ook werken zij samen bij financiele spreekuren die op verschillende plekken in de stad zijn georganiseerd. We zien in Nederland en ook in Lelystad dat het aantal huishoudens met problematische schulden oploopt. Door middel van vroegsignalering wordt geprobeerd te voorkomen dat inwoners in de schulden raken.

Welzijnswerk

Door verschillende organisaties in de stad worden welzijnsactiviteiten aan de inwoners aangeboden om elkaar te ontmoeten en nieuwe netwerken op te bouwen. Hierdoor is het makkelijker om naar elkaar om te zien en vroegtijdig te signaleren als het minder goed met iemand gaat. Het Buurtwerk in de wijk met een duidlijke signaleringsfunctie, de buurtkamer voor ontmoeting en het stimuleren deel te nemen aan allerlei activiteiten, het Aandachtscentrum, de activiteitendriedaagse tijdens de vakanties de koffieochtenden en de buurthuisactiviteiten. In het komende jaar willen we dit voortzetten en de focus aanbrengen op ontmoeten en het opdoen van nieuwe contacten, zodat naar elkaar omzien makkelijker kan worden bereikt.

Eenzaamheid

In de afgelopen raadsperiode is extra ingezet op het signaleren en voorkomen van eenzaamheid. Door ruim 110 organisaties in de stad zijn de handen ineen geslagen en worden allerlei activiteiten ontwikkeld om mensen met elkaar in contact te brengen. Hierbij hebben we aandacht voor eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. Ook worden de contacten met onder andere de huisartsen versterkt door welzijn op recept uit te voeren waarbij de welzijnscoach wordt in gezet om samen met de inwoner te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om meer onder de mensen te komen. Het komend jaar willen we ons naast het opbouwen en versterken van netwerken van inwoners ook organisaties mee laten denklen over leefstijl.

Preventie Jeugd

We willen dat ouders en jeugdigen met lichte problematiek deze zelf kunnen aanpakken, met steun van hun netwerk en algemene voorzieningen. Dit doen we door het bevorderen van opvoedvaardigheden van ouders en het versterken van de eigen kracht en oplossend vermogen van gezinnen. We stimuleren de vorming van gemeenschappen en netwerken in alle wijken. Door meer jongereninspraak te bevorderen, zorgen we ervoor dat alle kinderen en jongeren gelijke kansen hebben om actief deel te nemen aan de maatschappij en in hun vertrouwde omgeving kunnen opgroeien.

We werken effectief samen met het onderwijs en jeugdhulp om te voorkomen dat jeugdigen onnodig in jeugdhulp terechtkomen. De hulp die wordt ingezet is tijdelijk en effectief. Het pedagogische klimaat in gezinnen en wijken wordt versterkt, met laagdrempelige informatie- en adviespunten voor opgroei- en opvoedvraagstukken.

Mantelzorgondersteuning /Vrijwilligerswerk

Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein en hier willen we in deze raadsperiode extra op in blijven zetten. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en een vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en vrijwilligerswerk wordt ondersteund. Dankzij vrijwilligers is er in de stad een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten. De toegevoegde waarde van vrijwilligers en mantelzorgers neemt in de samenleving toe door onder andere vergrijzing en de tekorten op de arbeidsmarkt. Hun inzet wordt vaak ook het ‘cement in de samenleving’ genoemd. Door de inzet van mantelzorgers en zorgvrijwilligers, kunnen mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen in hun vertrouwde omgeving.

Mensen maken de Buurt

Steeds meer inwoners weten de bewonersconsulenten te vinden voor groenadoptie , insectenhotel of andere fysieke ideeen. De ideeenmakelaar helpt inwoners om sociale projecten op te starten Zij staat ze bij met raad en daad. Zo wordt komende zomer een nieuwe stadscamping opgestart. en wordt in vier stadsdelen Lely Got talent uitgevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke (Doe) Agenda
Kadernota Sociaal Domein 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Opvang Oekrainers	I	-6.203	-7.830	**1.627 N**	6.550	7.830	**1.280 V**	347 N
Samen Lelystad Oost - SPUK kansrijke w ijken	I	-2.048	-1.652	**397 V**	2.048	1.645	**403 N**	7 N
Kinderopvang	S	-126	-243	**116 N**	-	-	-	116 N
Preventieve inzet Jeugd	I	-4.452	-4.156	**296 V**	-	-	-	296 V
Integratie	I	-1.939	-1.603	**336 V**	1.681	1.297	**384 N**	48 N
Personele inzet	I	-1.459	-2.347	**887 N**	-	570	**570 V**	318 N
SPUK GALA	I	-563	-477	**86 V**	563	474	**89 N**	3 N
Samen Lelystad Oost - gemeentelijke gelden	I	-742	-300	**442 V**			-	442 V
Vrijw illigersw erk	I	-936	-811	**125 V**			-	125 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-8.549	-8.253	**296 V**	941	967	**26 V**	322 V
Totaal exploitatie		**-27.018**	**-27.671**	**654 N**	**11.782**	**12.782**	**999 V**	**346 V**
Reserves								
Samen Lelystad Oost - gemeentelijke gelden				-	419	-	**419 N**	419 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-135	-135	-	1.010	844	**166 N**	166 V
Totaal reserves		**-135**	**-135**	**-**	**1.429**	**844**	**585 N**	**585 N**
Totaal		**-27.153**	**-27.806**	**654 N**	**13.212**	**13.626**	**414 V**	**239 N**

Opvang Oekrainers	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-1.627 1.280

Voor de opvang van Oekrainse vluchtelingen ontvangt de gemeente een vergoeding vanuit het Rijk. Ook aanvullende tekorten op de opvang worden achteraf vergoed door het Rijk. Hiermee is de begroting van de opvang voor de gemeente in principe sluitend. In 2025 is de stelpost kapitaallasten abusievelijk niet afgeboekt van het product binnen dit taakveld, maar is dat deel via taakveld 0.8 Algemene baten en lasten verwerkt. Dit resulteert in een afwijking op beide taakvelden, die elkaar per saldo opheffen.

Samen Lelystad Oost - SPUK kansrijke wijken	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	397 -403

Voor Spuk-onderdeel Organisatie en uitvoering geldt: Door wisselingen in de bezetting van het Programmabureau is vacatureruimte ontstaan die soms pas met enige vertraging ingevuld kon worden. Hierdoor zijn niet alle middelen benut.

Voor Spuk-onderdeel Integraliteit geldt: Doordat uitvoering van de programma-onderdelen binnen het onderdeel integraliteit later zijn gestart dan oorspronkelijk was gepland, is een deel van de beschikbare middelen nog niet besteed. Voor deze middelen is akkoord gevraagd en ontvangen van het ministerie voor doorschuif richting 2026. Verwachting is dat de middelen in 2026 volledig benut worden.

Voor beide SPUK-onderdelen van de SPUK Kansrijke wijken geldt dat, in lijn met de lagere kosten, de verantwoorde subsidies ook lager zijn.

Kinderopvang	structureel nadeel op de lasten van	-116

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan. Via het gemeentefonds is het budget al een beetje verhoogd, maar voor Lelystad blijkt dit vooralsnog onvoldoende te zijn.

Preventieve inzet Jeugd	Incidenteel voordeel op de lasten van	296

Door niet voorziene incidentele dekking in 2025 kon een deel van de middelen voor versterken van de basis worden doorgeschoven naar 2026. Dit doorgeschoven bedrag is wel nodig voor de ambitie versterken van de basis 2026 maar heeft er tevens voor gezorgd dat pas met ingang van 2027 structurele extra middelen nodig waren (zie bijstelling 49 kadernota 2026 - 2029).

Integratie	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	336 -384

De Specifieke Uitkering (SPUK) integratie is niet volledig besteed. In de lijn met alle SPUKs betekent lagere lasten ook een lagere SPUK.

Personele inzet	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-887 570

Het voordeel op de baten van €570.000 aan Rijksmiddelen voor de opvang van Oekraïners compenseert een deel van het nadeel op de lasten. Daarnaast ontstaat een nadeel van €354.000 bij het team Mutaties Sociaal Domein, vooral door knelpunten in de implementatie van iSamenleving (iSam). Werkprocessen en systeemkoppelingen (o.a. met Djuma en BRP) zijn nog niet optimaal, waardoor extra werk en tijdelijke workarounds nodig zijn. Verder zijn er nog enkele kleine verschillen tussen formatie en bezetting, wat per saldo op dit taakveld resulteert in een nadeel op personele inzet ter grootte van €318.000.

SPUK GALA	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	86 -89

De middelen verstrekt vanuit het Gala zijn incidenteel waardoor structurele projecten niet mogelijk zijn. Tevens beschikken de partijen niet over voldoende capaciteit om direct uitvoering op te starten. Hierdoor zijn aanlooptijden lang en is het budget van 2025 nog niet volledig benut. Het is voor de 2025-budgetten toegestaan om 10% van het totale budget door te schuiven naar 2026 vanuit het Rijk. Hier zal dan ook gebruik van gemaakt worden. In lijn met de lagere lasten dan begroot, zijn de gerealiseerde (subsidie) baten ook lager dan begroot.

Samen Lelystad Oost - gemeentelijke gelden	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	442 -419

Voorafgaand aan de SPUK kansrijke Wijken ten behoeve van Lelystad oost heeft de raad in het verleden incidentele budgetten toegekend voor initiatieven in Lelystad Oost (Integraal Gebiedsprogramma Lelystad Oost). Deze budgetten zijn gedurende de afgelopen jaren doorgeschoven en stonden derhalve in 2025 nog in de begroting. Parallel daaraan heeft de SPUK Kansrijke wijken subsidies opgeleverd waar de initiatieven voor Lelystad Oost financieel mee gedekt konden worden. Het overgebleven incidentele gemeentelijke budget in 2025 is niet meer inzetbaar omdat de initiële bestedingsdoelen van dit budget niet gerealiseerd zullen worden en er binnen de genomen besluitvorming geen flexibiliteit bestaat voor inzet van deze middelen op andere bestedingsdoelen. Hierdoor is een incidenteel voordeel zichtbaar ten opzichte van begroting. Tegelijkertijd is er sprake van een nadeel ten opzichte van de begroting, omdat de in het kader hiervan begrote onttrekking aan de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS) ook niet nodig was.

Vrijwilligerswerk	Incidenteel voordeel op de lasten van	125

Gebleken is dat het aanvragen van subsidies voor vrijwilligers als ingewikkeld ervaren wordt, waardoor enkele organisaties geen aanvraag hebben ingediend. Hierdoor hebben minder activiteiten plaatsgevonden dan verwacht. Er wordt gewerkt aan een oplossing voor de toekomst.

Bedrag x €1.000

6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-	-1.821	1.821 N
	Baten	-	1.821	1.821 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	-

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de voorzieningen en ondersteuning op het sociaal domein, waarbij de dienstverlening niet direct aan één specifieke wet (zoals Wmo of Jeugdwet) is toe te schrijven. In de praktijk betekent dit dat hier op rekeningbasis de kosten en opbrengsten als gevolg van de toeslagenaffaire terecht komen.

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Met de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor alle zorg voor de jeugd: de preventie, uitvoering van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Jeugdwet heeft tot doel om kinderen gezond en veilig te laten opgroeien, waardoor zij hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. De Jeugdwet moet hieraan bijdragen door de eigen kracht van jongeren en het zorgend en probleemoplossend vermogen van hun gezin en sociale omgeving te versterken.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Toeslagenaffaire

MDF voert de brede ondersteuning voor gedupeerden van de toeslagen affaire in de gemeente Lelystad uit. Zij bieden ondersteuning op vijf leefgebieden (financiën, wonen, zorg, gezin en werk) met als doel de kwaliteit het leven van de slachtoffers te herstellen en ze een frisse start te bieden. De kosten die hiervoor gemaakt worden worden achteraf verantwoord via de SiSa.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Toeslagenaffaire		-	-1.821	**1.821 N**	-	1.821	**1.821 V**	0 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie		**-**	**-1.821**	**1.821 N**	**-**	**1.821**	**1.821 V**	**0 V**
Totaal		**-**	**-1.821**	**1.821 N**	**-**	**1.821**	**1.821 V**	**0 V**

Toeslagenaffaire	structureel nadeel op de lasten van	-1.821
	structureel voordeel op de baten van	1.821

De verantwoording voor de gemaakte kosten en opbrengsten bij de herstelloperatie kinderopvangtoeslag vindt via dit taakveld plaats. Het saldo op het product toeslagenaffaire is nihil, aangezien de gemaakte kosten volledig worden gecompenseerd door het Rijk.

Bedrag x €1.000

6.3	Inkomensregelingen	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-56.868	-59.021	2.153 N
	Baten	42.666	44.367	1.702 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Participatiewet heeft de gemeente onder andere de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die (tijdelijk) niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals bijzondere bijstand, bijstand voor zelfstandigen, loonkostensubsidie voor werkgevers en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, is armoedebeleid opgenomen in dit taakveld.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong, de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw Beschut werk samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van inkomensuitkeringen en vergoedingen aan inwoners die daar recht op hebben, incl. armoedebeleid en loonkostensubsidie voor werkgevers)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (Wsw en Nieuw Beschut werk)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie, toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning, begeleiding en arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet).

Het Zelfstandigenloket Flevoland voert de ondernemersregeling BBZ uit, een voorziening tussen sociaal domein en economie. Er is een relatie met taakveld 3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen.

Vanaf 1 januari 2026 wordt de Participatiewet in Balans ingevoerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Bijstandsuitkeringen (verstrekkingen)

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die op grond van de Participatiewet en de IOAW recht hebben op een inkomen, gedurende de periode waarin zij (nog) niet in staat zijn om volledig in hun eigen onderhoud te voorzien.

In 2025 is de werkloosheid licht toegenomen. Dit heeft een zekere voorspellende waarde, omdat een deel van de WW gerechtigden uiteindelijk zal doorstromen naar de bijstand. Het gemiddelde bijstandsvolume is in absolute aantallen licht gestegen (1.986 in 2025 tegenover 1.948 in 2024 en 1.952 in 2023). Hoewel er in vrijwel alle sectoren en beroepen nog steeds een grote vraag naar arbeidskrachten is, zien we ook dat een groep inwoners die al langere tijd afhankelijk is van een bijstandsuitkering belemmeringen ervaart bij het verkrijgen van aansluiting op de arbeidsmarkt. Deze groep heeft een intensievere ondersteunings- en begeleidingsvraag. Dit vraagt om gemiddeld meer inzet om (gedeeltelijke) uitstroom uit de bijstand te realiseren.

In het kader van de Participatiewet in Balans is in 2025 geïnventariseerd welke impact de voorgestelde maatregelen kunnen hebben op zowel de verstrekking van uitkeringen als de arbeidstoeleiding. Zie hiervoor ook de toelichting bij taakveld 6.5.

Bijstandsuitkeringen

Eind 2024 is de raad via een informatienota geïnformeerd over de wijziging van ons budgetaandeel binnen de bijstandsbudgetten. De financieringssystematiek van de bijstand is complexe materie, waardoor de precieze oorzaken van de herverdeeleffecten niet eenvoudig zijn vast te stellen. De herverdeling heeft ertoe geleid dat Lelystad in 2025 0,5096% uit het totale macrobudget heeft ontvangen (in plaats van 0,5429% in 2024).

Door dit lagere budgetaandeel kwam de definitieve rijksbijdrage voor 2025 uit op €39,5 miljoen. De uitkeringslasten kwamen uit op €39,7 miljoen en dat negatieve saldo voor 2025 ter grootte van €200.000 betekent dat Lelystad net geen 'voordeelgemeente' was (= nipt minder middelen van het Rijk ontvangen dan dat is verstrekt aan (bijstands)uitkeringen en loonkostensubsidie). Het budgetaandeel is met ingang van 2026 weer licht verbeterd, waardoor de inschatting voor 2026 weer is dat Lelystad nipt voordeelgemeente zal zijn.

Armoedebeleid

De gemeente biedt (financiële) ondersteuning aan inwoners met een inkomen van 120, 130, tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Noodzakelijke bijzondere kosten worden vergoed aan inwoners die deze kosten zelf niet kunnen voldoen. De financiële resultaten zijn grotendeels afhankelijk van het beroep dat op de verschillende regelingen gedaan wordt. Het betreft voor een deel open einde regelingen (bijvoorbeeld de regeling bewindvoering).

In 2025 het beroep op de bijzondere bijstand licht toegenomen, met name gelegen in de regeling bewindvoering. Vanwege de aanhoudende inflatie en macro-ecomische onrust blijft de druk op de bestaanszekeid voor veel mensen groot. De exacte effecten van deze ontwikkelingen zijn lastig in te schatten. Het gebruik van niet-wettelijke gemeentelijke inkomensregelingen, zoals die van Stichting Leergeld en de sport en cultuurfondsen, is toegenomen.

Bijstand zelfstandigen/ondernemers

Het beroep dat door ondernemers op de Bbz wordt gedaan, is in enige mate gedaald ten opzichte van 2024. Wel zien we de schuldhulpverlening aan ondernemers toenemen.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gecombineerde belastingaanslag van de gemeente. Het gaat hierbij met name om de kwijtschelding van de afvalstoffen- en de rioolheffing.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke Agenda

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 6.3 Inkomensregelingen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Armoedebeleid	I	-5.811	-5.865	**54 N**	300	244	**56 N**	110 N
BUIG - Rijksbijdrage	I	-	-	-	37.809	39.545	**1.736 V**	1.736 V
BUIG - Bijstandsuitkeringen	I	-36.984	-39.741	**2.758 N**	-	-	-	2.758 N
BBZ - Bijstand zelfstandigen	I	-1.757	-974	**783 V**	125	-2	**127 N**	656 V
Bedrijfsvoering ZLF	I	-663	-348	**314 V**	1.924	1.828	**97 N**	218 V
Kwijtschelding	I	-2.172	-2.113	**59 V**	-	15	**15 V**	74 V
Personele inzet TV 6.3	I	-7.616	-7.517	**98 V**	168	29	**139 N**	41 N
Voorziening dub. debiteuren/ Terugvorderingen	I	-	-1.283	**1.283 N**	1.619	2.072	**453 V**	829 N
Samen Lelystad Oost - SPUK kansrijke wijken	I	-721	-363	**357 V**	721	363	**357 N**	-
Individuele studietoeslag	I	-119	-170	**52 N**	-	-	-	52 N
Overig	I	-1.027	-512	**514 V**	-	-	-	514 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-0	-134	**134 N**	-	273	**273 V**	139 V
Totaal exploitatie		**-56.868**	**-59.021**	**2.153 N**	**42.666**	**44.367**	**1.702 V**	**452 N**
Reserves								
Armoedebeleid	I	-	-	-	454	440	**14 N**	14 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-790	-810	**20 N**	1.000	1.000	**0 N**	20 V
Totaal reserves		**-790**	**-810**	**20 N**	**1.454**	**1.440**	**14 N**	**34 N**
Totaal		**-57.657**	**-59.831**	**2.174 N**	**44.120**	**45.807**	**1.688 V**	**486 N**

Armoedebeleid	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	-54 -56

Armoedebeleid	Incidenteel nadeel op de baten van	-14

Aan de lastenkant is er een nadeel van €93.000 op curatieve activiteiten en een voordeel van €39.000 op preventieve activiteiten. Het nadeel op curatieve activiteiten is met name gelegen in de activiteiten voor bijzondere bijstand met name stijging van kosten voor bewindvoering. Het nadeel aan de batenkant wordt met name veroorzaakt door een lagere Rijksvergoeding voor de opvang Oekraïners dan begroot.

BUIG - Rijksbijdrage	Incidenteel voordeel op de baten van	1.736

De gemeente ontvangt een Rijksbijdrage voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen op basis van een objectief verdeelmodel. Deze rijksbijdrage wordt begroot exclusief loon- en prijsontwikkelingen, net zoals dat er bij de uitkeringslasten ook exclusief loon- en prijsontwikkelingen wordt geraamd. Dit omdat de loon-prijs toevoeging op de rijksbijdrage pas plaatsvindt in het vierde kwartaal van het lopende jaar en het effect in basis een budgetneutrale uitwerking heeft. In de praktijk betekent dat bij de jaarrekening veelal een voordeel op de batenkant en een nadeel op de lastenkant (die per saldo tegen elkaar wegvallen).

Bij het opstellen van de programmabegroting wordt er gekeken naar het verwachte saldo tussen begrote baten in de vorm van de Rijksbijdrage (dit onderwerp) en begrote uitkeringslasten (het volgende onderwerp). De voorlopige rijksbijdrage wordt pas bekend gemaakt nadat de programmabegroting is opgesteld en dat maakt dat er sprake kan zijn van een aanzienlijke afwijking op rekeningbasis. Het budgetaandeel van de gemeente Lelystad schommelt de afgelopen jaren net boven de 0,5% en viel in 2025 relatief gezien wat lager uit (0,5096%) in vergelijking met het jaar ervoor (0,5429%). Deze daling van het budgetaandeel heeft een nadelig effect gehad ten opzichte van de begroting en de raad is daarover geïnformeerd via een informatienota met kenmerk 24.360. Tegelijkertijd heeft de toevoeging van loon- en prijscompensatie ervoor gezorgd dat er per saldo sprake is van een voordeel ten opzichte van de begroting ter grootte van €1.736.000.

BUIG - Bijstandsuitkeringen	Incidenteel nadeel op de lasten van	-2.758

Het gemiddeld aantal bijstandsgerechtigden lag in 2025 op 1.968 (versus 1.948 in 2024 en 1.952 in 2023). In 2025 is de werkloosheid landelijk licht gestegen en dat geldt ook voor Lelystad. Met name het aantal jeugdige werklozen is licht gestegen. Meer inwoners <35 jaar ontvangen een uitkering. Daarnaast is er een stijging van het aantal alleenstaanden met een uitkering. Ondertussen groeit de beroepsbevolking in de stad licht en is het percentage werklozen licht gestegen. In 2025 is er een stijging van de loonkostensubsidie voor werkgevers (LKS) van ruim €300.000, welke op basis van de realisatie in jaar T-1 worden vergoed aan de gemeente. Zoals hierboven reeds is aangegeven wordt er begroot exclusief loon- en prijscompensatie en dat is dan ook de voornaamste reden dat er op de uitkeringslasten sprake is van een nadeel ten opzichte van de begroting ter grootte van €2.758.000. Dit nadelige effect wordt opgevangen door een voordelige afwijking op de Rijksbijdrage. Dat er per saldo (Rijksbijdrage versus uitkeringslasten) sprake is van een nadelig effect houdt direct verband met het lager uitvallende budgetaandeel van Lelystad, zoals hierboven reeds is toegelicht.

BBZ - Bijstand zelfstandigen	Incidenteel voordeel op de lasten van	783
	Incidenteel nadeel op de baten van	-127

Er is binnen de Bijstand zelfstandigen (Bbz) een incidenteel voordeel op de lasten van €782.882 en een incidenteel nadeel op de baten van €127.000. Het voordeel ontstaat voornamelijk door het lagere aantal Bbz-uitkeringen dan begroot (voordeel €465.259), er zijn minder rentedragende leningen verstrekt (voordeel €90.736), er is een voordeel op schuldhulpverlening aan ondernemers (€59.835). Daartegenover staat een nadeel op de Rijksvergoedingen van –€125.000 (welke onderdeel uitmaakt van de rijksbijdrage zoals hierboven beschreven). Per saldo resulteert dit in een incidenteel voordeel van €655.882.

Bedrijfsvoering ZLF	Incidenteel voordeel op de lasten van	314
	Incidenteel nadeel op de baten van	-97

Binnen de bedrijfsvoering van het Zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF) is sprake van een incidenteel voordeel op de lasten van €314.000 en een incidenteel nadeel op de baten van €127.000. Het voordeel komt vooral door het lagere aantal aanvragen dan begroot in 2025 en doordat een deel van de kosten nog wordt gedekt vanuit de voorziening TOZO. Dit voordeel wordt echter gecompenseerd door personele inzet van ZLF, waardoor het effect beperkt is. Het nadeel op de baten wordt veroorzaakt doordat het aantal toekenningen lager is dan begroot, waardoor de inkomsten van andere gemeenten eveneens lager uitvallen. Dit geldt met name voor Dronten, Urk, Zeewolde en Lelystad, waar minder aanvragen én dus minder opbrengsten waren. De overige gemeenten liggen ongeveer gelijk aan de begroting. Per saldo resulteert dit in een incidenteel voordeel van €217.710.

Kwijtschelding	Incidenteel voordeel op de lasten van	59
	Incidenteel voordeel op de baten van	15

Inwoners met een onvoldoende inkomen en/of vermogen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gecombineerde gemeentelijke belastingaanslag, met name de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In het verslagjaar is €59.000 minder aan kwijtschelding verleend dan begroot, wat resulteert in een voordeel op de lasten. Daarnaast is sprake van een voordeel van €15.000 aan baten als gevolg van een Rijksbijdrage in het kader van de Kinderopvangtoeslagaffaire. Per saldo leidt dit tot een financieel voordeel van €74.000.

Personele inzet TV 6.3	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	98 -139

Op dit taakveld zien we een positieve afwijking op de personele lasten van €98.000. Echter dit voordeel is ontstaan doordat er €689.457 aan frictiemiddelen beschikbaar zijn gesteld in verband met de implementatie van iSamenleving (iSam). De huidige werkprocessen binnen iSam zijn nog niet optimaal ingericht, waardoor veel externe inzet nodig was. Daarnaast was er sprake van een relatief veel langdurig zieke medewerkers.

Aan de batenkant is sprake van een nadeel. Voor de opvang van Oekraïners is een voorschot van € 168.000 ontvangen, waarvan €20.000 is besteed. Het onbenutte deel van €148.000 wordt terugbetaald aan het Rijk. Dit leidt tot een nadeel op de baten van €148.000. Per saldo resulteert dit in een incidenteel nadeel van €41.000.

Voorziening dub. debiteuren/ Terugvorderingen	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-1.283 453

In 2025 heeft een opschoningsactie plaatsgevonden op de debiteurendossiers. Vervallen vorderingen zijn afgeboekt ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren. Vervolgens is de voorziening opnieuw bepaald op basis van het opgeschoonde debiteurensaldo en de in 2025 nieuw opgeboekte terugvorderingen, waarbij al rekening is gehouden met het feit dat een deel hiervan op grond van regelgeving geheel of gedeeltelijk kan worden kwijtgescholden. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van €1,2 miljoen op de lasten.

Daarnaast zijn in 2025 meer terugvorderingen verwerkt als gevolg van een inhaalslag. Door de overgang van de applicatie in het sociaal domein konden eerder geen aanmaningen worden verstuurd; dit is inmiddels hersteld. Hierdoor zijn meer terugvorderingen ontvangen, wat resulteert in een voordeel van €453.000 aan de batenzijde ten opzichte van de begroting, voornamelijk binnen de bijzondere bijstand.

Terugvorderingen betreffen vergoedingen die na een aanvullende beoordeling, of na ontvangst van nieuwe informatie, niet (volledig) rechtmatig blijken en daarom (gedeeltelijk) worden teruggevorderd. Per saldo leidt dit tot een incidenteel nadeel van €829.000.

Samen Lelystad Oost - SPUK kansrijke wijken	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	357 -357

Doordat uitvoering van de programma-onderdelen binnen Armoede en Schulden later zijn gestart dan oorspronkelijk was gepland, is een deel van de beschikbare middelen nog niet besteed. Voor deze middelen is akkoord gevraagd en ontvangen van het ministerie voor doorschuif richting 2026. Verwachting is dat de middelen in 2026 volledig benut worden. In lijn met de lagere kosten dan begroot, zijn er ook minder baten (subsidieopbrengsten) geboekt.

Individuele studietoeslag	Incidenteel nadeel op de lasten van	-52

Bij de individuele studietoeslag is een duidelijke stijging zichtbaar, waardoor ten opzichte van de begrote €118.628 een nadeel ter grootte van €52.000 is ontstaan.

Overig	Incidenteel voordeel op de lasten van	514

Aan de lastenkant is sprake van een incidenteel voordeel ter grootte van €514.000, voornamelijk door onderbesteding op diverse budgetten zoals levering diensten derden, lidmaatschappen, kantoorbenodigdheden, leasekosten, licenties, en dergelijke

Bedrag x €1.000

6.4	WSW en beschut werk	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-7.740	-7.974	234 N
	Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid de Wet sociale werkziening (Wsw) en Nieuw Beschut werk (NBw) uit voeren.
Daarvoor werkt ze samen binnen een GR IJsselmeergroep met de deelnemende gemeenten Urk, NOP en Lelystad.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:
- Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).
- Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet).

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. De Social Firm (Concern voor Werk) is ontwikkeld om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de Wsw op te vangen.

Na 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten zijn verplicht om personen met een Indicatie Beschut werken een beschermde arbeidsplaats te bieden; ze hebben daarvoor een taakstelling die jaarlijks opgehoogd wordt. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de (toekomstige) financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het Rijk werkt aan een voorstel voor de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen, waarbij onderzocht wordt of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn. Ambitie is te komen tot een wijziging van het Besluit beschut werk per 2028, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de Banenafspraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuisconstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. SZW heeft in 2023 onderzoek gedaan naar de positie en dienstverlening van de sociaal ontwikkelbedrijven voor de bredere doelgroep van de Participatiewet en in de arbeidsmarktregio (Rapport Berenschot "Onderzoek infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven"). In de kamerbrief onderschrijft SZW dat de sociaal ontwikkelbedrijven een belangrijke partner zijn voor gemeenten, UWV en andere partijen voor dienstverlening aan mensen die wel kunnen werken, maar nu (nog) niet succesvol bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen, naast het bieden van beschutte werkplekken. SZW heeft middelen beschikbaar gesteld aan de gemeenten om een toekomstbestendige sociale infrastructuur en de positie van het sociaal ontwikkelbedrijf daarbinnen te verkennen. Vanaf 2025 tot 2035 ontvangt de GR en de gemeenten middelen om een doorontwikkeling van Social firm naar sociaal ontwikkelbedrijf mogelijk te kunnen maken.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Bedrag x €1.000

6.4	WSW en beschut werk (vervolg)		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-7.740	-7.974	234 N
		Baten	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Voor de uitvoering van de Wsw (sociale werkvoorziening) verzorgt Concern voor Werk NV (CvW) de arbeidsplaatsen voor de mensen met een Wsw-indicatie. In 2025 is het aantal WSW arbeidsplaatsen opnieuw en zoals verwacht gedaald. Eind 2025 hadden in totaal 365 personen een Wsw-dienstbetrekking (versus 396 eind 2024). De daling is sterker dan geprognoticeerd.

Daarnaast realiseert CvW voor de gemeente de beschutte werkplekken conform taakstelling welke voor 2025, 57 fte was.

De infrastructuur van CvW wordt tevens benut voor de uitvoering van re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten via Werkbedrijf Lelystad, de Werkcorporatie Noordoostpolder en Urk Werkt. Zo hebben inwoners met een uitkering een werkervaringsplaats binnen CvW, worden participatie-uren door inburgeraars gevolgd en zijn er oriëntatiemogelijkheden voor inwoners die nog niet weten wat ze willen of kunnen.

In het licht van de doorontwikkeling van de Social Firm naar een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf, en in de context van de voorgenomen herziene Participatiewet in Balans, de visie op een toekomstbestendige sociale infrastructuur en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, is in 2025 gestart met de visie- en planvorming voor CvW, alsmede de ontwikkeling van enkele scenario's en een financieringsmodel.

Financiële ontwikkeling:
In de decembercirculaire heeft het Rijk via de decentrale uitkering middelen beschikbaar gesteld aan de grootste gemeente van de GR IJsselmeergroep ter compensatie van medewerkers van het sociaal ontwikkelbedrijf, vanwege de nadelige inkomensgevolgen van het Belastingplan 2025 voor deze medewerkers.

Het Rijk heeft de begeleidingsvergoeding voor werknemers bij het sociaal ontwikkebedrijf met een Indicatie Beschut Werk verhoogd in 2025 naar €12.485.

Daarbij heeft het Rijk voor de periode 2025–2027 via de decentrale uitkering een forfaitaire LKS verstrekt, vooruitlopend op nieuwe wetgeving die naar verwachting in 2028 in werking treedt. Deze wet bepaalt dat de loonkostensubsidie (LKS) voor werknemers met een Indicatie Beschut Werk die werkzaam zijn bij het sociaal ontwikkelbedrijf wordt vastgesteld op 68%. De middelen uit deze forfaitaire LKS zijn verantwoord binnen taakveld 6.3 Inkomensregelingen.

Gerelateerde beleidsnota's
Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 6.4 WSW en beschut werk naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Compensatie medew erkers sociaal ontw ikkelbedr	I	-	-275	**275 N**	-	-	-	275 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-7.740	-7.698	**42 V**	-	-	-	42 V
Totaal exploitatie		**-7.740**	**-7.974**	**234 N**	**-**	**-**	**-**	**234 N**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-533	-533	-	-	-	-	-
Totaal reserves		**-533**	**-533**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal		**-8.273**	**-8.507**	**234 N**	**-**	**-**	**-**	**234 N**

	Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijf	Incidenteel nadeel op de lasten van	-275

Medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven ondervinden nadelige gevolgen van de fiscale maatregelen uit het Belastingplan 2025. In het belastingplan voor 2026 is er een oplossing voor het financiële nadeel gevonden, waardoor deze problematiek zich met ingang van 2026 niet meer voor zal doen. Via de decembercirculaire 2025 is in totaal €40 miljoen beschikbaar gesteld om deze medewerkers compensatie te bieden voor de nadelige gevolgen in 2025. Lelystad heeft als grootste gemeente van het samenwerkingsverband de financiële middelen ontvangen. Voor 2025 resulteert dit binnen taakveld 0.7 in een niet begroot voordelig effect ter grootte van €275.411. Tegelijkertijd is er sprake van een dienovereenkomstig nadelig effect binnen dit taakveld 6.4 Wsw en beschut werk.

Bedrag x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-7.095	-6.584	510 V
	Baten	558	585	27 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie & 8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één
beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:
Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in
kader van de Participatiewet).

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die voorheen in aanmerking kwamen voor een indicatie Wsw of (oud-) Wajong, behoren tot de doelgroep van de Participatiewet; mogelijk komen zij in aanmerking voor een Indicatie Beschut werk of Indicatie Banenafspraak. De doelgroep Banenafspraak wordt ondersteund of begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld. De wettelijke ombuigingen hebben geleid tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of Wsw profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegeleiding van de gemeente.

De nieuwe Participatiewet in Balans die in 2026 gefaseerd geïmplementeerd wordt is gaat uit van aandacht voor arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie, inzet op de menselijke maat en maatwerk toepassen. In de context van de Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur en het versterken van de regionale samenwerking, participeert de gemeente in de netwerksamenwerking Flevoland Werkt. Ook de andere 4 gemeenten in de arbeidsmarktregio, UWV, werkgeversorganisatie, vakbonden, SBB, provincie en onderwijinstellingen vso-pro-MBO participeren in dit samenwerkingsverband. In het Besluit SUWI is vastgelegd op welke wijze deze partijen samenwerken in de arbeidsmarkt. Ambitie is mensen van-werk-naar-werk te begeleiden (voorkomen van werkloosheid en/of uitkering), of mensen van werkloosheid naar werk te begeleiden (met en zonder uitkering), of mensen aan het werk te houden bij dezelfde werkgever. Daar waar mogelijk wordt scholing of mbo praktijkleren ingezet en zo geïnvesteerd in leven lang ontwikkelen. Naar verwachting treedt het gewijzigde besluit 1 januari 2027 in werking.

Het kabinet heeft in aansluiting op de Aanpak Jeugdwerkloosheid de nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk voorbereid welke per 1 januari 2026 van kracht is. Deze hangt samen met de Participatiewet ten aanzien van het begeleiden en ondersteunen naar werk van jongeren tot 27 jaar, bij voorkeur in combinatie met praktijkleren (mbo diploma bbl, mbo certificaat, mbo praktijkverklaring).

Bedrag x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie (vervolg)	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-7.095	-6.584	510 V
	Baten	558	585	27 V

Hoofdopgave raadsakkoord	4. Economie & 8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Uitstroom naar werk vanuit de bijstand kent meerdere varianten. Voorkeur heeft de rechtstreekse uitstroom naar een reguliere baan, zonder aanvullende voorzieningen en/of begeleiding. Aanvullend zijn er een aantal specifieke projecten of activiteiten die in het kader van re-integratie worden uitgevoerd. Alle werkzaamheden worden rechtstreeks in opdracht van de gemeente door derden (waaronder het Werkbedrijf Lelystad) uitgevoerd. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor detacheringen en parttime plaatsingen met als inzet de arbeidsproductiviteit van de inwoner zoveel als mogelijk te benutten, om diens uitstroompotentie naar een reguliere en/of volledige baan te vergroten.

In 2025 was er een lichte stijging van het aantal mensen met een WW-uitkering van het UWV. Uit onderzoek blijkt dat een klein deel van de mensen met een WW-uitkering zich uiteindelijk zal melden bij de gemeente voor een bijstandsuitkering en ondersteuning naar werk. In 2025 valt op dat de groep jongeren <35 jaar die aanspraak maakt op ondersteuning naar werk groter is, zowel jongeren met en zonder bijstandsuitkering. Op de arbeidsmarkt is het aantal openstaande vacatures voor de meeste sectoren ongeveer gelijk (hoog) gebleven. Er is nog steeds sprake van een tekort aan menskracht in veel sectoren en beroepen. Er zijn veel arbeidsplaatsen beschikbaar voor werkzoekenden maar keerzijde is dat werkgevers minder gelegenheid hebben om de gewenste begeleiding aan kwetsbare werkzoekenden te kunnen bieden die dat wel nodig hebben om succesvol in te stromen in het werk. In Lelystad zijn veel betrokken werkgevers. Samen met onderwijsinstellingen, gemeente en Werkbedrijf Lelystad geven zij handen en voeten aan een inclusieve arbeidsmarkt. Binnen dit netwerk zijn ook in 2025 weer veel mensen aan het werk geholpen. Het aantal succesvolle plaatsingen door Werkbedrijf Lelystad was in totaal 344 inwoners, waarvan 324 mensen zijn uitgestroomd naar betaald werk en 20 mensen zijn gestart met een opleiding. De taakstelling om minimaal 300 mensen uit de uitkering naar een duurzame arbeidsplaats te begeleiden (minimaal 6 maanden uit de uitkering) is hiermee gerealiseerd.

De aanpak "Work First" is voortgezet en het bijstandsbestand is volledig gescreend waarbij gesprekken zijn gevoerd over het perspectief op werk en de benodigde ondersteuning of interventies. We constateren een groeiende mismatch tussen de openstaande vacatures en werkzoekenden die nog niet arbeidsfit zijn of niet beschikken over de juiste kwalificaties of competenties om direct uit te stromen naar werk. Deze groep heeft intensievere en langdurigere ondersteuning nodig. Hiervoor worden verschillende instrumenten/activiteiten ingezet zoals coaching, werkervaringsbanen, mbo praktijkleren, trainingen en brancheopleidingen. In 2025 is de activiteit Fit naar Werk uitgevoerd bedoeld voor activering van inwoners met een grote afstand tot werk. In het kader van de Participatiewet in Balans is gestart met de analyse van de reïntegratie-activiteiten en de verdieping te komen tot een passend portfolio bij arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie. In samenwerking met werkgevers en mbo-instellingen hebben verschillende werkleerbedrijven inwoners opgeleid voor de sectoren zorg, techniek, bouw, groen, schoonmaak en logistiek. We zetten hierbij in op branchecertificaten/-diploma's samen en kwalificerende opleidingen (mbo diploma, mbo certificaat, mbo praktijkverklaring) waarmee de inwoner de stap naar werk kan maken maar ook een bewijsstuk voor de toekomst heeft. Voor de leerwerktrajecten groenvoorziening/agro en schoonmaak maakt Werkbedrijf Lelystad gebruik van de infrastructuur van Concern voor Werk. Voor mensen met een maatschappelijke beperking zijn ook in 2025 maatschappelijke banen gerealiseerd welke een opstap zijn naar een reguliere baan. In het kader van Samen Lelystad Oost voert hogeschool Windesheim Flevoland een onderzoek uit naar de waardetoevoeging van deze banen voor de leefomgeving.

In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid en de aanstaande wet Van School Naar Duurzaam Werk is de samenwerking tussen het Doorstroompunt (doorstroomcoaches), team Aanvragen van de gemeente en de werkcoaches van Werkbedrijf Lelystad versterkt. Jongeren tot 23/27 jaar zonder werk en zonder onderwijs zijn door de doorstroomcoaches in beeld gebracht en benaderd. Deze activiteit hangt samen met de ambitie het aantal vsv-ers (voortijdig schoolverlaters) terug te dringen (taakveld 4.3). De vervolgstappen (toeleiding naar werk en/of onderwijs) zijn verder uitgewerkt; een groter aantal jongeren zonder uitkering zijn begeleid door de doorstroomcoach en ondersteund door de werkcoaches op weg naar werk. De voorziening Flevodrome is ook in 2025 uitgevoerd. Jongeren zonder werk of school zijn begeleid om terug te keren naar voltijdsonderwijs, werken of een combinatie van werken en leren.

In de arbeidsmarktregio heeft de gemeente binnen Flevoland Werkt! (FW) samen met de andere netwerk-samenwerkingspartners gewerkt aan de uitvoering van diverse activiteiten die bijdragen aan de toeleiding naar werk, behouden van werk en versterken van de arbeidsmarktpositie en/of het versterken van de sociale infrastructuur, lokaal en regionaal. Voor de Participatiepenning van het FW was Nijkamp voorgedragen. In 2025 is regionaal en lokaal gestart met een verkenning voor een Werkcentrum voor Werk & Scholing waar inwoners en werkgevers met vragen over werk en scholing terecht kunnen. De dienstverlening zal een combinatie van digitale instrumenten en fysieke dienstverlening zijn.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdopgaven sociaal domein
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 6.5 Arbeidsparticipatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Werkbedrijf Lelystad	I	-3.792	-3.700	**92 V**	-	-	-	92 V
Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	I	-145	-79	**66 V**	-	-	-	66 V
Diversen	I	-339	-	**339 V**	-	-	-	339 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.819	-2.806	**13 V**	558	585	**27 V**	40 V
Totaal exploitatie		**-7.095**	**-6.584**	**510 V**	**558**	**585**	**27 V**	**537 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-424	-424	-	284	251	**33 N**	33 V
Totaal reserves		**-424**	**-424**	-	**284**	**251**	**33 N**	**33 N**
Totaal		**-7.518**	**-7.008**	**510 V**	**842**	**836**	**6 N**	**505 V**

Werkbedrijf Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	92

Het Werkbedrijf Lelystad ontvangt jaarlijks een bedrag voor re-integratieactiviteiten van inwoners met een bijstandsuitkering. Het budget is niet volledig benut omdat Het Werkbedrijf ook andere subsidies en middelen heeft ontvangen voor de inzet (bijvoorbeeld Samen Lelystad Oost, ESF Sociale innovatie), waardoor de lasten van de gemeente op incidentele basis lager uitkwamen.

Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	66

Door werkgevers is in 2025 minder aanspraak gemaakt op deze regeling. Werkgevers hechten sterk aan een goede match tussen de werkplek en de toekomstige werknemer; het verkrijgen van subsidie speelde daarbij het afgelopen jaar slechts in beperkte mate een rol bij het in dienst nemen van een inwoner.

Voor de doelgroep Banenafspraak is de regeling Loonkostensubsidie (LKS) beschikbaar, waarvan meer gebruik is gemaakt. Deze lasten worden verantwoord onder taakveld 6.3.

Diversen	Incidenteel voordeel op de lasten van	339

In de Aanpak Sociaal Domein is vanaf 2025 een bezuiniging doorgevoerd op het Werkbedrijf Lelystad. De hierbij vrijgevallen middelen zijn toegevoegd aan het gemeentedeel. Door andere prioriteiten heeft er nog geen herbesteding van deze middelen plaatsgevonden, wat resulteert in een incidenteel voordeel ter grootte van €204.000. Daarnaast staat het budget voor de 'Talentmanager' nog op het uitvoeringsbudget van dit taakveld, terwijl de kosten worden verantwoord onder taakveld '4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken'. Met ingang van 2026 wordt dit budget ook begrotingstechnisch op dat taakveld verwerkt.

Bedrag x €1.000

6JGD	Jeugdzorg - integraal	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-49.849	-52.800	2.951 N
	Baten	-	20	20 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdzorg zijn ondergebracht in de taakvelden 6.22 (toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd), 6.751 (jeugdhulp ambulant lokaal), 6.752 (jeugdhulp ambulant regionaal), 6.753 (jeugdhulp ambulant landelijk), 6.761 (jeugdhulp met verblijf lokaal), 6.762 (jeugdhulp met verblijf regionaal), 6.763 (jeugdhulp met verblijf landelijk), 6.792 (PGB jeugd), 6.821 (Jeugdbescherming), 6.822 (Jeugdreclassering) en 6.92 Coordinatie en beleid Jeugd.

Cluster van taakvelden

Met het vaststellen van de financiële verordening 2024 is het mogelijk dat de raad een aantal taakvelden in samenhang autoriseert omwille van de integraliteit. In de toelichting bij artikel 4 lid 2 uit de financiële verordening is aangegeven dat het aantal taakvelden in de afgelopen jaren door de wetgever steeds verder zijn opgeknipt. Zo zijn de taakvelden die horen bij de uitvoering van de jeugdzorg ingedeeld op basis van kostensoort. Daar is vanuit het Rijk wat voor te zeggen, omdat de ontwikkeling van alle gemeenten gezamenlijk dan beter te volgen is. Echter zorgt dat op gemeentelijk niveau ervoor dat de verantwoording van een integraal dossier als de jeugdzorg verspreid over 11 taakvelden plaatsvindt.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Met ingang van begrotingsjaar 2025 wordt er integraal verantwoord over de uitvoering van de aan Jeugdzorg gerelateerde taakvelden. Hieronder volgt per taakveld een korte toelichting:

Taakveld 6.22 - toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Onder dit taakveld vallen de kosten voor Jeugd Lelystad, Veilig Thuis, Jeugdprofessional bij de huisarts (JPH) en preventief justitieel kader.

- Jeugd Lelystad

Met het vaststellen van de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad besloten om per 1 juli 2021 de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp te beleggen bij een gemeentelijke BV. Deze taken zijn per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. In 2025 heeft Jeugd Lelystad haar opdracht Toegang en regie naar specialistische jeugdhulp uitgevoerd.

- Jeugdprofessional bij de huisarts (JPH)

De JPH hebben huisartsen ondersteund bij hun probleemanalyse en verwijsrecht naar jeugdhulp. Ook hebben de PH laagdrempelige consultatie, kortdurende ondersteuning, interventies en behandeling verleend aan kinderen en/of hun opvoeders. In 2025 is het verder uitbreiden van de JPH bemoeilijkt door de omstandigheden op de arbeidsmarkt in combinatie met de lagere inschaling van de functie.

- Veilig Thuis

Veilig Thuis Flevoland heeft de taken als advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling uitgevoerd voor de zes Flevolandse gemeenten. De kosten worden gedekt uit de lokale middelen jeugdhulp en de regionale Wmo-middelen. In 2025 heeft Veilig Thuis een aanvullende subsidie ontvangen ivm hogere meldingen. Deze meldingen waren ruim boven het landelijk gemiddelde.

- Preventief jusitieel kader

De gecertificeerde instellingen hebben participerende consulten gegeven in het preventieve kader en inzet gepleegd in de keten (TOP-X, MDA++, expertise) en Bereikbaarheidsdienst VT / Blijfgroep.

Taakveld 6.751 (jeugdhulp ambulant lokaal):

Dit betreft begeleiding, behandeling en dagbesteding. Ook de lokale jeugd GGZ valt onder dit taakveld. In 2025 is de ambulante lokale jeugdhulp uitgevoerd volgens de overeenkomsten per 1 juli 2021, voor Perceel 3b jeugd GGZ is dit de overeenkomsten per 1 juli 2023. Er zijn veel gesprekken gevoerd met de twee hoofdaanbieders GGZ ivm wachtlijsten. In de 2e helft van 2025 is voor perceel 2 kinderbehandelcentrum en perceel 3b jeugd GGZ een nieuwe aanbesteding uitgevoerd. Deze nieuwe overeenkomsten starten per 1 juli 2026.

Taakveld 6.752 (jeugdhulp ambulant regionaal):

Dit betreft hoog specialistische GGZ dat regionaal wordt ingekocht. In 2025 is hoog specialistische GGZ uitgevoerd volgens de regionale overeenkomst per 1 januari 2024. In de zomer 2025 is n.a.v. een kort geding werkafspraken gemaakt met GGZ Centraal.

Taakveld 6.753 - jeugdhulp ambulant landelijk en Taakveld 6.763 - jeugdhulp met verblijf landelijk

Ook in 2025 hebben wij gebruik gemaakt van de hoogspecialistische hulp (LTA), die de VNG namens gemeenten heeft ingekocht. Gemeenten rekenen naar gebruik af.

Taakveld 6.762 (jeugdhulp met verblijf regionaal):

Jeugdhulp met verblijf is per 2025 regionaal opnieuw aanbesteed. Om minder uithuisplaatsingen te realiseren wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom. Daarbij is aandacht voor verdere transformatie naar meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulp, zoals Thuis op Maat (TOM). We zien in 2025 een grote toename ToM tot € 820.000 over december 2025; dit is conform de beweging die we willen maken naar minder uithuisplaatsingen. We zien daar tegenover echter nog niet - zoals beoogd - een afname van de kosten van regulier verblijf. De afbouw van gesloten jeugdzorg, dat in 2024 is ingezet met een bovenregionale aanpak, is gecontinueerd in 2025.

Bedrag x €1.000

6JGD	Jeugdzorg - integraal (vervolg)	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-49.849	-52.800	2.951 N
	Baten	-	20	20 V

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld? (vervolg)

Taakveld 6.821 (Jeugdbescherming) en Taakveld 6.822 (Jeugdreclassering):
Voor het beschikbaar hebben van Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR) is in 2025 een regionale subsidie verstrekt aan Samen Veilig Midden Nederland (inclusief Leger des Heils als onderaannemer) en aan William Schrikker Stichting met de Jeugdhulpregio Flevoland (hieraan nemen vijf van de zes gemeenten deel). In 2025 is gewerkt met het uniform landelijk tarief voor de gecertificeerde instellingen en de landelijke productcodes voor JB en JR. De in 2023 ingezette caseloadverlichting voor de GI's is in 2025 verder doorgezet. We zien in 2025 een toename van het aantal maatregelen JB en JR. In 2025 hebben de GI's een kort geding tegen de gemeente Lelystad aangespannen. Het kort geding is ingetrokken nadat partijen nieuwe gezamenlijke werkafspraken hebben gemaakt.

Taakveld 6.92 Coordinatie en beleid Jeugd.
De kosten voor de gemeentelijke capaciteit en de administratieve verwerking voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn opgenomen in dit onderdeel. Dit betreft zowel de lokale als regionale uitvoeringskosten. In 2025 hebben we extra kosten gemaakt voor externe juridische expertise in combinatie met inhuur binnen het primair proces jeugdzorg (gemeentelijke teams Contractmanagement en Beleid Sociaal Domein).

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
Jeugd Lelystad

Financiële afwijkingen 6JGD Jeugdzorg - integraal naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Toegang specialistische jeugdzorg (JEL)	I	-4.821	-4.592	**229 V**	-	-	-	229 V
Jeugdhulp ambulant lokaal	I	-13.052	-12.016	**1.036 V**	-	-	-	1.036 V
Jeugdhulp met verblijf regionaal	S	-18.391	-21.829	**3.438 N**	-	-	-	3.438 N
Jeugdhulp met verblijf landelijk	I	-1.327	-1.003	**324 V**	-	-	-	324 V
Jeugdbescherming	I	-3.370	-3.622	**252 N**	-	-	-	252 N
Jeugdreclassering	I	-441	-830	**389 N**	-	-	-	389 N
Coördinatie Jeugd en Beleid	I	-1.690	-1.972	**282 N**	-	-	-	282 N
P-kosten Coördinatie Jeugd en Beleid	I	-865	-1.159	**294 N**	-	-	-	294 N
Totaal exploitatie		**-49.849**	**-52.800**	**2.951 N**	**-**	**20**	**20 V**	**2.932 N**
Totaal		**-49.849**	**-52.800**	**2.951 N**	**-**	**20**	**20 V**	**2.932 N**

Toegang Specialistische Jeugdzorg (Jel)	Incidenteel voordeel op de lasten van	229

De jaarcijfers van de gemeentelijke toegang tot specialistische Jeugdhulp (Jeugd BV, Jeugd Lelystad (JEL) laat een voordelig resultaat zien van €225.000, met name als gevolg van vacatureruimte. Gelet op de recente ontwikkelingen wordt er vooralsnog van uitgegaan dat dit incidenteel is. Daarnaast is het budget 2025 via een extra inhaalslag geactualiseerd voor de kostenstijgingen in 2024 en 2025. Gelet op de toen al positieve prognose voor JEL over 2025 is die niet uitbetaald.

Jeugdhulp ambulant lokaal	Incidenteel voordeel op de lasten van	1.036

Jeugdhulp ambulant lokaal laat - met name als gevolg van de toegenomen wachtlijsten bij de 2 aanbieders J-GGZ (lees uitgestelde kosten) in combinatie met het toewijzingsbeleid van JEL - een onderschrijding zien.

Jeugdhulp Met Verblijf Regionaal	structureel nadeel op de lasten van	-3.438

Jeugdhulp met verblijf regionaal laat een forse overschrijding zien door een substantiële toename van de kosten intensief ambulant (Thuis op Maat) waarbij de kosten van regulier verblijf niet of nauwelijks zijn afgenomen. Inmiddels is duidelijk dat dit product niet heeft gebracht wat werd beoogd en het contract per 1 jan. 2027 niet zal worden verlengd.

Jeugdhulp Met Verblijf Landelijk	Incidenteel voordeel op de lasten van	324

Jeugdhulp met verblijf landelijk laat een daling zien omdat sprake is van een voortgaande daling van het aantal cliënten dat aanspraak maakt op deze zorg. Ook bij de hoog complexe problematiek wordt steeds meer ingezet op ambulantere vormen van zorg.

Jeugdbescherming	Incidenteel nadeel op de lasten van	-252

Bij jeugdbescherming is sprake van een lichte stijging van het aantal unieke cliënten in 2025 t.o.v. 2024 (+2%) in combinatie met gestegen loonkosten (CAO en reductie caseload).

Jeugdreclassering	Incidenteel nadeel op de lasten van	-389

Bij jeugdreclassering zien we in 2025 een substantiële stijging van het aantal unieke cliënten t.o.v. 2024 (+ 22%) in combinatie met gestegen loonkosten (CAO en reductie caseload).

Coördinatie Jeugd En Beleid	Incidenteel nadeel op de lasten van	-282

De overschrijding op coördinatiekosten is met name veroorzaakt door externe juridische expertise (€300.000) in combinatie met inhuur (€185.000) binnen het primair proces jeugdzorg (gemeentelijke teams Contractmanagement en Beleid Sociaal Domein).

P-kosten Coördinatie Jeugd en Beleid	Incidenteel nadeel op de lasten van	-294

Het budget voor personele kosten was ontoereikend door actualisatie personele inzet en doorbelasting (€149.000) in combinatie met extra inhuur primair proces (€145.000).

Bedrag x €1.000

6WMO	WMO integraal		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-32.732	-29.463	3.269 V
		Baten	1.256	978	278 N

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s)	T. van der Zwan	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Ja

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Lokaal

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkvoorzieningen als woningaanpassingenen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, mobiliteit e.d

Regionaal (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang)

Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld, waarin hetbeleid voor de periode 2022-2026 is vastgelegd. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling.

Het woonplaatsbeginsel en financieel verdeelmodel dat voor Beschermd Wonen in zou gaan op 1 januari 2024 is opnieuw uitgesteld. Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor Beschermd Wonen voor de eigen inwoners. In de regio wordt er al wel voorbereid op deze ontwikkeling, zoals opgenomen in het Zorglandschap. Aangezien er nog niets bekend is over het bijbehorende financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.

Cluster van taakvelden

Met het vaststellen van de financiële verordening 2024 is het mogelijk dat de raad een aantal taakvelden in samenhang autoriseert omwille van de integraliteit. In de toelichting bij artikel 4 lid 2 uit de financiële verordening is aangegeven dat het aantal taakvelden in de afgelopen jaren door de wetgever steeds verder zijn opgeknipt. Zo zijn de taakvelden die horen bij de uitvoering van de Wmo ingedeeld op basis van kostensoort. Daar is vanuit het Rijk wat voor te zeggen, omdat de ontwikkeling van alle gemeenten gezamenlijk dan beter te volgen is. Echter zorgt dat op gemeentelijk niveau ervoor dat de verantwoording van een integraal dossier als de Wmo verspreid over 10 taakvelden plaatsvindt.

Dit maakt sturing en verantwoording er niet overzichtelijker op en dit blijkt ook uit de vragen die er ieder jaar vanuit de raad worden gesteld. In de financiële verordening is daarom opgenomen dat de raad met het vaststellen van de programmabegroting bepaalt welke beleidsterreinen integraal geautoriseerd worden en waarover dan ook integraal verantwoording zal worden afgelegd in de jaarstukken. In deze programmabegroting zijn de taakvelden die horen bij de uitvoering van de jeugdzorg en de Wmo om die reden geclusterd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er zijn in 2025 individuele Wmo maatwerkvoorzieningen verstrekt zoals rolstoelen, scootmobielen, hulpmiddelen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, Woningaanpassingen en Huishoudelijke Hulp. De betrokkenen zijn hierdoor in staat (langer) zelfstandig te blijven wonen en mee te blijven doen aan de samenleving. Naast de Wmo maatwerkvoorzieningen zijn er subsidies verstrekt voor diverse algemene sociale basisvoorzieningen, waarbij de nadruk ligt op het preventieve karakter van de activiteit. Algemene sociale basisvoorzieningen werken preventief en voorkomen op termijn dat inwoners aangewezen zijn op zwaardere vormen van ondersteuning. Het gaat daarbij onder meer om Welzijnswerk, Mensen maken de buurt, Mantelzorgondersteuning, Vrijwilligerswerk en preventie van bijvoorbeeld schuldenproblematiek.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke Agenda
Regionaal Zorglandschap

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 6WMO WMO integraal naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Toegang WMO in de wijk	I	-2.279	-2.313	**34 N**	-	-	-	34 N
Maatwerkvoorziening WMO	I	-7.097	-5.406	**1.691 V**	606	789	**183 V**	1.874 V
Hulp huish ZIN WMO	I	-9.766	-8.801	**966 V**	-	-	-	966 V
Begeleiding ZIN WMO	I	-5.616	-5.548	**68 V**	-	32	**32 V**	100 V
Dagbesteding WMO	I	-2.860	-2.676	**184 V**	-	-	-	184 V
Ov maatwerkarrangementen WMO	I	-905	-765	**140 V**	-	-	-	140 V
Beschermd Wonen WMO	I	-	160	**160 V**	650	157	**493 N**	332 N
Maatsch- en Vrouwenopvang WMO	I	-276	-150	**127 V**			-	127 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.933	-3.965	**32 N**	-	-	-	32 N
Totaal exploitatie		**-32.732**	**-29.463**	**3.269 V**	**1.256**	**978**	**278 N**	**2.991 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	169	131	**38 N**	38 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**169**	**131**	**38 N**	**38 N**
Totaal		**-32.732**	**-29.463**	**3.269 V**	**1.425**	**1.110**	**315 N**	**2.954 V**

Toegang WMO in de wijk	Incidenteel nadeel op de lasten van	-34

Toegang Wmo in de wijk heeft betrekking op de inzet van het sociaal wijkteam alsmede op preventie schuldhulpverlening, onafhankelijke clientondersteuning, belangenbehartiging mensen met een beperking, verslavingszorg alsmede ook de Wmo wachtverzachter. Het resultaat over 2025 bedraagt €34.000 negatief.

Maatwerkvoorziening WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	1.691 183

Een incidenteel voordeel op de lasten van €1,6 miljoen en een incidenteel voordeel op de baten van €183.000 op het gebied van maatwerkvoorzieningen WMO. Het voordeel op de lasten is voor het grootste gedeelte te herleiden naar het onderdeel woningaanpassingen - voordeel €594.000. Vanwege grote fluctuaties is de omvang lastig in te schatten. Daarnaast is er sprake van een voordeel op vervoersvoorzieningen (w.o. scootmobielen, elektrische driewielfiets) (€402.000 voordelig) en de rolstoelen (voordeling €523.000). Er is sprake van toenemend gebruik van scootmobielen met een hogere actieradius en de elektrische driewielfiets, wat hogere uitgaven met zich mee brengt. Echter vanwege met name achterstanden in de backoffice gedurende 2025 is er vertraging ontstaan in het afgeven van beschikkingen en derhalve ook in de uitgaven op deze voorzieningen. De baten laten een voordeel zien door met name hogere baten uit eigen bijdragen van €234.000. Tevens leidt een minimaal gebruik van de post specifieke maatwerkoplossingen tot een voordeel op de lasten van €100.000. Op de overige onderdelen is tezamen een resultaat gerealiseerd van ca. €15.000 voordelig.

Hulp huish ZIN WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van	966

Een incidenteel voordeel op de lasten van €994.000 op het gebied van huishoudelijke ondersteuning. In de afgelopen jaren was een gestage stijging van het gebruik zichtbaar als gevolg van de invoering van het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Dat heeft zich in 2025 niet verder voortgezet. Mede vanwege achterstanden in de backoffice is deze groei geremd geweest in 2025 en daarmee ook de uitgaven. Gezien de bevollkingssamenstelling, de groei van de stad en de verwachte dubbele vergrijzing is de verwachting voor de komende jaren dat de eerder ingezette groei zich verder doorzet. Waarmee het voordeel over 2025 als incidenteel wordt beschouwd. Daarnaast is met de introductie van het normenkader huishoudelijke hulp voor 2025 de verwachting dat dit tot hogere kosten zou leiden. Dit is echter uitgebleven.

Begeleiding ZIN WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	68 32

Voor ondersteuning thuis gelden zgn. lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe nagenoeg gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaannemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. Daarnaast vind jaarlijks afrekening plaats met de hoofdaannemers gebaseerd op het aantal PGB cliënten. PGB wordt verantwoord onder item 7. Hierdoor ontstaat er een verschuiving. Het totaal resultaat op ondersteuning thuis gelden (PGB en Zin) bedraagt over 2025 €55.000 nadelig.

Dagbesteding WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van	184

Voor dagbesteding net als voor ondersteuning thuis gelden zgn. lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe nagenoeg gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaannemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. Er is sprake van een voordelig resultaat van €184.000 vanwege nieuw ingegane contracten per 2025 waarbij er sprake was van een aangepaste verdeling over de hoofdaannemers waardoor er incidenteel sprake is van een voordeel.

Ov maatwerkarrangementen WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van	140

Incidenteel voordeel op de lasten van €140.000 met name op het gebied van collectieve zorgverzekering - WMO. Het gebruik van de collectieve zorgverzekering ligt lager dan het beschikbare budget (ca. €112.000 voordelig). In lijn met het raadsakkoord wordt er aandacht gegeven aan minimaregelingen waaronder de collectieve zorgverzekering 2025.

Beschermd Wonen WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	160 -493

Een incidenteel nadeel op het saldo baten en lasten van €332.000 op het gebied van beschermd wonen WMO. Er zijn onvoorziene kosten gemaakt voor jeugdigen die 18 jaar werden en daarmee zijn uitgestroomd vanuit jeugdzorg naar Wmo, en waarvoor geen (tijdige) indicatie voor beschermd wonen 18+ beschikbaar was. Er is voor de afrekening over het jaar 2025 een inschatting gemaakt op basis van de laatst afgegeven prognose van centrumgemeente Almere. De verwachte ontvangst over 2025 van ca.€0,59 miljoen is lager dan begroot (€0,65 miljoen) en wordt betrokken bij het rekeningresultaat Wmo. Het netto resultaat Beschermd Wonen komt hiermee uit op €493.000 voordelig.

Maatsch- en Vrouwopvang WMO	Incidenteel voordeel op de lasten van	127

Een incidenteel voordeel op de lasten van €127.000 op het gebied van maatschappelijke opvang. De financiële afwijking bij het onderdeel maatschappelijke opvang heeft twee hoofdoorzaken. Ten eerste vallen de kosten van de GGD in het kader van de Wvggz in 2025 lager uit dan verwacht was. Er heeft een bijstelling plaatsgevonden van de benodigde formatie, waardoor minder kosten zijn gemaakt (voordeel: ca. €63.000). Ten tweede zijn de beschikbare middelen voor de opvang van jonge moeders niet besteed (voordeel: ca. €58.000). Tezamen met enkele kleine afwijkingen zorgt dit voor het uiteindelijke resultaat.

7. Volksgezondheid en milieu

7. Volksgezondheid en milieu bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
7.1 Volksgezondheid	5.592	165	5.757	6.422	-666
7.2 Riolering	6.612	342	6.954	6.877	76
7.3 Afval	11.243	1.815	13.059	12.446	613
7.4 Milieubeheer	8.325	3.208	11.533	10.202	1.331
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	327	-11	316	376	-60
Totaal Lasten	32.100	5.519	37.619	36.324	1.295
Baten					
7.1 Volksgezondheid	-386	-76	-462	-1.146	683
7.2 Riolering	-8.312	-557	-8.869	-9.400	530
7.3 Afval	-14.314	-2.572	-16.886	-16.680	-206
7.4 Milieubeheer	-2.772	-2.918	-5.690	-4.724	-966
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-401	-	-401	-460	59
Totaal Baten	-26.185	-6.124	-32.309	-32.410	101
Eindtotaal	5.915	-605	5.310	3.914	1.396

De taakvelden binnen het cluster ‘7. Volksgezondheid en milieu’ hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

7.1	Volksgezondheid		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-5.757	-6.422	666 N
		Baten	462	1.146	683 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	J. N. Appelman	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Wettelijke taken WPG

De meeste taken van de WPG zijn op basis van de gemeenschappelijke regeling uitgevoerd door de GGD Flevoland. Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg, medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoren en gezondheidsvoorlichting.

Jeugdgezondheidszorg

Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ (0-4 jr) en GGD JGZ.(4-18 jr). De dienstverlening in het kader van dit basistakenpakket wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventie voorlichting, vaccinaties, advies, begeleiding, prenatale huisbezoeken, e.d.).

Naast de diverse wettelijke taken is er binnen dit taakveld ingezet op de lokale invulling van het preventieve gezondheidsbeleid. Samen met partners is er een Lelystadse visie op gezondheid, preventie welzijn en zorg ontwikkeld, die de basis vormt van het lokale gezondheidsbeleid (nota 2020-2024), dit beleid is in 2024 verlengd voor 2025. In 2025 is de nieuwe gezondheidsnota Lelystad Vitaal (2026-2029) opgesteld. Per februari 2026 is deze vastgesteld. De nieuwe gezondheidsnota heeft een brede kijk op gezondheid (positieve gezondheid) en het verbinden van preventie en zorg staan hierin centraal. Focus ligt hier op het gezond & vitaal ouder worden en een gezonde leefstijl ontwikkelen.

Daarnaast is er doorgegaan met de intensivering op een aantal thema's. Denk hierbij aan aanbod op het gebied van mentale gezondheid, preventie voor volwassen op het gebied van verslavingszorg en de verbinding met de fysieke leefomgeving is versterkt. We hebben uitvoering gegeven aan het plan van aanpak GALA. Vanuit het IZA is er ingezet op het optimaliseren van het (medische) zorglandschap en de aansluiting daarvan op het sociaal domein.

Gerelateerde beleidsnota's
GGD begroting 2025
Nota Samen gezond in lelystad (2020 - 2024)
PvA GALA 2024 - 2026

Gerelateerde verbonden partijen
GR GGD Flevoland

Financiële afwijkingen 7.1 Volksgezondheid naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
SPUK IZA	I	-	-565	**565 N**	-	762	**762 V**	197 V
SPUK GALA	I	-402	-333	**69 V**	402	333	**69 N**	0 V
Kind dossier	I	-	-175	**175 N**	-	-	**-**	175 N
Gezondheidsbevordering	I	-410	-302	**108 V**	-	-	**-**	108 V
Rijksvaccinatie	I	-227	-135	**92 V**	-	-	**-**	92 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.717	-4.912	**195 N**	60	51	**10 N**	205 N
Totaal exploitatie		**-5.757**	**-6.422**	**666 N**	**462**	**1.146**	**683 V**	**18 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	**-**	10	0	**10 N**	10 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**10**	**0**	**10 N**	**10 N**
Totaal		**-5.757**	**-6.422**	**666 N**	**472**	**1.146**	**674 V**	**8 V**

SPUK IZA	Incidenteel nadeel op de lasten van	-565
	Incidenteel voordeel op de baten van	762

Zowel de lasten als de batenkant zijn niet opgenomen in de begroting, omdat de uiteindelijke subsidiebeschikking pas laat in het jaar is ontvangen. Hierdoor zien we zowel aan de lastenkant als aan de batenkant grote afwijkingen ten opzichte van de begroting.

In 2025 hebben de partijen voortgebouwd op de uitgewerkte plannen gemaakt in 2024. De middelen verstrekt vanuit het IZA zijn incidenteel waardoor structurele projecten niet mogelijk zijn. Tevens beschikken de partijen niet over voldoende capaciteit om direct uitvoering op te starten. Hierdoor zijn aanlooptijden lang en is het budget van 2025 niet volledig benut.

Het verschil tussen de tussen lasten en baten zoals in de tabel hierboven hier zichtbaar, wordt echter verklaard doordat eind 2025 de definitieve subsidieopbrengsten over het jaar 2023 zijn vastgesteld. Hieruit volgen voor de gemeente nog zo'n 2 ton aan aanvullende opbrengsten over het jaar 2023, die nu ten gunste van het jaarrekeningresultaat 2025 zijn geboekt.

SPUK GALA	Incidenteel voordeel op de lasten van	69
	Incidenteel nadeel op de baten van	-69

De middelen verstrekt vanuit het Gala zijn incidenteel waardoor structurele projecten niet mogelijk zijn. Tevens beschikken de partijen niet over voldoende capaciteit om direct uitvoering op te starten. Hierdoor zijn aanlooptijden lang en is het budget van 2025 nog niet volledig benut. Het is voor de 2025-budgetten toegestaan om 10% van het totale budget door te schuiven naar 2026 vanuit het Rijk. Hier zal dan ook gebruik van gemaakt worden.

Gezondheidsbevordering	Incidenteel voordeel op de lasten van	108

Het budget voor gezondheidsbevordering is minder benut. Het beschikbaar hebben van de middelen voor GALA en IZA maakt dat we eerst daarop inzetten voordat de lasten worden gedekt uit het gemeentelijke budget.

Rijksvaccinatie	Incidenteel voordeel op de lasten van	92

Het budget voor het rijksvaccinatieprogramma wordt minder uitgenut dan begroot, de vaccinatiegraad in Lelystad ligt lager dan het landelijk gemiddelde.

Bedrag x €1.000

7.2	Riolering	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-6.954	-6.877	76 V
	Baten	8.869	9.400	530 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het onderhoud aan de riolering is uitgevoerd conform het geldende Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het Rioleringsbeheerplan. Dit omvat zowel het reguliere onderhoud als de periodieke onderzoeken naar de technische staat van het rioolstelsel, waaronder reiniging en inspecties. Op basis van deze inspecties worden onderhouds- en renovatiemaatregelen planmatig ingepland en uitgevoerd.

De resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor het beter benutten van beschikbare data (meten en monitoren) zijn positief. Het datagedreven werken biedt kansen om het beheer efficiënter en effectiever in te richten, storingen eerder te signaleren en gerichter onderhoud uit te voeren. In het nieuw vastgestelde GRP voor de komende jaren wordt hier nadrukkelijk verder op ingezet. Het GRP 2022–2031 is in 2022 door de gemeenteraad vastgesteld en vormt het beleidsmatige kader voor het rioolbeheer in deze periode.

Binnen het SAF (Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland) wordt samen met alle Flevolandse gemeenten en het waterschap intensief samengewerkt op beleidsmatig en uitvoerend niveau. Binnen deze samenwerking wordt onder meer onderzoek gedaan naar datagestuurd werken, klimaatadaptatie en innovatieve vormen van rioolbeheer. Door gerichte renovaties en vervangingen van verouderde rioolonderdelen is het aantal meldingen en storingen de afgelopen jaren aantoonbaar verminderd. Hiermee wordt de bedrijfszekerheid van het stelsel verder vergroot en worden risico's op overlast voor inwoners beperkt.
Daarnaast sluit het waterschap met ieder afzonderlijke gemeente een overeenkomst over het transport en de verwerking van het afvalwater. In 2025 is in samenwerking een afvalwaterakkoord opgesteld waarin de taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. Dit akkoord zal in 2026 worden vastgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen
-

Financiële afwijkingen 7.2 Riolering naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Rioolheffing	I	-	-	-	8.869	9.379	**510 V**	510 V
Personeelskosten	I	-750	-628	**123 V**	-	-	-	123 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-6.203	-6.250	**46 N**	-	21	**21 V**	26 N
Totaal exploitatie		**-6.954**	**-6.877**	**76 V**	**8.869**	**9.400**	**530 V**	**607 V**
Totaal		**-6.954**	**-6.877**	**76 V**	**8.869**	**9.400**	**530 V**	**607 V**

Rioolheffing	Incidenteel voordeel op de baten van	510

De rioolheffing voor niet-woningen wordt bij de eigenaar geïnd als een percentage van de WOZ-waarde. Door het hogere aantal nieuw gerealiseerde bedrijfspanden zijn de opbrengsten hoger dan begroot.

Personeelskosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	123

Lagere incidentele lasten dan begroot door het niet ingevuld krijgen van formatieruimte. Dit heeft vooral een effect op de ondersteuning bij het maken van analyses om te komen tot goede langere termijn programmering van groot onderhoud, als onderdeel van het IGOR.

Bedrag x €1.000

7.3	Afval		Begroting	Gerealiseerd	Verschil
		Lasten	-13.059	-12.446	613 V
		Baten	16.886	16.680	206 N

Hoofdopgave raadsakkoord	-		Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die verband houden met het inzamelen en het verwerken van het huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit waardevolle stromen, als papier en PMD en de inkomsten uit de afvalstoffenheffing.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook kwijtscheldingen afvalstofheffingen, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van handhaving en reiniging. De beïnvloedbaarheid van zowel de lasten als de baten wordt beperkt door de maximale toegestane kostendekkendheid van 100%.

We zien een afname in Fijn Huishoudelijk Afval en weinig tot geen afkeur van de grondstoffen zoals PMD, Glas, Papier en Textiel, wat een positief effect heeft op het resultaat.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Afvalstoffenbeleidsplan 2015	HVC

Financiële afwijkingen 7.3 Afval naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Afvalstoffenheffing	I	-	-	-	15.903	15.399	**504 N**	504 N
Inzamelen en verwerken afvalstoffen	S	-12.302	-11.730	**572 V**	983	1.281	**298 V**	870 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-757	-716	**41 V**	-	-	-	41 V
Totaal exploitatie		**-13.059**	**-12.446**	**613 V**	**16.886**	**16.680**	**206 N**	**407 V**
Reserves								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	20	7	**12 N**	12 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**20**	**7**	**12 N**	**12 N**
Totaal		**-13.059**	**-12.446**	**613 V**	**16.906**	**16.687**	**218 N**	**395 V**

	Afvalstoffenheffing	Incidenteel nadeel op de baten van	-504

Zoals gemeld in de begrotingsmonitor is een incidenteel nadeel op de baten van €504.000 op het gebied van afvalstoffenheffing ontstaan. Het aantal belastbare objecten lag lager dan waar op begrotingsbasis vanuit is gegaan. Met het opstellen van de tarievennota 2026 is dit geactualiseerd.

	Inzamelen En Verwerken Afvalstoffen	structureel voordeel op de lasten van structureel voordeel op de baten van	572 298

Jaarlijks wordt door HVC een prognose opgesteld van zowel de baten als de lasten voor de inzameling en de verwerking van huishoudelijk afval die wordt gebruikt voor de begroting. De realisatie van zowel de baten als lasten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval door HVC zijn lager dan begroot mede door betere scheiding van afval. Daarnaast is er sprake van hogere opbrengsten vanuit afvalstromen vanuit Verpact .

Bedrag x €1.000

7.4 Milieubeheer	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	-11.533	-10.202	1.331 V
Baten	5.690	4.724	966 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energie- en warmtetransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Agenda Natuur 2030 en uitvoering Programma van Groen Dromen naar Groen Doen': In 2023 is de Agenda Natuur 2030 vastgesteld, bestaande uit de strategie en het programma 'van Groen Dromen naar Groen Doen'. Dit programma kent een integrale benadering door alle niveaus heen - van strategie tot uitvoering en beheer. Er is daarom een directe koppeling met 5.7 Openbaar Groen en Recreatie, waar het structurele budget voor uitvoering van het programma is gereserveerd. In 2025 is het jaarplan uitgevoerd waarover in Q1 2026 de raad is geinformeerd middels een raadsinformatienota en jaarverslag. Voorbeelden van wat we hebben bereikt: start monitoring Wilde Bestuivers, aanwijzing koplopergemeente Basiskwaliteit Natuur door LVVN, borgen van natuurlijk Raamwerk in de Omgevingsvisie, handboek natuurinclusief en klimaatadaptief ontwerpen en ontwikkelen, planvoorbereiding pilot openbare ruimte Lelystad-Oost, analysefase afgerond samen met Staatsbosbeheer om tot een ontwikkelperspectief te komen ten behoeve van de Stadsbossen van de Toekomst , afronden analysefase parkenplan, vergroening van twee schoolpleinen en borging van het groene schoolplein in gemeentelijke processen, uitvoering jaarplan Kenniscentrum Nieuwe Natuur, vaststelling van gebiedsprogramma Nationaal Park Nieuw Land, samenwerking 'Stad van de Toekomst' met Aeres MBO, Natuur- en Duurzaamheidseducatie-Gids (NDE-gids) in stand gehouden voor het schooljaar 2025-2026, Groen Ambassadeurs netwerk uitgebreid, kerncampagne samen 1 voor de natuur uitgevoerd en lancering themawebsite natuurinlelystad.

Warmtetransitie

De gemeenteraad is per raadsinformatie periodiek geinformeerd over de voortgang van het programma. Afgelopen jaar zijn de voorbereidingen voor het invullen van het publiek meerderheidsaandeel in warmte vormgegeven, technische onderzoeken en uitspraken gemaakt over collectieve warmtesystemen in het Hart van de Stad, bewoner/eigenaren van woningen zijn geholpen met isolatiesubsidies en is er in brede communicatie aandacht gegeven aan de warmtetransitie en het handelingsperspectief voor bewoners. De effecten van de netcongestie maken het zuinig omgaan met de beschikbare elektriciteit urgenter dan ooit.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en besluit Volgorde der wijken, transitievisie warmte
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 7.4 Milieubeheer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Programma Warmtetransitie	I	-6.319	-5.177	**1.142 V**	5.590	4.477	**1.114 N**	28 V
Programma Natuur	I	-600	-542	**59 V**	-	-	-	59 V
klimaatfonds	I	-	-	-	100	198	**98 V**	98 V
Duurzaamheid	I	-538	-420	**118 V**	-	-	-	118 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.076	-4.063	**13 V**	-	50	**50 V**	63 V
Totaal exploitatie		**-11.533**	**-10.202**	**1.331 V**	**5.690**	**4.724**	**966 N**	**365 V**
Reserves								
Programma Natuur	I	-	-	-	600	542	**59 N**	59 N
Asbestdaken	I	-	-	-	87	-	**87 N**	87 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	662	634	**28 N**	28 V
Totaal reserves		**-**	**-**	**-**	**1.349**	**1.176**	**174 N**	**174 N**
Totaal		**-11.533**	**-10.202**	**1.331 V**	**7.040**	**5.900**	**1.140 N**	**191 V**

Programma Warmtetransitie	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	1.142 -1.114

Het programma Warmtetransitie heeft een werkbudget dat voor het grootste deel met meerjarige SPUK subsidies vanuit het Rijk gefinancierd wordt. Het programma warmtetransitie is nog steeds in een groeiende fase. De rijkssubsidies hebben daarom een meerjarige looptijd waarbinnen deze groei van uitgaven passend is en ongebruikt budget uit het voorlopende jaar meegenomen kan worden naar latere jaren.

Op basis hiervan is er een relatief groot deel van het beschikbaar gestelde budget nog niet ingezet en zullen daarom in de komende jaren toegevoegd worden aan het werkbudget van het opvolgende begrotingsjaar.

Afgelopen jaar zijn er veel isolatiesubsidies door inwoners aangevraagd die nog niet allen toegekend zijn, of bij vaststelling lager uitkwamen. Dit geeft een onderbesteding op het afgelopen boekjaar.

Het faillissement van Groupcard is opgenomen in de centrale begroting van de gemeente en komt daardoor niet ten laste van het programmabudget.

Daarnaast zijn een aantal doorbelastingen van interne uren dubbel begroot waardoor er een onderbesteding ten opzichte van de begroting heeft plaats gevonden.

Voor de gemeentelijke begroting op het onderdeel bedrijventerreinen is 40.000 euro minder uitgegeven dan begroot. Deze werkzaamheden zijn effectiever uitgevoerd door de OFGV waardoor hier een besparing heeft plaatsgevonden.

In lijn met de onderschrijding op de lasten, zijn de corresponderende (subsidie)baten ook lager dan begroot.

Programma Natuur	Incidenteel voordeel op de lasten van	59

De kosten voor de programmalijn Stadsnatuur zijn ca. € 30.000 lager uitgevallen dan aanvankelijk gedacht. Dit omdat een deel van de verwachte kosten voor Vergroeningspotenties op andere budgetten is geboekt en een deel van de verwachte kosten in 2025 pas in 2026 gemaakt gaan worden voor het project Stadsbossen van de Toekomst. De overige onderschrijding wordt grotendeels veroorzaakt doordat de kosten voor communicatie lager uitgevallen zijn dan gedacht. Dit enerzijds omdat een deel van de kosten onder een ander budget is geboekt en anderzijds als gevolg van lagere kosten dan geraamd voor de uitgevoerde activiteiten.

Klimaatfonds	Incidenteel voordeel op de baten van	98

Vanuit het Klimaatfonds is per RES-regio financiering beschikbaar gesteld voor 3 fte (à €130.000 per fte) voor de jaren 2024 en 2025. In totaal betreft dit €742.000. Deze middelen zijn door de provincie aan de gemeente Almere uitgekeerd, omdat Almere fungeert als centrumgemeente voor de RES. In het AO Energyboard van 23 januari is afgesproken dat deze extra klimaatfondsgelden per gemeente worden doorbetaald. Voor Lelystad betekent dit een incidentele ontvangst van €123.000. Hierdoor is een voordeel ontstaan aan de baten kant.

Duurzaamheid	Incidenteel voordeel op de lasten van	118

De geplande inkoopcursussen zijn niet uitgevoerd doordat het nieuwe inkoopbeleid nog niet is vastgesteld en het klimaatprogramma vertraging heeft opgelopen. Hierdoor zijn de geraamde lasten niet tot uitvoering gekomen. En zijn de lasten lager dan begroot.

Bedrag x €1.000

7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-316	-376	60 N
	Baten	401	460	59 V

Hoofdopgave raadsakkoord	-	
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	
Onderdeel begrotingsmonitor 2025		Nee

Aard activiteiten	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een algemene begraafplaats.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2025 zijn 111 begravingen en bijzettingen uitgevoerd. De bouw van de nieuwe wandgraven is, op een aantal afwerkpunten na, afgerond. Daarnaast zijn er in 2025 stappen gezet in het verbeteren van de zichtbaarheid en uitstraling op de begraafplaats. Er zijn voorbereidingen getroffen om baniervlaggen bij de ingang van de begraafplaats te plaatsen en er zal een nieuw informatiebord worden besteld waarin een vernieuwde en overzichtelijke plattegrond zal worden geplaatst.

Gerelateerde beleidsnota's

Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële afwijkingen 7.5 Begraafplaatsen en crematoria naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-316	-376	**60 N**	401	460	**59 V**	1 N
Totaal exploitatie		**-316**	**-376**	**60 N**	**401**	**460**	**59 V**	**1 N**
Totaal		**-316**	**-376**	**60 N**	**401**	**460**	**59 V**	**1 N**

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotingswijzigingen	Begroting	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.150	941	5.091	6.223	-1.132
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	30.826	16.017	46.842	23.261	23.582
8.3 Wonen en bouwen	9.220	-2.467	6.753	7.307	-554
Totaal Lasten	44.196	14.491	58.687	36.791	21.896
Baten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-825	500	-325	-956	631
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-30.234	-15.225	-45.459	-21.114	-24.344
8.3 Wonen en bouwen	-7.364	2.939	-4.426	-4.398	-28
Totaal Baten	-38.423	-11.786	-50.209	-26.468	-23.741
Eindtotaal	5.773	2.705	8.478	10.322	-1.845

De taakvelden binnen het cluster ‘8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’ hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2025 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €200.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

Bedrag x €1.000

8.1	Ruimte en leefomgeving	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-5.091	-6.223	1.132 N
	Baten	325	956	631 V

Hoofdopgave raadsakkoord	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Nee	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Omgevingswet hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de omgevingsvisie, het wijzigen van het omgevingsplan of aspecten daarvan.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 is de Omgevingswet definitief in werking getreden. Dat betekent dat de implementatiefase achter de rug is, en we nu in de transitiefase zijn beland.

De omgevingsvisie was in 2025 in voorbereiding en is inmiddels in februari 2026 vastgesteld. Het omgevingsplan voor de hele stad is een dusdanig grote opgave dat dit gedurende de komende jaren in fases zal worden opgeleverd.

Naast de projectmatige aanpak van deze instrumenten zijn net zoals andere jaren reguliere taken uitgevoerd die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Omgevingswet (vroeger: Wet ruimtelijke ordening.)
Het gaat hierbij het voorbereiden van planologische besluiten binnen gebiedsgerichte programma's, woningbouwprojecten en andere nieuwe initiatieven.

Ook het afhandelen van bezwaar en beroep (in verband met omgevingsplan en planschade) behoort tot dit taakveld.

De ontwikkeling van poort van Lelystad is ook onderdeel van dit taakveld. Een deel van de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens planning door Staatsbosbeheer (SBB). Verder zijn er opdrachten uitgezet aan SBB om de volgende werkzaamheden voor te bereiden.

Gerelateerde beleidsnota's
Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2022 - 2027
Omgevingsvisie Lelystad 2040, Startnota Doorontwikkeling Omgevingsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
Veiligheidsregio
GGD

Financiële afwijkingen 8.1 Ruimte en leefomgeving naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Faciliterend grondbeleid herontwikkeling Maerlant	I	-	-309	**309 N**	-	-	-	309 N
Flevo Golf Resort	I	-	-140	**140 N**	-	109	**109 V**	32 N
Nieuwe initiatieven	I	-	-91	**91 N**	-	-	-	91 N
Voorbereidingskosten Skatepark Binnendijk	I	-	-130	**130 N**	-	-	-	130 N
Kader planontwikkeling ziekenhuis	I	-175	-112	**63 V**	-	-	-	63 V
Migrantenhuisvesting Level One	I	-	-101	**101 N**	-	-	-	101 N
EBZ	I	-	-70	**70 N**	-	278	**278 V**	208 V
Programma Hart van de stad	I	-	-323	**323 N**	-	-	-	323 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-4.916	-4.947	**31 N**	325	570	**245 V**	214 V
Totaal exploitatie		**-5.091**	**-6.223**	**1.132 N**	**325**	**956**	**631 V**	**500 N**
Reserves								
Kader planontwikkeling ziekenhuis	I	-	-	-	175	112	**63 N**	63 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-300	-403	**103 N**	1.018	735	**283 N**	386 V
Totaal reserves		**-300**	**-403**	**103 N**	**1.193**	**847**	**346 N**	**448 N**
Totaal		**-5.391**	**-6.626**	**1.234 N**	**1.518**	**1.803**	**286 V**	**949 N**

Faciliterend Grondbeleid Herontwikkeling Maerlant	Incidenteel nadeel op de lasten van	-309

In 2022 is in het kader van de herontwikkeling Maerlant een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten. Deze overeenkomst bestaat uit nog uit te voeren grondtransacties over en weer en daarnaast incidenteel budget voor o.a. plankosten, V+T, groen, etc. Recent is gebleken dat er aanvullende werkzaamheden noodzakelijk waren voor o.a. grondwerk, verleggen kabels en leidingen, verplaatsen bomen maar ook het voorbereiden voor het woonrijp maken van wegen, paden en straten. Deze werkzaamheden waren ten tijde van de besluitvorming (2022) rond deze ontwikkeling niet voorzien en zijn daarnaast ook hoger uitgevallen door aanvullende werkzaamheden en gestegen kosten (indexatie). In 2026 zal ingezet worden om een nader te bepalen deel van deze extra kosten te verhalen bij de ontwikkelaar. Met dit kostenverhaal (opbrengst) is in de jaarrekening van 2025 als gevolg van onzekerheid hierover nog geen rekening gehouden.

Flevo Golf Resort	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-140 109

Dit betreft de in 2025 gemaakte kosten en het kostenverhaal voor Flevo golf resort. In 2024 heeft de raad opdracht gegeven om de Kansrijke Variant voor het gebied Flevo golf resort uit te werken. Vanuit politieke overwegingen is ingezet op versnelling c.q. intensivering van de uitwerking van de opdracht zodat de raad in ‘oude samenstelling’ over de uitwerking kan beslissen. Dit heeft geleid tot een hogere ureninzet wat zich heeft vertaald in hogere kosten. Deze variant is concreet uitgewerkt in een vaststellingsovereenkomst met de ontwikkelaar. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over overdracht van het openbaar gebied, oprichting stichting golfbaan en overdracht golfbaan en een nieuwbouwontwikkeling bestaande uit de bouw van 44 grondgebonden woningen. Voor dit nieuwbouwproject is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar opgesteld waarin onder andere het kostenverhaal is geregeld.

Nieuwe Initiatieven	Incidenteel nadeel op de lasten van	-91

Binnen de gemeente Lelystad kunnen initiatiefnemers met plannen welke niet passen binnen het omgevingsplan, beleid en/of complex zijn, een eerste beoordeling laten doen op wenselijkheid en haalbaarheid. De gemaakte kosten hebben voornamelijk betrekking op aanloopkosten van projecten die per eind 2025 nog geen eigen dekking hebben en waarvan de kosten dus nog niet doorbelast kunnen worden of van projecten die geen doorgang vinden.

Voorbereidingskosten Skatepark Binnendijk	Incidenteel nadeel op de lasten van	-130

In 2021 heeft de raad krediet beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van diverse onderzoekslocaties woningbouw waaronder Skatepark Binnendijk. Aanvankelijk was er sprake van een gezamenlijke ontwikkeling van Centrada en ontwikkelaar Groupius Wonen. Die samenwerking is inmiddels beëindigd waardoor er nu sprake is van twee afzonderlijke ontwikkelingen: grondexploitatie Centrada en faciliterend grondbeleid (kostenverhaal) richting Groupius.

Er zijn €130.000 kosten gemaakt waarvoor wordt ingezet op kostenverhaal. Als gevolg van de vertraging in de ontwikkeling van Groupius is het tot op heden nog niet mogelijk gebleken deze kosten te verhalen. Het risico bestaat echter dat dit kostenverhaal niet kan worden gerealiseerd, bijvoorbeeld indien de ontwikkeling geen doorgang vindt of zodanig vertraagd raakt dat feitelijk sprake is van een herstart. In 2026 zal duidelijk worden of dit bedrag daadwerkelijk in rekening kan worden gebracht. Gezien deze onzekerheid worden deze kosten als last verantwoord in 2025 en wordt met een opbrengst kostenverhaal in 2025 geen rekening gehouden.

	Kader Planontwikkeling Ziekenhuis	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	63 -63

Bij de Kadernota 2026 - 2029 is voor 2026 incidenteel €200.000 vanuit de reserve ontwikkeling stad beschikbaar gesteld. Via de Decembernotitie 2025 is besloten om hiervan €175.000 beschikbaar te maken voor 2025. De werkelijke besteding in 2025 was €63.000 lager dan begroot. De onttrekking aan de reserve ontwikkeling stad is ook overeenkomstig lager. Het budget blijft beschikbaar voor besteding in 2026 via de definitieve doorschuif bij de jaarrekening.

	Migrantenhuisvesting Level One	Incidenteel nadeel op de lasten van	-101

Migrantenhuisvesting Level One: Bij het project Level One is sprake van een afwijking ten opzichte van de begroting (Realisatie: €101.000 nadeel ten opzichte van budget €0). De oorzaak hiervan is een faseringsverschil tussen de gemaakte uren/kosten en de te ontvangen opbrengsten. In 2025 en voorgaande jaren zijn er noodzakelijke voorbereidings- en plankosten gemaakt in aanloop naar het sluiten van de anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer. Doordat de plangrenzen bijna een jaar onderdeel waren van de discussie en het RvB geen duidelijkheid gaf, gaf dit te veel onzekerheid voor het project.

De dekking voor de nu gemaakte en de nog te maken kosten is geborgd in addendum op de eerder gesloten intentieovereenkomst. Deze is vastgesteld en ondertekend door het college vorig jaar zomer ‘25, maar nog niet door de initiatiefnemer ondertekend en betaald. Omdat er teveel discussies liepen met RvB en Zuiderhage, die eerst gladgestreken moest worden. Dat is nu gebeurd. De plankosten worden binnen enkele weken vóór de vergunningverlening in april betaald.

Bij de vergunningverlening worden ook de BOPA leges betaald. Omdat de opbrengsten (kostenverhaal) hieruit pas in 2026 gerealiseerd en verantwoord zullen worden, ontstaat er in het verantwoordingsjaar 2025 een boekhoudkundig nadeel op dit project.

	Ebz	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-70 278

Voor het project EBZ geldt een vergelijkbare afwijking op de lasten als bij Level One (Realisatie: € 70.000 nadeel ten opzichte van budget € 0). Ook hier zijn in 2025 en de jaren daarvoor ambtelijke uren en projectkosten gemaakt zonder dat daar in het actuele jaar een budget tegenover stond. Deze inzet was benodigd voor de uitwerking van de afspraken.

De status van de anterieure overeenkomst voor EBZ is momenteel in de afrondende onderhandelingsfase en wordt naar verwachting in Q2 2026 getekend. Inmiddels is in Q1-2026 al wel een verkoopfactuur verstuurd a €277.743 die met terugwerkende kracht verwerkt is in de baten van 2025. Hierdoor zijn er meer baten a €277.743 dan begroot. Deze baten betreffen dus vergoedingen voor zowel de uitgevoerde werkzaamheden van het jaar 2025, alsook van de jaren daarvoor, waardoor er in 2025 t.o.v. begroting op dit project per saldo een positief resultaat ontstaat.

	Programma Hart Van De Stad	Incidenteel nadeel op de lasten van	-323

In het eerste kwartaal van 2025 is het Programma Hart van de Stad (niet te verwarren met het Actieplan Stadshart) vastgesteld en van start gegaan. Hiermee is beoogd de doorontwikkeling van het centrale deel van de stad (stadshart en direct aansluitende gebiedsdelen) in afstemming te doen plaatsvinden, zodat de stad op een evenwichtige en duurzame wijze kan groeien en voldaan kan worden aan de doelstellingen die het college en raad daaraan gekoppeld hebben. Door de complexiteit en omvang van het aantal projecten binnen het programma is de inzet binnen het programma Hart van de Stad in 2025 uitgebreid. Naast de governance van fysieke projecten is er intensieve afstemming nodig met strategische opgaven zoals Lelystad Next Level, de woonopgave en het Actieplan Stadshart. Deze samenhang vraagt om extra capaciteit voor programmatische sturing, inhoudelijke coördinatie en bestuurlijke afstemming. Om uitvoering te kunnen geven aan het programma, is via de Kadernota budget aangevraagd. Het betreft €350.000 aflopend naar €100.000 voor de jaren 2026 - 2029 specifiek voor het programma Hart van de stad en daarnaast jaarlijks €1.000.000 voor woningbouwversnelling en relatie programma LNL (o.a. voor het Hart van de Stad) voor de jaren 2026-2029. Deze gelden komen derhalve pas vanaf 2026 ter beschikking. Voor 2025 waren daarmee geen financiële middelen beschikbaar. Om toch direct uitvoering te kunnen geven aan de doelstellingen was er in 2025 al extra capaciteit nodig. Deze inzet heeft geleid tot een overschrijding op de apparaatskosten in 2025.

Bedrag x €1.000

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-46.842	-23.261	23.582 V
	Baten	45.459	21.114	24.344 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Nee		Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Dit taakveld heeft betrekking op grondexploitaties voor voornamelijk woningbouw waar de gemeente zelf grondeigenaar is. Deze grondexploitaties zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt financieel vertaald in een grondexploitatie waar de inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de grondexploitaties wordt gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In Warande deelgebied 1 zijn in 2025 14 kavels in eigendom overgedragen aan particulieren. De totale opbrengst bedraagt 2,6 miljoen Euro. Projectmatig is er grond in 2024 geleverd in Warande waarvan de ontvangsten zijn gerealiseerd in 2025 (4,3 miljoen Euro). Verder zijn er in 2025 grote projectmatige leveringen geweest in het Theaterkwartier met een opbrengst van 1,5 miljoen Euro en een levering in de De Veste van 2,6 miljoen Euro.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)	-
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid	
Verordening grond- en grondontwikkeling	

Financiële afwijkingen 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Winstname lopende grondexploitaties op basis van Percentage of Completion	I	-	-	-	-	257	**257 V**	257 V
Winstname afgesloten grondexploitaties incl. nagekomen kosten	I	-	-	-	-	2.307	**2.307 V**	2.307 V
Mutaties voorzieningen Grondexpl. Woningen	I	-2.906	-7.906	**5.000 N**	2.175	3.764	**1.589 V**	3.411 N
Investeringen en opbrengsten grondexploitaties Woningbouw	I	-43.283	-14.786	**28.497 V**	43.283	14.786	**28.497 N**	0 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-653	-568	**84 V**	-	-	-	84 V
Totaal exploitatie		**-46.842**	**-23.261**	**23.582 V**	**45.459**	**21.114**	**24.344 N**	**763 N**
Reserves								
Dekking nadeel grondexploities	I	-2.175	-2.175	-	2.906	2.822	**85 N**	85 N
Totaal reserves		**-2.175**	**-2.175**	-	**2.906**	**2.822**	**85 N**	**85 N**
Totaal		**-49.018**	**-25.436**	**23.582 V**	**48.365**	**23.936**	**24.429 N**	**847 N**

Winstname Lopende Grondexploitaties Op Basis Van Percentage Of Completion	Incidenteel voordeel op de baten van	257

Winstname Afgesloten Grondexploitaties Incl. Nagekomen Kosten	Incidenteel voordeel op de baten van	2.307

Resultaat grondexploitaties woningen:

- Het resultaat op de grondexploitaties woningen, inclusief enkele afgesloten grondexploitaties, bedraagt afgerond € 0,85 mln. nadelig (inclusief mutaties voorzieningen). Dit resultaat is opgebouwd uit het nemen en terugdraaien van tussentijdse winsten op grond van regelgeving - de Percentage of completion-methode (POC).

- Ultimo 2025 zijn drie grondexploitaties afgesloten waarbij sprake was van een totale winstneming van afgerond ca. €2,3 mln.. Dit is een incidenteel voordeel in 2025. Daarnaast is over de lopende grondexploitaties ca. €0,26 miljoen winst genomen. Per saldo leidt dit tot een voordeel van afgerond €2,56 mln. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het MPG2026.

	Mutaties Voorzieningen Grondexpl. Woningen	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-5.000 1.589

Wanneer de raad negatieve grondexploitaties vaststelt of een grondexploitatie wordt door een herziening (meer) negatief, wordt op grond van wet- en regelgeving een voorziening gevormd. Aanvullend wordt bij de jaarlijkse actualisatie van alle grondexploitaties (MPG) een aantal (verlies) voorzieningen getroffen of deze vallen vrij. Per saldo is in 2025 voor ca. €3,4 miljoen een aanvullende verliesvoorziening gevormd. Ook dit is onderdeel van het resultaat op de grondexploitaties woningen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2026.

	Investeringen En Opbrengsten Grondexploitaties Woningbouw	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	28.497 -28.497

In grote lijn zijn de lagere lasten in de grondexploitaties met name terug te vinden in Warande deelgebied 1 waar ontwikkelingen bij projectontwikkelaars en teruggegeven opties hebben geleid tot temporisering van de verkopen. Daarmee schuiven ook diverse kosten door die procesmatig zijn gelinkt aan de verkopen. In Stationsgebied-West schuiven kosten van verwerving door vanwege nog lopende gesprekken en in Theaterkwartier schuiven de kosten voor de aanleg van een hellingbaan door vanwege een later uitgevoerde tender. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2026.

Bedrag x €1.000

8.3	Wonen en bouwen	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
	Lasten	-6.753	-7.307	554 N
	Baten	4.426	4.398	28 N

Hoofdopgave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	J.N. Appelman	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2025	Ja	Beinvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van o.a. Omgevinswet, de Huisvestingswet, Wet goed verhuurderschap, Wet betaalbare huur en het wetsvoorstel Wet versterking regie volkshuisvesting hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Omgevingswet gemeenten voor hoe om te gaan met de vergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht.

Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Eind 2025 is de Beleidsregel Betaalbaar bouwen en bewonen en de Verordening vereveningsfonds betaalbare woningbouw Lelystad 2024 geëvalueerd. Op basis van de evaluatie heeft het college de beleidsregel ingetrokken en de raad de vereveningsfonds. Nieuwe tijdelijke uitgangspunten voor woningbouw in Lelystad zijn opgesteld en worden in 2026 verwerkt in instrumenten van de omgevingswet (oa het Volkshuisvestingsprogramma). In 2025 zijn belangrijke stappen gezet in het opstellen van de wijkaanpakken als onderdeel van het programma Samen Lelystad Oost. Hiermee wordt een kwaliteitsimpuls gegeven aan de wijken in dit gebied, met een focus op het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid. Zo zijn er voor elke wijk in Lelystad Oost afzonderlijke wijkplannen ontwikkeld, waarbij tijdens wijkateliers input van bewoners is verzameld. Het proces van de wijkaanpakken wordt in 2026 doorgezet. Daarnaast is in 2025 de Woonzorgvisie opgesteld en aangenomen door de Raad. In 2026 wordt hier een vervolg aan gegeven door het opstellen van de uitvoeringsagenda. Voor twee initiatieven voor een internationale campus voor arbeidsmigranten is een BOPA-aanvraag voorbereid. Ten slotte is in 2025 het Tenderproces Woningbouw vernieuwd. Het stroomlijnen van dit proces en het opstellen van formats voor de meest gebruikte tenderstukken draagt bij aan het versnellen van de woningbouw.

Gerelateerde beleidsnota's
Woonvisie 2022-2027
Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten
Woonwagen- en standplaatsenbeleid 2024
Woondeal MRA
Prestatieafspraken 2024-2027
Woonzorgvisie Lelystad 2025

Gerelateerde verbonden partijen
Woningcorporaties
Huurdersverenigingen
Marktpartijen
Zorgaanbieders en zorgkantoren
-

Financiële afwijkingen 8.3 Wonen en bouwen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Volkshuisvestingsfonds tranche 1	I	-1.574	-1.794	**219 N**	1.226	1.426	**200 V**	19 N
Wonen inhuur	I	-2.762	-2.834	**72 N**	-	-	-	72 N
P-kosten RSO	I	-2.584	-2.907	**323 N**	-	-	-	323 N
Inkomsten omgevingsvergunningen	I	-	-	-	2.690	816	**1.874 N**	1.874 N
Wonen	I	-1.060	-849	**211 V**	-	-	-	211 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	1.227	1.077	**149 N**	510	2.156	**1.646 V**	1.496 V
Totaal exploitatie		**-6.753**	**-7.307**	**554 N**	**4.426**	**4.398**	**28 N**	**581 N**
Reserves								
Volkshuisvestingsfonds tranche 1	I	-	-	-	422	368	**55 N**	55 N
Wonen (RS)	I	-	-	-	1.060	849	**211 N**	211 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-63	-63	-	814	721	**93 N**	93 V
Totaal reserves		**-63**	**-63**	**-**	**2.296**	**1.938**	**358 N**	**358 N**
Totaal		**-6.816**	**-7.369**	**554 N**	**6.721**	**6.336**	**386 N**	**939 N**

Volkshuisvestingsfonds Tranche 1	Incidenteel nadeel op de lasten van Incidenteel voordeel op de baten van	-219 200

Volkshuisvestingsfonds Tranche 1	Incidenteel nadeel op de baten van	-55

De volledige gemeentelijke lasten van het programma VHF worden gedekt uit enerzijds de rijksvergoedingen en anderzijds de cofinanciering uit de ROS. Deze overschrijding is derhalve dan ook wel een tijdelijke overschrijding in het jaar 2025 a € 219 K, maar leidt niet tot overschrijdingen over de gehele programmaperiode.

De verklaring voor de overschrijding: Het team van VHF is sinds 2025 volledig bezet ter voorbereiding van de versnelling. Dit betekent dat er meer voortgang geboekt is, maar betekent ook dat er een hoger lasten en corresponderend batenniveau zichtbaar is in 2025.

Verder is er een verschil in baten en lasten t.o.v. begroting voor de subsidie aan Centrada voor Sloop/nieuwbouw en Inponding a € 45 K vanwege een vergoeding voor programmakosten aan de kant van Centrada.

Over het gehele programma (exploitatie+reserves) is een negatief saldo zichtbaar a € 74 K t.o.v. begroting. Dit is het gevolg van een in 2025 doorgevoerde administratieve wijziging m.b.t. doorbelasting van intern personeel. Hierdoor staat het opbrengstenbudget voor één betreffende medewerker wel op programma VHF, daar waar het kostenbudget nog ten onrechte onder het budget van het betreffende team stond. Dit leidt op totaalniveau voor de gemeente niet tot een overschrijding, maar dit betekent wel dat op het budget van programma VHF een negatief saldo zichtbaar is in 2025 t.o.v. begroting, terwijl elders een corresponderend positief saldo zichtbaar is t.o.v. begroting.

Wonen Inhuur	Incidenteel nadeel op de lasten van	-72

Incidenteel hogere lasten 72K EUR ontstaan binnen het team als gevolg van extra inzet die nodig was door zwangerschapsverlof en uitval van medewerker wegens ziekte. Deze kosten zijn incidenteel van aard.

P-Kosten Rso	Incidenteel nadeel op de lasten van	-323

Een incidenteel nadeel op de lasten van €323.000 is ontstaan door onjuiste loonkostenverdeling. Hierdoor zijn P kosten hoger dan begroot. Deze overschrijding wordt deels gedekt op taakveld 8.1 en project Zuiderhage.

Inkomsten Omgevingsvergunningen	Incidenteel nadeel op de baten van	-1.874

Zoals al in de begrotingsmonitor van september 2025 is aangegeven, werd verwacht dat de inkomsten uit omgevingsvergunningen lager zouden uitvallen. Deze inkomsten hangen samen met de fasering van (grote) bouwprojecten. Wanneer projecten vertraging oplopen, heeft dit direct effect op het moment waarop vergunningen worden aangevraagd en daarmee op de inkomsten voor de gemeente.

Door deze vertraging verschuiven de opbrengsten naar latere jaren. In 2025 leidt dit tot een incidenteel nadeel op de baten.

	Wonen	Incidenteel voordeel op de lasten van Incidenteel nadeel op de baten van	211 -211

Er is een incidenteel voordeel van €100.000 op kosten van het project Wijkvisies bestaande stad, onderzoek en analyse ontstaan doordat is besloten deze kosten toe te rekenen aan het project Samen Lelystad Oost. Hierdoor zijn de lasten binnen dit product lager uitgevallen en is er tevens minder onttrokken uit de reserves. Daarnaast is er €45.000 minder besteed aan het project Groeiopgave van de stad. Dit komt met name doordat de geplande uitgaven voor woonmarketing niet in 2025 zijn gerealiseerd; deze kosten worden in 2026 verwacht. Het resterende voordeel op de kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door niet volledig benutten van het jaarbudget Lelystad Oost. Dit project wordt gefaseerd uitgevoerd in de periode 2021 t/m 2031, waarbij de jaren tot en met 2025 vooral in het teken staan van voorbereiding, pilotprojecten en aanbesteding. deze kosten zijn allen gedekt uit budget uit de bestemmingsreserve. De kosten in 2025 vallen lager uit dan gepland en worden deze via de definitieve doorschuif bij de jaarrekening 2025 naar latere jaren verschoven.

3. Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de belastingen, heffingen en rechten die de gemeente Lelystad bij haar burgers en bedrijven in rekening heeft gebracht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de gerealiseerde lokale heffingen en de oorzaken van de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het in 2025 uitgevoerde kwijtscheldingsbeleid. Een beschrijving van de ontwikkeling van de lokale lastendruk per huishouden maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf lokale heffingen ten minste de onderstaande punten:

- de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de lokale heffingen;
- de geraamde inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Lokale heffingen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de geraamde inkomsten uit de lokale heffingen. Deze staan vervolgens toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	**Begroting 2025**	**Rekening 2025**	**Saldo**
Algemene belastingen			
1. Onroerende-zaakbelastingen	35.632	32.510	3.122
2. Parkeerbelastingen	2.263	2.490	-227
3. Hondenbelasting	626	586	40
4. Toeristenbelasting	700	400	300
Collectieve dienstverlening (heffingen)			
5. Afvalstoffenheffing	15.399	15.903	-504
6. Rioolheffing	9.379	8.869	510
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort	135	130	5
Individuele dienstverlening (rechten)			
8. Leges	4.057	4.484	-427
9. Lijkbezorgingsrechten	460	401	59
11. Marktgelden	123	100	24
Totaal Inkomsten uit lokale heffingen	**68.775**	**65.873**	**2.902**

1. Onroerende zaakbelastingen
De inkomsten OZB woningen komen hoger uit dan begroot. Het gaat om een bedrag van ruim € 0,268 mln. Dit komt vooral door voorzichtige raming in de begrotingsfase.

De inkomsten OZB niet-woningen (OZB voor bedrijven) komen hoger uit dan begroot. Op de OZB niet-woningen is een positief resultaat behaald van €2,853 mln. Dit is veroorzaakt door grote projecten waarvan bij de begroting nog niet duidelijk was of deze zouden worden gerealiseerd waardoor ze niet in de begroting zijn meegenomen. Deze extra inkomsten zijn structureel van aard.

2. Parkeerbelasting
De parkeeropbrengsten zijn lager dan begroot. In 2025 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting wordt ontvangen. De opbrengsten komen hoger uit dan de baten in 2024. Mogelijk heeft het slinken van het parkeerareaal als gevolg van bouwplannen in het stadshart bijgedragen aan het ontvangen van minder baten uit parkeerbelasting. De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ruim 9% afwijking). Het tekort over 2025 bedraagt 0,227 mln.

3. Hondenbelasting
In de programmabegroting is besloten de opbrengst van de hondenbelasting te verhogen met €0,265 mln. De begrote opbrengst komt daarmee uit op € 0,586 mln. De gerealiseerde opbrengst 2025 komt uit op € 0,626 mln. De geraamde opbrengst hondenbelasting is met een meeropbrengst van € 0,040 mln. ruim gerealiseerd.

4. Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is inmiddels een aantal jaren ingevoerd. Betrokken ondernemers zijn in beeld gebracht en aangeschreven. Een aangifteportaal toeristenbelasting is geïmplementeerd. De aanslagen toeristenbelastingen 2025 worden aan de hand van de aangiftes in 2026 opgelegd. In 2025 zijn de aanslagen toeristenbelasting 2024 opgelegd.
De inkomsten toeristenbelasting komen hoger uit dan begroot. Deze extra inkomsten worden met name veroorzaakt door aanslagen die zijn opgelegd over voorgaande jaren (€0,300mln. toeristenbelasting). Hierover lopen nog juridische procedures en loopt de gemeente financieel risico. Voor 2025 is de verwachting dat de opbrengst uitkomt op € 400.000. Dat is conform de begroting.

5. Afvalstoffenheffing
De geraamde opbrengst bedraagt € 15,903 mln, terwijl € 15,399 mln.is gerealiseerd. De opbrengst komt lager uit dan begroot. Een tekort dat is ontstaan doordat er bij het opstellen van de begroting voor de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een rekenkundige overschatting van het aantal belastbare objecten (meer woningen dan er werkelijk belast kunnen worden). Deze discrepantie heeft geleid tot een hogere geprognotiseerde opbrengst dan daadwerkelijk gerealiseerd kon worden. Met het opstellen van de tarievennota 2026 is dit geactualiseerd.

6. Rioolheffing
De geraamde opbrengst bedraagt € 8,869 mln. De gerealiseerde opbrengst komt uit op € 9,379 mln. De opbrengst komt hoger uit dan begroot. De rioolheffing voor niet-woningen wordt bij de eigenaar geïnd als een percentage van de WOZ-waarde. Door het hogere aantal nieuw gerealiseerde bedrijfspanden zijn de opbrengsten hoger dan begroot. De woningen worden belast op basis van het aantal personen. De kosten voor de uitvoering van watertaken worden gedekt vanuit de rioolheffing en deze mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ)
Deze belastingen worden geheven in het kader van het vormen van een ondernemersfonds. De gemeente ondersteunt de BIZ Larserpoort. De gemeente heft een belasting voor eigenaren op bedrijventerrein Larserpoort. De inkomsten worden als subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ Larserpoort.

8. Leges

Hieronder worden de afwijkingen van de leges toegelicht, met uitzondering van de leges die samenhangen met het product handel en ambachten, welke zijn opgenomen onder het kopje marktgelden. De totale legesinkomsten zijn begroot op € 4,484 mln, terwijl € 4,057 mln. aan legesinkomsten zijn gegenereerd. Daarmee komt de gerealiseerde leges per saldo € 0,491 mln. lager uit dan geraamd. De verantwoording zal per onderdeel worden aangegeven.

Leges Stadswinkel (saldo € 0,778 mln.):

De legesinkomsten zijn begroot op € 1,298 mln. De gerealiseerde inkomsten bedroegen € 2,076 mln. Hierdoor ontstaat een positief saldo van € 0,778 mln. Deze afwijking is met name ontstaan omdat er meer paspoort- en identiteitskaarten zijn verstrekt.

Leges omgevingsvergunningen (saldo €-1,874 mln.)

Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 2,690 mln., terwijl de gerealiseerde legesbaten € 0,816 mln. bedragen. De lagere inkomsten hebben te maken met minder (grote projecten) aanvragen omgevingsvergunningen.

Leges veiligheid APV, drank en horeca, registratie kinderopvang en evenementen (saldo € -0,001 mln.)

Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 0,071 mln. De legesbaten bedroegen € 0,070 mln.

9. Lijkbezorgingrechten

Voor het jaar 2025 zijn de baten begroot op € 0,401 mln. terwijl € 0,460 mln. aan legesinkomsten is gegenereerd. Daarmee is de begrote opbrengst ruim gerealiseerd.

10. Marktgelden

Voor het jaar 2025 zijn de baten begroot op € 0,100 mln., terwijl € 0,123 mln. aan marktgelden is gegenereerd.

Liggelden Bataviahaven

Er is sprake van een exploitatieovereenkomst met de stichting Bataviahaven. De liggelden komen toe aan de stichting Bataviahaven ter dekking van de exploitatielasten conform de dienstverleningsovereenkomst die de gemeente met de stichting heeft gesloten.

Kwijtschelding

Natuurlijke personen (particulieren) en natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen (kleine ondernemers) kunnen, als de inkomens- en vermogenspositie daartoe aanleiding geven, voor kwijtschelding van de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing in aanmerking komen. Voor kleine ondernemers geldt dat alléén de privé-aanslag kan worden kwijtgescholden. Zakelijke belastingaanslagen kunnen niet worden kwijtgescholden. In onderstaande tabel wordt de kwijtschelding naar soort weergegeven:

Kwijtschelding Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo
Afvalstoffenheffing	1.164	1.212	-48
Rioolheffing	559	547	12
Onroerende zaakbelasting	35	0	35
Totaal kwijtschelding gemeentelijke belastingen	**1.758**	**1.759**	**-1**

Het totale begrote bedrag aan kwijtschelding en de realisatie in de jaarrekening komt nagenoeg overeen.

Dubieuze debiteuren

Bij de uitvoering van de invorderingswerkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen komt het voor dat belastingschuldigen de aanslagen gemeentelijke belastingen niet kunnen voldoen. Hierbij gaat het om inwoners die onder de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) vallen, bedrijven die in staat van faillissement verkeren of in andere bijzondere situaties waardoor de belastingschuld niet wordt voldaan. Voor 2025 is er sprake van een positief resultaat van € 0,059 mln.

Lastendruk- vergelijking woonlasten

Woonlasten 2025

Onderstaande tabel geeft de vergelijking van de woonlasten in 2025 tussen Lelystad en de gemeenten in Flevoland en enkele met ons vergelijkbare gemeenten op basis van de categorisering centrumfunctie, sociale structuur en inwoneraantal, van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO). In de ranglijst is de gemeente met de laagste woonlasten de gemeente met het laagste rangnummer.

Gemeente bedragen in €	Woonlasten eenpersoons-huishouden 2025	Was in 2024	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2025	Was in 2024	Rangnummer: 1 = laagste woonlasten	was in 2024
Flevoland	**1087**	**1003**	**1160**	**1068**		
Almere	€ 1.162	€ 1.056	€ 1.186	€ 1.078	285	263
Dronten	€ 1.012	€ 943	€ 110	€ 1.000	248	192
Lelystad	€ 1.001	€ 934	€ 1.195	€ 1.110	291	280
Noordoostpolder	€ 952	€ 886	€ 1.030	€ 964	172	148
Urk	€ 1.052	€ 994	€ 1.052	€ 994	194	186
Zeewolde	€ 1.114	€ 1.132	€ 1.206	€ 1.226	296	315
Vergelijkbare gemeenten						
Leidschendam-Voorbur	€ 1.007	€ 924	€ 1.085	€ 995	225	187
Vlaardingen	€ 977	€ 940	€ 1.066	€ 1.028	207	222
Roosendaal	€ 978	€ 922	€ 1.014	€ 957	156	141
Laagste en hoogste woonlasten						
Ameland	€ 596		€ 680		1	
Bloemendaal	€ 1.860		€ 2.117			346

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente Lelystad de 291ste plaats inneemt. In 2024 stond Lelystad op plaats 280.

Kostendekkendheid 2025

De kostendekkendheid van de leges verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de producten en diensten gemeente breed. Door middel van een tabel wordt de mate van kostendekkendheid inzichtelijk gemaakt. Het gaat om de volgende titels: algemene dienstverlening, dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning en dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn. De kostendekkendheid van de geraamde lasten en de geraamde baten (voor zover te achterhalen is) bedraagt per titel:

Leges kostendekkendheid 2025 (bedragen x €1.000)	Geraamde baten	Gereaamde lasten	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening	1.451	3.544	41%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet	2.690	3.685	73%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn	154	905	17%

Toelichting Titels:

De opbouw van de titels verwijzen naar de tarieventabel van de legesverordening.

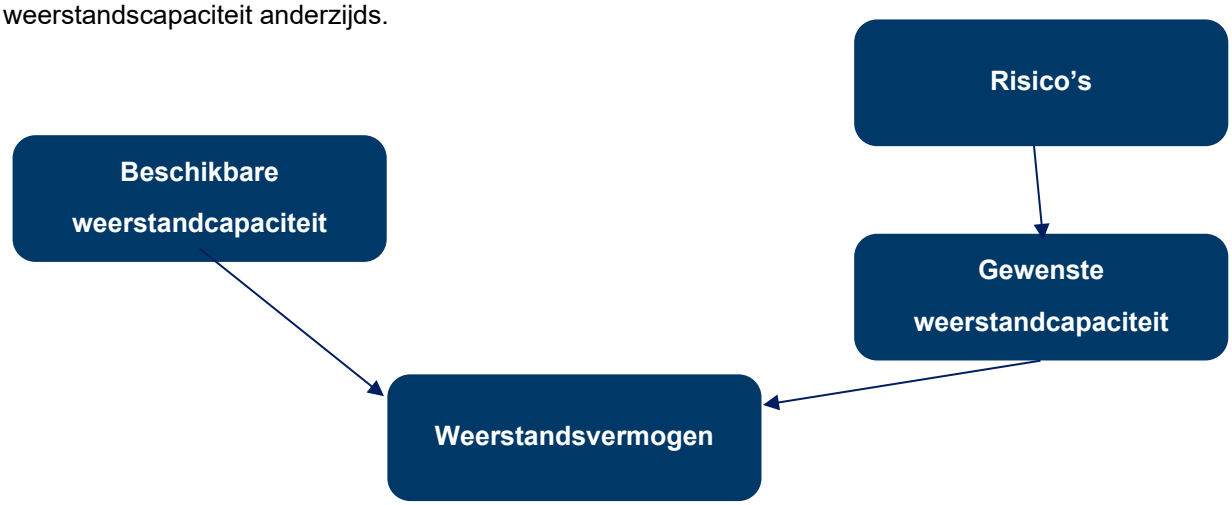
Titel 1: Algemene dienstverlening heeft betrekking op o.a. leges burgerlijke stand, -reisdocumenten, -rijbewijzen,-winkeltijdenwet, -kansspelen etc.

Titel 2: Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen heeft betrekking op o.a. leges betreffende WABO. De WABO integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen tot één omgevingsvergunning.

Titel 3: Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn heeft betrekking op o.a. leges betreffende toezicht op o.a. horecabedrijven, kinderopvang, organiseren van evenementen of markten, brandbeveiliging verordeningen.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

Het beleid rondom risico's en weerstandsvermogen is terug te lezen in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Leeswijzer

Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1). In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (paragraaf 2.4).

2.1 Inventarisatie risico’s

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico’s weergegeven. Dit zijn de risico’s waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. In de uitvoering van ons werk zijn risico’s niet altijd te voorkomen. Daarom hebben we een systeem van risicomanagement. Dit is het geheel van activiteiten en maatregelen die gericht zijn op het zoveel mogelijk voorkomen of beheersen van risico’s, zoals het inbedden van beheersmaatregelen in processen, rechtmatigheidscontroles en accountantscontrole. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico’s. Bij niet-financiële risico’s gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico’s die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico’s zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico’s. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico’s die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico’s die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico’s waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico’s met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico’s een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico’s die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico’s gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico’s op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Culturele instellingen	**Omschrijving risico**
	Vanwege opeenlopende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen al voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Na een aanvankelijke grote daling van het bezoek aan de podiuminstellingen, zijn de bezoekers en gebruikers gelukkig weer teruggekeerd. Al blijkt het bezoek wel volatiel. Maar dit zorgt er niet voor dat de exploitatie eenvoudiger is geworden. De gemeentelijke uitgaven voor cultuur zijn de afgelopen jaren gestegen, maar de kostenstijging was hoger. Onder meer door inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen door het landelijke Fair Pay beleid (inhaalslag voor de honorering van cultuurmakers en medewerkers in de sector) en de strengere controle op de wet DBA. Terwijl de kosten blijven stijgen, heeft de cultuursector uiterst weinig financiële ruimte om te groeien en te innoveren. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging op tickets, lidmaatschap en cursusprijzen heeft direct een negatief effect op de vraag en de mogelijkheden tot cultuurdeelname bij een grote groep inwoners en is daarmee niet volledig mogelijk. Ook worden ticketprijzen door de podiumproducenten landelijk vastgelegd. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. De kostenstijging heeft een duidelijk gevolg voor het exploitatieresultaat. Door het beperkte eigen vermogen en reserves hebben de instellingen maar zeer beperkte mogelijkheden om financiële tegenvallers zelf op te vangen. De mate waarin het risico aanwezig is verschilt wel per instelling, het risico is het hoogst bij de podia. De taakstelling op de subsidie voor de cultuurinstellingen in het kader van de Programmabegroting 2025 is een extra factor die de exploitatie van de instellingen nadelig beinvloedt.
	Beheersmaatregel
	De culturele instellingen hebben hun maatschappelijke output gereduceerd en kosten zoveel mogelijk beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. De hoge kostenstijging kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen omdat de ticketprijzen veelal direct worden bepaald door theaterproducenten en hogere ticketprijzen voor veel inwoners de toegankelijkheid tot cultuur beperkt.
Opvang Oekraïners	**Omschrijving risico**
	Landelijk worden door diverse gemeenten, in opdracht van het Rijk via de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO), sinds 2022 vluchtelingen opgevangen uit Oekraïne. Binnen de gemeente Lelystad worden vanuit deze regeling +/- 400 vluchtelingen opgevangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk voor de opvang twee soorten vergoedingen. Een vergoeding voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang, de zogenaamde transitiekostenvergoeding, en een vergoeding per opvangplek. De transitiekosten worden in principe volledig vergoed op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De vergoeding per opvangplek betreft een vast bedrag per dag op basis van feitelijk aantal gerealiseerde opvangplekken. Indien bij het opvangdeel op jaarbasis een overschot ontstaat, dan hoeft volgens de huidige regeling het overschot niet te worden terugbetaald. Mocht sprake zijn van een tekort, dan kan de gemeente een verzoek indienen voor een aanvullende vergoeding. De vraag is of dit ook zo blijft. Daarnaast is sinds de start van de opvang in 2022 de vergoeding per opvangplek een aantal keren naar beneden bijgesteld. Tot 2023 was de vergoeding afdoende, echter nu de vergoeding op 44,- per bed per dag is gesteld, komen we niet meer uit. Het Rijk heeft in de regeling opgenomen gemeenten schadeloos te stellen via de SISA, maar wel ná goedkeuring vooraf. Dat maakt de 100% dekking onzeker en daarmee een risico.
	Beheersmaatregel
	Nieuwe ontwikkelingen rond de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners zullen worden gemonitord. Diverse bezuinigingen zijn doorgevoerd zoals minder personeel.
Jeugdzorg	**Omschrijving risico**
	De kosten die gemeenten maken voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de jeugdzorg nemen ieder jaar toe en liggen een stuk hoger dan de bijdrage die daarvoor via het gemeentefonds wordt ontvangen van het Rijk. Dit geldt ook voor de gemeente Lelystad. Er is een egalisatiereserve jeugdzorg ingesteld waarin de ontvangen compensatiemiddelen gereserveerd zijn (deze compensatie is verstrekt tot en met 2027). Deze egalisatiereserve is op basis van de huidige inzichten voldoende voor de uitgaven in 2026. Voor de jaren 2027 en verder worden in de kaderbrief 2027 een aantal scenario's voor de Jeugdzorg uitgewerkt. In elk van de drie scenario's is er sprake van structurele tekorten en deze vooruitzichten worden betrokken bij het opstellen van de programmabegroting 2027 – 2030. Hoewel er voor jaarschijf 2026 nog geen sprake is van een risico in financiële zin – in verband met de egalisatiereserve jeugdzorg – is het verwachte tekort met ingang van 2027 aanzienlijk. Dit tekort is voorzienbaar en werkt door op het gemeentelijk begrotingssaldo, wat maakt dat het technisch gezien eigenlijk géén risico meer is (kans 100%). Het wordt echter niet als reëel beschouwd dat het tekort dat nu wordt ingeschat in de eerste jaarschijven kan worden weggewerkt door het treffen van ombuigingsmaatregelen. Om die reden wordt bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2025 voorgesteld om 9,5 miljoen euro van het rekeningresultaat toe te voegen aan de egalisatiereserve jeugdzorg. Dit zodat een deel van het tekort door de inzet van incidentele middelen kan worden opgevangen.
	Beheersmaatregel
	Via het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad (door raad vastgesteld op 15 oktober 2024) is richting gegeven aan maatregelen om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten. Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma Samen voor de jeugd Lelystad 2025-2028, dat door het college op 25 maart 2025 is vastgesteld. Op 1 april 2026 start de regisseur transitie jeugd. Deze persoon is verantwoordelijk voor het coördineren en aansturen van de transitieprocessen binnen het jeugddomein, waaronder het uitvoeringsprogramma van het knoppenplan. De uitgangspunten van het knoppenplan zijn verwerkt in de nieuwe Verordening Jeugdhulp Lelystad die per juli 2025 in werking is getreden en in de nieuwe inkoop lokale jeugdhulp. De nieuwe overeenkomsten lokale jeugdhulp starten per 1 juli 2026. Verder wordt er met ingang van 1 januari 2027 ingezet op een alternatief product (Multi) als vervanging van het regionale product Thuis op Maat.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Werkeiland	**Omschrijving risico**
	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of andere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Het college heeft hieraan gevolg gegeven. Gedurende 2023 en 2024 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de ontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft ieder aanbod van de gemeente steeds afgeslagen. De ontwikkelaar is tot op heden nog niet overgegaan tot de verkoop van de appartementen. Ook is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De, met de gemeente, gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Inmiddels is er een potentiele koper en wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit deelproject alsnog te realiseren.
	Beheersmaatregel
	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.

Omgevingsplan opstellen	**Omschrijving risico**
	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten tijdens de overgangsfase (tot 2032) alle oude wro plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, etc.) omgezet worden in één nieuw omgevingsplan. Dit kan niet één op één overgenomen worden en daarmee is uniformering noodzakelijk. Met uniformering moet er rekening worden gehouden dat er als gevolg hiervan burgers nadeelcompensatie zullen claimen als door uniformering regels op locatie afwijken van het oude systeem. Het is nu nog niet te zeggen hoe groot het risico is, omdat dit in de loop van de overgangsfase duidelijk moet worden. Inmiddels zijn we bezig met fase 3 van de technische transitie van ruimtelijke plannen. Daarnaast zijn we bezig met het omzetten van de Verordening fysieke leefomgeving, waarbij we in de tweede fase zijn. Het risico van deze omzetting blijft aanwezig, al zij het niet meteen accuut.
	Beheersmaatregel
	Wij starten met een "technische" transitie, waarin wij wel zo dicht als mogelijk bij de bestaande regels blijven en zo min mogelijk hiervan afwijken, maar dit is niet 100%.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Garantstellingen	32.200.000	10%	3.220.000
Verstrekte leningen	55.133.731	5%	2.756.687
Informatiebeveiliging en privacy	6.320.000	25%	1.580.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.500.000	70%	1.050.000
Convenant aansluiting 9 op A6	3.434.181	25%	858.545
Voormalig personeel	850.000	75%	637.500
Uitkering gemeentefonds	2.000.000	25%	500.000
verschil van inzicht betaling	930.000	50%	465.000
Participatiebudget uitkeringen	2.000.000	20%	400.000
Wmo	3.000.000	10%	300.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			**11.767.732**

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Garantstellingen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 32,2 miljoen euro (stand per 31-12-25) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grotere garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op het moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen. In de afgelopen 15 jaar is er één keer een borgstelling ingeroepen (faillissement Aviodrome). Het voorgaande in aanmerking nemend schatten wij de kans dat dit risico zich voordoet op 10%.
	Beheersmaatregel
	Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden of met beperkte voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier of andere begunstigde. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.

Verstrekte leningen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 55,1 miljoen euro (stand 31-12-25) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein, maar niet nihil. De afgelopen jaren is het saldo van de uitstaande leningen toegenomen, dit betreft voornamelijk de startersleningen. Omdat deze startersleningen een lager risico hebben op non-betaling hebben (< 2%), stellen we de kans dat het totale risico zich voor doet op 5%.
	Beheersmaatregel
	De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen. Het risico op non-betaling bij de startersleningen zal eveneens gemonitord worden.

Informatiebeveiliging en privacy	**Omschrijving risico**
	De gemeente werkt veel met vertrouwelijke gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonsgegevens. Als gemeente moeten we weerbaar en alert zijn op cyber-aanvallen. Met de toenemende, steeds professionelere dreiging van aanvallers in combinatie met het steeds grotere 'aanvalsoppervlak', kan dit leiden tot meer incidenten op gebied van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de data. De toenemende dreiging is ook terug te zien in het door de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) opgestelde dreigingsbeeld. Daarnaast kost het dichten van beveiligingslekken in systemen en het aantoonbaar voldoen aan steeds strenger wordende wet- en regelgeving, zoals de 'cyberbeveiligingswet' die voortvloeit uit de Europese richtlijn NIS2, wel steeds meer capaciteit. Hierdoor bestaat het risico dat de extra werkzaamheden ten koste gaan van andere geplande (ICT-)activiteiten. Als er toch een incident (bijvoorbeeld een datalek of dataencryptie) zou plaatsvinden, kan de impact daarvan hoog zijn. De exacte hoogte van de financiële schade is op voorhand lastig te kwantificeren. Bij de ransomware aanval bij Hof van Twente in 2021 bedroeg de financiële schade ca. €4,2 miljoen. Als een incident zich bij Lelystad voordoet is een dergelijke schade een reëel scenario. Rekening houdend met de inflatie van afgelopen jaren komt de inschatting van de financiële schade uit op €6 miljoen. De kans dat een incident zich voordoet is gebaseerd op het Gartner-rapport en wordt geschat op 25%. Naast het risico op een incident kunnen er door Rijksinspectie digitale infrastructuur (RDI) op basis van de cyberbeveiligingswet en door Autoriteit Persoonsgegevens op basis van de AVG, boetes worden opgelegd. Hoewel bij gemeenten tot nu toe weinig is voorgekomen kunnen de boetes (resp €30.000,- gemeente Voorschoten en €600.000,- gemeente Enschede) aanzienlijk zijn. Op grond van opgelegde boetes wordt het schadebedrag geschat op €320.000,-. Totaal risicobedrag €6 mln. + €0,32 mln. is €6,32 miljoen.
	Beheersmaatregel
	Om de beveiliging van informatie te waarborgen, beschikt de gemeente over informatiebeveiligingsbeleid. De CISO heeft hierin een adviserende en controlerende rol bij de invulling van dit beleid. Naast eigen (ICT-)beheersmaatregelen is de gemeente aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst. Deze dienst voorziet aangesloten gemeenten van dreigingsbeelden, adviezen en factsheets die helpen de kans op incidenten te verkleinen. Om gestructureerd mee te groeien met de toenemende dreigingen, worden verbeterpunten planmatig in kaart gebracht en opgepakt — bijvoorbeeld via risicoanalyses en de ENSIA-zelfevaluatie. Deze werkwijze vormt de basis voor de structurele borging van digitale weerbaarheid binnen de organisatie. Met de komst van de Cyberbeveiligingswet in 2026 (voortvloeiend uit de Europese NIS2-richtlijn) wordt deze basis verder aangescherpt. De wet legt strengere eisen op aan de weerbaarheid en verantwoordingsplicht van gemeenten. Om hier tijdig aan te voldoen, zijn in 2024 de noodzakelijke stappen in kaart gebracht. In 2025 is een deel van de bijbehorende activiteiten uitgevoerd; de resterende acties worden in 2026 geprioriteerd ten uitvoer gebracht.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Ontwikkelingen Veiligheidsregio	**Omschrijving risico**
	Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. - Verplichtend karakter - 10% korting BDuR - Erkenning van PTSS bij brandweerpersoneel landelijk - Bevolkingsgroei Flevoland - Geopolitieke risico's of dreigingen Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het Europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt. Maar het besluit hierover is inmiddels vier keer uitgesteld. Door het uitstellen door de jaren heen, wordt het risico steeds groter. Daarom nemen we een risico op voor een bedrag van €1.500.000,- met een kans van 70%.
	Beheersmaatregel
	Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld en tot op heden is nog steeds geen besluit genomen. Voor de frictiekosten heeft de Veiligheidsregio de begroting en gemeentelijke bijdragen voor 2026 bijgesteld. Door de veiligheidsregio is echter besloten om de kosten voor verplichtend karakter in 2026 en 2027 te dekken uit de reserves. Het financiële effect hiervan is opgenomen in de begrotingsmonitor 2026.

Convenant aansluiting 9 op A6	**Omschrijving risico**
	Op 18 januari 2024 is de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootschalige Woningbouw ZuiderC (BOK) door de partijen ondertekend. Hierin is met betrekking tot aansluiting 9 op snelweg A6 het volgende opgenomen: "Aansluiting 9 van de A6 is in 2021 uitgevoerd als halve aansluiting (één van de twee rijrichtingen beschikt over een aansluiting). In het convenant "Landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport" (2014) tussen de Gemeente, de Provincie en het Ministerie van IenW is met artikel 5 lid 8 afgesproken dat als de Warandedreef (nu Laan van Nieuw Land) wordt aangesloten op aansluiting 9, er door de Gemeente een deel van de kosten voor de realisatie van de bestaande halve aansluiting (aansluiting 9) moet worden terugbetaald aan het Ministerie van IenW." De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het moment waarop de rondweg wordt aangesloten op aansluiting 9. Ervan uitgaande dat de Rondweg Lelystad Zuid in 2029 is gerealiseerd, bedraagt deze zogeheten convenantbijdrage € 2,24 mln. inclusief BTW en exclusief indexering vanaf 2017. In de BOK is voorts overeengekomen dat "de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding geven om opnieuw naar deze afspraak te kijken." Tot het moment dat hierover duidelijkheid is, is er voor de gemeente Lelystad sprake van een risico van ca. €2,24 mln. exclusief indexering vanaf 2017. Dit kan betekenen dat de gemeente Lelystad, naar verwachting in 2029, eenmalig in de dekking van €2,24 mln. plus indexering vanaf 2017 (ca. € 1,2 mln) moet voorzien als het ministerie van IenW vasthoudt aan de afspraak in het convenant met betrekking tot de bijdrage van de gemeente. We nemen daarom een risico op van €2,24 mln. plus €1,2 mln. is €3,4 mln.
	Beheersmaatregel
	In de BOK van ZuiderC die mede is ondertekend door het ministerie van IenW, is over de convenantsbijdrage afgesproken dat de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding zijn om de afspraak m.b.t. de convenantsbijdrage opnieuw te bekijken. Het streven en de voorkeur van de gemeente Lelystad en het ministerie van BZK is dat het ministerie van IenW de aanspraak op de convenantsbijdrage laat vervallen (kans 50%). Als dat niet lukt, dan heeft het de voorkeur van de gemeente Lelystad om de convenantsbijdrage uit de gebiedsontwikkeling Zuiderhage te dekken (kans 50%). Als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, dan rest niets anders dan de convenantsbijdrage ten laste van de gemeente Lelystad te laten komen (kans 50%x50%=25%).

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Voormalig personeel	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad loopt als werkgever risico op extra kosten voor voormalig personeel, waaronder: •WGA: 10 jaar eigenrisicodragerschap bij arbeidsongeschiktheid. •Transitie-/ontslagvergoeding: bij ontslag op initiatief van de gemeente. •VUT: mogelijkheid tot maximaal 2 jaar vervroegd uittreden met gemeentelijke vergoeding. •WW + BWW + ABP WW: betaling van WW tot 2 jaar, bovenwettelijke uitkeringen en ABP pensioenopbouw tijdens WW; kosten variëren per medewerker. •Ziek uit dienst: Ziektewetkosten via Acture voor tijdelijke medewerkers; moeilijk voorspelbaar. •Externe mobiliteitspartner: kosten bij overname van medewerkers door een externe partij. Omdat dit risico uit meerdere onderdelen bestaat en zowel het aantal claims als de hoogte vande vergoedingen onzeker is, kan dit leiden tot extra kosten boven het bedrag dat nu begroot is. Daarom wordt een risico opgenomen van € 850.000 (gemiddelde kans 75%).
	Beheersmaatregel
	Leidinggevenden worden ondersteund in het uitvoeren van hun verantwoordelijke taken op gebied van bovenstaande regelingen door P&O. Daarnaast geldt dat P&O monitort op instroom en hoogte vergoedingen. Op het moment dat bijstelling van de budgetten noodzakelijk blijkt wordt dit betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen.

Uitkering gemeentefonds	**Omschrijving risico**
	De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de septembercirculaire. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen. Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Voornaamste risico is de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds, welke jaarlijks wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Gemeenten mogen deze ruimte in de begroting ramen en dat doet Lelystad dan ook. Het risico bestaat echter dat er op realisatiebasis minder ruimte onder het plafond is dan wat eerder door het Rijk als inschatting is afgegeven. In dat geval leidt dat tot een nadelig effect ten opzichte van de begroting. Op dit moment wordt het effect ingeschat op +€2.000.000 en -€2.000.000. De kans op een negatieve afwijking wordt op basis van kennis en ervaring ingeschat op 25%.
	Beheersmaatregel
	Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.

verschil van inzicht betaling	**Omschrijving risico**
	Er is voor een tweetal facturen voor vastgoed een geschil met de tegenpartij. Het gaat om een totaal bedrag van €930.000,-. Inmiddels is de huisadvocaat ingeschakeld en worden er gesprekken gevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken lopen we het risico dat deze facturen niet of slechts gedeeltelijk betaald worden. We nemen daarom een risico op, met een ingeschatte kans van 50%.
	Beheersmaatregel
	Huisadvocaat AKD is ingeschakeld om te adviseren in dit dossier.

Participatiebudget uitkeringen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Binnen deze bijdrage is ook het budget voor de loonkostensubsidie (LKS) opgenomen welke aan werkgevers wordt verstrekt die inwoners met een registratie in het doelgroepregister (functionele of arbeidsbeperking) in dienst hebben. Dit budget wordt achteraf betaald door het Rijk. Met de groei van de groep inwoners met een registratie stijgt het budget van de LKS. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.000.000,- (zowel voor- als nadelig), waarbij de kans dat zich het meest nadelig effect voordoet ingeschat wordt als klein, en daarom nemen we een kans op van 20%.
	Beheersmaatregel
	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van inwoners in de bijstand (re-integratie en arbeidstoeleiding) wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Wmo	**Omschrijving risico**
	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid is het effect van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage naar verwachting per 2027. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou al eerder van kracht worden, maar is verder uitgesteld. De gemeenten zullen op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Bij het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is onbekend wanneer de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) zal plaatsvinden. In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen. De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. Nieuwe aanbestedingen brengen eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Bovenstaande ontwikkelingen worden in totaal geschat op een mogelijk nadelig effect van € 3.000.000,- waarbij we de kans dat alle geschetste ontwikkelingen zich gelijktijdig en in volle omvang voordoen als klein inschatten. We houden daarom een kans aan van 10%.
	Beheersmaatregel
	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's. Ten opzichte van de vorige paragaaf weerstandsvermogen (programmabegroting 2026-2029) is het risico Jeugdzorg uit de top 10 risico's verplaatst naar de categorie 'niet financieel/niet te kwantificeren. Zie het risico voor de toelichting.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie samen met de risico's voor het grondbedrijf vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven.

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	11.767.732
Overige risico's	634.577
Risico's grondexploitaties	9.200.000
Totaal gewenste weerstands capaciteit	**21.602.309**

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve.

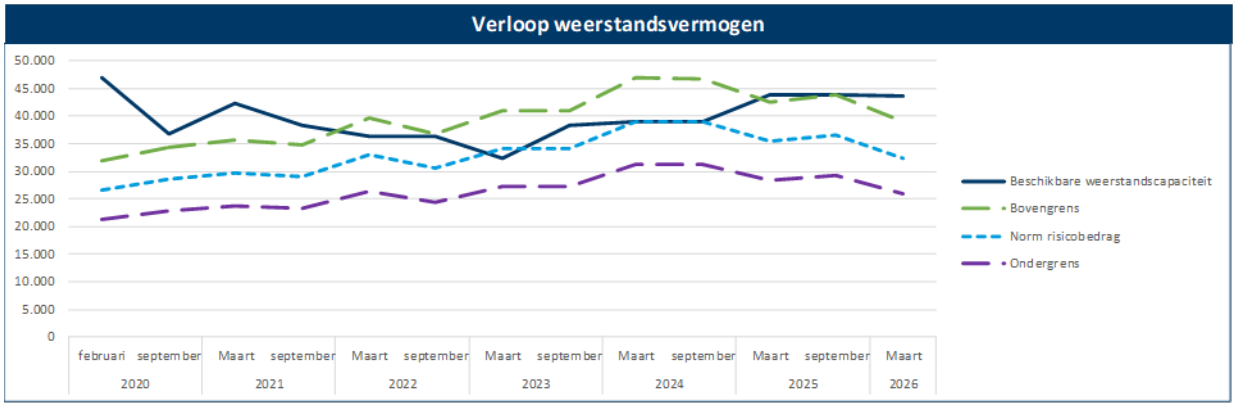
Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2025
Algemene reserve AD	43.652
Totaal	**43.652**

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstands-vermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	21.602.309	1,2	25.922.771
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	**21.602.309**	**1,5**	32.403.463
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	21.602.309	1,8	38.884.156

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €43.652.000,-. Dit houdt in dat voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,8 keer het risicobedrag (€38.884.156,-) te voldoen. Dit wordt in onderstaande tabel grafisch weergegeven.

2.5 Financiële positie

Financiële kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	-8%	10%	-33%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-17%	3%	-45%
Solvabiliteitsratio	32%	22%	34%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,1%	5,3%
Grondexploitatie	-14,2%	-10,4%	-16,0%
Belastingcapaciteit	117,5%		131,6%

Netto schuldquote. De schuldquote is ook dit jaar negatief (-33%). Een negatieve schuldquote betekent dat de gemeente meer liquide middelen en vorderingen bezit dan dat zij aan korte- en langlopende schulden heeft. De beschikbare kasmiddelen en de positieve saldi op de rekening-courant bij het Rijk (Schatkistbankieren) zijn toegenomen. Hierdoor is er minder behoefte om nieuwe schulden aan te gaan, wat resulteert in het laagste schuldniveau van de afgelopen jaren. Dit heeft als voordeel dat een kleiner deel van het begrotingssaldo nodig is voor rentelasten. Als er in de toekomst weer meer wordt geïnvesteerd, bijvoorbeeld in nieuwe grondexploitaties, zonder dat de structurele opbrengsten evenredig toenemen, zal de schuldquote naar verwachting weer stijgen.

Solvabiliteitsratio is 34% valt binnen de categorie neutraal (>50% is gunstig; >20% en <50% is neutraal en < 20% is ongunstig). Dit kengetal geeft aan in hoeverre er *geen* schulden op het bezit rusten en geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of bij onmiddellijke liquidatie van de gemeente er nog geld genoeg overblijft om de schulden te vereffenen. Nb. In de definitie van de BBV worden, in tegenstelling tot de definitie van de VNG, de voorzieningen buiten de solvabiliteit berekeningen gelaten.

Ook in 2025 is de kaspositie van de gemeente positief door o.a. grote grondverkopen en bouwleges en is er conform de wettelijke eisen geld afgestort naar het Rijk. De solvabiliteit blijft net als de afgelopen 4 jaar nog binnen de norm.

Structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele lasten met structurele baten worden gefinancierd. Dat is gunstig want dat betekent dat de begroting structureel sluitend is. (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Net als in de afgelopen jaren is het begrotingsevenwicht ook in 2025 met 5.3% positief. Dit is vooral omdat er a de gemeente Lelystad in het opstellen van de begroting ernaar streeft structurele lasten ook met structurele middelen te financieren. Door incidentele onderuitnutting op structurele budgetten is het begrotingsevenwicht positief in 2025.

Grondexploitatie geeft de verhouding aan tussen de voorraad en de uitstaande schulden. De voorraad grond in de grondexploitaties is sterk verlaagd door grondverkopen, met name bedrijventerreinen. Dat de waarde van de voorraad op de balans kleiner is dan nul betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Hiermee is ook de voorraadquote negatief. Ten opzichte van voorgaand jaar is de voorraadquote wederom gedaald en dat is gunstig want dat betekent dat er het aandeel van de grondvoorraad in de schuld kleiner is geworden.

Belastingcapaciteit In 2025 bedraagt de belastingcapaciteit van de gemeente Lelystad 131,6%, wat betekent dat de gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden 131,6% hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

3. Onderhoud kapitaal goederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden
Lichtmasten	26.479 Stuks
Speeltoestellen	1.731 Stuks
Civiele kunstwerken	295 Stuks
Bomen	44.510 Stuks
Riolering (DWA/ RWA/ Blusriool)	718.749 m1
Riolering (Persleidingen)	80.620 m1
Verharding	6.324.100 m2
Groen	9.267.900 m2
Bossen	4.845.354 m2
Ecozone / natuurterrein	190.598 m2
Totaal m2 openbare ruimte	**20.627.952 m2**

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad" (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2025), geeft de onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-centrum	Bedr. Terrein	Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofdw.	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C
Kwaliteitniveau beheer en onderhoud (CROW, Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023)										

Deze bijgestelde kwaliteitsambitie is als basis gebruikt voor de (periodieke) herijking van de meerjarenraming openbare ruimte 2025, met een doorkijk tot 2054.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) en is op 1 november 2022 door de raad vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden

uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende onderhoudswerkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.
De werkzaamheden in het GO worden, inclusief kleine functionele aanpassingen, opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Zijn de DO- en GO-ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan is er geen sprake meer van onderhoud maar van vervanging. Conform regelgeving van het BBV worden deze vervangingen als investeringen en als onderdeel van de P&C cyclus met eventueel aanvullende maatregelen voor besluitvorming voorgelegd aan de raad. Dit is het geval bij volledige vervanging en of functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen).
Na positieve besluitvorming worden deze projecten, op basis van een investeringskrediet gerealiseerd en als kapitaallast in de begroting verwerkt.

Gebouwen
De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)
In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat om de vijf jaar een uitvoerige technische inspectie naar de constructie. Deze inspectie heeft in 2023 plaats gevonden, waarbij op grond van de bevindingen in 2024 noodzakelijk onderhoud aan dit kunstwerk is uitgevoerd.

Onderhoudsvoorzieningen
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 4.5 van dit jaarverslag. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen.
Onderhoudsplannen:
- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

<u>Realisatie Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)</u>
De werkvoorraad met betrekking tot groot onderhoud wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in een integraal voortschrijdend meerjarenprogramma (IGOR) waarin naast Wegen, Straten, Pleinen (WSP) ook Groen, Watergangen, Kunstwerken en Riolering zijn opgenomen. Als onderdeel hiervan wordt jaarlijks een werkplan, in dit geval voor 2025, vastgesteld en verwerkt in de begroting. Over de voortgang en realisatie wordt gerapporteerd, bij de besluitvorming van het IGOR en in de paragraaf kapitaalgoederen.

	Producten groot onderhoud	begroting 2025	Realisatie GO	Verschil	Doorschuif
A	Stadshoofdwegen	2.012.225	1.100.848	911.377	798.071
B	Woongebieden	3.020.089	1.667.038	1.353.051	1.055.391
C	Polderwegen	512.029	155.056	356.973	356.973
D	Fietspaden	944.190	930.398	13.792	274.753
E	Openbare Verlichting	503.881	37.863	466.018	246.134
F	WSP; Asfalt/ Inschieters en Onderzoek	1.106.000	966.849	139.151	-
G	Openbaar Groen en Bomen	1.001.624	516.632	484.993	291.209
H	Speelvoorzieningen	1.300.946	844.593	456.353	432.276
I	Water en Kunstwerken	1.210.676	836.064	374.612	250.631
J	Riolering	1.541.876	1.035.931	505.945	105.613
K	Bruggen/ tunnels en viaducten	1.113.211	844.981	268.230	-
	Totaal	**14.266.748**	**8.936.253**	**5.330.495**	**3.811.053**

A. Het werkplan 2025 voor stadshoofdwegen wordt afgesloten met een positief resultaat van €911.000.
In 2025 is, door uitstel van een deel van het GO aan de Oostranddreef ten gevolge van het noodzakelijk omleggen van kabels en leidingen, veell aandacht besteed aan het voorbereiden van GO aan de Larserdreef, de wijkontsluitingsweg in de Kempenaar en de Binnenhavenweg. De eerste 2 gaan begin 2026 in uitvoering. De Binnenhavenweg is een integraal project over meerdere jaren waarbij riolering wordt vervangen en daarop volgend groot onderhoud aan de weg plaats zal vinden. Ter voorbereiding op het vervangen van de riolering zullen eerst in 2026 42 waardevolle bomen worden verplant.
De terreinafwerking langs de Stationsdreef en Houtribdreef zijn in 2025 afgerond.
Van de middelen die voor werkzaamheden aan de Oostranddreef, de Larserdreef, de Binnenhavenweg en de Wijkontsluitingsweg Kempenaar, waren begroot, zal €798.000 doorschuiven naar 2026.
Met bovenstaande bijstelling en het afronden van GO aan de Houtribdreef en de Stationsdreef is het resultaat €113.000, wat zal terugvloeien in de voorziening Bovengronds.

B. Het werkplan 2025 voor de woongebieden wordt afgesloten met een positief resultaat van €1.353.000. Binnen het product Woongebieden is in 2025 gewerkt aan 9 meerjarige projecten.
De projecten Griend, Jol 28-30 tm 33, Kustrif, Plantage en Punter 10-39 en 41 zijn meerjarige projecten welke in 2025 zijn afgerond met een negatief resultaat van totaal €71.000.
Het project Damrif is civieltechnisch gereed. Voor de terreinafwerking en het herstel van opleverpunten zal €55.000 doorschuiven naar 2026.
Het project Haf en Kreek is in 2025 voorbereid en komt in 2026 en 2027 in uitvoering. Het restbudget uit 2025 van €117.000 zal doorschuiven naar 2026.
Het project Lelystad-Haven is na afronding van bouwwerkzaamheden, door derden, achter de Ringdijk, in 2025 afgerond. Voor de onderhoudsperiode groen en eventuele restpunten zal €50.000 doorschuiven naar 2026.
Als gevolg van vertraging bij de uitvoering van het IHP zijn een deel van de in 2025 geraamde werkzaamheden in de openbare ruimte, die aansluitend aan de bouw van scholen wordt uitgevoerd, niet gerealiseerd. Ter dekking van deze werkzaamheden voor uitvoering in 2026 zal een budget worden doorgeschoven van €833.000
Voor de Plaats (€23.000) en Snijderhof (€88.000) waren reserveringen opgenomen in het werkplan. Er is nu geen zicht op planvorming voor deze reserveringen. Deze zullen daarom vrijvallen in het resultaat en mogelijk later opnieuw worden geprogrammeerd.
Op basis van bovenstaande zal €1.055.000 doorschuiven naar 2026 en €298.000 als resultaat terugvloeien in de voorziening Bovengronds.

C. Het werkplan 2025 voor de Polderwegen wordt afgesloten met een positief resultaat van €357.000.
De realisatie van GO in combinatie met het aanbrengen van bermverhardingen is voor wat betreft het GO afgerond.

De voorbereiding van GO aan de Meeuwenweg heeft, door afstemming over mogelijke oplossingen voor zettingsproblemen in de ondergrond, langer geduurd dan verwacht. Hierdoor zal een deel van het in 2025 gereserveerde uitvoeringsbudget, gelijk aan het resultaat, doorschuiven naar 2026.
Met bovenstaande bijstellingen is het resultaat €0.

D. Het werkplan 2025 voor fietspaden wordt afgesloten met een positief resultaat van €14.000.
In het werkplan zijn 2 projecten gedefinieerd.
Het project Fietspad Noordersluis gaat over het verbreden van het fietspad en het vervangen van elementenverharding door asfalt waarmee het fietspad, na realisatie, voldoet aan de eisen van het hoofdfietspaden netwerk. Deze aanpassingen, aan het fietspad, worden mede mogelijk gemaakt door een tweetal subsidies van de provincie. De voorbereiding en dan met name de afstemming over de effecten van de verbreding van het fietspad op de openbare verlichting, kabels en leidingen en bomen, heeft meer tijd gevraagd dan verwacht, waardoor het in 2025 begrote uitvoeringsbudget, van €275.000, doorschuift naar 2026.
Het project Fietspaden 2024 gaat over kleinschalig groot onderhoud op meerdere locaties in Lelystad, waar met een aanvullende subsidie van de provincie ook gelijktijdig aanpassingen ten behoeve van de verkeersveiligheid worden uitgevoerd. Dit project sluit af met een negatief resultaat van €261.000. Deze overschrijding wordt vooral veroorzaakt door hogere uitvoeringskosten dan geraamd, omdat onvoldoende rekening is gehouden met het kostenverhogend effect van de kleinschaligheid van deze projecten.
Met bovenstaande bijstellingen is er sprake van een negatief resultaat van €261.000 welke ten laste zal komen van de voorziening Bovengronds.
De subsidiebijdrage, van €47.000, wat nog verrekend dient te worden op het project Fietspaden 2024, zal in 2026 als baten worden geboekt en daarmee ten gunste komen van de voorziening Bovengronds.

E. Het werkplan 2025 voor openbare verlichting en technische installaties wordt afgesloten met een positief resultaat van €466.000.
De afgelopen jaren is vooral ingezet op het versneld verledden van de openbare verlichting. De uitvoering hiervan is zo goed als afgerond. Voor de laatste afwerkpunten zal €35.000 doorschuiven naar 2026.
Bij het herstel van technische installaties, na het uitvoeren van NEN3140 inspecties, is als gevolg van capaciteitsproblemen bij Liander, vertraging opgetreden. Hierdoor zal voor de uitvoering van in 2025 geplande werkzaamheden €211.000 doorschuiven naar 2026.
De overige projecten in het werkplan 2025; herstelkosten objecten, het opstellen van een onderhoudsbestek en een sleutelplan zijn afgerond met een positief resultaat.
Op basis van bovenstaande bijstellingen zal €246.000 doorschuiven naar 2026 en €220.000 als resultaat terugvloeien in de voorziening Bovengronds.

F. Het werkplan 2025 voor WSP (Wegen, Straten en Pleinen) wordt afgesloten met een positief resultaat van €139.000.
Binnen dit product vinden vooral ad-hoc reparaties (schades) en kleinschalige onderhoudswerkzaamheden aan asfaltverhardingen, binnen de gehele gemeente, plaats. Daarnaast worden onderzoekskosten ter voorbereiding op groot onderhoud aan verhardingen hier begroot. Afgelopen jaar zijn er geen grote ad-hoc knelpunten opgetreden waardoor 2025 wordt afgesloten met eerder genoemd resultaat, wat terug zal vloeien in de voorziening Bovengronds.

G. Het werkplan 2025 Groen wordt afgesloten met een positief resultaat van €485.000.
Dit wordt voor een deel veroorzaakt door capaciteitsproblemen (€84.000 in uren) in de voorbereiding voor uitvoering. Het groot onderhoud (grootschalig) groen 2025 heeft voornamelijk betrekking op het vervangen van risicobomen. Voor het werkplan wordt een normbedrag gereserveerd omdat vooraf het aantal te kappen te bomen niet bekend is. De bomen van de kaplijst 2025 zijn gekapt. Herplant vind, op dezelfde locatie of in de directe woonomgeving, na afstemming met omwonende, in het volgende plantseizoen plaats. De vervanging van de bomen van de kaplijst 2024 zijn voor een deel in 2025 vervangen en dit zal begin 2026 worden afgerond. Een deel van het gereserveerde budget

in 2025, €150.000, zal hiervoor doorschuiven naar 2026 en de overige €147.000 maken onderdeel uit van het resultaat.
Budget voor verschillende structureel activiteiten zoals het verwijderen van bramen en clematis, het herinrichten van verwilderde plantsoenvakken en het schuttingenproject met Centrada, zijn in 2025, als gevolg van genoemde capaciteitsproblemen, niet volledig besteed en zullen begin 2026 worden uitgevoerd. Hiervoor zal €141.000 doorschuiven naar 2026.
Op basis van bovenstaande zal €291.000 doorschuiven naar 2026 en €194.000 als resultaat terugvloeien in de voorziening Bovengronds.

H. Het werkplan 2025 Spelen wordt afgesloten met een positief resultaat van €456.000.
Binnen het GO product Spelen vinden vervangingen van speelvoorzieningen en (val)ondergronden, die niet meer voldoen aan de gestelde eisen, plaats. De werkzaamheden worden geraamd op basis van periodieke inspecties en planvorming. Afgelopen jaren zijn er achterstanden ontstaan in de uitvoering van de geraamde werkzaamheden. Het college heeft de raad, naar aanleiding van een motie, in juni 2025 geïnformeerd over de stand van zaken en dat opgelopen achterstanden zo goed als ingelopen waren. Er is tevens veel energie gestoken in het verbeteren van het interne proces in relatie tot dit toch specifieke project. In het uitvoeringsproces blijkt echter dat iedere locatie waar iets moet gebeuren een project op zich zelf is en het in voorbereiding, afstemming met bewoners, leveranciers en uitvoerende partijen lastig is en blijft om te sturen op resultaat.
Dit vraagt capaciteit en dat is in het verleden in prioritering onvoldoende onderkent.
Mede hierdoor zal een deel van de voor 2025 geprogrammeerde werkzaamheden en het hieraan gerelateerde financiële resultaat doorschuiven naar 2026.
Met bovenstaande bijstellingen is het resultaat € 0.

I. Het werkplan 2025 Water en Kunstwerken wordt afgesloten met een positief resultaat van €375.000.
In het werkplan 2025 zijn verschillende meerjarige projecten begroot.
Het project GO Bataviahaven is aanbesteed en de uitvoering loopt conform planning en begroting.
De projecten GO Beschoeiingen Larservaart en Bovenwater hebben in de voorbereiding, als gevolg van capaciteitsproblemen, vertraging opgelopen waardoor €202.000 van het uitvoeringsbudget uit 2025 zal doorschuiven naar 2026.
Het project GO onderzoek 7 steigers is zo goed als afgerond. De laatste steiger wordt in combinatie met GO Beschoeiing Larservaart vervangen. Het hiervoor nog gereserveerde budget van €80.000 zal doorschuiven naar 2026.
Het groot onderhoud aan de sluis Hollandse Hout, de Cementhaven en het Geldersdiep is uitgevoerd en afgerond met een positief resultaat van €138.000.
Op basis van bovenstaande bijstellingen en enkele niet nader toegelichte kleine verschillen is er sprake van een positief resultaat van €124.000 wat zal terugvloeien in de voorziening Water en Kunstwerken.

J. Het werkplan 2025 Riolering wordt afgesloten met een positief resultaat van €506.000
Aan de voorbereiding van vervanging van asbestcementleidingen op Oostervaart is meer tijd besteed dan in 2025 begroot. De hier gerealiseerde overschrijding, van €24.000, zal negatief doorschuiven naar 2026.
Het meerjarig onderhoudsprogramma aan rioolpompputten en gemalen is na het houden van een Europese aanbesteding in uitvoering. De opgelopen achterstanden, als gevolg van het aanbestedingsproces, zijn voor een groot deel in 2025 ingelopen. Voor de werkzaamheden die nog in 2025 gepland stonden maar in 2026 worden uitgevoerd zal een budget van €86.000 doorschuiven naar 2026.
De gereserveerde budgetten voor riolering in combinatie met GO in de woongebieden Lelystad-Haven (€130.000) en Damrif (€91.000) worden afgeraamd. Deze projecten zijn in afronding en hiervoor is budget gereserveerd in het product woongebieden.
Verder bestaat het groot onderhoud aan riolering uit verschillende kleine projecten (meten en monitoren – onderzoek inspectieputten) en structurele reserveringen (Drainage in WSP – functioneel herstel inspectieputten – herstel riolering in WSP – herstel schadebeelden na inspectie) voor het

oplossen van voorziene en onvoorziene problemen tijdens groot onderhoud of die direct om een oplossing vragen als dit zichtbaar wordt tijdens de uitvoering van inspecties.
De som van deze reserveringen laat een positief resultaat zien van €199.000.
Op basis van bovenstaande zal €106.000 doorschuiven naar 2026 en €400.000 als resultaat terugvloeien in de voorziening Riolering.

K. Het werkplan 2025 Civiele Kunstwerken wordt afgesloten met een positief resultaat van €268.000.
In 2025 heeft, naast een groot aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden (zoals reinigen van bruggen en tunnels, kleine herstel werkzaamheden, maar ook veel schade en vandalisme) aan een groot aantal bruggen, na een uitvoerige inspectie GO plaatsgevonden aan het constructieve deel van de Anacondabrug.
Brug KW1518 naar de bushalte Archipel is gerenoveerd.
Verder heeft een extern Ingenieursbureau, voor het opstellen van een meerjarig onderhoudsplan, een uitgebreide inspectie uitgevoerd aan alle bruggen in Lelystad.
Deze inspecties en onderhoudsplan zullen als basis dienen voor het groot onderhoud van de komende jaren.
In afwachting van inspectieresultaten en het onderhoudsplan is terughoudend omgegaan met het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden wat heeft geleid tot eerder genoemde positieve resultaat van €268.000 wat zal terugvloeien in de voorziening Water/ Kunstwerken.

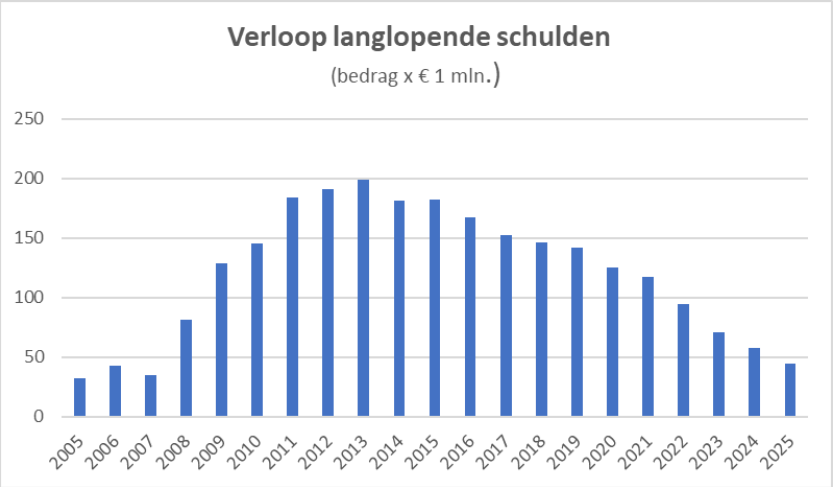
4. Financiering

In het treasurystatuut staat het kader voor de inrichting van de financieringsfunctie. De uitwerking van het statuut wordt in de financieringsparagraaf van begroting en jaarrekening opgenomen. De financieringsparagraaf gaat in op de eisen die de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) stelt. Hieruit moet blijken dat:

- de uitvoering van de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak dient;
- aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm wordt voldaan;
- en het beheer prudent en risicomijdend is.

Anders gezegd, het financieringsbeleid is gericht op zo gunstig mogelijke rendementen tegen zo weinig mogelijk risico's.

Vermogenspositie
De langlopende schuld is het afgelopen jaar met circa € 13 miljoen afgenomen. De komende jaren zal de langlopende schuld vermoedelijk gaan afnemen als gevolg van inkomsten uit grondverkopen.

Financieringsbeleid
Het streven is de nodige leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's te beheersen. Bij het sluiten van leningen houden we rekening met de bestaande leningenportefeuille, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het moment van aantrekken van gelden en de grootte van het bedrag zijn afhankelijk van de geldstromen. De Wet Fido geeft een ruimte van twee kwartalen om een overschrijding van de kasgeldlimiet te consolideren (kortlopende geldlening omzetten in een langlopende geldlening). Het tijdstip en omvang van een aan te trekken lening hangt ook af van de realisatie van de uitgaven voor het investeringsplan en de uitgaven en inkomsten van de grondexploitatie. Het is moeilijk om ze ruim van te voren in te schatten.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft de hoogte van het bedrag aan waarvan de wetgever vindt dat daarover een renterisico mag worden gelopen. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een looptijd korter dan één jaar. In het geval de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, dan dient er in het derde achtereenvolgende kwartaal maatregelen te worden getroffen om de overschrijding teniet te doen. Door consolidatie (aantrekken van langlopende geldleningen) wordt de korte termijnschuld omgezet naar de lange termijn schuld. De kasgeldlimiet is maximaal 8,5% van de totale begroting, voor 2025 is het begrotingstotaal € 435,3 miljoen, dus de toegestane kasgeldlimiet is circa € 37 miljoen. Het uitgangspunt is dat een eventueel financieringstekort, zolang we maar binnen de kasgeldlimiet blijven, zoveel mogelijk met kort geld gefinancierd (lagere rente) wordt. Zoals blijkt uit onderstaande tabel is de kasgeldlimiet in het verslagjaar niet overschreden.

Berekening kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	1e kw 2025	2e kw 2025	3e kw 2025	4e kw 2025
Grondslag				
Omvang begroting per 1 januari 2025	435.302	435.302	435.302	435.302
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	37.001	37.001	37.001	37.001
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	**-**	**-**	**-**	**-**
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-			
Tegoeden in rekening-courant	240	109	103	95
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	108.272	107.074	107.662	111.824
Derivatencontracten	-			
Totaal vlottende middelen	**108.512**	**107.183**	**107.766**	**111.919**
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	-108.512	-107.183	-107.766	-111.919
Toegestane kasgeldlimiet (1)	37.001	37.001	37.001	37.001
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	**145.512**	**144.183**	**144.766**	**148.919**

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ruimte onder de renterisiconorm circa € 87,1 miljoen bedraagt. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan de renterisiconorm. De renterisiconorm is gerelateerd aan het begrotingstotaal.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)		**2025**
Rente risiconorm		
1	Rente herzieningen	0
2	Aflossingen	13.167
3	**Renterisico (1+2)**	**13.167**
Ruimte onder risiconorm		
4	Renterisiconorm	87.060
5	**Ruimte onder risiconorm (3-4)**	**73.893**
Berekening renterisiconorm		
(4a)	Begrotingstotaal 2025	435.302
(4b)	Percentage regeling	20%
-4	**Renterisiconorm**	**87.060**

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg van deze wet zijn de bepalingen omtrent het verplicht schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Een uitzondering hierop vormt het drempelbedrag. Decentrale overheden zijn gerechtigd om een bepaald bedrag aan middelen buiten de schatkist aan te houden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt berekend naar 2,00% van het begrotingstotaal per 1 januari 2025. Voor de gemeente Lelystad bedraagt het drempelbedrag circa € 8 miljoen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het gemiddelde banksaldo per kwartaal in het verslagjaar 2025 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	195	106	98	94
Drempelbedrag	8.706	8.706	8.706	8.706
Ruimte onder het drempelbedrag	8.511	8.600	8.608	8.612
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Omslagrente

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is de berekeningswijze van onze omslagrente (interne rekenrente) voorgeschreven. De totaal doorberekende interne rente moet gelijk zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2025 is ongewijzigd vastgesteld op 0,25%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

			2025		2026
		Rentetoerekening	**Begroot**	**Realisatie**	**Begroot**
Bij	a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	572	573	277
Af	b	De externe rentebaten	1.026	3.081	1.164
		Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	**-454**	**-2.508**	**-887**
Af	c1	De rente die aan facilitaire grondexploitaties moet worden doorberekend	-	-	-
	c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet	-	-	-
		worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	-	-	-
Bij	c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening is	-	-	-
		aangetrokken, die aan het specifieke taakveld moet worden toegerekend.	-	-	
		Saldo doorberekende rente (c)		**-**	**-**
		Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	**-454**	**-2.508**	**-887**
Bij	d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-
Bij	d2	Rente over voorzieningen	-	-	-
		Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	**-454**	**-2.508**	**-887**
Af	e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)*	-636	-457	-649
	f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)**	**182**	**-2.051**	**-238**

(Im)matteriële en financiële VA en BIE integraal gefinancierd	**223.812**	**223.812**	**244.138**
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-0,20%	-1,12%	-0,36%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	-0,28%	-0,20%	-0,27%

5. Bedrijfsvoering en rechtmatigheidsverantwoording

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

5.1 Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie

De ambities en doelen die de gemeente Lelystad zich heeft gesteld, opgenomen in het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vragen een gemeentelijke organisatie die dat kan vormgeven, organiseren, maar ook die kan anticiperen op veranderingen en ontwikkelingen. Als gemeentelijke organisatie zetten we de lijn door om ons nadrukkelijk als ambitieuze, beschikbare en betrouwbare partner op te stellen. Om dit te waarborgen zal de gemeentelijke organisatie in gelijke tred met de groei van de stad mee moeten groeien, en in sommige gevallen eerder moeten groeien om de gewenste ontwikkelingen waar te kunnen maken. Tevens zal er blijvend gekeken moeten worden naar mogelijke verbetering van processen om zo kwalitatief en efficient het werk te kunnen blijven uitvoeren. Dit vraagt nadrukkelijke aandacht en zal in samenhang met de strategische personeelsplanning vorm moeten krijgen. In 2024 zijn meerdere diagnoses uitgevoerd en is gekomen tot een nieuw organisatieontwikkelplan die eind van het jaar is vastgesteld. Op basis hiervan wordt vorm gegeven aan de bijbehorende uitvoeringsagenda. De uitvoering vindt plaats van 2025 tot 2030.

5.2 Continue doorontwikkeling organisatie

De groeiopgave van Lelystad richting 120.000 inwoners stelt nadrukkelijk andere

eisen aan de organisatie. In 2025 is daarom de stap gezet van planvorming naar gerichte implementatie van organisatieontwikkeling, met als doel een wendbare, toekomstbestendige organisatie met als uitdaging de bestaande middelen mee te laten bewegen met deze groei.

De strategische koers blijft onverkort verbonden aan het Raadsakkoord en de Strategische Agenda. Tegelijk is in 2025 bewust gekozen voor een andere benadering: niet alleen sturen op doelen, maar het structureel versterken van het fundament van de organisatie. We werken aan het professionaliseren van de organisatie via het ‘Organisatieontwikkeltraject’, aangevuld met de concrete punten uit de Doorbraakagenda (voortvloeiend uit de 100-dagennotitie van de gemeentesecretaris). Terwijl de Doorbraakagenda zich richt op de noodzakelijke interventies voor de korte en middellange termijn, focust het Organisatieontwikkeltraject zich op de middellange tot lange termijn.

De nadruk vanuit het Organisatieontwikkeltraject ligt bij het versterken van ambtelijk vakmanschap, eigenaarschap en het leiderschap vanuit zowel de lijn als de ambtelijke top. Door deze vernieuwingsslag vertalen we onze strategische koers langs samenhangende thema’s naar de dagelijkse praktijk.

De interne werkwijze is in 2025 al verder aangescherpt, zodat er een logische en transparante vertaling ontstaat van strategische doelen naar domeindoelen en teamdoelen. Door planmatig en cyclisch te werken, wordt de focus continu bijgesteld en wordt gestuurd op realisatie én (proces)verbetering.

De in 2024 gestarte lijn “sturen en beheersen” is in 2025 verder gebracht. De eerder uitgevoerde doorlichting van producten en activiteiten heeft geleid tot beter inzicht in prioriteiten en ombuigingsmogelijkheden, wat bijdraagt aan een realistischer en scherper sturingskader voor de komende jaren.

De strategische personeelsplanning is in 2025 verder doorontwikkeld als essentieel instrument om ambities en capaciteit met elkaar in balans te brengen. Ingezet is op een integrale arbeidsmarktbenadering, gericht op het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent. Dit omvat

onder meer moderne werving & selectie, aandacht voor inclusiviteit, loopbaanontwikkeling en het verder vormgeven van hybride werken.

Parallel en integraal hieraan wordt gewerkt met een Doorbraakagenda. De Doorbraakagenda richt zich op het versnellen en professionaliseren van zowel de maatschappelijke als de ontwikkelopgaven in zowel het Fysieke als het Sociale Domein. Centraal staat het versterken van de organisatiekracht via professioneler leiderschap, strategische denkkracht en een herijkte IV-strategie. Door processen te optimaliseren bij de teams wordt de uitvoering efficiënter en resultaatgerichter. Daarnaast wordt de governance aangescherpt voor een betere rolzuiverheid en sturing op collectieve cultuurafspraken. Het uiteindelijke doel is een toekomstbestendige organisatie die met vakmanschap en enthousiasme de ambities realiseert om tot een stad met 120.000 inwoners te groeien.

Nieuwe werkwijzen, worden geïntroduceerd en in kleine, beheersbare stappen toegepast en opgeschaald. In 2025 is een belangrijke basis gelegd voor een organisatie die niet alleen meegroeit met de stad, maar deze groei ook kan faciliteren. De ingezette ontwikkeling vraagt blijvende aandacht en doorzetting in de komende jaren, waarbij het versterken van wendbaarheid, sturing en menselijk kapitaal centraal blijft staan.

5.3 Informatievoorziening

Informatievoorziening vormt de ruggengraat van de organisatie en is een essentiële basis voor onze dienstverlening. In 2025 is nadrukkelijk ingezet op het versterken van regie, samenhang en toekomstbestendigheid van de informatievoorziening, mede in het licht van snelle technologische en geopolitieke ontwikkelingen.

Het programma Lelystad Digitaal 2025 (LD2025) bleef daarbij het leidende kader. De focus verschoof in 2025 zichtbaar van projectmatige realisatie naar organisatiebrede doorontwikkeling. Centraal stonden drie lijnen: de inwoner centraal, datagedreven werken en het op orde brengen van de digitale basis. Tegelijk is sterker gestuurd op programmatische samenhang, portfoliomanagement en het expliciet maken van verantwoordelijkheden binnen de organisatie.

In aansluiting op de eerder met de raad gedeelde informatienota is in 2025 extra nadruk gelegd op digitale autonomie en weerbaarheid. Daarbij zijn de volgende accenten aangebracht:

- Versterken van digitale regie en autonomie: meer inzicht in afhankelijkheden van leveranciers en cloudoplossingen, met aandacht voor juridische, technologische en data-gerelateerde risico's.
- Beheersen van vendor lock-in en kostenontwikkeling: sturen op open standaarden, interoperabiliteit en het verbeteren van de onderhandelingspositie om structurele kostenstijgingen te beperken.
- Risicogerichte benadering in plaats van risicomijding: verschuiving van een focus op rechtmatigheid naar een bredere afweging van doelmatigheid en organisatiebelang.
- Versterken van governance en opdrachtgeverschap: duidelijke rolverdeling, meer eigenaarschap in de lijn en minder technologische dominantie in de sturing.
- Voorbereiding op nieuwe technologieën (AI): eerste stappen gezet richting kaders voor verantwoord gebruik, met aandacht voor transparantie, uitlegbaarheid en afhankelijkheden.

De evaluatie van LD2025 eind 2024 heeft in 2025 geleid tot gerichte bijsturing. Met name de opkomst van AI en geopolitieke ontwikkelingen vragen om een adaptieve strategie. Volledige digitale soevereiniteit is daarbij niet realistisch; de inzet richt zich op maximale risicobeheersing, bestuurlijke regie en wendbaarheid.

In 2025 is de basis gelegd voor een volgende fase waarin informatievoorziening niet alleen ondersteunend is, maar strategisch sturend wordt. De ingezette lijn vormt de opmaat naar de IV-strategie 2026–2030, waarin deze thema's integraal worden uitgewerkt en voor besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

5.4 Informatiebeveiliging en privacy

Steeds meer informatie wordt digitaal opgeslagen. Daarvan is veel overheidsinformatie openbaar. Maar als gemeente heb je ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden, zoals bijvoorbeeld persoonsgegevens. Om te voorkomen dat de alsmaar toenemende cybercriminaliteit de overhand neemt en er grote incidenten optreden, moet informatiebeveiliging serieus worden genomen. De gevolgen zijn anders groot. De gemeente borgt de informatieveiligheid en privacy door een breed pakket aan maatregelen en activiteiten, zowel technisch als organisatorisch. Te denken valt aan (niet limitatief): Strategisch en tactisch beleid geeft richting, ondersteund door gerichte training voor proceseigenaren en beheerders, bewustwordingssessies en interne audits. Technische beveiliging vindt plaats met onder meer firewalls, monitoring, encryptie en multifactor-authenticatie. Er vinden risicoanalyses, DPIA's (Privacy Impact analyse op nieuwe verwerkingen) en screenings plaats om kwetsbaarheden tijdig te onderkennen. Incidentafhandeling en bedrijfscontinuïteit worden geborgd via jaarlijkse testen en oefeningen. Samenwerking met de Informatiebeveiligingsdienst, deelname aan VNG-inkoop en scans van onze publieke internetdiensten versterken de weerbaarheid.

Verantwoording wordt afgelegd via onder meer de jaarrapportages AVG en ENSIA, die ook aan de raad worden verstrekt. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op de toenemende aanvallen. Om dit te bereiken wordt continu en steeds meer aandacht besteed aan bewustwording, geïnvesteerd in het up-to-date houden van kennis en systemen en worden er doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met o.a. persoonsgegevens en andere (privacy)gevoelige informatie.

Zoals het er naar uitziet zal de nieuwe Cyberbeveiligingswet (de Nederlandse invulling van de Europese NIS2-richtlijn), na meerdere malen te zijn uitgesteld, in het tweede kwartaal van 2026 ingaan. Deze wet stelt hogere beveiligingseisen aan o.a. de overheid. In 2024 zijn de noodzakelijke stappen bepaald die nodig zijn om invulling te geven aan deze wet. In is een deel va de bijbehorende activiteiten uitgevoerd. De resterende acties worden in 2026 geprioriteerd ten uitvoer gebracht.

5.5 Organisatie brede bedrijfsvoering

De kosten voor de concern brede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 'Overhead'. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. Voor het vaststellen van het tarief bedrijfsvoering worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten in 2025 binnen taakveld 0.4 per categorie weergegeven.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	**Begroting**	**Realisatie**	**Afwijking**
Bedijfsvoeringskosten			
ICT	10.725	9.680	1.044
Centrale ondersteuning	9.462	8.180	1.282
Directie en management	5.613	6.025	-412
Administratie en ondersteuning	2.581	2.682	-101
Huisvesting	4.141	4.476	-335
Overhead primaire afdelingen	892	774	119
Totaal Bedijfsvoeringskosten	**33.414**	**31.818**	**1.596**
Overige kosten taakveld 0.4 overhead			
Gemeentelijke gebouwen	4.028	3.796	232
Primaire productie	597	497	100
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	**4.625**	**4.293**	**332**
Totaal overheadkosten (Taakveld 0.4)	**38.039**	**36.111**	**1.928**

5.6 Rechtmatigheidsverantwoording door het college

De rechtmatigheidsverantwoording geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balans mutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door de gemeente vastgestelde kaders, zoals de begroting en de gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van taken en omvat het begrotings-, voorwaarden en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheers-handelingen en transacties. Binnen de rechtmatigheidsverantwoording wordt onderscheid gemaakt tussen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden en begrotingsonrechtmatigheden.

De gemeenteraad van Lelystad heeft voor het verslagjaar 2025 normen vastgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording en de rapportage van afwijkingen. De verantwoordingsgrens is bepaald op **2% van de totale lasten exclusief dotaties aan reserves**. Deze grens is in lijn met de bandbreedte die is opgenomen in de **Kadernota Rechtmatigheid** van de **Commissie BBV**. Dit betekent dat het college in de rechtmatigheidsverantwoording moet rapporteren wanneer **het totaal van geconstateerde fouten en onduidelijkheden deze grens overschrijdt**.

- Voor het jaar 2025 komt deze grens uit op **8.500.000.**
- Daarnaast geldt een toelichtingsgrens van **€200.000**; afwijkingen boven dit bedrag worden afzonderlijk toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Voor de accountantscontrole hanteert de accountant een rapportagegrens van **€425.000,** waarmee is vastgelegd vanaf welke omvang afwijkingen bestuurlijk en in de controle worden gerapporteerd.

De rechtmatigheidsverklaring richt zich op **3 onderdelen**: begrotingscriterium, het voorwaarde criterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

***1*. Begrotingscriterium**

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële uitgaven en inkomsten moeten passen binnen de begroting die door de gemeenteraad is vastgesteld. In de begroting staan per taakveld de bedragen voor baten en lasten. Financiële handelingen moeten daarom binnen deze vastgestelde budgetten plaatsvinden. Daarbij is het van belang dat de uitgaven binnen het juiste taakveld vallen, betrekking hebben op het juiste begrotingsjaar en dat er voldoende budget beschikbaar is.

Wanneer de werkelijke uitgaven hoger zijn dan het vastgestelde budget, kan sprake zijn van een onrechtmatigheid. De uitgaven zijn dan namelijk gedaan buiten het budgetrecht van de raad.

De raad heeft in artikel 13 van de financiële verordening vastgelegd in welke gevallen een begrotingsoverschrijding wel als onrechtmatig wordt gezien, maar toch acceptabel is.

Het uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting in principe onrechtmatig is. Een afwijking wordt echter **als acceptabel beschouwd** in de volgende situaties:

1. De afwijking blijft binnen de rapportagegrens **van €200.000** binnen het taakveld.
2. De afwijking wordt gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten.
3. De afwijking ontstaat door een open-einde regeling.
4. De afwijking is eerder gemeld in een begrotingsmonitor of via een informatienota aan de raad.
5. De afwijking is hoger dan €200.000 maar is toegelicht in de financiële verantwoording in de jaarrekening.
6. De begrotingsafwijking past binnen bestaand beleid van de raad en is herkenbaar in de jaarrekening opgenomen.

2. Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de regels uit wet- en regelgeving waaraan moet worden voldaan bij het uitvoeren van financiële handelingen. Denk bijvoorbeeld aan regels rond subsidies, uitkeringen of aanbestedingen.

Niet alle fouten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Fouten die direct invloed hebben op het getrouwe beeld van de jaarrekening vallen daarbuiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld fouten bij Europese aanbestedingen. Deze worden wel als onrechtmatig beschouwd, maar maken geen onderdeel uit van de financiële rechtmatigheid.

3. Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-criterium)

Bij de rechtmatigheid wordt ook gekeken naar de juistheid en volledigheid van gegevens die door belanghebbenden worden aangeleverd. Deze gegevens zijn nodig om te beoordelen of aan de voorwaarden van regelingen wordt voldaan. Dit gebeurt om misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen te voorkomen.

Toelichting op Afwijkingen:

Het college heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven in hoeverre de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens bedraagt 2% van de totale lasten exclusief mutaties in reserves. Voor 2025 komt dit neer op € 8,5 mln.

In 2025 bedragen de rechtmatigheidsfouten € 4.497 mln. en de onduidelijkheden € 0,039 mln. daarmee is het totaal €4.536 aan fouten en onduidelijkheden. Deze blijven daarmee onder de verantwoordingsgrens van €8.5 mln.. Het college kan daarom concluderen dat binnen de door de raad gestelde kaders rechtmatig is gehandeld.

In deze paragraaf worden de rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden toegelicht voor zover deze de rapportagegrens van € 200.000 overschrijden. Onrechtmatigheden onder deze grens en door de raad geaccepteerde afwijkingen worden niet afzonderlijk toegelicht.

Begrotingscriterium

De bevindingen vanuit het begrotingscriterium hebben betrekking op de vraag of het college heeft geopereerd binnen de door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Met de raad is afgesproken dat bepaalde afwijkingen, hoewel formeel onrechtmatig, als acceptabel worden beschouwd. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer afwijkingen tijdig zijn gesignaleerd maar niet meer via een begrotingswijziging konden worden verwerkt.

In 2025 is voor € 4.349 mln. aan acceptabele begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd. Deze zijn toegelicht binnen de programma's. Er zijn geen niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld.

- De totale overschrijding van lasten bedraagt € 4,0 mln. Er zijn geen overschrijdingen op clusterniveau groter dan de verantwoordingsgrens van € 8,5 mln. Alle afwijkingen zijn getoetst aan de kaders uit de financiële verordening en als acceptabel beoordeeld.
- Bij 12 investeringskredieten is sprake van overschrijdingen die individueel onder de rapportagegrens van € 200.000 blijven. Het totaal van deze overschrijdingen bedraagt € 0,315 mln.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de naleving van wet- en regelgeving bij financiële beheershandelingen. Fouten die geen directe invloed hebben op het getrouwe beeld van de jaarrekening worden wel als onrechtmatig aangemerkt, maar niet meegenomen in de financiële rechtmatigheid.

Uit de controle op Europese aanbestedingen blijkt dat sprake is van € 0,147 mln. aan onrechtmatige contracten. Dit betreft twee contracten:

- een doorloopfout uit 2024 (€ 18.687), inmiddels beëindigd
- een contract (€ 128.649) dat niet eerder als doorloopfout was aangemerkt en in 2025 alsnog is aanbesteed

Dit leidt niet tot een doorloopfout in 2026. Geen verdere actie vereist.

Mogelijke staatssteunaspecten grondtransactie. In 2025 is een overeenkomst gesloten inzake de voorgenomen verkoop van een perceel grond. Op dit moment kan nog niet worden vastgesteld of sprake is van staatssteun. Er is geen sprake van een procedure of concrete betalingsverplichting daarom kunnen eventuele financiële gevolgen momenteel niet betrouwbaar worden bepaald. Daarnaast heeft op balansdatum de levering van de grond nog niet plaatsgevonden en heeft de transactie nog niet geleid tot een financiële verwerking in de jaarrekening 2025. Om die redenen is het onderwerp niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording 2025.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd op basis van het M&O-criterium.

Onduidelijkheden

Onduidelijkheden zijn vergelijkbaar met onzekerheden in de accountantscontrole en worden conform de richtlijnen van de Commissie BBV als zodanig gerapporteerd.

In 2025 betreft dit een bedrag van € 0,039 mln. voor nog te betalen kosten voor jeugdzorg (crisisopvang), waarvoor nog geen beschikking is afgegeven vanwege ontbrekende overeenstemming over de gedeclareerde bedragen. Het college verwacht dat deze lijst in 2026 is afgewikkeld.

Samenvatting

De totale rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden bedragen € 4.536 mln. en blijven daarmee onder de verantwoordingsgrens van € 8,5 mln. Hiervan is € 4,349 mln. als acceptabel aangemerkt (begrotingscriterium). Voor € 0,147 mln. zijn onrechtmatigheden geconstateerd binnen het voorwaardencriterium. De onduidelijkheden bedragen € 0,039 mln..

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b, c en d:

lid b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

lid c) financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

lid d) bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in de Nota verbonden partijen.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar. Soms zijn er nog geen jaarcijfers beschikbaar, of alleen concept cijfers op het moment dat deze paragraaf wordt opgesteld. Als het concept cijfers betreft zal dit vermeld worden.
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland

GR

Taakveld	7.1 Volksgezondheid
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2025 bedraagt €2.399.212,-.
Financiele risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wanneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden. Daarnaast is de GGD momenteel bezig met het inzichtelijker maken van de financiën en het opstellen van een IHP, dit kan ook resulteren in een toename van de gemeentelijke bijdrage.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen bedraagt per 1-1-25 €7.074.000,- en per 31-12-25 €5.900.000,- op basis van de voorlopige jaarrekening.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen, op basis van de voorlopige jaarrekening, bedraagt per 1-1-25 €22.034.000,- en per 31-12-25 €26.518.000,-.
Financieel resultaat	Verwacht resultaat over 2025, op basis van de voorlopige jaarrekening, bedraagt € 1.174.000,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	7.057	7.074
Vreemd vermogen	25.554	22.034
Financieel resultaat		11

Het Flevolands Archief (HFA) GR

Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.
Financieel belang	De deelnemersbijdrage bedraagt €198.946,- en de bijdrage aan het e-depot bedraagt €114.170,-.
Financiele risico's	Op dit moment speelt de ontwikkeling van de uittreding van het Rijk uit de Regionale Historische Centra. De datum van uittreden is gesteld op 1 januari 2027. En hoewel nog niet exact duidelijk is onder welke voorwaarden de uittreding plaatsvindt, is het wel duidelijk dat de financiële bijdrage van het Rijk zal worden voortgezet, waarbij de bijdrage wordt omgezet in een Specifieke uitkering (SPuk). De GR HFA wordt aan de hand van financiële indicatoren als financieel gezond gezien.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €299.143,- en per 31-12-25 naar verwachting €148.607,- (concept jaarrekening 2025).
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2025 bedraagt €329.150,- en per 31-12-2025 naar verwachting €253.585,- (concept jaarrekening 2025).
Financieel resultaat	Het verwacht negatief resultaat voor 2025 bedraagt na onttrekking uit de reserves € -19.401,- (concept jaarrekening 2025).

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	384	299
Vreemd vermogen	124	329
Financieel resultaat		-

OFGV

GR

Taakveld	7.4 Milieubeheer
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.
Bestuurlijk belang	Het stemrecht in 2025 is vastgesteld op 12,15 procent.
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2025 bedroeg €1.618.967,-.
Financiele risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €2.781.502,- en per 31-12-25 naar verwachting €2.014.194,- (cijfers vóór accountantscontrole).
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €3.695.465,- en per 31-12-25 naar verwachting €3.077.893,- (cijfers vóór accountantscontrole).
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat 2025 bedraagt €14.882,- (cijfers vóór accountantscontrole).

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	3.173	2.782
Vreemd vermogen	4.693	3.695
Financieel resultaat		144

Veiligheidsregio Flevoland GR

Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweerzorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	Over 2025 is een bijdrage van €5.657.769,- betaald.
Financiele risico's	Er zijn een aantal risico's die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn, deze risico's zullen in de toekomst meegenomen worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat het risico verplichtend karakter zich wel op korte termijn voor zal gaan doen. De veiligheidsregio's zijn van mening dat dit risico thuis hoort bij het Rijk. Echter, de besluitvorming wordt steeds uitgesteld. Het betreft een risico dat structureel is. Hiervoor is een risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €10.031.000,-. Het verwacht eigen vermogen per 31-12-2025 bedraagt €10.733.271,-. Alle bedragen zijn nog voorlopig aangezien de jaarrekening van de Veiligheidsregio op moment van opstellen van deze paragraaf nog niet vastgesteld is.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €12.243.000,- en per 31-12-2025 €15.295.889,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2025 bedraagt €718.155,- positief.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	8.807	10.031
Vreemd vermogen	12.595	12.243
Financieel resultaat		-2.320

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep GR

Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), het bieden van werkplekken i.h.k.v. Nieuw Beschut Werken en het benutten en beschikbaar stellen van de infrastructuur (werken en ontwikkelen) t.b.v. re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten NOP, Urk en Lelystad.
Bestuurlijk belang	De GR (Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap) is een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de drie deelnemende gemeenten (NOP, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor de Wsw in de exploitatie over 2025 is €237.558,-.
Financiele risico's	Daling van de Rijksbijdrage voor de Wsw-plaats als gevolg van het staken van nieuwe instroom Wsw, lichte toename beschut werken zal bij ongewijzigd beleiden leiden tot structurele tekorten die naar verwachting tot 2028 kunnen worden gedekt uit de eigen reserves. De deelnemende gemeenten zijn in samenwerking met de deelneming in 2025 gestart met de formulering van een gezamenlijke visie en strategie. Er zullen scenario's worden voorgelegd om invulling te geven aan de bijbehorende transformatieopgave. De door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de sociale infrastructuur voor sw-bedrijven zullen hiervoor ingezet worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Op basis van de concept jaarrekening 2025 bedraagt het eigen vermogen per 1-1-25 €3.326.000- en per 31-12-25 €3.317.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €5.543.000,- en per 31-12-25 €8.179.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt €9.000,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	2.660	3.326
Vreemd vermogen	4.728	5.543
Financieel resultaat		74

Alliander N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Het dividend in 2026 (over boekjaar 2025) zal zoals nu bekend uitkomen op het maximaal bedrag van €638.000,-.
Financiele risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgave i.v.m. de energietransitie. De verwachting was dat hierdoor de financiële resultaten onder druk zouden komen te staan. Door hogere afname electriciteit en door snellere doorbelasting van kosten is dit tot op heden nog niet het geval. Wel heeft Alliander de dividenduitkering gemaximeerd, zodat deze op maatschappelijk passende hoogte uitkomt en er meer resultaat beschikbaar komt om de investeringen te kunnen financieren. Ook zal naar verwachting de converteerbare hybride obligatielening die wij als aandeelhouders hebben verstrekt op korte termijn omgezet gaan worden naar aandelenkapitaal.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €6.038.000.000,- en per 31-12-25 €6.203.000.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €6.918.000.000,- en per 31-12-25 € 7.960.000.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt €287.000.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	4.749.000	6.038.000
Vreemd vermogen	6.897.000	6.918.000
Financieel resultaat		976.000

BNG N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2025 is €12.550,- aan dividend ontvangen.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-25 bedraagt €4.777.000.000,- en per 31-12-25 €4.863.000.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen op 1-1-25 bedraagt €123.164.000.000,- en per 31-12-25 €110.701.000.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt €172.000.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	4.721.000	4.777.000
Vreemd vermogen	110.819.000	123.164.000
Financieel resultaat		294.000

HVC N.V.

Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 2,5% aandeelhouder in NV HVC.
Financieel belang	De gemeentelijke financiële bijdrage over 2025 was €10.495.489,- excl. btw en excl. afvalstoffenbelasting. Deze bijdrage betreft de dienstverleningsovereenkomst met HVC inclusief verrekening van eventuele afvalstromen met positieve waarde.
Financiele risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. €14,4 miljoen (31-12-25). Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 21% (31-12-25) aan de krappe kant is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico, bij de huidige hoogte van de garantstelling, daarmee acceptabel.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €257.583.000,- en per 31-12-25 €277.924.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €966.359.000,- en per 31-12-25 €1.031.417.000,-.
Financieel resultaat	Het financieel resultaat over 2025 bedraagt €20.318.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	233.501	257.583
Vreemd vermogen	928.387	966.359
Financieel resultaat		24.418

Omala N.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €485.230,- en €610.990,- per 31-12-25 op basis van de concept jaarcijfers 2025.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt € 35.058,- en €1.590.616,- per 31-12-25 op basis van de concept jaarcijfers 2025.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2025 op basis van de concept jaarcijfers bedraagt € 125.760,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	511	485
Vreemd vermogen	64	35
Financieel resultaat		-26

Sportbedrijf Lelystad N.V.

Taakveld	5.1 Sportbeleid en activering
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder.
Financieel belang	De bijdrage over 2025 was €5.080.906,-.
Financiele risico's	De Btw positie van het sportbedrijf is aangepast, waardoor het risico voor de Btw-vrijstelling is komen te vervallen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €10.337.000,- en per 31-12-25 naar verwachting €10.894.000,- op basis van de concept jaarcijfers 2025.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €8.746.000,- en per 31-12-25 naar verwachting €9.101.000,- op basis van de concept jaarcijfers 2025.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor belastingen op basis van concept jaarcijfers 2025 bedraagt €557.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	9.943	10.337
Vreemd vermogen	8.540	8.746
Financieel resultaat		362

Vitens N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft ca. 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 30% daalt.
Financiele risico's	Hoewel de resultaten goed zijn, staan de financiële ratio's van Vitens onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-25 bedraagt €713.600.000,- en per 31-12-25 €809.100.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen op 1-1-25 bedraagt €1.684.800.000,- en per 31-12-25 €1.846.100,-.
Financieel resultaat	Het resultaat na belasting bedraagt €90.600.000,-. Dit is hoger dan is toegestaan op basis van de zgn. WACC-norm. De overwinst moet volgend jaar teruggegeven worden middels lagere tarieven.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	677.700	713.600
Vreemd vermogen	1.559.700	1.684.800
Financieel resultaat		34.500

Jeugd Lelystad (JEL) B.V.

Taakveld	6JGD Jeugdzorg - integraal
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2025 bedroeg € 3.184.510,-.
Financiele risico's	Het financiële risico binnen de deelneming JEL B.V. is beperkt door de aard van de bedrijfsvoering; het betreft m.n. personele kosten voor het afgeven van toewijzingen. Daarnaast heeft JEL een buffer in de vorm van een reserve van maximaal 10% van de jaarlijkse bevoorschotte bijdrage.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €340.000,- en het verwacht eigen vermogen op basis van concept jaarcijfers bedraagt per 31-12-25 €350.200,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €1.059.000,- en het verwacht vreemd vermogen per 31-12-25 bedraagt €854.160,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2025 bedraagt €10.200,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	330	340
Vreemd vermogen	1.661	1.059
Financieel resultaat		10

Technofonds Flevoland B.V.

Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse gemeenten en Horizon Flevoland aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.
Financieel belang	Lelystad heeft in 2000 kapitaal gestort voor een bedrag van ruim €1 mln.
Financiele risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2024 een resultaat behaald van €1.014.880,- negatief. Het eigen vermogen is voldoende om dit te dragen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	6.712	5.697
Vreemd vermogen	11	21
Financieel resultaat		-1.015

Werkbedrijf Lelystad B.V.

Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen, arbeidsgehandicapten (Indicatie Banenafspraak en Beschut werk) en niet-werkende werkzoekenden, niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van Werkbedrijf Lelystad B.V.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2025 bedraagt € 3.913.613,-.
Financiele risico's	De financiële risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Op basis van de concept jaarrekening 2025 bedraagt het eigen vermogen per 1-1-25 €139.603,- en per 31-12-25 €137.405,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €1.440.717,- en per 31-12-25 €1.872.200,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2025 bedraagt €2.198,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	141	140
Vreemd vermogen	1.474	1.440
Financieel resultaat		-2

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City C.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Op basis van concept cijfers 2025 bedraagt het eigen vermogen per 1-1-25 €3.001.000,- en per 31-12-25 bedraagt dit €6.795.991,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt € 5.855.209,- en €5.583.543,- per 31-12-25.
Financieel resultaat	Het verwachte resultaat voor 2025 bedraagt €3.794.991,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	3.001	3.001
Vreemd vermogen	5.313	5.855
Financieel resultaat		-26

Bataviahaven

Stichting

Taakveld	2.3 Recreatieve havens
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie was €146.000,- in 2025. In 2026 en verder is de hoogte van de bijdrage €96.000,- per jaar.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025

Eigen vermogen	De onderstaande verwachte financiële resultaten 2025 zijn gebaseerd op concept jaarcijfers. Definitieve cijfers zijn bij het opstellen van deze paragraaf nog niet beschikbaar. Het eigen vermogen op 1-1-25 is €427.135,- en op 31-12-25 naar verwachting €514.500,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen op 1-1-25 is €66.104,- en op 31-12-25 €71.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat is €87.500,-

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	407	427
Vreemd vermogen	79	66
Financieel resultaat		20

Uiver Constellation

Stichting

Taakveld	5.4 Musea
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.
Financieel belang	€250.000,-
Financiele risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025

Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.
Financieel resultaat	-

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	750	750
Vreemd vermogen	-	-
Financieel resultaat		-

Welzijn

Stichting

Taakveld	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Publiek belang	Versterken betrokkenheid inwoners en mogelijk maken van participatie aan de samenleving voor inwoners.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad benoemt de bestuurders van de Stichting.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2025 bedroeg € 9.803.500 (inclusief specifieke uitkeringen).
Financiele risico's	De financiële risico's zijn beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-25 bedraagt €953.647,- en per 31-12-2025 €980.130,- op basis van de concept jaarrekening 2025.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-25 bedraagt €1.543.940,- en per 31-12-2025 € 2.891.729,- op basis van de concept jaarrekening 2025.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2025 in de concept jaarrekening 2025 bedraagt € 26.483,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	818	954
Vreemd vermogen	1.577	1.544
Financieel resultaat		136

ParkeerService

Coöperatie

Taakveld	2.2 Parkeren
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage begroot in 2025 bedroeg €816.555,-. Werkelijke bijdrage in 2025 was €706.162,-.
Financiele risico's	De kosten van de coöperatie worden gedragen door de leden. Het financieel risico is beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2025	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf. Het financieel resultaat over 2025 wordt pas in juni 2026 bekend tijdens de Algemene Ledenvergadering.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	2.147	2.807
Vreemd vermogen	6.087	7.006
Financieel resultaat		661

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces
Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid
Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.
- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.
- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering
Wonen
In de Woonvisie Lelystad 2022-2027 is de woningbouwopgave in Lelystad uitgewerkt. Uit het woonbehoefteonderzoek (Woonbehoefte Lelystad, Stec Groep, 2 april 2021) wordt duidelijk dat Lelystad tot 2040 een autonome groei kent van zo'n 7.700 huishoudens, waarvoor evenzoveel woningen nodig zijn om hen te huisvesten. Vanuit het programmaplan LNL wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met zo'n 7.300 extra woningen. Dat betekent dus 15.000 toevoegingen tot 2040. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort.

In de Woondeal MRA (maart 2023) is opgenomen dat Lelystad – als onderdeel van de totale benodigde woningbouw in de MRA – in de periode tot en met 2030 ca. 10.200 nieuwe woningen zal realiseren.

Zuiderhage (voormalig Warande 2.0/ ZuiderC) in Lelystad Zuid biedt mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Verder dragen de bestaande stad en de kust locaties bij aan de verdere invulling van de woningbouwopgave.

Bedrijven
Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is het capaciteitstekort op het stroomnetwerk een aandachtspunt.

Resultaat en winstneming

Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project. Voor dit onderdeel wordt mede verwezen naar de MPG.

Economie
De wereldeconomie wordt geremd door toenemende geopolitieke spanningen, handelsconflicten en Amerikaanse importheffingen, wat leidt tot volatiliteit op financiële markten en terughoudendheid bij bedrijven en consumenten. Tegelijkertijd vormt een structureel tekort aan gekwalificeerd personeel een rem op groei, terwijl technologische ontwikkelingen zoals AI de productiviteit kunnen verhogen. Het World Economic Forum ziet geo-economische confrontatie als het grootste mondiale risico, wat voor Nederland extra relevant is door de sterke afhankelijkheid van internationale handel.

Op langere termijn blijven klimaat- en milieurisico's het meest ontwrichtend. Europa kampt daarnaast met hoge energiekosten en concurrentiedruk, al kunnen nieuwe handelsakkoorden economische voordelen bieden. Voor Nederland blijven de directe effecten van Amerikaanse heffingen beperkt, maar onzekerheid drukt investeringen. Nederland dreigt de KRW-waterkwaliteitsdoelen voor 2027 niet te halen, wat lokaal vergunningrisico's oplevert.

De economische groei in 2025–2026 is gematigd en vooral binnenlands gedreven, terwijl het overheidstekort oploopt door stijgende structurele uitgaven. Strakkere beleidsprioriteiten zijn nodig om grote maatschappelijke opgaven te financieren. Binnen de EU zorgen interne handelsbarrières voor hoge verborgen kosten. Verdere marktintegratie en een kapitaalmarktunie zijn cruciaal voor concurrentiekracht. Tot slot staat het Nederlandse vestigingsklimaat onder druk door afgenomen beleidsstabiliteit, waardoor herstel van voorspelbaarheid essentieel is.

Saldi grondexploitaties per 31/12/2025 (kolom 2026)
Het totaaloverzicht van de grondexploitaties is als volgt:

			2025			2026		
	Projectnr	Project	NCW	Voorziening	Einddatum	NCW	Voorziening	Einddatum
1	5.5.9	Warande 1ste deelgebied	€ 5.860.087		31-12-2029	€ 5.239.056		31-12-2029
2	0.0.3	Theaterkwartier		-€ 792.242	31-12-2028	€ 1.555.394		31-12-2029
3	2.4.7	Schoener West	€ 4.869		31-12-2025			
4	0.0.5	Parkwijk		-€ 711.339	31-12-2028		-€ 794.587	31-12-2029
5	0.0.4	Zilverpark oost		-€ 166.069	31-12-2026		-€ 306.244	31-12-2027
6	2.5.2	Houtribhoogte		-€ 1.032.797	31-12-2026		-€ 929.602	31-12-2027
7	0.3.0	Campus Eureka	€ 31.513		31-12-2025			
8	0.3.0	Campus Midden Centrada	€ 286.532		31-12-2026	€ 173.267		31-12-2026
9	1.7.7	Buitenhof	€ 250.862		31-12-2027	€ 490.880		31-12-2027
10	2.3.1	Batavia Haven		-€ 2.175.266	31-12-2029			
11	3.5.3.	Werkeiland		-€ 998.651	31-12-2026		-€ 1.049.936	31-12-2027
12	0.2.15	De Veste 10	€ 1.939.670		31-12-2027			
13	2.2.4	Stationsgebied-West		-€ 6.314.979	31-12-2031		-€ 10.290.167	31-12-2031
14	0.3.1	Campusgebied Midden		-€ 3.786.838	31-12-2030		-€ 3.893.494	31-12-2030
15	0.0.1.1	Agoraweg vm MBO					-€ 1.974.849	31-12-2028
16	4.2.2.	Sont Houtbouw				€ 38.035		31-12-2027
17	1.2.1.1	Kustendreef Centrada				€ 7.280		31-12-2027
18	0.1.2	SGL vm Sportvelden					-€ 881.324	31-12-2030
		Totaal Wonen	**€ 8.373.533**	**-€ 15.978.181**	**-€ 7.604.648**	**€ 7.503.912**	**-€ 20.120.203**	**-€ 12.616.291**
	Bedrijven							
1	1.8.3	Oostervaart oost	€ 2.620.301		31-12-2032	€ 3.147.023		31-12-2033
2	3.8.1	Noordersluis zuidoost	€ 1.681.580		31-12-2030	€ 2.508.160		31-12-2031
3	3.8	Noordersluis	€ 1.955.752		31-12-2031	€ 2.981.709		31-12-2032
4	7.8.1	Larserpoort	€ 1.156.353		31-12-2029	€ 2.938.147		31-12-2029
5	4.7.8	Larserplein		-€ 245.806	31-12-2026		-€ 353.788	31-12-2027
6	5.8	Flevopoort	€ 4.787.043		31-12-2032	€ 7.863.278		31-12-2034
7	7.1.8	Flevokust Haven	€ 33.874.826		31-12-2028	€ 35.790.526		31-12-2030
8	2.5.1	Bataviastad / Bataviakwartier	€ 614.999		31-12-2026	€ 1.578.499		31-12-2032
9	4.2.5	Rivierenbuurt zuidoost	€ 277.861		31-12-2032	€ 318.490		31-12-2033
10	5.2.2	Tijdelijke dependance Triangel/ -Tjotter	€ 0		31-12-2029			
11	5.1.4	Tijdelijke school Torenvalktocht	€ 0		31-12-2029	€ 0		31-12-2026
		Totaal Bedrijven	**€ 46.968.715**	**-€ 245.806**	**€ 46.722.909**	**€ 57.125.832**	**-€ 353.788**	**€ 56.772.044**

MPG 2025	
Resultaat wonen	-€ 7.604.648
Resultaat werken	€ 46.722.909
Netto contant	€ 39.118.261

MPG 2026	
Resultaat wonen	-€ 12.616.291
Resultaat werken	€ 56.772.044
Netto contant	€ 44.155.753

Werken/ bedrijven

Wonen

Een vergelijking van de huidige mpg met die van vorig jaar, laat een verslechtering zien van de geprognosticeerde netto contante waarde (ca. € 5 miljoen) voor grondexploitaties die grond uitgeven ten behoeve van woningbouw. De oorzaak ligt grotendeels door een hogere voorziening bij Stationsgebied-West.

Werken / Bedrijven

Voor de grondexploitaties die grond uitgeven ten behoeve van bedrijventerreinen komt het saldo van de geprognosticeerde netto contante waarde en voorzieningen daarentegen substantieel hoger uit. Dit is het gevolg van een herwaardering van de bedrijfskavels.

Risicoprofiel

Nieuwe methodiek

In het kort: om het benodigde risicobedrag voor de grondexploitaties binnen het weerstandsvermogen te berekenen, wordt sinds de MPG 2025 een scenarioanalyse voor de lopende grondexploitaties uitgevoerd. In de periode voor de MPG 2025 werd een methodiek gebruikt die uitging van de kans dat een risico zich voordoet vermenigvuldigd met de omvang van het betreffende risico als het zich voordoet. Het nieuwe systeem zoals opgenomen sinds de MPG 2025, biedt een duidelijke en eenduidige structuur, zodat risico's beter te interpreteren zijn. Het maakt voorspelbaarheid en analyse eenvoudiger. Tevens wordt gekeken naar project specifieke risico's met betrekking tot exploitaties waar een verliesvoorziening is getroffen en waar dus geen sprake is van winstneming. Deze laatste categorie wordt dus ook meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit samen met de algemene risico's in relatie tot de grondexploitaties.

Een scenario-analyse berekent het effect van een combinatie van variabelen op het projectresultaat. Door een best-case en een worst-case scenario te berekenen, is het mogelijk de verwachte bandbreedte van het projectresultaat te bepalen.

Voor de bepaling van het risico dat meegenomen wordt in het weerstandsvermogen, wordt uitgegaan van een scenario met meer kosten en minder opbrengsten ten opzichte van de huidige situatie. Dit bedrag wordt aangevuld met de project specifieke risico's die niet kunnen worden verdisconteerd in de winstname. Conform het gemeentelijk beleid (nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2025) is daarop een risicofactor van 1,5 toegepast, waarmee de totale algemene risico's zijn bepaald. Dit bedrag wordt meegenomen in de totale weerstandscapaciteit van de gemeente.

Weerstandsvermogen op basis van risicoprofiel

Op basis van bovenstaand model is zodoende berekend dat per ultimo 2024 een bedrag van € 6,1 miljoen voor generieke risico's nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties. Verder is er sprake van € 2,1 miljoen aan risico's die zouden kunnen leiden tot hogere verliesvoorzieningen, waardoor het totaal benodigd kapitaal dat nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen uitkomt op € 8,2 miljoen.

Winstneming

Op grond van het BBV is er sprake van verplichte winstneming volgens het principe van de 'Percentage of Completion' methodiek. Binnen deze methodiek wordt de procentuele verhouding berekend tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Met dit percentage wordt over de totale kosten en opbrengsten de te nemen winst bepaald.

<u>Resultaat bedrijventerreinen</u>

De tussentijdse winstneming betreffende de grondexploitaties voor bedrijventerreinen bedraagt over 2025 circa € 18,1 mln.

Een eerder genomen winst (-€ 1.251K) wordt in Bataviakwartier teruggedraaid vanwege minder uitgeefbare meters en daarmee lagere geprognosticeerde opbrengsten.

Resultaat woningbouw

Het resultaat uit winstneming bedraagt ca. € 2,9 miljoen. Na terugdraaien van reeds genomen winst (-€ 341K) bedraagt het saldo woningbouw dan ca. € 2,5 miljoen positief. Het terugdraaien van de winst in Buitenhof wordt veroorzaakt door hogere projectgebonden risico's en een toename van plankosten.

Het eindresultaat van de grondexploitaties bedraagt exclusief mutaties in de voorzieningen en de reserves en de afboeking van voorbereidingskredieten € 20.638.171,- positief. Op dit saldo wordt in mindering gebracht een mutatie in de voorzieningen van € 4.250.004,- negatief en is de dekking van het tekort uit de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS) inzake Agoraweg MBO met € 1.940.420- en SGL Sportvelden € 881.324,-, verdisconteerd waardoor het totaal rekeningresultaat bedrijventerreinen en woningbouw uitkomt op € 19.209.911,- positief.

8. Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Interbestuurlijk toezicht (IBT) is een wettelijke taak van de provincie, waarbij toezicht wordt gehouden op de taakuitvoering van gemeenten. De provincie is op vrijwel alle beleidsterreinen toezichthouder, met uitzondering van domeinen waarop zij zelf geen taken heeft. Een belangrijke uitzondering vormt het financieel toezicht, dat integraal geldt voor alle gemeentelijke domeinen.

Voor de zes gemeenten in Flevoland zijn de afspraken over IBT vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Deze overeenkomst betreft zes beleidsterreinen (WABO, ruimtelijke ordening, huisvesting van statushouders, monumenten en archeologie, de Archiefwet en financieel toezicht).

De huidige bestuursovereenkomst IBT Flevoland 2024–2028 borduurt voort op eerdere afspraken, maar bevat een aantal aanpassingen en actualisaties:

- De wettelijke rolverdeling tussen gemeente en provincie is verduidelijkt;
- Het afsprakenkader voor de huisvesting van statushouders is vereenvoudigd;
- De afspraken rondom de WABO zijn herzien;
- Het kader voor financieel toezicht is geactualiseerd;
- Voor monumenten en archeologie is, in afwachting van nieuw beleid, nog geen toezichtskader ingevuld.

Ten opzichte van eerdere overeenkomsten is de koppeling met het horizontaal toezicht vervallen. Die koppeling leidde in de praktijk tot verwarring over de rol van de gemeenteraad, die zich in een toetsende rol geplaatst zag. In de huidige opzet blijft de gemeenteraad bij IBT uitsluitend verantwoordelijk voor haar wettelijke taak: het stellen van kaders en het controleren van de uitvoering.

De bestuursovereenkomst 2024–2028 voorziet in een heldere clustering van toezichtsinformatie binnen de Planning & Control-cyclus. Hierdoor komt de gemeenteraad op vaste momenten in het jaar in aanraking met IBT-gerelateerde onderwerpen. Voor volledige integratie in bestaande regelingen en systemen zijn nog aanpassingen nodig. Tot die tijd zal informatie over IBT gefragmenteerd worden aangeboden. In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd (“groen”), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt (“oranje”). Buiten deze bandbreedte geldt “rood”. De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden. Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

STRUCTUREEL EVENWICHT (bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Primitieve begroting 2025
Totaal		
Totaal baten	449.623	427.193
Totaal lasten	-427.319	-435.302
Saldo Baten en Lasten	**22.304**	**-8.108**
Onttrekking reserves (baten)*	15.512	9.207
Dotatie reserves (lasten)*	-8.845	-1.099
Resultaat reserves	**6.667**	**8.108**
Totaal baten (na bestemming reserves)	465.135	436.400
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-436.164	-436.400
Totaal resultaat na Bestemming	**28.971**	**0**
Incidenteel		
Totaal Incidentele baten	29.658	600
Totaal incidentele lasten	-27.213	-7.110
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**2.445**	**-6.510**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	13.091	7.305
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-8.845	-1.099
Incidenteel resultaat reserves	**4.245**	**6.206**
Totaal baten (na bestemming reserves)	42.748	7.905
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-36.058	-8.209
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**6.690**	**-304**
Structureel		
Totaal baten	419.965	426.593
Totaal lasten	-400.106	-428.191
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**19.859**	**-1.598**
Onttrekking reserves (baten)	2.422	1.902
Dotatie reserves (lasten)	0	0
Structureel resultaat reserves	**2.422**	**1.902**
Totaal baten (na bestemming reserves)	422.387	428.495
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-400.106	-428.191
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**22.281**	**304**
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	**5,3%**	**0,1%**

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	Norm	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2025 Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Weerstands vermogen	1,2- 1,8	1,84	2,0	1,50			
Solvabiliteit	20% - 50%	32%	34%	22%	20%	18%	18%
Grondexploitatie (excl VZ)	<35%	-14,2%	-11,4%	-10%	-7%	-10%	-9%
Belastingcapaciteit	nvt	117,5%	131,6%				

Pijler 3: Schuldpositie

				conform Programma begroting2025			
Financiële kengetallen	Norm	Rekening 2024	Rekening 2025	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Netto schuldquote	100%	-8%	-33%	10%	23%	28%	32%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	-17%	-45%	3%	16%	20%	25%
Debt ratio		68%	66%	78%	80%	82%	82%
Voorraadquote (incl. VZ)		-16,2%	-16,0%	-10%	-7%	-10%	-9%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		-0,68%	-0,56%	-0,24%	-0,08%	-0,07%	-0,02%

Conclusie

Pijler 1 begrotingsevenwicht, geeft aan dat de structurele lasten met structurele baten worden gefinancierd. Dat is gunstig want dat betekent dat de begroting structureel sluitend is. (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Het gerealiseerde begrotingsevenwicht is 2025 met 5,3% positief. Door incidentele onderuitnutting op structurele lastenbudgetten en incidentele baten op structurele budgetten is het begrotingsevenwicht positief in 2025.

Pijler 2 weerstandsvermogen

De raad heeft normen vastgesteld voor het weerstandsvermogen. De ondergrens is bepaald op 1,2 maal het totaal van het benodigde risicobedrag en de bovengrens op 1,8 maal het totale risicobedrag. In de nota reserves en voorzieningen is opgenomen dat, indien het rekeningresultaat dit toelaat, het weerstandsvermogen (de algemene reserve) wordt aangevuld tot de bovengrens van 1,8.

Het weerstandsvermogen is voldoende en voldoet aan de door de raad vastgestelde norm. De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnventariseerde risico's op te vangen.

De solvabiliteit is 34% valt binnen de categorie neutraal (>50% is gunstig; >20% en <50% is neutraal en < 20% is ongunstig). Dit kengetal geeft aan in hoeverre er *geen* schulden op het bezit rusten en geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of bij onmiddellijke liquidatie van de gemeente er nog geld genoeg overblijft om de schulden te vereffenen. Nb. In de definitie van de BBV worden, in tegenstelling tot de definitie van de VNG, de voorzieningen buiten de solvabiliteit berekeningen gelaten.

Ook in 2025 is de kaspositie van de gemeente positief door o.a. grote grondverkopen en is er conform de wettelijke eisen geld afgestort naar het Rijk. De solvabiliteit blijft net als de afgelopen 4 jaar nog binnen de norm.

De voorraadquote geeft de verhouding aan tussen de voorraad en de uitstaande schulden. De voorraad grond in de grondexploitaties is sterk verlaagd door grondverkopen, met name bedrijventerreinen. Dat de waarde van de voorraad op de balans kleiner is dan nul, betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Hiermee is ook de voorraadquote negatief.

Pijler 3 de schuldquote, De verschillende kengetallen en indicatoren met betrekking tot schuld vertonen al jarenlang een positieve trend. Een negatieve schuldquote betekent dat het saldo op liquide middelen en vorderingen groter is dan de lange en korte termijn schulden De beschikbare liquide middelen en de positieve saldi op de rekeningcourant met het Rijk (Schatkistbankieren) zijn toegenomen, waardoor de noodzaak om nieuwe schulden aan te gaan, vermindert. Dat resulteert in het laagste schuldniveau in jaren. Dit betekent dat een kleiner deel van het begrotingssaldo naar rentekosten gaat. Als in de toekomst meer wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld nieuwe grondexploitaties met gelijkblijvende structurele opbrengsten, wordt verwacht dat de schuldquote weer zal stijgen. De debt ratio, de tegenhanger van de solvabiliteitsratio is eveneens gedaald wat betekent dat er aandeel van schuld ten opzichte van het balanstotaal is gedaald.

9. Onderzoeksagenda

Ten behoeve van de beleidsontwikkeling zijn er diverse onderzoeken gedaan. Deze onderzoeken zijn onder andere gedaan onder de leden van het Lelystadspanel. Grosso modo wordt hierin ingegaan op de mening van inwoners en gebruikers van bepaalde voorzieningen. Naast onderzoeken worden er ook monitoren samengesteld, veelal op basis van registratiegegevens. Monitoren worden per definitie met vaste tussenpozen gemaakt. Ook veel onderzoeken kennen een patroon van herhaling, waardoor trends en ontwikkelingen in beeld kunnen worden gebracht. Naast de meer reguliere onderzoeken die periodiek worden uitgevoerd en aan de raad worden aangeboden wordt in deze paragraaf meer specifiek ingegaan op die onderwerpen die zijn uitgevoerd ex artikel 213A.

Onderzoeken ex artikel 213A

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid. Voor 2025 zijn de volgende twee onderzoeksonderwerpen in het kader van 213a in de onderzoeksagenda van de programmabegroting 2025-2028 opgenomen. ‘Doeltreffendheid en doelmatigheid subsidies’ en ‘Contractmanagement/relatiemanagement’. Het onderzoek naar de subsidies is via de begroting 2026-2029 door geschoven naar 2026 en het onderzoek naar contractmanagement is nog niet opgeleverd en loopt daarmee ook door naar 2026.

1. **Doelmatigheid en doeltreffendheid subsidies**

Hoofdvraag in deze is of de huidige wijze van subsidieverstrekking ervoor zorgt dat de gemeente dichter bij de verwezenlijking van haar beoogde doelen komt? Hierbij is van belang dat zowel het perspectief van de gemeente als het perspectief van de aanvrager in acht wordt genomen. Perspectieven binnen het onderzoek zijn: de relatie tussen te bereiken effect/doelen en de subsidieverlening, bewaking en toetsing van de realisatie van die effecten en doelen en het proces van subsidieverlening zelf.

2. **Contractmanagement/relatiemanagement**

Vanuit de benchmark naar de apparaatskosten die door Berenschot is uitgevoerd komt onder andere naar voren dat Lelystad ten opzichte van het gemiddelde van de benchmark meer dan gemiddeld activiteiten uit laat voeren door derden. In lijn daarmee zou de verwachting zijn dat ook de formatie die zich bezighoudt met toezicht op de uitvoering van die activiteiten ook boven het gemiddelde van de benchmark zou liggen. Dat is echter niet het beeld. Dit is aanleiding om antwoord te willen krijgen op hoe Lelystad het contractmanagement heeft georganiseerd met daarbij de vervolgvraag op welke wijze dat contractmanagement (en de opdrachtgever- versus opdrachtnemersrol) effectief en efficiënt zou kunnen worden ingevuld en georganiseerd. Dit onderzoek maakte ook al onderdeel uit van de onderzoeksagenda 2024. Het onderzoek is inmiddels opgestart maar omdat het gros van de werkzaamheden en de resultaten in 2025 liggen resp worden opgeleverd, is het ook opgenomen in de onderzoeksagenda voor 2025.

Rapportages

Naast de onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en wordt er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Zicht op Lelystad, Leefbaarheidsindex, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Transparantie en actieve informatieverstrekking zijn belangrijke uitgangspunten voor de overheid. De Wet open overheid (Woo) ondersteunt dit door overheden te verplichten informatie beter toegankelijk, vindbaar en duurzaam beschikbaar te stellen voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De wet geldt voor het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen.

De Woo maakt onderscheid tussen actieve en passieve openbaarheid. Enerzijds moeten bestuursorganen informatie actief openbaar maken binnen vastgestelde categorieën. Anderzijds blijft de verplichting bestaan om informatie op verzoek openbaar te maken (passieve openbaarheid). Daarnaast stelt de wet eisen aan het op orde brengen en beheren van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking
In 2025 is het vernieuwde Woo-proces binnen de organisatie vastgesteld. Taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn duidelijk belegd, wat bijdraagt aan een zorgvuldige en tijdige afhandeling van Woo-verzoeken en de transparantie van het proces vergroot.

In 2025 zijn 94 Woo-verzoeken ontvangen en in behandeling genomen, een aanzienlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren (59 in 2024 en 60 in 2023).

Actieve openbaarmaking
De Wet open overheid (Woo) verplicht bestuursorganen tot actieve openbaarmaking van informatie binnen 17 categorieën, die gefaseerd worden ingevoerd. De eerste tranche is per 1 november 2024 in werking getreden, waarbij informatie via de centrale Woo-index vindbaar moet zijn.

Voor gemeenten zijn binnen deze tranche vier categorieën van toepassing: algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens. De eerste twee categorieën werden reeds openbaar gemaakt. De Gemeente Lelystad heeft daarnaast tijdig invulling gegeven aan de verplichtingen door ook de overige categorieën uiterlijk 1 november 2024 actief openbaar te maken.

Landelijke stand van zaken
In 2025 is de verdere invoering van de actieve openbaarmakingsverplichtingen op landelijk niveau vertraagd. Door politieke ontwikkelingen zijn geen nieuwe tranches vastgesteld of in werking getreden. Het Rijk richtte zich op het consolideren van de eerste tranche, het verbeteren van de informatiehuishouding bij overheidsorganisaties en het door ontwikkelen van voorzieningen zoals de Woo-index. De gefaseerde invoering van de resterende categorieën blijft onverminderd van kracht, Gemeente Lelystad heeft het afgelopen jaar dan ook gewerkt aan de verdere professionalisering van informatiebeheer en het verder verbeteren van de informatiehuishouding ter voorbereiding op toekomstige tranches.

4. Bijlagen

Bijlage 1: Subsidieoverzicht

Op 21-07-2016 is de nieuwe “Algemene subsidieverordening gemeente Lelystad” inwerking getreden. Met deze verordening worden de subsidies veelal verstrekt via subsidieregelingen, dan wel als begrotings- of incidentele subsidie. De hoogte van de aangevraagde subsidie is nu bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten nu aan bij de verantwoordingseisen die op basis van het bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot € 5.000
- Subsidies van € 5.000 tot € 100.000
- Subsidies van € 100.000 of meer

Verleende subsidie's 2025 per verantwoordingscategorie	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Subsidies tot 5000,-	1151	2.343.702
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	134	4.696.179
Subsidies vanaf 100.000,-	67	45.722.749
Totaal	**1352**	**52.762.630**

Daarnaast is in deze bijlage een specificatie opgenomen van de verleende subsidies 2025. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

- De 1e lijst geeft de verleende subsidies per taakveld weer.
- De 2e lijst geeft de verleende subsidies per instelling per subsidieregeling weer.
- De 3e lijst geeft het verleende totale subsidiebedrag per instelling weer.

Controle en verantwoording direct vastgestelde subsidies

Subsidies tot € 5.000 kunnen volgens de Algemene Subsidieverordening Lelystad (ASVL) direct vastgesteld worden, waarbij er op basis van steekproeven wordt gecontroleerd in hoeverre de besteding voldoet aan de voorwaarden. Mocht blijken dat de middelen niet in overeenstemming met de voorwaarden van de onderhavige subsidieregelingen zijn ingezet wordt overgegaan tot (gedeeltelijke of volledige) terugvordering. Over subsidies boven de €5.000 wordt altijd verantwoording afgelegd door de ontvanger. Deze handelswijze voor subsidies tot €5.000 is volgens het advies van de VNG, waarbij het werkproces van de gemeente op een doelmatige manier wordt vormgegeven. De steekproeven richten zich op de getrouwheid van de financiële verantwoording en de rechtmatigheid van de besteding. Minimaal 20% van deze direct vastgestelde beschikte subsidies tot €5.000 worden betrokken in de steekproef en de wijze van controle vindt jaarlijks plaats op basis van jaar T-1. Dit betekent dat in 2025 de direct vastgestelde subsidies over het jaar 2024 geselecteerd zijn voor een steekproefcontrole. Van de direct vastgestelde dossiers tot >€ 5.000 (43 stuks) zijn in totaal 9 dossiers op basis van aselecte steekproef gecontroleerd. Zie onderstaand overzicht.

Overzicht gecontroleerde verantwoordingen 2024

Subsidieregeling	Naam stichting	Dossiernummer	Beschikt Bedrag	Vastgesteld Bedrag	Controle afgerond	Bevinding ja/nee	Toelichting bevinding
Programmasubsidie Cultuur 2024	Theatergroep Droog!	2024/00018	4.500,00	4.500,00	ja	nee	nvt
Breedtesport	Schaatstrainingsgroep Lelystad	2024/00029	2.000,00	2.000,00	ja	nee	nvt
Programmasubsidie Cultuur 2024	Stichting Show- en trompetterkorps X-treme	2024/00092	2.500,00	2.500,00	ja	nee	nvt
Incidentele subsidie	Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	2024/00145	2.900,00	2.900,00	ja	nee	nvt
Watersport	Watersportvereniging Lelystad-Haven	2024/00199	4.000,00	4.000,00	ja	nee	nvt
Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	2024/00211	2.300,00	2.300,00	ja	nee	nvt
Sportevenementen	AKV Exakwa	2024/00216	2.000,00	2.000,00	ja	nee	nvt
Breedtesport	Sportbedrijf Lelystad	2024/00225	3.438,00	3.438,00	ja	nee	nvt
Incidentele subsidie	Circulair Lelystad	2024/00244	2.250,00	2.250,00	ja	nee	nvt
		Totaal	**25.888,00**	**25.888,00**			

Op basis van de steekproefcontrole van deze dossiers en aangeleverde facturen en betaalbewijzen zijn er geen specifieke bevindingen geconstateerd.

Verleende subsidies per taakveld

Verleende subsidies per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	**GGD Flevoland**	Nazorg ex-gedetineerden jeugd	49.432
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	135.751
	Stichting Blijf Groep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	11.852
	STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	Activiteiten IDO	49.414
	Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Antidiscriminatie voorziening Flevoland	36.542
	Stichting Halt	Kapot Sterk (vanuit Preventie met Gezag)	90.956
	Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad	Incidentele subsidies	75.000
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			**448.947**
2.1 Verkeer en vervoer	**Stichting Lelystad Schoon**	Bestrijding zwerfafval	41.280
	Veilig Verkeer Nederland	Diverse activiteiten kinderen en senioren	23.188
	Waterschap Zuiderzeeland	Incidentele subsidies	215.000
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			**279.468**
2.5 Openbaar vervoer	**Arriva Personenvervoer Nederland BV**	Nachttreinverbinding tussen Zwolle-Schiphol met tussen	176.923
Totaal 2.5 Openbaar vervoer			**176.923**
3.1 Economische ontwikkeling	**Waterschap Zuiderzeeland**	Incidentele subsidies	20.000
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			**20.000**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**Provincie Flevoland**	Incidentele subsidies	3.600.000
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			**3.600.000**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**Stichting BIZ-Larserpoort**	BIZ-Larserpoort 2025	141.650
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**141.650**
3.4 Economische promotie	**Stichting Cultuur voor Lelystad**	LelySTART 2025	30.000
	Stichting Mobiel Erfgoed Fleur de Lis	De Nationale Oldtimerdag 15 juni 2025	62.750
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Bevrijdingfeest Lelystad	40.000
		Koningsdag 2025	9.075
		Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	12.100
	Stichting Lichtjesparade Lelystad	Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	30.000
Totaal 3.4 Economische promotie			**183.925**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**Stichting FlevoMeer Bibliotheek**	Boekstartcoach	64.946
		De Bibliotheek op school	48.077
	Stichting Prokino Kinderopvang	Peuteropvang en VVE	146.738
	Stichting Noor	schoolontwikkeling Al Ihsaan	127.000
	Stichting De Lelystadse Boer	boerderijbezoek	32.750
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	Kansrijke Start (SPUK)	48.720
		Uitvoeren en versterken toeleiding van doelgroepkinder	47.699
		SPUK aanvullende activiteiten 2025	54.810
	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	ODR-Leerroute Maatwerkklassen	240.000
		Aanwezigheidsaanpak	87.000
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Kansrijke wijk	120.000
	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	Incidentele subsidies	50.000
	Jinc	meer kansen voor kinderen in Lelystad	41.353
	Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	Combinatiefuncties	87.787
		Gelijke kansen beleid	961.431
		Aanvullende subsidie combinatiefuncties 2025	79.575
		ONT 2025	756.651
		Logopedie	143.992
		onderwijsassistentie voor de SPUK Jonge Kind voor 2025	408.000
		Incidentele subsidies	20.000
		Subsidieaanvraag Samenwerking Stichting SchOOL & Intra	269.885
	Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	Voor- en vroegschoolse educatie	308.000
		VVE voor niet-kernscholen	48.000
		SPUK Lelystad Oost	256.000
		ON3/OKB 2025	187.750
	Avonturiers Lelystad B.V.	VVE programma Uk en Puk	23.355
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad e.o.	Het begeleiden van in hun ontwikkeling bedreigde peute	195.651
	Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs	NT2-onderwijs voor kleuters en overige specifieke leerlir	23.000
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	Taalondersteuning NT2-kleuters	60.000
		Ondersteuning onderwijs IKC de Boslelie	107.508
		Ondersteuningsvragen ouders-school-leerlingen	251.191
		Onderwijsondersteuning Laetare	118.901
		SPUK lijn 4 tbv Laetare en Boslelie	127.250
		Incidentele subsidies	64.000
	Kindercentrum Fitte Kanjers B.V.	VVE peuteropvang	581.886
	Stichting GO!	VVE op de voorschool	2.516.269
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**8.705.175**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.1 Sportbeleid en activering	**GGD Flevoland**	Versterken mentale gezondheid van jongeren in Lelystad	99.400
	Stichting Welzijn Lelystad	SPUK Kansrijke wijk - Integrale middelen	351.600
	Watersportvereniging Lelystad-Haven	50 Mijl Doublehanded 2025	4.000
	Watersportvereniging Lelystad	Flevoland Regatta 2025	4.000
	Gymnastiekvereniging Lelystad	Trainers en assistenten	10.000
	Toerclub Flevoland	Avondfietsvierdaagse	1.391
		Omloop Flevoland en Strade Bianche Flevoland	1.943
	Sportbedrijf	Subsidieregeling Breedtesport 2021	2.698
	Volta	Deskundig technische leiding sport	1.438
		Trainersopleiding VT2	400
	Flevostar Lelystad	sportbeoefening voor hart- en vaatpatiÃ«nten REGELING	700
	Mixed Hockey Club Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
	Indoor Tennis Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
		Oldstars en 3e helft	2.708
	Algemene Korfbalvereniging Exakwa	Deskundig technische leiding sport	2.704
		Schoolkorfbaltoernooi 2025	932
	Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	Deskundig technische leiding sport	750
		Schaatsen	1.819
	vv Unicum	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Optimist on Tour 2025	4.000
	Sportvereniging Batavia 1990	Deskundig technische leiding sport	6.198
	Atletiek Vereniging Spirit	Deskundig technische leiding sport	2.384
		SchoolsOut Run	1.874
	Poseidon	Trainers RG Sports	4.500
	N.V. Sportbedrijf Lelystad	Beheer en exploitatie sportaccommodaties	252.752
		Sportverkiezingen 2025	13.587
		Scholierensport 2.0	4.000
		Basketbalevent 3x3	1.286
		Subsidieregeling Sportevenementen 2021	3.000
		Subsidie BRC regeling 2025	180.000
		Versnelling Sportvisie	60.000
		Sport- en vitaliteitsakkoord 2025	40.000
	Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	Brede regeling combinatiefuncties kernscholen 2025	27.910
		Cultuurcoach 2025	21.789
	Lawn Tennis Vereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
		Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 202:	7.402
		Lelystad Open Tennis en Padel	3.000
	Stichting Flag Football Academy	Stichting Flag Football Academy (vanuit Motiemarkt)	10.000
	Pontos	Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 202:	5.612
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			**1.176.776**
5.2 Sportaccommodaties	**N.V. Sportbedrijf Lelystad**	Beheer en exploitatie sportaccommodaties	4.828.154
		SPUK stimulering sport 2025	919.113
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			**5.747.267**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**Kamerkoor Lelystad**	JP Small	1.000
		Concert Caecilia / Adventsconcert KKL 2025	1.500
	Stichting Agora	Exploitatie Agora Theater	1.310.244
		Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering lokale culturele organisaties Lelystad 2025	15.000
		Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	40.000
		Tijdelijke subsidieregeling ondersteuning lokale culturele organisaties Lelystad 2025	15.000
	Stichting Culturale	Tour of Art 2025	13.904
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater Lelystad	5.000
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Zomerfestival Via Musica	10.340
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	Stimuleren van belangstelling voor beeldende kunst	13.700
	Stichting Uitgast	Gouden Klanken in De Groene Natuur	12.000
	Stichting Poëtikos	De Nationale Stadsdichtersdag	7.580
	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART 2025	40.783
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	Herdenken 4 mei en vieren 5 mei 2025	12.500
	Stichting Apollo	Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering lokale culturele organisaties Lelystad 2025	4.400
		Kerstmarathon	7.500
		Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	3.500
	Stichting Grachtenfestival	Het Grachtenfestival	15.000
	Stichting Jolpop	Jolpop 2025	30.000
	Stichting Corneel	Poppodium	441.170
		LazySaturday: muziek in het Verspil-me-niet-centrum	3.920
		THE ROAD TO JOLPOP	10.000
		Tijdelijke subsidieregeling ondersteuning lokale culturele organisaties Lelystad 2025	15.000
	Particulier	Incidentele subsidies	5.000
		Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	6.500
	Stichting Muziekspeelplaats	Incidentele subsidies (Cultuur in de wijk)	6.500
	Stichting Jazz-I	Modesto SeaBottom 2025	13.500
	Stichting InnerCircle	Rap en Roer	16.200
	Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	Musicalworkshops voor Jong Lelystad	5.000
	Stichting Nieuwland Producties	Zilver op Water 2025	29.302
	Volksdansvereniging Manavu	45 jarig jubileum	1.700
	Kunstenaars Vereniging Flevoland	Natuurkunstpark 2025	20.000
	Stichting Zonnewende Flevoland	Sunsation 2025	16.000
	Stichting Show- en Trompetterkorps "X-Treme"	Uitvoeringen 1ste helft 2025	2.500
	Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	exploitatie Stichting de Kubus	1.804.002
		Intendant Amateurkunst	61.500
		Kunstbende Flevoland 2025	6.000
		Huiskamerfestival	8.672
		The Cube & Hiphop Comics 2025	50.000
		Pilot vooropleiding Artisteducator – Jongerencultuur 2025	24.878
		Incidentele subsidies	200.000
		Iktoon	9.015
		Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering lokale culturele organisaties Lelystad 2025	15.000
	Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	Festivaldag NFFS	10.000
		voorbereiding, realisatie en presentatie Lelystadfilm nr 14	3.750
		Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering lokale culturele organisaties Lelystad 2025	4.821
	Muziekvereniging Lelystad	Activiteiten 1e helft 2025	10.000
		Activiteiten/Projecten 2e halfjaar 2025	5.925
	Stichting Theatergroep Droog!	theatervoorstelling Op zoek naar vrijheid	4.800
	Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	studiedag 22 maart 2025	654
		Stella Maris zingt het Requiem van Brahms	2.500
		Studiedag / deskundigheidsbevordering 11 oktober 2025	709
	Stichting Creative Change Agents	MIXTAPE PRESENTATIE & TALENT GROEIT DOOR	35.922
	Dramaxx	Incidentele subsidies (Cultuur in de wijk)	8.500
	Kamerkoor VOX Flevium	najaarsconcert Music is the food for life	1.500
		Kerstworkshop kamerkoor Vox Flevium	1.000
	Stichting 't Lapp	Podium Lokaal in LaPplu	4.460
	Stichting Striktly Live	Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering lokale culturele organisaties Lelystad 2025	4.450
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			**4.429.301**
5.6 Media	**Stichting FlevoMeer Bibliotheek**	Bibliotheekactiviteiten	2.734.280
		Spuk uitbreiding lokale bibliotheekvoorzieningen	275.000
		Huis voor Taal Lelystad	71.257
		Incidentele subsidies	496.000
		Informatiepunt Digitale Overheid	81.408
	Flevolandse Media Stichting	Het verzorgen van informatieve radio-uitzendingen voor de lokale bevolking	40.304
Totaal 5.6 Media			**3.698.249**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**GGD Flevoland**	JOGG Lelystad, Gezonde School, Kind naar gezonder gewicht	44.907
		JGZ Plusproducten 2025	625.281
	Scoutingvereniging Luchtscouts Vliegveld Lelystad	Scoutingactiviteiten	5.000
	Stichting Buurtcentrum De Joon	Activiteiten buurtcentrum	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	In stand houden en ontwikkelen van twee kinderboerderijen	10.000
	Stichting Het Belevenissenbos Lelystad	Beheer belevenissenbos	13.000
	Stichting Inloophuis Passie	Exploitatie en PR	8.000
		Kompassieloop	2.500
	Stichting Jediah	Vrijwilligerswerk	4.048
	Stichting Lelystadse Uitdaging	vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven	9.806
	Stichting MFA De Windhoek	sociale activiteiten in de brede zin	15.650
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	3.848.540
		Vluchtelingenwerk 2025	209.521
		versterken van de basis_steunouder	68.614
		Incidentele subsidies	898.091
	Scouting John F. Kennedy	Scoutingactiviteiten	5.000
	KNRM Lelystad	Organisatie nationale historische reddingbootdag 15 juni	4.000
	Stichting Veteranen Lelystad	evenementen, activiteiten en kosten tbv veteranen in Lelystad	4.800
	Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	Stichting SeniorenZomerdaagse	2.000
	Stichting Bultpark & Ruiltuin	Onderhoud park en diverse activiteiten	3.584
		Bultpark Buitendag	2.675
	Stichting Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	32.134
	Ascanengroep	scouting activiteiten	4.500
	Oudgediendenvereniging van Brandweer Lelystad	Activiteiten OVBL 2025	2.988
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	Basispakket JGZ / uniform deel en maatwerkactiviteiten 2025	123.394
		Versterken van de basis 2025	313.000
	Stichting VanHarte	Buurtrestaurants t.b.v. eenzaamheidsbestrijding	24.231
		Kinderresto 2025	11.592
	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	versterken van de basis	154.000
	Stichting Repair Café Lelystad	Vrijwilligerswerk	3.000
	Stichting Met Inzet Lukt Alles	Activiteiten 2025	8.000
	Nationale Vereniging de Zonnebloem	vrijwilligerswerk 2025	5.100
	Stichting GOL	Prokkeldag 2025	4.000
	Stichting Schateiland Waterwijk	activiteiten van de stichting	8.000
	Stichting MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	36.234
	Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	Vrijwilligerswerk	5.700
		Dag van de ouderen 2025	4.000
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Jaarlijkse subsidie	3.005.239
		Een sterke basis, opgave 3b Aanpakker	100.000
	Stichting Kwintes	GGZ inloop	130.509
	N.V. Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal	329
	STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	Activiteiten IDO	302.449
	Stichting Cliënten Perspectief GGZ	ervaringsdeskundigheid	148.433
	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	Incidentele subsidies	350.000
	Buurtvereniging "Het Palet"	Sociaal cultureel werk	14.000
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	Humanitas Ontmoeting	30.000
		Thuisadministratie	58.341
		Steun bij Rouw en Verlies	1.726
		Home Start	75.000
		Limonadebrigade	68.496
	Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Antidiscriminatie voorziening Flevoland	74.993
		Regenboogstad	53.977
	Stichting BinnenInn Lelystad	Jaar activiteiten vrijwilligers BinnenInn	1.656
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			**10.948.037**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieninge	**Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland**	ondersteuning toeslagenaffaire	479.076
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal			**479.076**

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	JOGG Lelystad, Gezonde School, Kind naar gezonder gewicht	74.888
	Stichting Lelystadse Uitdaging	vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven	14.194
	Stichting Muziekspeelplaats	MuziekSpeelplaats in Lelystad	44.254
	Stichting InnerCircle	Lelystad achter de Schermen	10.000
	Stichting Leergeld Lelystad	Het verstrekken van (electronische leermiddelen, fietsen , schoolreizen, brugklaspakketten	159.000
	Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Flevoland	Jeugdfonds sport en cultuur	319.000
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Jaarlijkse subsidie	498.098
	STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	Activiteiten IDO	46.574
		De Buurt in' Atolwijk	40.000
	Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	LKT Lelystad Kenniscentrum Talent	15.173
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	Humanitas Ontmoeting	21.200
		Thuisadministratie	74.582
		Home Start	27.101
	Studiecentrumc² B.V.	Plustijd en Kansz! 2025	300.484
	Stichting Jeugdeducatiefonds	Incidentele subsidies	70.000
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			1.714.548
6.5 Arbeidsparticipatie	Stichting FlevoMeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad	181.847
	Stichting Eduvier Onderwijsgroep	Flevodrome 2025	408.542
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			590.389
6JGD Jeugdzorg - integraal	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	Integrale aanpak lees- en spellingachterstanden Lelystad	65.778
Totaal 6JGD Jeugdzorg - integraal			65.778
6WMO WMO integraal	Amethist Verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	14.566
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	104.287
		Sociaal Wijkteams 2025	846.143
	Stichting 4 Fusion	Vrijwilligerswerk	8.000
	Particulier	Incidentele subsidies - Subsidiejaar 2025	1.450
	Stichting GOL	Activiteiten opgenomen in het jaarplan 2025	54.156
	Stichting Blijf Groep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	56.567
	Stichting MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	896.009
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Jaarlijkse subsidie	265.220
	Stichting Kwintes	GGZ inloop	146.424
		Ambulante hulpverlening	174.719
	STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	Activiteiten IDO	123.379
	Stichting Woonzorg Flevoland	Ambulante Hulpverlening 2025	128.689
	HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	Thuisadministratie	17.922
Totaal 6WMO WMO integraal			2.837.531
7.1 Volksgezondheid	Amethist Verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	22.990
	GGD Flevoland	GALA (gezonde leefomgeving, thema 14 en 15)	65.579
		JOGG Lelystad, Gezonde School, Kind naar gezonder gewicht	106.565
		Gezonde leefstijl volwassenen en ouderen 2025	59.680
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	65.800
	Particulier	Subsidieregeling Vergoeding Service- en Onderhoudskosten AED Gemeente Lelystad 2025	430
	Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	Bevorderen goede ziekenhuiszorg Lelystad	4.900
	Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	Ernstig ontregelde huishoudens	155.178
		Basispakket JGZ / uniform deel en maatwerkactiviteiten 2025	1.717.764
	Stichting Tactus Verslavingszorg	preventie	154.306
	N.V. Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal	159.671
	Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	Leefstijlloket	99.999
Totaal 7.1 Volksgezondheid			2.612.862
7.4 Milieubeheer	Particulier	Aanpak energiebesparing isolatie	40.000
		isolerende deuren	5.000
		Subsidieregeling Lelystad warm en asbestvrij	12.700
		vloer- en spouwmuurisolatie	5.000
		HR++ en/of tripleglas, isolerende panelen in kozijnen	5.000
		Subsidieregeling Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	175.348
		Incidentele subsidies	5.700
		Subsidieregeling lokale aanpak isolatie Lelystad 2025-2026 Eigenaar-bewoner	1.858.007
	Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt, Afdeling Oost-Flevoland	Incidentele subsidies	3.700
Totaal 7.4 Milieubeheer			2.110.455
8.3 Wonen en bouwen	Particulier	Subsidieregeling 'Woningverbetering Lelystad-Oost' 2023	816.157
		Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024	8.000
	Woonstichting Centrada	Incidentele subsidies	1.972.117
Totaal 8.3 Wonen en bouwen			2.796.274
Totaal			52.762.630

Verleende subsidies per subsidieregeling per instelling

Verleende subsidies per regeling

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024	
Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	654
Totaal Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024	**654**
Subsidieregeling Sportevenementen 2021	
Atletiek Vereniging Spirit	1.874
Totaal Subsidieregeling Sportevenementen 2021	**1.874**
Aanpak Energiebesparing Isolatie	
Particulier	5.000
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatie	**5.000**
Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	
Particulier	15.000
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	**15.000**
Activiteiten Vrijwilligers- En Zelforganisaties	
Stichting Inloophuis Passie	8.000
Stichting Jediah	4.048
Stichting MFA De Windhoek	15.650
Scouting John F. Kennedy	5.000
Stichting 4 Fusion	8.000
Stichting Veteranen Lelystad	4.800
Stichting Bultpark & Ruiltuin	3.584
Ascanengroep	4.500
Oudgediendenvereniging van Brandweer Lelystad	2.988
Stichting Repair Café Lelystad	3.000
Stichting Met Inzet Lukt Alles	8.000
Volksdansvereniging Manavu	1.700
Nationale Vereniging de Zonnebloem	5.100
Stichting Schateiland Waterwijk	8.000
Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	5.700
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	1.726
Totaal Activiteiten Vrijwilligers- En Zelforganisaties	**89.796**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Begrotingssubsidie	
Amethist Verslavingszorg Flevoland	37.556
GGD Flevoland	901.073
Stichting Agora	1.310.244
Stichting Buurtcentrum De Joon	8.000
Stichting Dierenweiden Lelystad	10.000
Stichting Filmtheater Lelystad	5.000
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	2.987.384
Stichting Het Belevenissenbos Lelystad	13.000
Stichting Kunstuitleen Flevoland	13.700
Stichting Lelystadse Uitdaging	24.000
Stichting Welzijn Lelystad	5.278.656
Stichting Cultuur voor Lelystad	70.783
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	12.500
Stichting Corneel	441.170
Stichting Lelystad Schoon	41.280
Stichting Slachtofferhulp Nederland	32.134
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	1.996.336
Stichting VanHarte	35.823
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	240.000
Veilig Verkeer Nederland	23.188
Stichting GOL	54.156
Stichting Blijf Groep	68.419
Stichting Tactus Verslavingszorg	154.306
Stichting Leergeld Lelystad	159.000
Flevolandse Media Stichting	40.304
Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Flevoland	319.000
Stichting MEE Samen	932.243
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	3.768.557
Stichting Kwintes	451.652
N.V. Sportbedrijf Lelystad	5.274.493
STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	561.816
Stichting Cliënten Perspectief GGZ	148.433
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	65.778
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	1.965.201
Jinc	41.353
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	102.960
Stichting Woonzorg Flevoland	128.689
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	304.146
Stichting Eduvier Onderwijsgroep	408.542
Studiecentrumc² B.V.	300.484
Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	165.512
Stichting Flag Football Academy	10.000
Totaal Begrotingssubsidie	**28.906.870,21**
Breedtesport 2021	
Toerclub Flevoland	1.943
Flevostar Lelystad	700
Indoor Tennis Lelystad	2.708
Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	1.819
N.V. Sportbedrijf Lelystad	4.000
Totaal Breedtesport 2021	**11.169**
Dag Van De Ouderen 2025	
Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	4.000
Totaal Dag Van De Ouderen 2025	**4.000**
De Nationale Oldtimerdag 15 Juni 2025	
Stichting Mobiel Erfgoed Fleur de Lis	62.750
Totaal De Nationale Oldtimerdag 15 Juni 2025	**62.750**
De Nationale Stadsdichtersdag	
Stichting Poëtikos	7.580
Totaal De Nationale Stadsdichtersdag	**7.580**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Deskundig Technische Leiding Sport	
Gymnastiekvereniging Lelystad	10.000
Volta	1.438
Mixed Hockey Club Lelystad	10.500
Indoor Tennis Lelystad	10.000
Algemene Korfbalvereniging Exakwa	2.704
Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	750
vv Unicum	10.000
Sportvereniging Batavia 1990	6.198
Atletiek Vereniging Spirit	2.384
Poseidon	4.500
Totaal Deskundig Technische Leiding Sport	**58.474**
Een Sterke Basis In Lelystad - Subsidiekader 2025	
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	100.000
Totaal Een Sterke Basis In Lelystad - Subsidiekader 2025	**100.000**
Incicentele Subsidie	
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	32.000
Totaal Incicentele Subsidie	**32.000**
Incidentel Subsidie	
Provincie Flevoland	3.600.000
Totaal Incidentel Subsidie	**3.600.000**
Incidentele Subsidie	
GGD Flevoland	224.659
Stichting Agora	40.000
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	852.408
Stichting Welzijn Lelystad	1.249.691
Stichting Apollo	3.500
Particulier	18.650
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	61.175
Stichting Muziekspeelplaats	50.754
Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	4.900
Stichting InnerCircle	10.000
Stichting De Lelystadse Boer	32.750
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	87.000
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	479.076
N.V. Sportbedrijf Lelystad	1.179.113
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	400.000
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	200.000
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	20.000
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	68.496
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	256.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	32.000
Stichting Halt	90.956
Arriva Personenvervoer Nederland BV	176.923
Woonstichting Centrada	1.972.117
Waterschap Zuiderzeeland	235.000
Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	99.999
Dramaxx	8.500
Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad	75.000
Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt, Afdeling Oost-Flevoland	3.700
Stichting Jeugdeducatiefonds	70.000
Stichting Lichtjesparade Lelystad	30.000
Totaal Incidentele Subsidie	**8.032.367**
Peuteropvang En Onderwijskansenbeleid Lelystad 2025	
Stichting Noor	127.000
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	48.720
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	120.000
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	900.643
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	543.750
Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs	23.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	358.699
Totaal Peuteropvang En Onderwijskansenbeleid Lelystad 2025	**2.121.812**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Programmasubsidie Cultuur 2024	
Kamerkoor Lelystad	1.000
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	10.340
Stichting Uitgast	12.000
Stichting Apollo	7.500
Stichting Grachtenfestival	15.000
Stichting Jolpop	30.000
Stichting Corneel	3.920
Stichting Jazz-I	13.500
Stichting Nieuwland Producties	29.302
Kunstenaars Vereniging Flevoland	20.000
Stichting Zonnewende Flevoland	16.000
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	23.687
Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	3.750
Muziekvereniging Lelystad	15.925
Kamerkoor VOX Flevium	2.500
Stichting 't Lapp	4.460
Totaal Programmasubsidie Cultuur 2024	**208.884**
Sportevenementen 2021	
Toerclub Flevoland	1.391
N.V. Sportbedrijf Lelystad	1.286
Lawn Tennis Vereniging Lelystad	3.000
Totaal Sportevenementen 2021	**5.678**
Subsidieregeling 'Woningverbetering Lelystad-Oost' 2023	
Particulier	816.157
Totaal Subsidieregeling 'Woningverbetering Lelystad-Oost' 2023	**816.157**
Subsidieregeling Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	
Particulier	210.348
Totaal Subsidieregeling Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	**210.348**
Subsidieregeling Activiteiten Vrijwilligers- En Zelforganisaties	
Scoutingvereniging Luchtscouts Vliegveld Lelystad	5.000
Stichting BinnenInn Lelystad	1.656
Totaal Subsidieregeling Activiteiten Vrijwilligers- En Zelforganisaties	**6.656**
Subsidieregeling Breedtesport 2021	
Sportbedrijf	2.698
Totaal Subsidieregeling Breedtesport 2021	**2.698**
Subsidieregeling Deskundig Technische Leiding Sport	
Lawn Tennis Vereniging Lelystad	10.500
Totaal Subsidieregeling Deskundig Technische Leiding Sport	**10.500**
Subsidieregeling Een Sterke Basis In Lelystad - Subsidiekader 2025	
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	313.000
Totaal Subsidieregeling Een Sterke Basis In Lelystad - Subsidiekader 2025	**313.000**
Subsidieregeling Een Sterke Basis In Lelystad	
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	154.000
Totaal Subsidieregeling Een Sterke Basis In Lelystad	**154.000**
Subsidieregeling Evenementen Vrijwilligers- En Zelforganisaties	
Stichting Inloophuis Passie	2.500
KNRM Lelystad	4.000
Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	2.000
Stichting Bultpark & Ruiltuin	2.675
Stichting GOL	4.000
Totaal Subsidieregeling Evenementen Vrijwilligers- En Zelforganisaties	**15.175**
Subsidieregeling Investeringen Sportaccommodaties 2021	
Lawn Tennis Vereniging Lelystad	7.402
Pontos	5.612
Totaal Subsidieregeling Investeringen Sportaccommodaties 2021	**13.014**
Subsidieregeling Kaderopleidingen Sport 2021	
Volta	400
Totaal Subsidieregeling Kaderopleidingen Sport 2021	**400**
Subsidieregeling Lelystad Warm En Asbestvrij	
Particulier	12.700
Totaal Subsidieregeling Lelystad Warm En Asbestvrij	**12.700**
Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Lelystad 2025-2026 Eigenaar-Bewoner	
Particulier	1.858.007
Totaal Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Lelystad 2025-2026 Eigenaar-Bewoner	**1.858.007**
Subsidieregeling 'Ontwikkeling Jonge Kind Lijn 4'	
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	408.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	127.250
Totaal Subsidieregeling 'Ontwikkeling Jonge Kind Lijn 4'	**535.250**

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Subsidieregeling Peuteropvang En Onderwijskansenbeleid Lelystad 2025	
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	113.023
Stichting Prokino Kinderopvang	146.738
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	102.509
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	1.310.891
Avonturiers Lelystad B.V.	23.355
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad e.o.	195.651
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	178.901
Kindercentrum Fitte Kanjers B.V.	581.886
Stichting GO!	2.516.269
Totaal Subsidieregeling Peuteropvang En Onderwijskansenbeleid Lelystad 2025	**5.169.223**
Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024	
Kamerkoor Lelystad	1.500
Stichting Culturale	13.904
Stichting Show- en Trompetterkorps "X-Treme"	2.500
Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	10.000
Stichting Theatergroep Droog!	4.800
Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	3.209
Totaal Subsidieregeling Programmasubsidie Cultuur 2024	**35.913**
Subsidieregeling Sportevenementen 2021	
Algemene Korfbalvereniging Exakwa	932
N.V. Sportbedrijf Lelystad	3.000
Totaal Subsidieregeling Sportevenementen 2021	**3.932**
Subsidieregeling Vergoeding Service- En Onderhoudskosten Aed Gemeente Lelystad 2025	
Particulier	430
Totaal Subsidieregeling Vergoeding Service- En Onderhoudskosten Aed Gemeente Lelystad 2025	**430**
Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024	
Particulier	8.000
Totaal Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024	**8.000**
Subsidieregeling Watersport 2021	
Watersportvereniging Lelystad-Haven	4.000
Totaal Subsidieregeling Watersport 2021	**4.000**
Subsidieregeling Zelfstandige Buurtcentra	
Buurtvereniging "Het Palet"	14.000
Totaal Subsidieregeling Zelfstandige Buurtcentra	**14.000**
Tijdelijke Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Lelystad	
Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	5.000
Totaal Tijdelijke Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Lelystad	**5.000**
Tijdelijke Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Lelystad 2025	
Stichting Corneel	10.000
Stichting InnerCircle	16.200
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	24.878
Stichting Creative Change Agents	35.922
Totaal Tijdelijke Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur Lelystad 2025	**87.000**
Tijdelijke Subsidieregeling Noodzakelijke Investering Lokale Culturele Organisaties Lelystad 2025	
Stichting Agora	15.000
Stichting Apollo	4.400
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	15.000
Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	4.821
Stichting Striktly Live	4.450
Totaal Tijdelijke Subsidieregeling Noodzakelijke Investering Lokale Culturele Organisaties Lelystad 2025	**43.671**
Tijdelijke Subsidieregeling Ondersteuning Lokale Culturele Organisaties Lelystad 2025	
Stichting Agora	15.000
Stichting Corneel	15.000
Totaal Tijdelijke Subsidieregeling Ondersteuning Lokale Culturele Organisaties Lelystad 2025	**30.000**
Verordening Biz- Larserpoort 2017	
Stichting BIZ-Larserpoort	141.650
Totaal Verordening Biz- Larserpoort 2017	**141.650**
Watersport 2021	
Watersportvereniging Lelystad	4.000
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	4.000
Totaal Watersport 2021	**8.000**
Totaal	**52.762.630**

Verleende subsidies per instelling

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Algemene Korfbalvereniging Exakwa	2	3.636
Amethist Verslavingszorg Flevoland	1	37.556
Arriva Personenvervoer Nederland BV	1	176.923
Ascanengroep	1	4.500
Atletiek Vereniging Spirit	2	4.258
Avonturiers Lelystad B.V.	1	23.355
Buurtvereniging "Het Palet"	1	14.000
Christelijke Oratoriumvereniging "Stella Maris"	3	3.864
Dramaxx	1	8.500
Flevolandse Media Stichting	1	40.304
Flevostar Lelystad	1	700
Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs	1	23.000
GGD Flevoland	6	1.125.732
Gymnastiekvereniging Lelystad	1	10.000
HUMANITAS, Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw	5	374.368
Indoor Tennis Lelystad	2	12.708
Jinc	1	41.353
Kamerkoor Lelystad	2	2.500
Kamerkoor VOX Flevium	2	2.500
Kindercentrum Fitte Kanjers B.V.	1	581.886
KNRM Lelystad	1	4.000
Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	1	4.000
Kunstenaars Vereniging Flevoland	1	20.000
Lawn Tennis Vereniging Lelystad	3	20.902
Mixed Hockey Club Lelystad	1	10.500
Muziekvereniging Lelystad	2	15.925
N.V. Sportbedrijf Lelystad	10	6.461.892
Nationale Vereniging de Zonnebloem	1	5.100
Oudgediendenvereniging van Brandweer Lelystad	1	2.988
Particulier	1119	2.944.292
Pontos	1	5.612
Poseidon	1	4.500
Provincie Flevoland	1	3.600.000
Schaats Trainingsgroep Lelystad (STL)	2	2.569
Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Scoutingvereniging Luchtscouts Vliegveld Lelystad	1	5.000
Sportbedrijf	1	2.698
Sportvereniging Batavia 1990	1	6.198
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting Agora	4	1.380.244
Stichting Apollo	3	15.400
Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	1	4.900
Stichting BinnenInn Lelystad	1	1.656
Stichting BIZ-Larserpoort	1	141.650
Stichting Blijf Groep	1	68.419
Stichting Bultpark & Ruiltuin	2	6.259
Stichting Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	165.512
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	1	99.999
Stichting Cliënten Perspectief GGZ	1	148.433
Stichting Corneel	4	470.090
Stichting Creative Change Agents	1	35.922
Stichting Culturale	1	13.904
Stichting Cultuur voor Lelystad	1	70.783
Stichting De Kubus Centrum voor Kunst & Cultuur	11	2.228.766
Stichting De Lelystadse Boer	1	32.750
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Eduvier Onderwijsgroep	1	408.542
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	3	61.175
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting Flag Football Academy	1	10.000
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	7	3.952.815
Stichting GO!	1	2.516.269

Verleende subsidies per instelling (vervolg)

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting GOL	2	58.156
Stichting Grachtenfestival	1	15.000
Stichting Halt	1	90.956
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	12.500
Stichting Het Belevenissenbos Lelystad	1	13.000
Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg	6	2.460.565
Stichting Inloophuis Passie	2	10.500
Stichting InnerCircle	2	26.200
STICHTING INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG	2	561.816
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	10.340
Stichting Jazz-I	1	13.500
Stichting Jediah	1	4.048
Stichting Jeugdeducatiefonds	1	70.000
Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Flevoland	1	319.000
Stichting Jolpop	1	30.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe	7	728.850
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.700
Stichting Kwintes	2	451.652
Stichting Leergeld Lelystad	1	159.000
Stichting Lelystad Schoon	1	41.280
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	24.000
Stichting Lichtjesparade Lelystad	1	30.000
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	4	4.467.633
Stichting MEE Samen	1	932.243
Stichting Met Inzet Lukt Alles	1	8.000
Stichting MFA De Windhoek	1	15.650
Stichting Mobiel Erfgoed Fleur de Lis	1	62.750
Stichting Muziekspeelplaats	2	50.754
Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	1	5.000
Stichting NFFS Nationaal Film Festival voor Scholieren	3	18.571
Stichting Nieuwland Producties	1	29.302
Stichting Noor	1	127.000
Stichting Overleg Senioren Organisaties Lelystad	2	9.700
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad e.o.	1	195.651
Stichting Poëtikos	1	7.580
Stichting Prokino Kinderopvang	1	146.738
Stichting Repair Café Lelystad	1	3.000
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad-Dronten	2	465.778
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Lelystad	3	481.000
Stichting Schateiland Waterwijk	1	8.000
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	9	2.742.494
Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	1	2.000
Stichting Show- en Trompetterkorps "X-Treme"	1	2.500
Stichting Slachtofferhulp Nederland	1	32.134
Stichting Striktly Live	1	4.450
Stichting 't Lapp	1	4.460
Stichting Tactus Verslavingszorg	1	154.306
Stichting Theatergroep Droog!	1	4.800
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting VanHarte	2	35.823
Stichting Veteranen Lelystad	1	4.800
Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs te Lelystad	4	799.750
Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad	1	75.000
Stichting Welzijn Lelystad	6	6.528.347
Stichting Woonzorg Flevoland	1	128.689
Stichting Zonnewende Flevoland	1	16.000
Studiecentrumc² B.V.	1	300.484
Toerclub Flevoland	2	3.334
Veilig Verkeer Nederland	1	23.188
Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt, Afdeling Oost-Flevoland	1	3.700
Volksdansvereniging Manavu	1	1.700
Volta	2	1.838
vv Unicum	1	10.000
Waterschap Zuiderzeeland	1	235.000
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad-Haven	1	4.000
Woonstichting Centrada	3	1.972.117
Totaal	**1352**	**52.762.630**

Bijlage 2: Decembernotitie 2025

Beslispunten - Categorie 3. Wijziging van de begroting tussen jaarschijven		Decembernotitie 2025 Indicatief	Jaarrekening 2025 Werkelijk
2	GF - Antidiscriminatie voorziening	12	12
3	GF - IBO Problemartische schulden	98	98
5	GF - Implementatie Participatiewet in balans	139	160
6	GF - Impulsbudget sociale infrastructuur	416	416
7	GF - Integratie uitkering Participatie	117	117
11	GF - Invoering en uitvoering	300	403
44	Herinrichting openbare ruimte Woldpad (O920292)	200	111
45	Implementatiekosten ondersteuning werkplekconcept	240	246
46	Invoering wet open overheid (Woo)	143	143
47	Lelystad digitaal 2025	1.300	1.787
48	Kinderldeeenmarkt	11	11
49	Voorlichting Dierenwelzijn	8	10
50	Tijdelijk extra budget handhaving illegale kamerhuur	22	31
51	Tegengaan cybercriminaliteit	68	75
52	Sloop hoge route Koopmanshof	60	60
53	Doorstroming hoofdwegenstructuur	11	11
54	Fietsoversteek Geldersedreef bij Nienoord	150	150
55	Fietspadennet	350	376
56	Fietsverbinding tussen Centrumbrug - Maerlant	165	177
57	Integraal plan verkeersoplossing Stationsgebied	166	166
58	Torenvalkweg	100	100
59	Actieplan hart van de stad	185	263
60	Regio Deal Nieuw Land -Project Elektrisch vliegen	5	15
61	Startnota en integrale horecanota	10	10
62	Toekomstbestige bedrijventerreinen (opgave 1)	100	150
63	Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2022-2026	200	376
64	Lelystad evenementenstad en verbreden Lelypas	700	807
65	Keuzevrijheid en breder aanbod	338	338
66	HBO-opleidingen	114	134
67	Pilot conciërges op basisscholen	61	61
68	Realisatieplan lerarentekort	513	513
69	Terugbrengen voortijdig schoolverlaten	177	177
70	School(moes)tuin	4	-
71	Investeringsbudget museale functie	200	300
72	Lelyarchief	26	33
73	Delftse stoep Stadhuisplein	50	50
74	Hondenstrand	35	35
75	Buurtcamping; Ideeenmarkt 2024	15	15
76	Bestrijden eenzaamheid	380	388
77	Inburgering	371	369
78	Maatschappelijke Agenda	1.500	1.457
79	LHBTI Regenboogsteden	40	40
80	Uitvoering SPUK 'Kansrijke Wijk'	200	200
81	**Versterken van de basis Jeugd**	700	858
82	Huttenbouwweek	5	5
83	Versterking ondersteuning wijkteams	374	384
84	Bekendheid Minimaregeling	25	32
85	Preventief armoedebeleid	480	487
86	Doorontwikkeling SW bedrijf	228	228
87	Lokaal transformatiefonds Beschermd Wonen	10	38
88	Dekking AED's Lelystad	76	76
89	Kaders reductie afvalbakken	40	52
90	Energiearmoede aanpak daken	234	233
91	Integraal plan bekendmaken Hoofdstad Nieuwe Natuur en trekkers	341	400

Beslispunten - Categorie 3. Wijziging van de begroting tussen jaarschijven (vervolg)		Decembernotitie 2025 Indicatief	Jaarrekening 2025 Werkelijk
92	Inzetten op circulaire economie	137	83
93	Strategie wateroverlast en hittestress	92	96
94	Uitvoering ontwikkelstrategie Lelycentre	250	280
95	Faciliterend Grondbeleid Karveel 39 15-17 (Cl	60	64
96	Faciliterend Grondbeleid Maerlant	1.510	1.495
97	LAB 2	24	24
98	LNL	511	528
99	Nationaal Park Nieuw land - Poort van Lelystad	841	841
100	Participatie	21	248
101	Kader planontwikkeling Ziekenhuis (Zorgcampus)	-175	-112
102	Beklemming voor cofinanciering regeling Volkshuisvestingsfonds	1.423	1.478
103	Vermarkten woningbouw	200	246
104	Wet betaalbare huur en Wet goed verhuurderschap	220	215
105	Actualisatie invoering Omgevingswet / Wet Kwaliteitsborging	47	194
		16.974	**18.864**

Bijlage 3: Opsomming “Niet toegelichte kleine verschillen”

Onderwerp afwijking (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 0	
Actualisatie communicatieteam	152
AU - Wet versterking regie volkshuisvesting	167
DU - Meerkosten Oekraïne sociaal domein	145
DU - Ondersteuning lokale energiehulp	46
Energielasten gemeentelijke bedrijfsgebouwen	-59
Grondverkoop Bosweg	55
Grondverkoop t.b.v. transformatorstations	121
Implementatie AutoCAD	-127
Inzet organisatieontwikkeling	150
P kosten	198
Programmakosten LNL	0
Spaarverlof	-79
Storting dubieuze debiteuren	-200
Voordeel aanbesteding verzekering	59
Voormalig personeel	-131
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	394
Meer grip en versterking samenwerking	0
Beheersvergoeding SVN leningen	126
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 0	1.016
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 1	
Actualisatie verplichting Alternatief FLO	-129
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	149
SPUK Preventie met gezag	39
Wegslepen voertuigen	-106
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 1	-46
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 2	
Actieplan Stadshart - 2e uur gratis parkeren	0
Dagelijks onderhoud Wegen	184
Lichtmastreclame en verhaal bovengrondse schades	80
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	-191
Personeelskosten	-133
Verkeer	183
Onderzoek havengelden	-10
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 2	113

Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 3	
Evenementen	75
Getroffen voorzieningen grondexploitaties	-108
Marketing	0
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	120
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	0
Vrijetijdseconomie	-0
Lelystad Next Level	0
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 3	**87**

Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 4	
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	-182
Onderwijs beleid	163
Pilot schoolconciërges	0
Ver- en plaatsingskosten noodlokalen	-75
Onderwijs achterstandenbeleid	-13
Peuteropvang	112
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 4	**5**

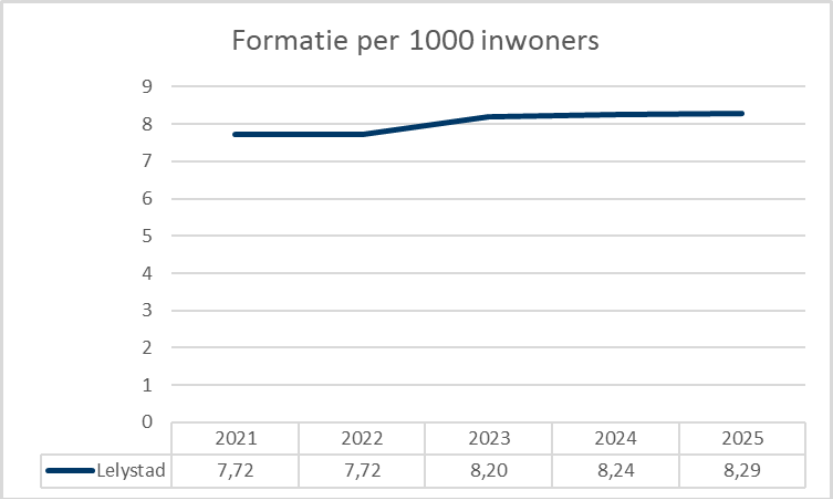
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 5	
Cultuur naar de wijken	0
Hogere huurinkomsten	74
Klein onderhoud speelvoorzieningen	-51
KNVB	-180
Museale functie	0
Nadeel investeringen Kubus	-200
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	16
Ondersteuning culturele infrastructuur	0
Sportaccommodaties	-102
Verkoop particuliere tuinen	-80
Voordeel op onderhoud	26
Voordeel op stelpost kapitaallasten Kubus	21
Voordeel op stelpost kapitaalslasten Corneel	18
Voordeel op verzekering	23
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 5	**-435**

Onderwerp afwijking (vervolg) (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 6	
Armoedebeleid	-124
Begeleiding ZIN WMO	100
Dagbesteding WMO	184
Kwijtschelding	74
Maatsch- en Vrouwopvang WMO	127
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 6	390
Ov maatwerkarrangementen WMO	140
Personele inzet TV 6.3	-41
Samen Lelystad Oost - SPUK kansrijke wijken	-7
Toegang WMO in de wijk	-34
Werkbedrijf Lelystad	92
Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	66
SPUK GALA	-3
Toeslagenaffaire	0
Individuele studietoeslag	-52
Integratie	-48
Kinderopvang	-116
Vrijwilligerswerk	125
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 6	873
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 7	
Asbestdaken	-87
Duurzaamheid	118
klimaatfonds	98
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 7	-178
Personeelskosten	123
Programma Natuur	0
Programma Warmtetransitie	28
SPUK IZA	197
SPUK GALA	0
Kind dossier	-175
Gezondheidsbevordering	108
Rijksvaccinatie	92
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 7	324
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 8	
Dekking nadeel grondexploities	-85
Flevo Golf Resort	-32
Kader planontwikkeling ziekenhuis	0
Migrantenhuisvesting Level One	-101
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 8	1.316
Nieuwe initiatieven	-91
Volkshuisvestingsfonds tranche 1	-74
Voorbereidingskosten Skatepark Binnendijk	-130
Wonen inhuur	-72
Investeringen en opbrengsten grondexploitaties Woningbouw	0
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 8	732

Bijlage 4: BBV indicatoren en aanvullende lokale indicatoren

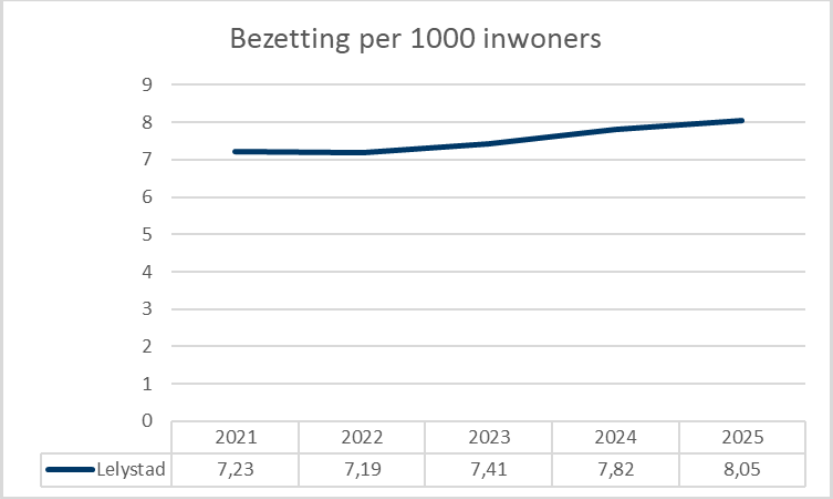
0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

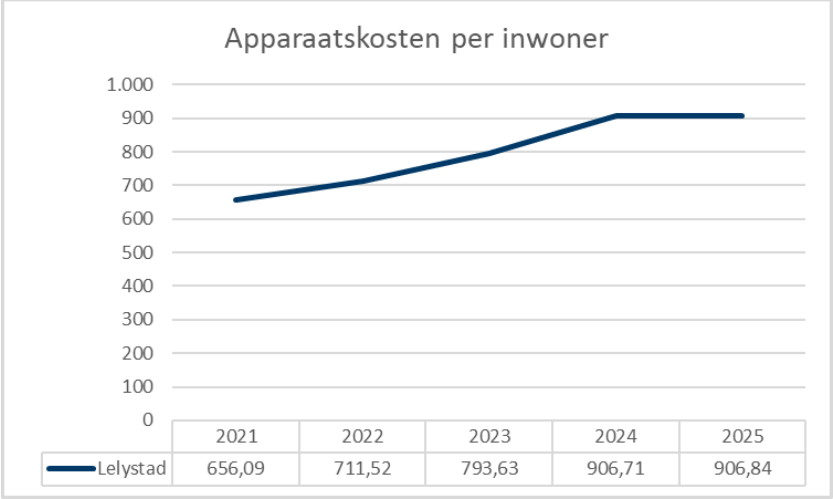
Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

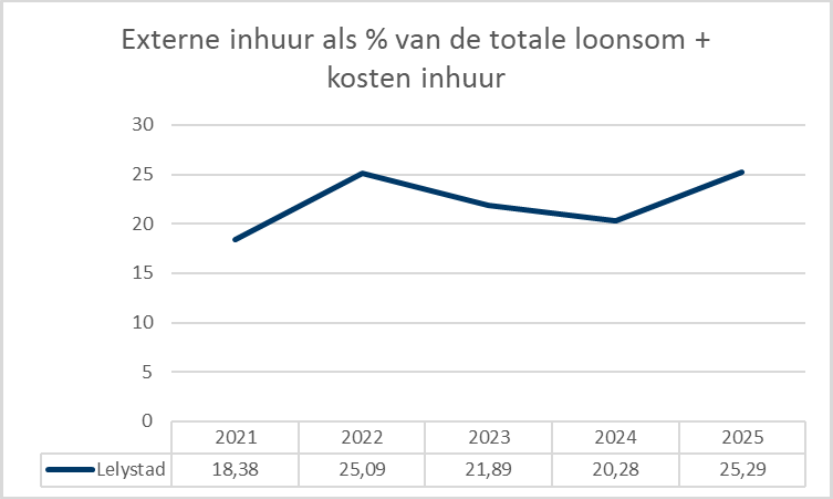
Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

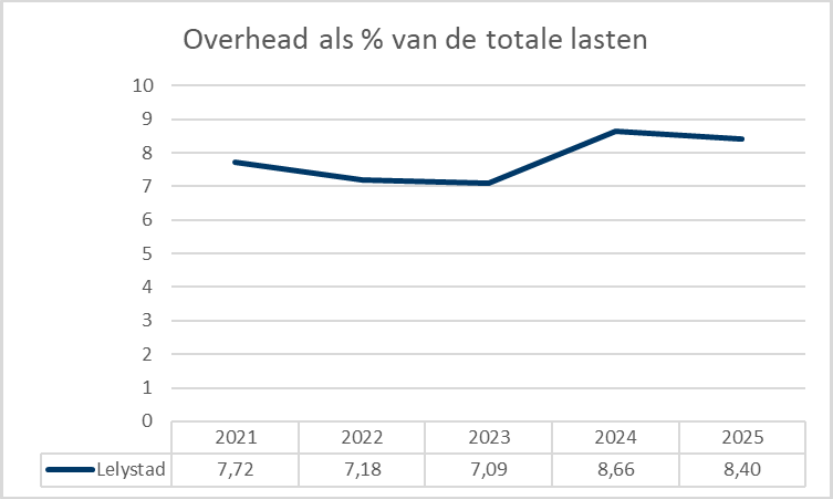
Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De kosten worden weergegeven in euro per inwoner.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

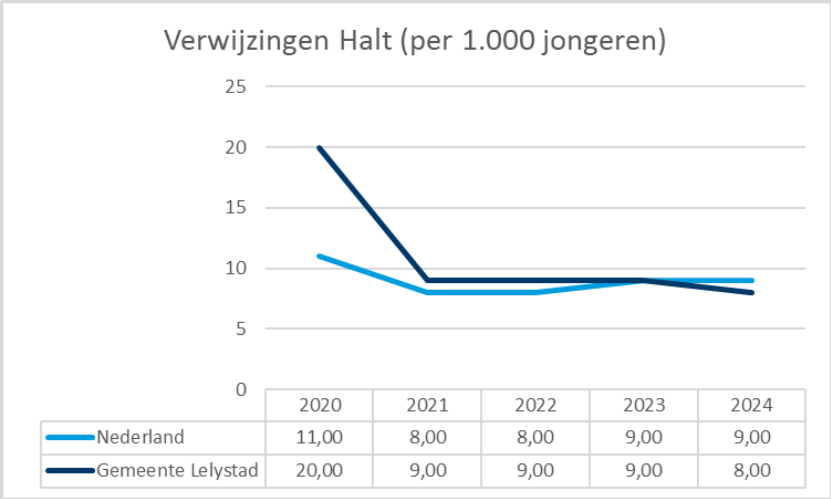

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten.

Bron: Gemeente Lelystad

1. Veiligheid

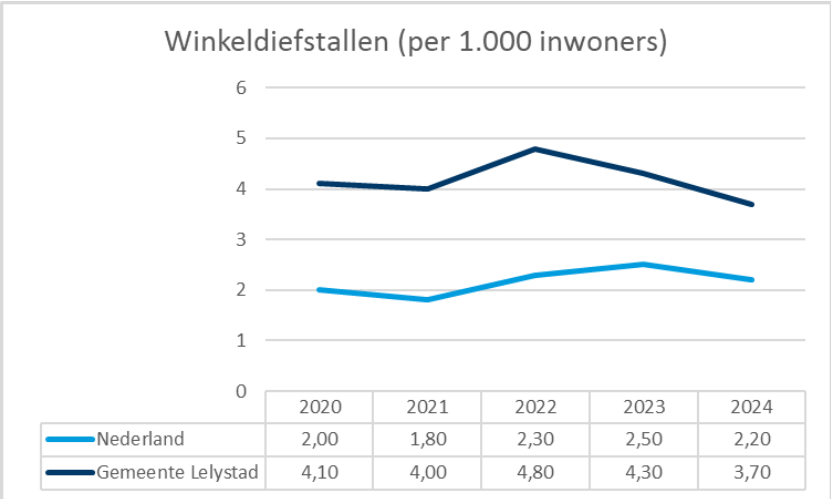
BBV indicatoren

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	11,00	8,00	8,00	9,00	9,00
Gemeente Lelystad	20,00	9,00	9,00	9,00	8,00

Definitie: het aantal verwijzingen Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.

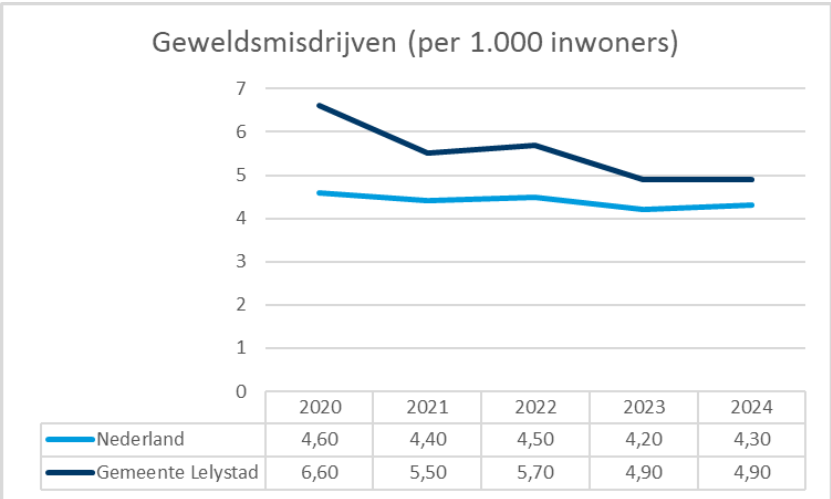
Bron: Stichting Halt

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	2,00	1,80	2,30	2,50	2,20
Gemeente Lelystad	4,10	4,00	4,80	4,30	3,70

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

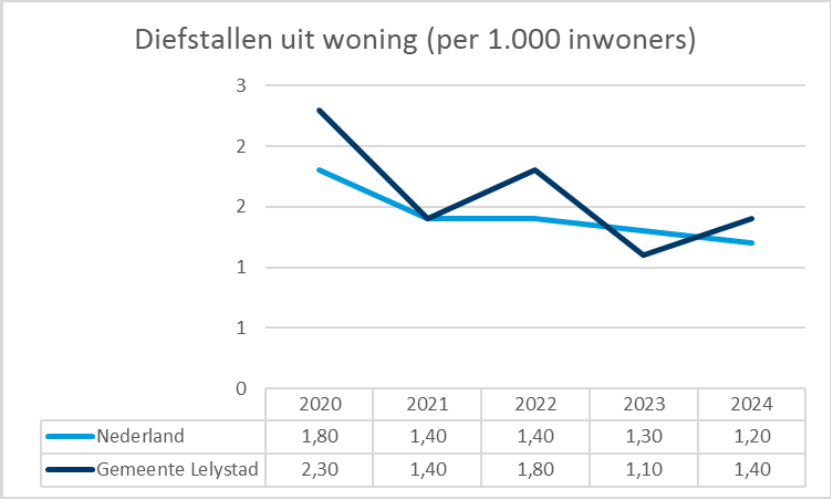
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	4,60	4,40	4,50	4,20	4,30
Gemeente Lelystad	6,60	5,50	5,70	4,90	4,90

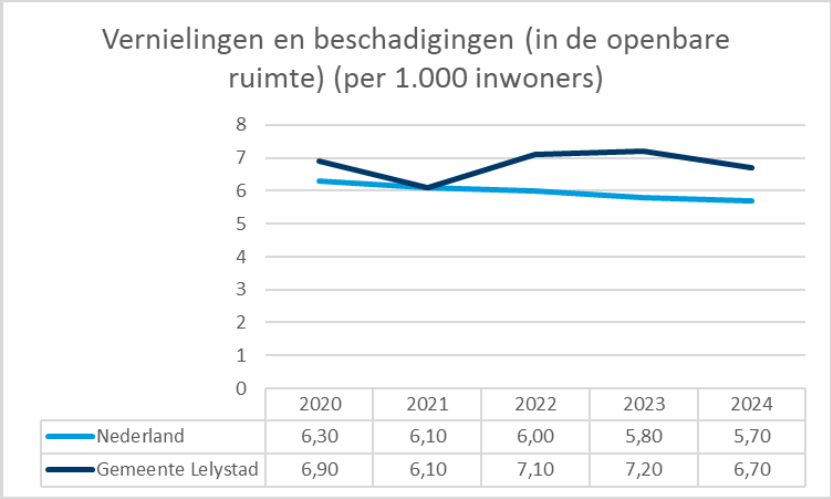
Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

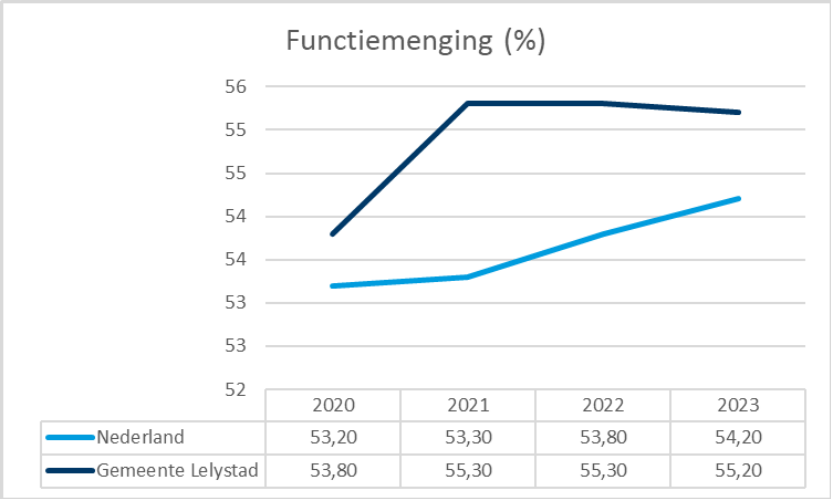

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

3. Economie

BBV indicatoren

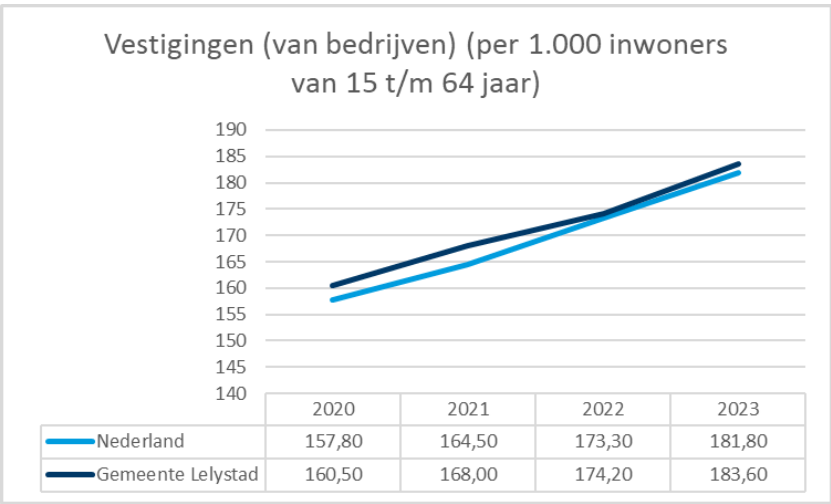

	2020	2021	2022	2023
Nederland	53,20	53,30	53,80	54,20
Gemeente Lelystad	53,80	55,30	55,30	55,20

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

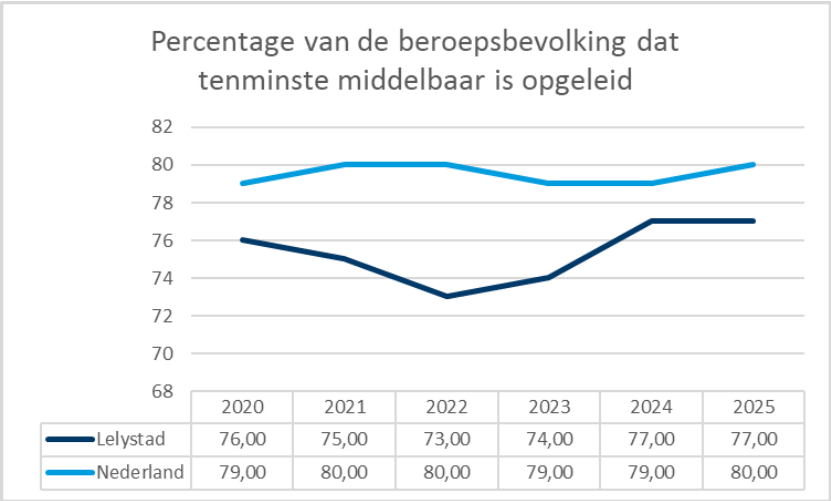
	2020	2021	2022	2023
Nederland	157,80	164,50	173,30	181,80
Gemeente Lelystad	160,50	168,00	174,20	183,60

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

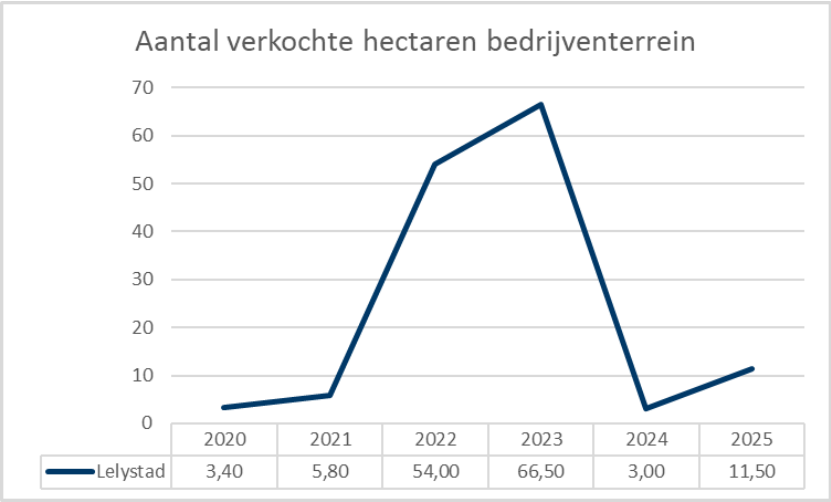
De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

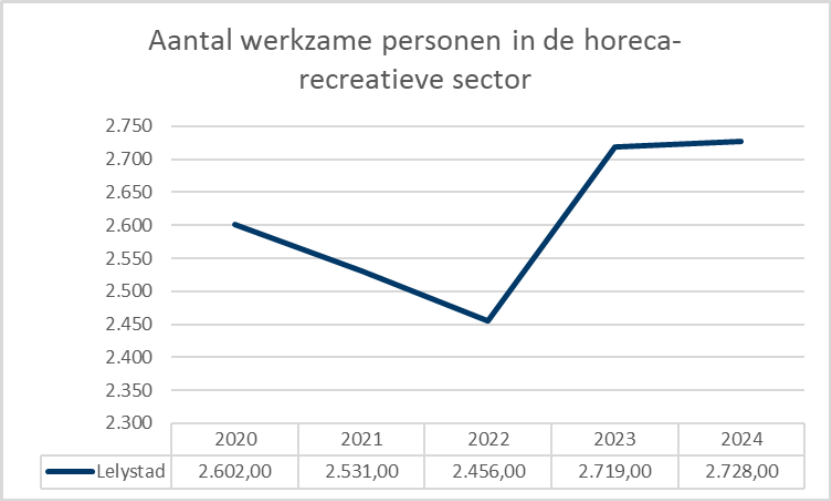
Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar).

Bron: CBS / EBB

Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar.

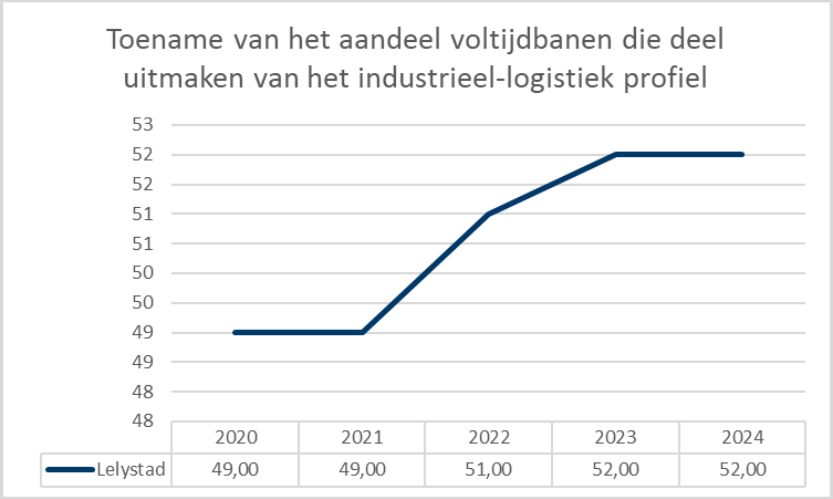
Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

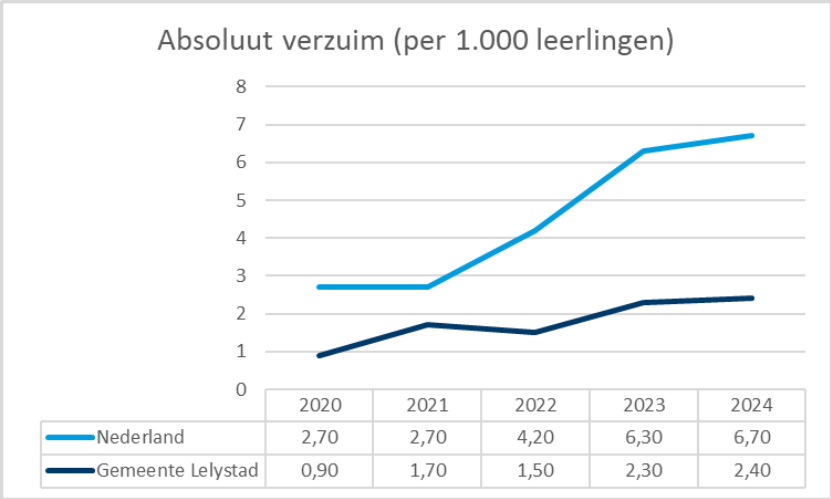
Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

4. Onderwijs

BBV indicatoren

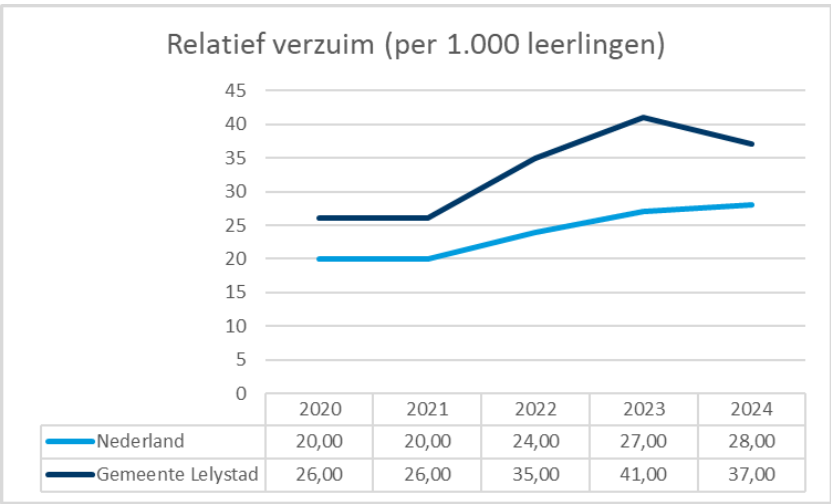

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	2,70	2,70	4,20	6,30	6,70
Gemeente Lelystad	0,90	1,70	1,50	2,30	2,40

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

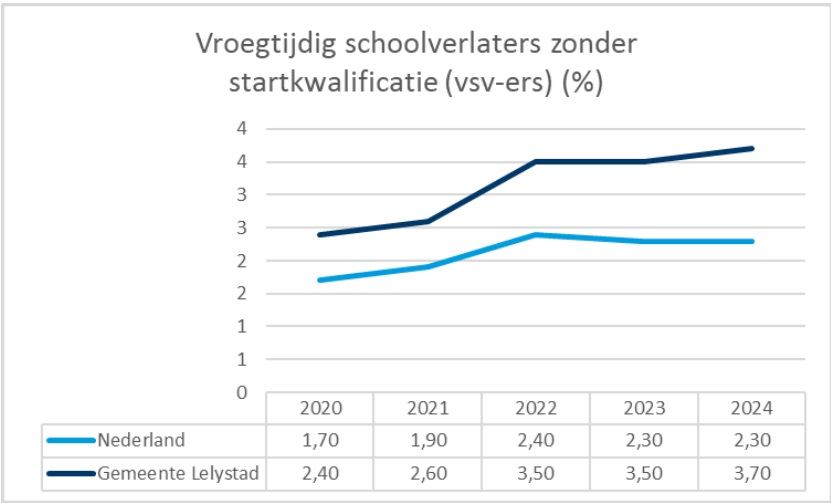
	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	20,00	20,00	24,00	27,00	28,00
Gemeente Lelystad	26,00	26,00	35,00	41,00	37,00

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	1,70	1,90	2,40	2,30	2,30
Gemeente Lelystad	2,40	2,60	3,50	3,50	3,70

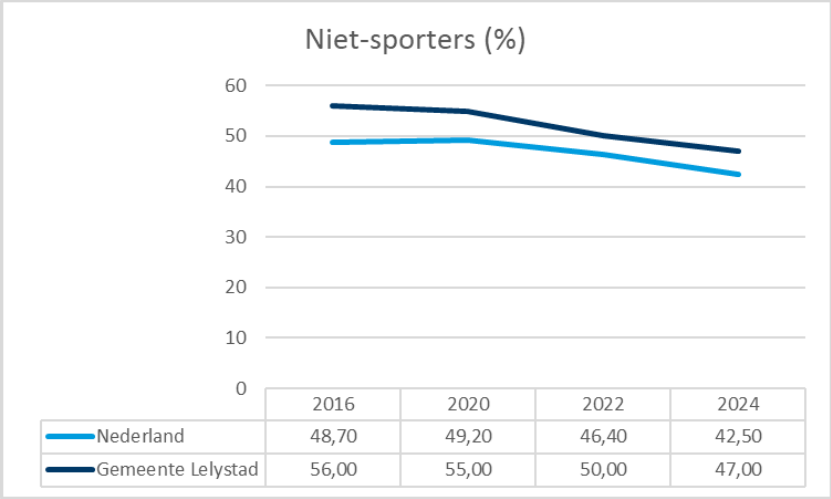
Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

5. Sport, cultuur en recreatie

BBV indicatoren

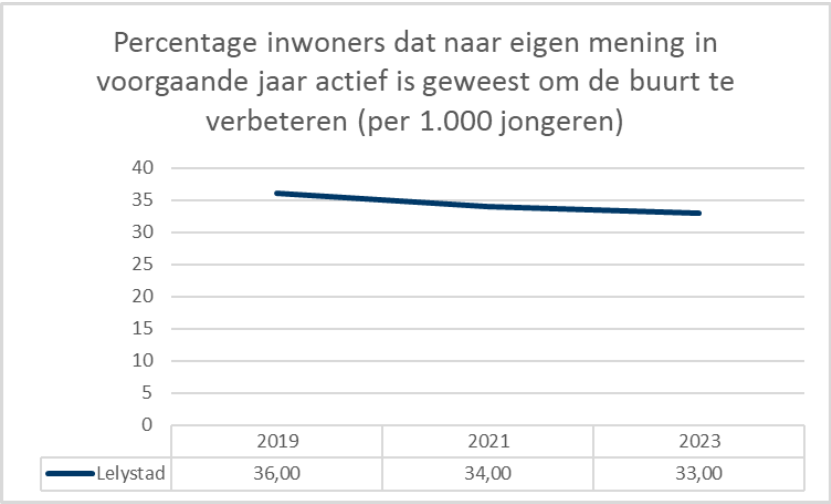
Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

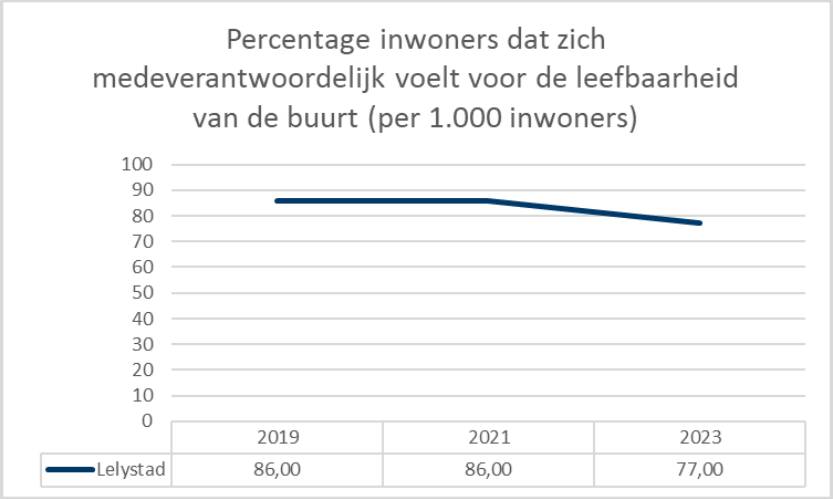
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

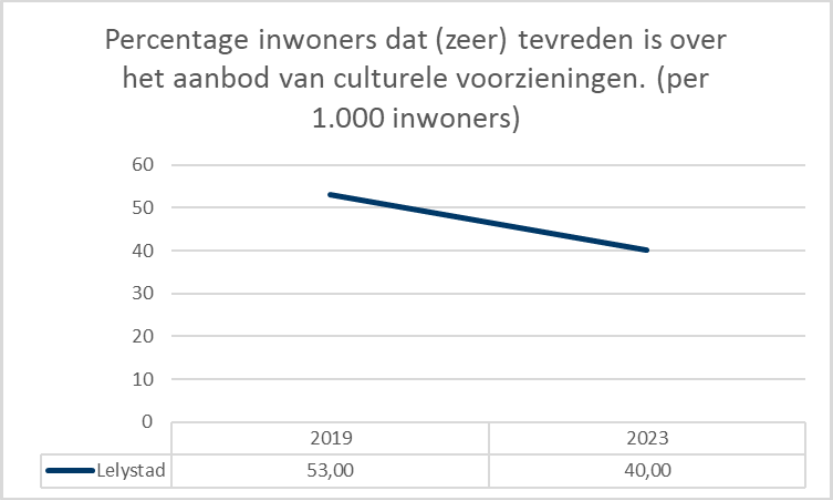
De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

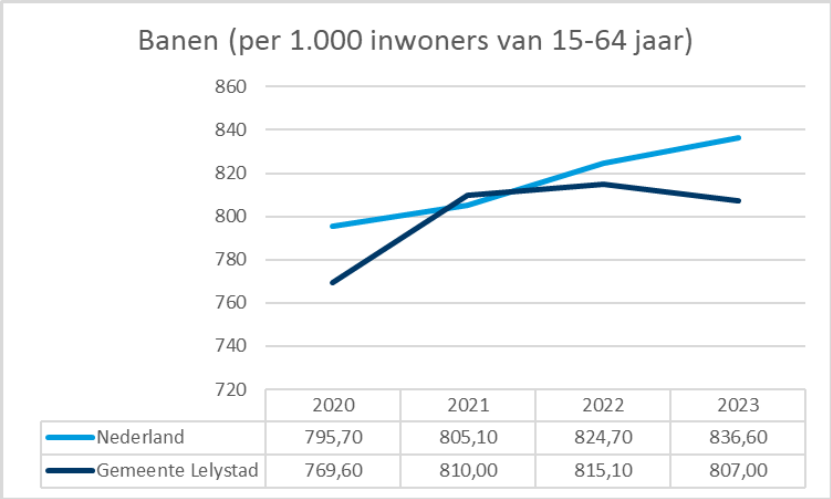
Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

Bron: Cultuur-peiling Gemeente Lelystad.

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

6. Sociaal domein

BBV indicatoren

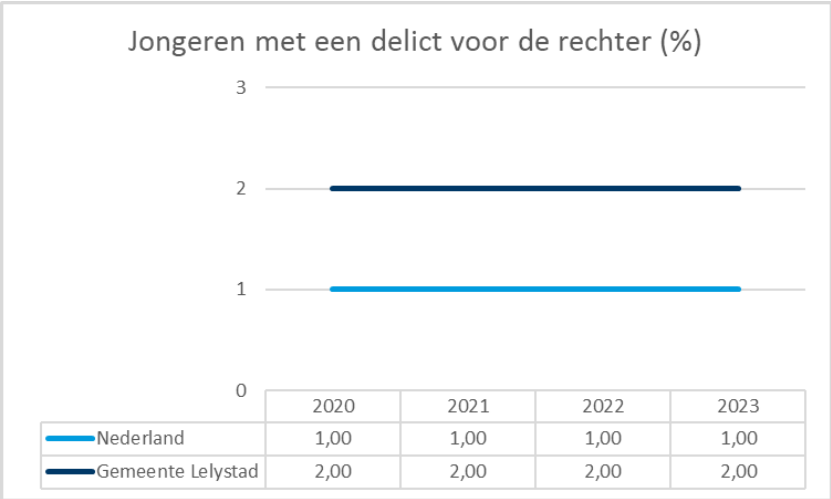

	2020	2021	2022	2023
Nederland	795,70	805,10	824,70	836,60
Gemeente Lelystad	769,60	810,00	815,10	807,00

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

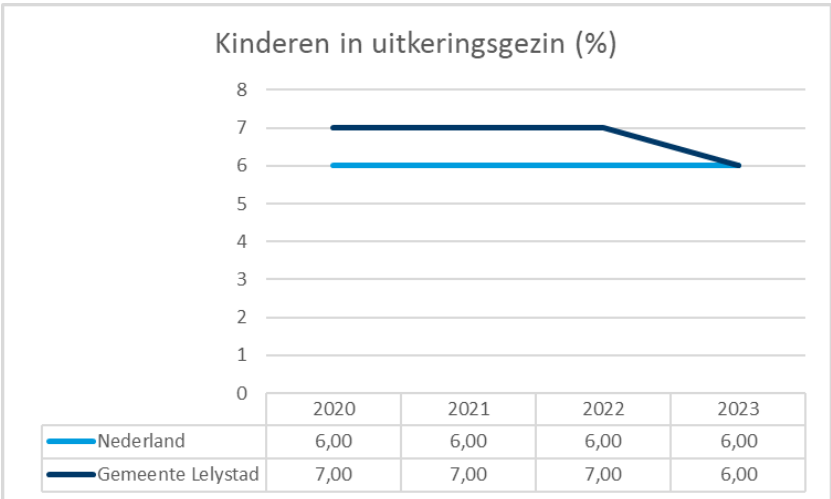

	2020	2021	2022	2023
Nederland	1,00	1,00	1,00	1,00
Gemeente Lelystad	2,00	2,00	2,00	2,00

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

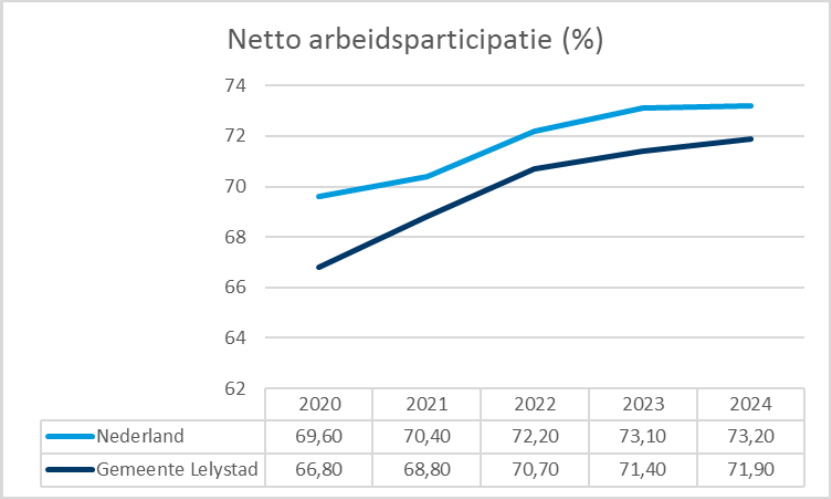

	2020	2021	2022	2023
Nederland	6,00	6,00	6,00	6,00
Gemeente Lelystad	7,00	7,00	7,00	6,00

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: CBS

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

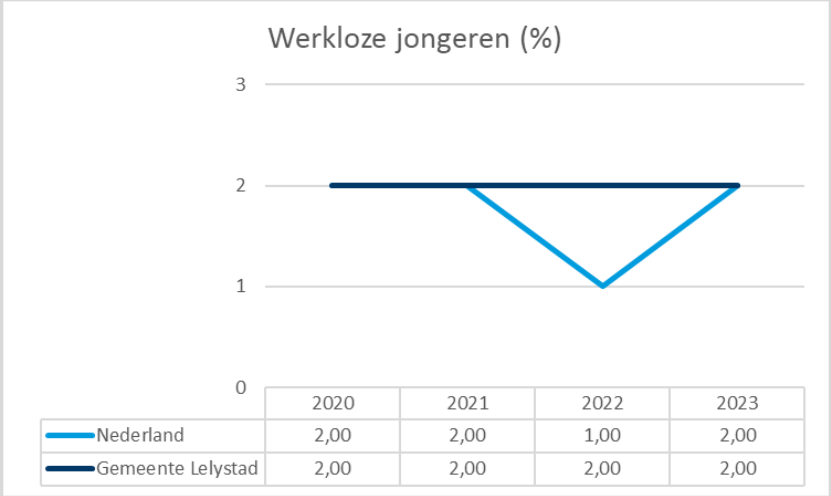

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	69,60	70,40	72,20	73,10	73,20
Gemeente Lelystad	66,80	68,80	70,70	71,40	71,90

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

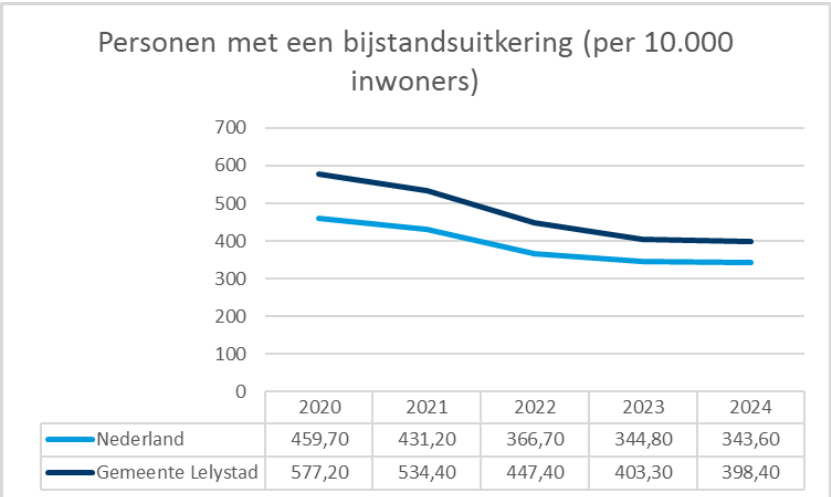

	2020	2021	2022	2023
Nederland	2,00	2,00	1,00	2,00
Gemeente Lelystad	2,00	2,00	2,00	2,00

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS

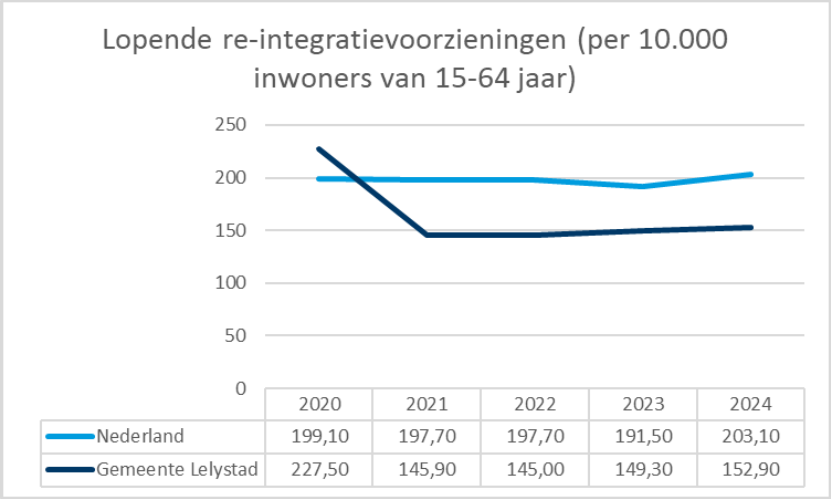
De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	459,70	431,20	366,70	344,80	343,60
Gemeente Lelystad	577,20	534,40	447,40	403,30	398,40

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

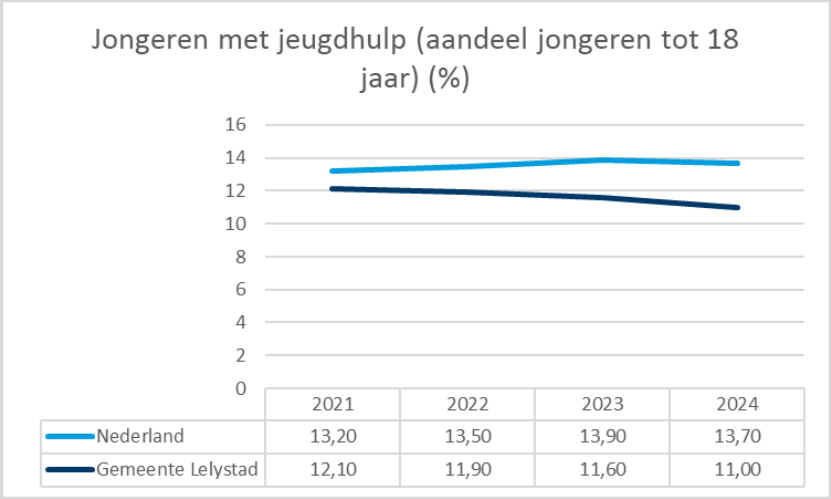
Bron: CBS - Participatie Wet

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	199,10	197,70	197,70	191,50	203,10
Gemeente Lelystad	227,50	145,90	145,00	149,30	152,90

Definitie: Het aantal re-ntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

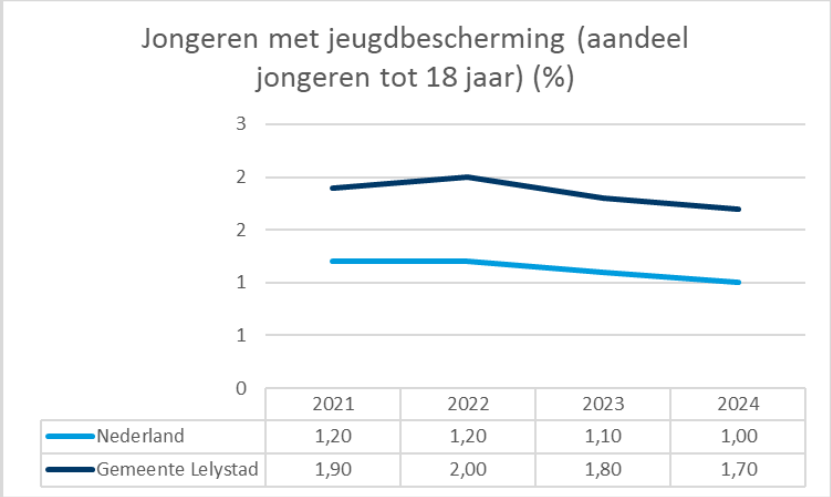
Bron: CBS - Participatiewet

	2021	2022	2023	2024
Nederland	13,20	13,50	13,90	13,70
Gemeente Lelystad	12,10	11,90	11,60	11,00

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

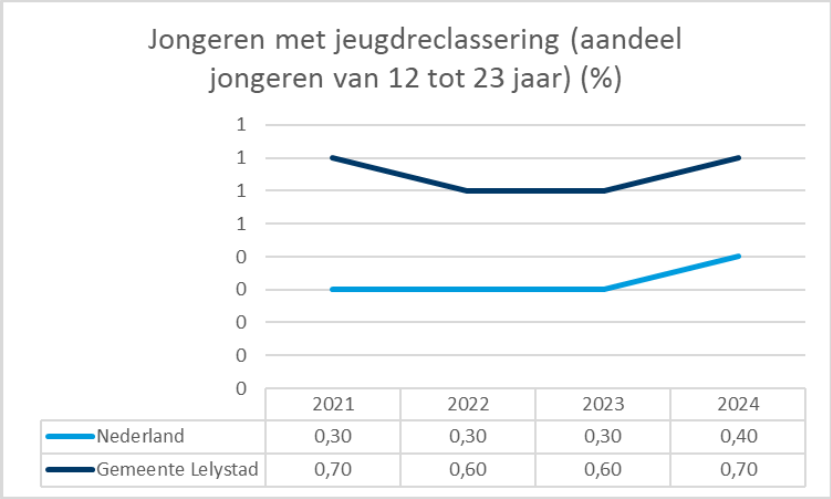
Bron: CBS - Jeugd

	2021	2022	2023	2024
Nederland	1,20	1,20	1,10	1,00
Gemeente Lelystad	1,90	2,00	1,80	1,70

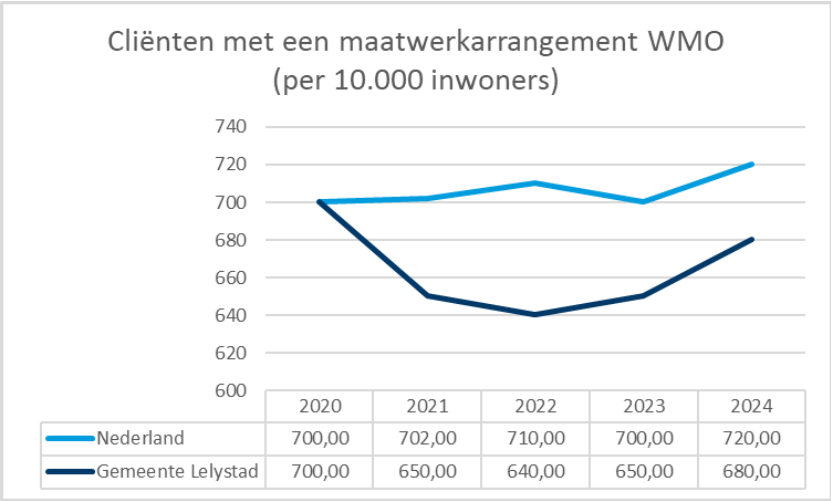
Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Definitie: Het percentage jongeren (12 tot 23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot 23 jaar).

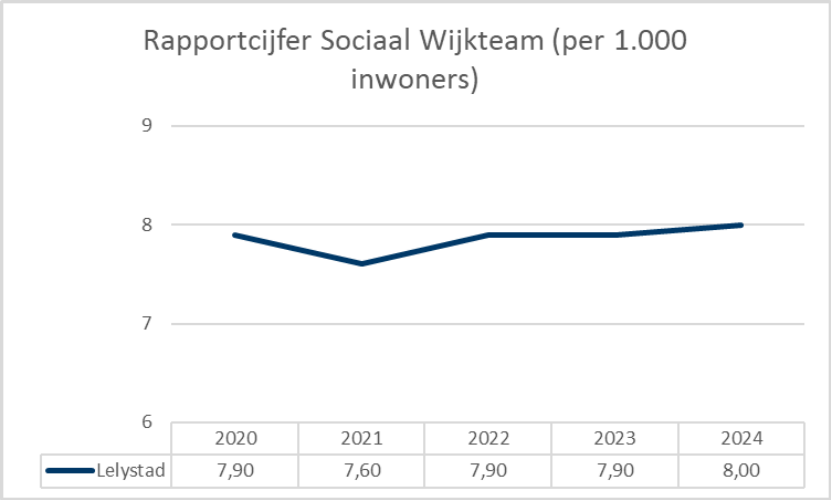
Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

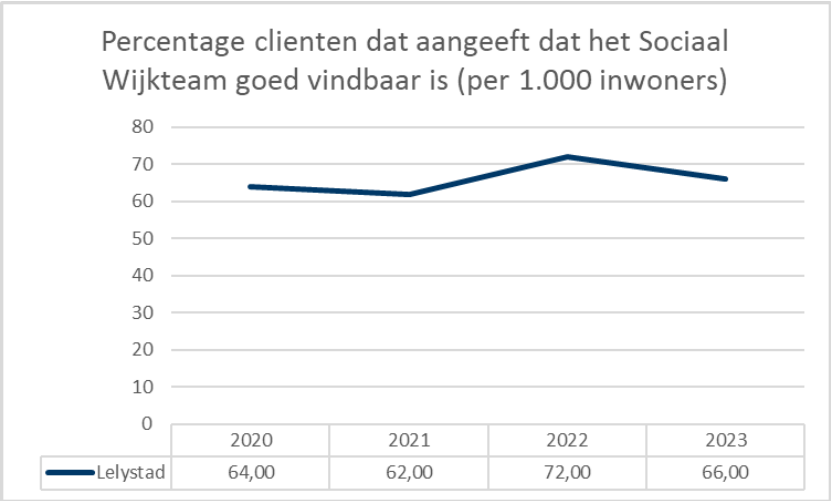
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.

Bron: CEO Wmo

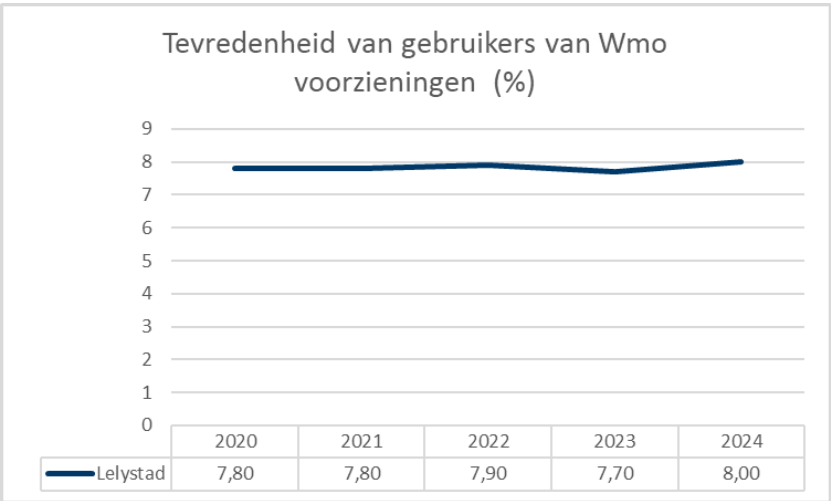
De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is.

Bron: CEO Wmo

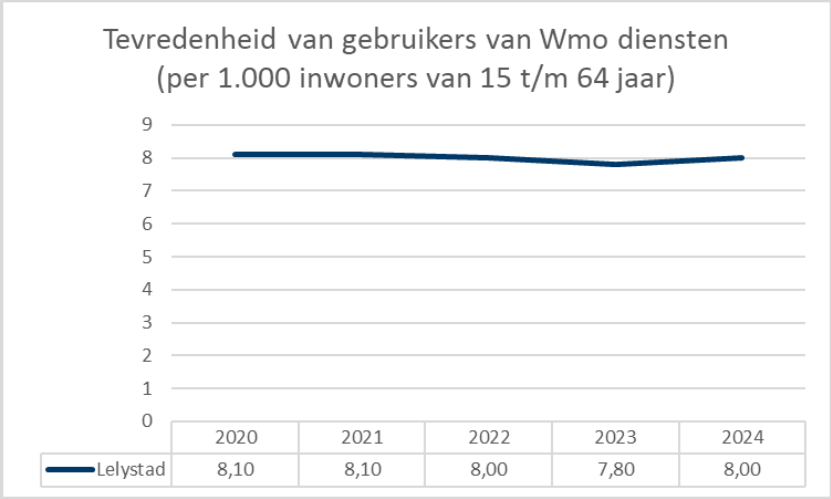
De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

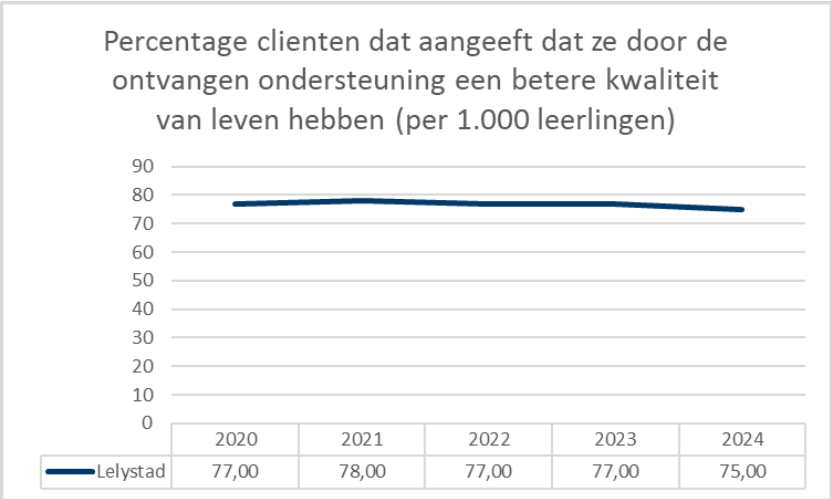
De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

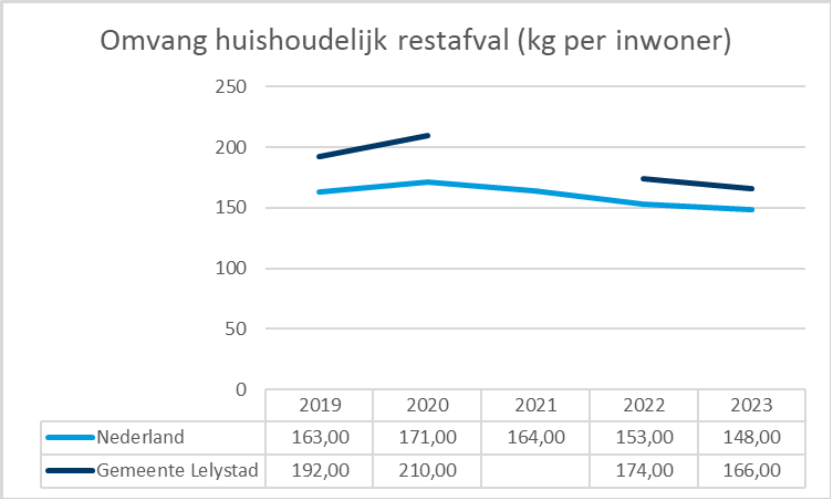
Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

7. Volksgezondheid en milieu

BBV indicatoren

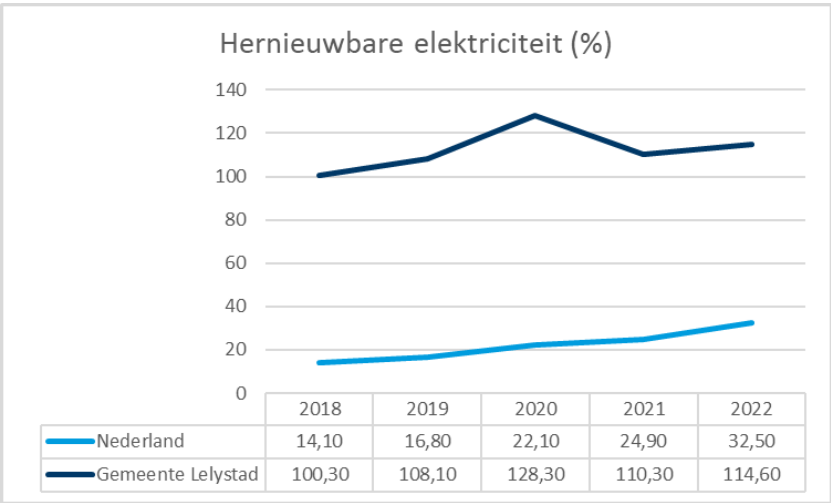

	2019	2020	2021	2022	2023
Nederland	163,00	171,00	164,00	153,00	148,00
Gemeente Lelystad	192,00	210,00		174,00	166,00

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

	2018	2019	2020	2021	2022
Nederland	14,10	16,80	22,10	24,90	32,50
Gemeente Lelystad	100,30	108,10	128,30	110,30	114,60

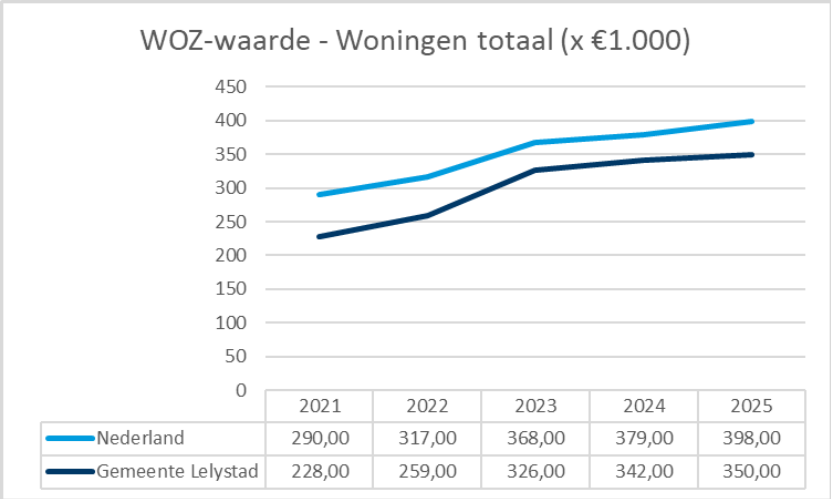
Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator ‘Hernieuwbare elektriciteit’ gewijzigd.

De cijfers 2023 - 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

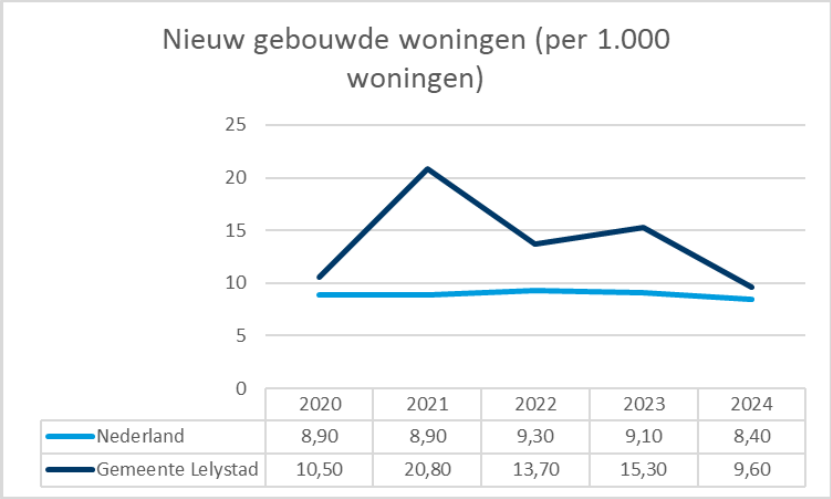
BBV indicatoren

	2021	2022	2023	2024	2025
Nederland	290,00	317,00	368,00	379,00	398,00
Gemeente Lelystad	228,00	259,00	326,00	342,00	350,00

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

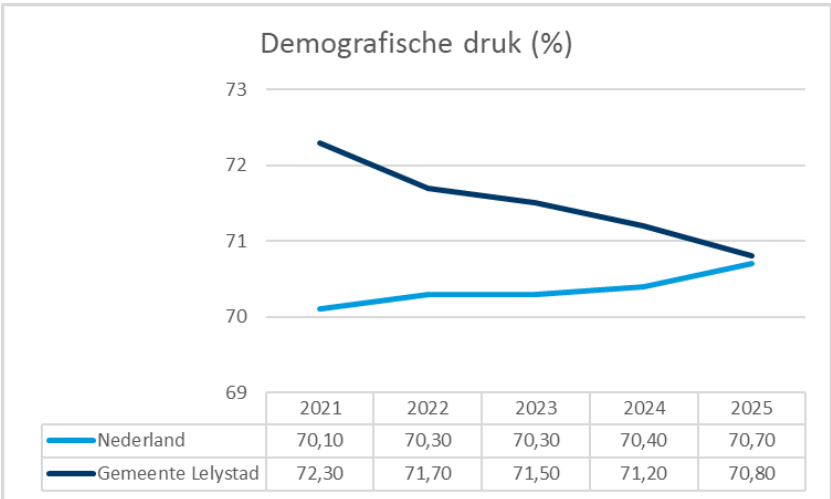

	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	8,90	8,90	9,30	9,10	8,40
Gemeente Lelystad	10,50	20,80	13,70	15,30	9,60

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

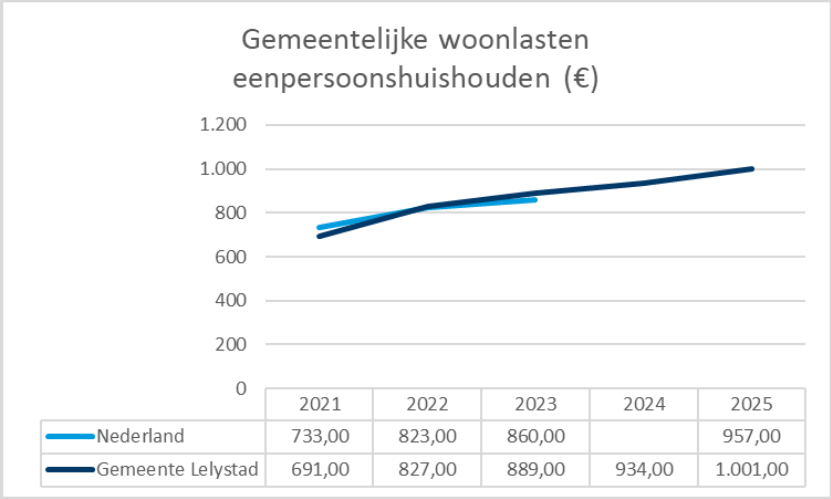
De cijfers 2025 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

	2021	2022	2023	2024	2025
Nederland	70,10	70,30	70,30	70,40	70,70
Gemeente Lelystad	72,30	71,70	71,50	71,20	70,80

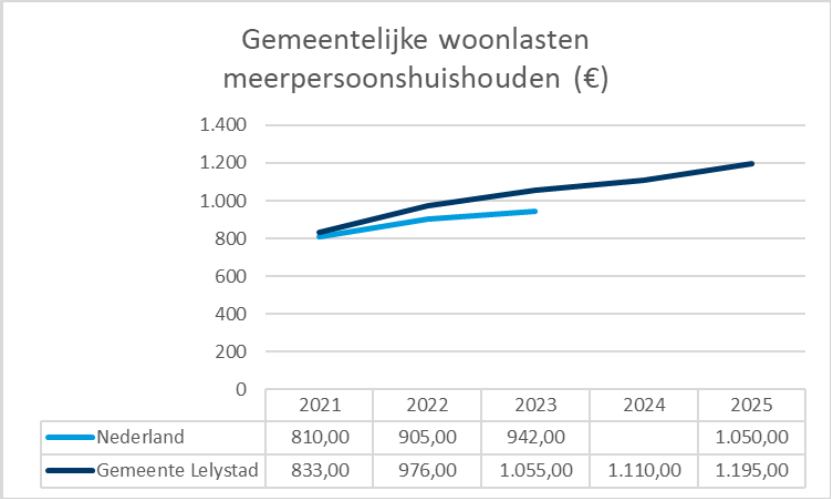
Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

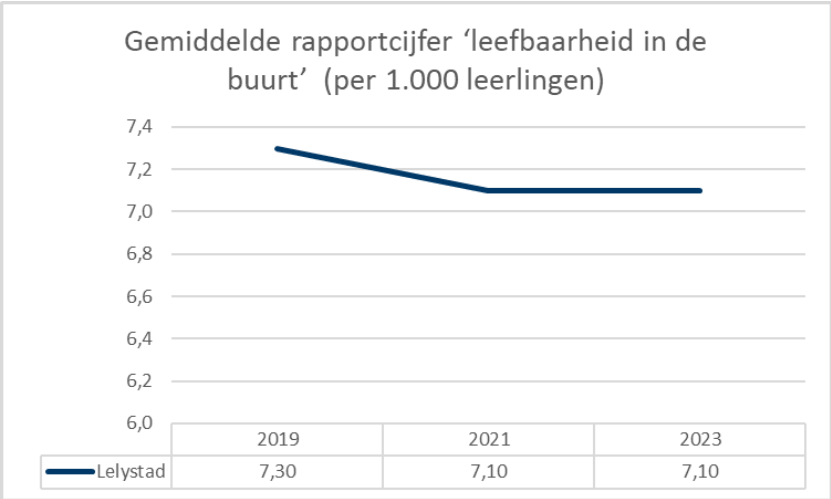
Bron: COELO, Groningen

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Bron: Gemeente Lelystad, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

De cijfers 2024 en verder zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.